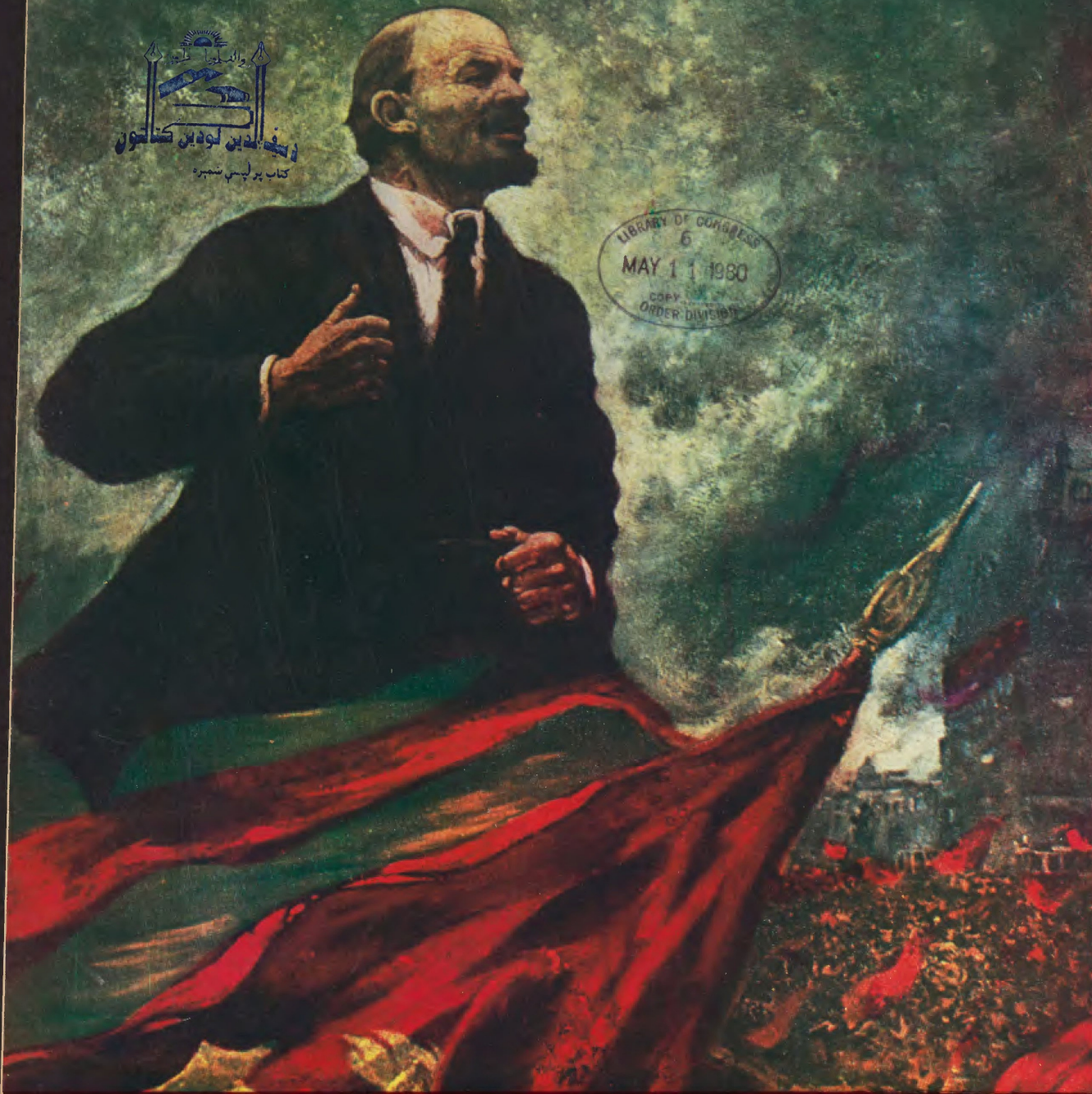

دین الدین لودین کتابتون
 کتاب پر لپی نمبره

LIBRARY OF CONGRESS
 6
 MAY 11 1980
 COPY
 ORDER DIVISION

ژوندون

براسبست سواد ټولنيز ټولگه لاسنيز

د اطلاعاتو او کلتور وزارت

رومانیه تلگراف امتحانی از جانب موصوف
نفوانی ببرک کارمل بکابل مواصلت نموده
ست .

د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت انقلابي شورا کله چې د رایو په اتفاق دافغانستان د دموکراتیک جمهوریت دولت اساسي اصول تصویبوي

افغانستان د دموکراتیک جمهوریت اساسي اصول

بسم الله الرحمن الرحيم
فهرست

لومړۍ فصل :

د ټولنیز، سیاسي او اقتصادي

نظام اساسات

دوهم فصل :

د اتباعو اساسي حقوق

او مکلفیتونه

درېم فصل :

د افغانستان د دموکراتیک

جمهوریت لویه جرگه (عالي

شوری)

څلورم فصل :

دافغانستان د دموکراتیک

جمهوریت انقلابي شوری

پنځم فصل :

دافغانستان د دموکراتیک

جمهوریت د وزیرانو شوری

شپږم فصل :

د دولتي قدرت او ادارې سیمه

ییز اورگانونه

اوهم فصل :

قضایي نظام او محکمو

فعلیتونه

اتم فصل :

خارجوالی :

نهم فصل :

نښان، بیرغ، پايتخت

لسم فصل :

نهایی حکمونه

دافغانستان

د دموکراتیک

جمهوریت

اساسي اصول

د ۱۳۵۷ کال د ثور انقلاب

چې د ۱۳۵۸ کال د جدي په

شپږمه نیټه دافغانستان له

ویاې نه ډک ملی تاریخ کی

خپل نوی پړاو ته ورسیده،

فیوډالي ضد او امپریالیستي

ضد ملی دموکراتیک انقلاب

یې پیل کړ. د ثور

انقلاب په نتیجه کی دافغانستان

د دموکراتیک جمهوریت

په نوی طرز دولت چلید

هیواد د زیار کښانو او ټولو

خلکو د خپلو ګډو ارمانو نو

ښکارندوی او د ګټو دافع

دی منځته راغی، دافغانستان

پټمن او زیار کښو خلک

د ټولنی دجوړولو په لاره چې

دسولې او آزادی، ترقی

او عدالت، وروری او برابری

په بنسټ ټینګو لار دی واقع

شول دافغانستان سو قول

دبیرته پاتیتوب نه دټولنیز

اقتصادی او فرهنگي

پرمختګ په لور دافغانستان

دخلکو د دموکراتیک ګوند

هیواد د کارگری طبقی

او ټولو زیار کښانو (حزب)

تر لارښوونې لاندی دخلکو

دپراخو پر ګډو دارادی، د

ملی تاریخي، کلتوری او

دینی عنعناتو د جدی رعایت

داسلام د سپیڅلي دین د اصولو

د بشپړی پیروی د بشردحقوقو

داعلامی د درناوی په

اساس د سوله ییز او د سیمي

او دنړی له ټولو خلکو سره

د دوستی او همکارۍ د سیاست

په بنسټ صورت مومي.

دافغانستان د دموکراتیک

جمهوریت له ملی استقلال،

ملی حاکمیت او د ځمکی د

تمامیت نه دفاع، د ثور

د انقلاب د ګټو ژور ټینګښت

او دهغه دلو ټولو هدفونو او

ارمانونو تحقق، دافغانستان

په دموکراتیک جمهوریت کی

دمترقی او پرمختلونکی

نظام له پخوا نه زیات

ټینګښت، ودی او بشپړتیا

د فیوډالی ضد او امپریا

لیستي ضد ملی او دموکرا

تیک انقلاب په بدلون او د

هیواد او د ثور د انقلاب په

دفاع کی د هیواد د زیار

کښانو او ټولو دموکراتیکو

ترقی غوښتونکو او وطن

پالونکو قوتونو د پراخه

ګډون تا مین چی دافغانستان

دخلکو دموکراتیک ګوند

او د انقلابي شوری له خوا

صورت مومی، خپله وظیفه

ګڼی.

د پورته ذکر شو یو

هدفونو د تحقق په منظور

دافغانستان د دموکراتیک

جمهوریت انقلابي شوری د

هیواد دیرلوړ دولتي قدرت

داورگان، مقام، اودافغانستان

د نستان د ټولو خلکو دارادی د آ

ادید رښتینی ممثل په توګه پر

یکړه وکړه چی د لوی جرګی (ع

لی شورا) له خوا دافغانستان

د دموکراتیک جمهوریت د

اساسي قانون د تصویب

تروخته پوری دافغانستان

د دموکراتیک جمهوریت دغه

لطفابانه واپوی

لومړی فصل

د ټولنیز، سیاسي او اقتصادي نظام اساسات لومړۍ ماده :

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت ، د افغانستان د ټولو مسلمانو زیار ایستونکو خلکو عام له کار گر انسو، بزگرانو ، کسبگرو ، کوچیانو وروشنفکرا نو اود نورو زیار کښانو او د هیواد د ټولوملیتو نو او قومو نو او دټولو دموکراتیکو او هیواد پالونکو قو نو مستقل او دموکراتیک دولت دی .

دوهمه ماده :

دولت د خلکو دسوکالۍ اونیکمر غۍ له پاره خدمت کوی . دافرادو سو له ییز، مصنئون اوسو کاله ژوند او هر اړخیزه وده او د هغوی د حقوقو ملکیت، حیثیت، رسوم او ملی عنعناتو ساتنه تامینوی ، دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی دولتی قدرت دښار او کلی په زیار کښانو پوری اړه لری او د بشپړودولتی او سیمه ییزو اورگانو له خوا چی په دموکراتیک ډول منځته راځی عمل کیږی .

درېمه ماده :

دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی دزیار کښانو قدرت د پلار وطنی په پراخه ملی جبهه متکی دی چی کارگران ، بزگران ، کسبگران، کوچیان ، روشنفکران ، ښځی ځوانان او دهیواد ټولوملیتونو او قومونو ، ټولو مترقی او وطنپالونکو قومونو او ټولنیزو اوسیا سی سازمانونو نمایندگان دافغانستان د خلکو ددموکراتیک گوند تر لارښوونی لاندی د نوی، آزادی اودموکراتیک ټولنی دجوړولو ترعمومی پروگرام لاندی سره یو موټی کوی .

دپلارو وطنی ملی جبهه موظفه ده چی د هیواد د ملی پراختیا او دموکراتیکو دندوپه تعمیل ، په وطن پالو نکسی روحیه د خلکو په روزنه او دټولنی او دولت د چارو په اداره کی د اتباعو پراخه جلب له پاره د خلکو دټولو قوتونو په یو موټی کو لو کی مرسته وکړی .

څلورمه ماده :

دافغانستان د خلکو دموکراتیک گوند ، د هیواد دکارگری طبقی او ټولو زیار کښانو حزب دټولنی او دولت لارښوونکی او سوق کوونکی قوت دی دکارگرانو ، روشنفکرانو ، ټولو زیار ایستونکو او ملی اودموکراتیکو قوتونو دارادی ښکار ندوی او دافغانستان دواحد وطن دټولو اوسیدونکو خلکو د رښتینو گټو ثابت قدمه مدافع دی .

دافغانستان دموکراتیک گوند ، د افغانستان د خلکو دارادی په اساس په خپل کورنی او باندنی سیاست کی دملی او دموکراتیک انقلاب اصول د عمل ملاک گرځوی ، دثور د انقلاب د هدفونو اودندو تدریجی تعمیل ټاکسی دنوی ، عادلانه او د فرد له خوا د فرد د استثمار نه د خلاصی ټولنی د جوړید لو په لار کی دافغانستان د ټولو خلکو د مبارزی لار ښوونه کوی .

پنځمه ماده :

دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی د اسلام دسپېڅلی دین درناوی ، رعایت اوساتنه تامینیری او د ټولو مسلمانانو له پاره د دینی او مذهبی مراسمو د پای ته رسولو آزادی تضمینیری .

دنورو ادیانو پیروان دخپلودینی او مذهبی مراسمو په

سر ته رسولو کی چی د ټولنی هو سایی او امنیت اخلاص نه کاندی بشپړه آزادی لری .

له اتباعو نه هیڅوک حق نه لری چی له دین نه د ملی ضد او د خلکو ضد تبلیغاتو او د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت او د افغانستان د خلکو دگټو خلاف دنورو اعمالو دارنگاب د وسیلی په مقصد استفاده وکړی .

دولت د روحانیو نو او دینی عالمانو وطنپرستانه فعالیتونو سره د هغوی د دندو او مکلفیتونو په پای ته رسولو کی مرسته او مساعدت کوی .

شپږمه ماده :

دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کی د کارگری اتحادیو د ښځو او ځوانانو دسازمانونو د علمی ، کلتوری او هنری انجمنونو اودزیارکښانو د نورو ټولنیزو او دموکراتیکو سازمانونو چی پخپلو صفو فو کی کارگران ، بزگران ، کسبگران، روشنفکران او نور خلک د تشکيل دلوپوالی او د ټولنیزو او لیدی فعالیتونو دارتقا دثور د انقلاب د هدفونو اودندو تعمیل او د هغوی د ځانگړو گټو د تامین په مقصدیو موټی کوی ، تشویق اوملاتی کیږی .

اوومه ماده :

دافغانستان دموکراتیک جمهوریت دټولو ملیتونو قومونو او قبیلو له لوی او کوچنی نه چی زموږ په واحد وطن افغانستان کی او سیری د حقوقو د برابرښت دورو کلو یزی دوستی او دهر اړخیزی ودی سیاست عملی کوی د ثور د انقلاب د هدفونو اود ارمانونو دتحقق په منظور په مبارزه کی د هیواد دټولو ملیتونو ، قومونو او قبیلو په یو والی کی مساعدت کوی او د هغوی قانونی حقوق تامین او تضمینوی .

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت هدف د هیواد دټولو سیمو د اقتصادی اجتماعی او فر هنگی ودی په سطح کی د نابرابری له مینځه وړل دی .

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت د هیواد دټولو ملیتونو قومونو او قبیلو فر هنگی ډیر ښه او گران آثار او عنعنات ساتی او پراختیا ورکوی .

اتمه ماده :

د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت وسله وال پوځ او خازندوی د ثور د انقلاب له گټو ملی استقلال، د ځمکی وحدت او تمامیت او ملی حاکمیت نه دفاع کوی .

دولت د وسله وال پوځ او خازندوی د پیاوړتوب او استحکام اودهغو دمنسوبینودوطنپالنی او له وطن سره د مینۍ ، د ثور د انقلاب دهدفونو اود ارمانونو سره د صداقت دنورو هیوادونو له زیارکښانوسره د یو والی په روحیه د روزلو په منظور او په ټولنیزو سیاسی ژوند کی د وسله وال پوځ د منصوبینود گډون د تامین او دهغوی د کورنیو د مادی وضعی د ښه والی په منظور لازم تدبیرونه نیسی .

نهمه ماده :

دولت د هیواد د قبا یلو دمشرانو ، سپین ږیرو او ټولو غړو دوطنپرستانه رول چی پخپلو سیمو کی سوله ، وروری او هو سایی تامین او د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت له پو لونه دفاع کوی ملاتی کوی او ددغه پتمن فعالیت په اغیز من تعمیل کی له هغوی سره هراړخیزه مرسته کوی .

لسمه ماده :

دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت خارجی سیاست بشپړې سولې په ټینګښت د بین المللی پراخي همکارۍ په پراختیا او د هیواد د تلې ګټو په ساتنه استوار دی .

دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت د خارجی سیاست د فاعلیت اساس دسوله ییز ګډ ژوند اصول او دعدم انسلالک مثبت او فعال سیاست سست تشکیلوي .

یو لسمه ماده :

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت خپله هر اړخیزه عنعنوی دوستي او همکارۍ له شوروی اتحاد سره اود دوستي او د همکارۍ مناسبه ت دسوسیالیستي اتحاد له نورو هیوادونو سره د انترناسیونالیستي یو والی پراصل پراخ او ټینګوی .

دولسمه ماده :

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت د یو سوله غوښتنو-نکې هیواد په حیث د نورو هیوادونو مخصوصاً د ګاونډیو هیوادونو او د نړۍ ټولو مسلمانو ملتونو او دولتونو سره د دستانه مناسباتو دسپاروښتنې او ټینګښت له پاره ملی استقلال ، ملی حاکمیت اودځمکې تمامیت ته دمتقا بل

احترام او د یو بل په کورنیوچارو کې د لاس نه وهلو په اساس په ټینګه زیار باسی اودسولې ، آزادی ، ترقی او ددوی په منځ کې د همکارۍ له پاره په عمومې هڅه کې د مسلمانانو او نورو خلکو دکوښښونو د یو والی سره مرسته کوي .

دیار لسمه ماده :

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت په سیمه کې د ګاونډیو هیوادونو ترمنځ دټولو نا حله موجود و مسایلو د عادلانه او سوله ییز حل له پاره دنیکی ارادی او سوله ییز ګډ ژوند د اصولو په اساس زیار باسی .

خوار لسمه ماده :

دافغانستان دموکراتیک جمهوریت د سولې ملی او اجتماعی آزادی ، دموکراسۍ ، ترقی له پاره او داستعمار ، نوی استعمار او امپریالیزم په خلاف ، د صهیونیسم ، رسیزم ، فاشیسم ، نژادی تبعیض او اپارتاید په خلاف د نړۍ د ملتونو او خلکو د مبارزو ملاتړ کوي .

پنځلسمه ماده :

د افغانستان د کراتیک جمهوریت دنړیوالی سولې د دفاع له پاره ، د عمومې بی وسلې کولو او د تسلیحاتی مسابقو د بندولو ، د ذروی وسلې د پراختیا د مخنیوی ، د پردیو په خاوره کې د تیری کوونکو نظامی هیواد له منځه وړلو ، د بین المللی کشالو د تخفیف دپروسی د پراختیا او ژورتیا اود بین المللی اقتصادي عادلانه نظم د ټینګیدلو په لار کې زیار باسی .

دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کې د جنګ تبلیغ منع دی .

شپاړلسمه ماده :

دافغانستان دموکراتیک جمهوریت د ملګرو ملتونو د سازمان دمنشوراو د بین المللی حقوقو دعمومي منل شو-یو اصولو درناوی او رعایت کوي د سولې د ټینګښت اود

بین المللی همکار یو دپراختیا په بناد ملګرو ملتونو دسازمان د فاعلیتو نو ملاتړ کوي .

اوولسمه ماده :

دافغانستان په دموکراتیک جمهوریت کې ملکیت په دولتي ، دخلکو عام ملکیت ، کوپراتیفی خصوصي او د شخصی ملکیت په بڼو موجود دی .

دولت د ملکیت ټولې قانوني بڼې ساتي او دفاع یی کوي . دځمکې لاندی منابعو ، د نورو طبیعی منابعو ، دانرژی د منابعو ، د بانکونو د بیمی دمو سسواو په درندو صنایعو کې د تولید عمده وسایلو ، دمخابراتی د ستګواو ، درادیو او تلو یزیون ملکیت په دولت پوری منحصر دی . دولت د هغو شرکتونو د فاعلیت چي په کې ونډه لري تشویق ، حمایت او خارنه کوي .

اتلسمه ماده :

دولت د ملی اقتصاد د وده دهیواد د اقتصادي پیر ته پاتیاوالی دله میځه وړلو ، دافغانستان دټولو ملیتونو قومونو او قبایلو د خلکو د ژوند د سطحی دلوړولو او داستثمار دټولو ټولونو له منځه وړلو او د نوردانقلاب دارمانونو سره سم دنوی ټولنی د جوړولو په منظور سوقوي .

دولت په دی منظور د ټولنیزی او اقتصادي پراختیا پلانونه چي د زیار کښا نو په جوړوونکي او خلاق فاعلیت ولاړ دی په علمی ډول طرح او تنظیموي . دولت خصوصي تشبثات تشویق ، حمایت او کنترولوي او په دی هکله مادي او معنوي مرسته کوي .

نو لسمه ماده :

دولت په ځمکه باندی د بزگرانو او نورو زمیندارانو ملکیت د قانون سره سم محترم ګڼي او تضمین یی کوي . دولت په کرنه کې دموکراتیکو بدلونونو د تعمیل له پاره د بزگرانو د پراخو پراختیاو په ګټه او د هغوی په فعال ګډون تدبیرو نه یسی او بزگرانو سره د بانکي پوړونو له لاری لازمه مرسته کوي ، د کرنی د ماشین آلاتو ، د اصلاح شویو تخمونو ، کیمیاوی سری په لاس ته راوړلو کې ، د کرنی د محصولاتو او دمو موادو په پلورلو کې مرسته کوي په کرنه کې د تولیدی ، استهلکي کوپرا-تیفونو اود هغه د نورو ټولونو وده او پراختیا تشویق او حمایت کوي .

شلمه ماده :

دولت کوچیانو ، قبا یلو او مالدارانو له پاره له څسپ خاپوړنو نه په وړیا ډول استفاده په عادلانه ډول تضمینوي اود کوچیانو له پاره د هیواد په خاوره کې په آزاد ډول د ګرځیدو حق هم تضمینوي .

دولت کوچیانو ، قبا یلو او مالدارانو ته د بی عوضه مرستو او امتیاز لرو نکوشرطونو سره د بانکي پور له لاری لازمه مرسته کوي ، نوری مرستی د هغوی د مالدارۍ په وده ، د محصولاتو په پلورلو او د ژوند د مادي ، فرهنگي او معیشتی سطحی په لوړو لوکی کوي .

یو ویشتمه ماده :

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت د کسبګرو تولیدی فعالیت ، د تولید د سازمانو د کولو د زیاتی اغیزی ، داومو موادو د تامین او د محصولاتو د پلورلو په منظور په تولیدي کوپراتیفونو کې دهغوی یووالی تشویق او حمایت کوي . دولت د ملی اقتصاد دپراختیا په منظور د خصوصي پانګه

لفظا پاته واپوي

اچولو مصثو نیت د قانون سره سم تضمینوی او دصنایو په پراختیا، خد ماتسو، ترا نسپورت او کرنه کی دملی بانگه والو گپون تشویق او حمایه کوی .

دولت دافغا نستان د ټولو خلکو د ملی گټو په پام کی نیولو سره د تجارت په ډگر کی دکورنی او باندنی تجارت دپراختیا تشویق او خارنه کوی په دی منظور دو لت پرچون پلورنه او عمده پلورنه په آزاد ډول مجاز گڼی او د بیو عمومی کنترول ور په غاړه دی، له تجارتی شرکتونو او ملی تا جرا نو سره دوارد اتو او صادراتو د باندنی تجارت په عملی کولو کی مرسته کوی، د تولیداتو زیاتو الی او د صادراتی مالو نو د کیفیت لوړ والی هڅوی او دامیریا - لیستی انحصار د سیالی په مقابل کی یی حمایه کوی .

دوه ویشتمه ماده :

دو لت خصو صی ملکیت دقانون سره سم ساتی اوحمایه کوی بی د خصو صی ملکیت نه دټولو لنی او خلکو د گټو په خلاف استفاده مجاز نه وه .

دولت داتباعو شخصی ملکیت چی له مجاز لاری په لاس را غلی وی تضمینوی قانون د خصو صی او شخصی ملکیت د وراثت حق ټاکي او تضمینوی یی .

دخصو صی ملکیت استعمال دبیی دور کړی به مقابل کی د ټولنیز عدالت او قانون سره سم مجاز دی .

درویشتمه ماده :

دولت د قانون سره سم اودعدالت داصل په اسا سرد مالیاتو ډولونه او اندازه دشخص د عایداتو سره سم ټاکي .

خلیرو یستمه ماده :

د ټولنیزی ، فرهنگي او کلتوری پراختیا په ساحه کی دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت پا لیسی دکارگرانو بزگرانو ، کوچیانو او روښنفکرانو ، کسبکرانو ، تاجرانو ، رو حانیانو او وطنپالو عالمانو او د هیواد دټولو دموکراتیکو او وطنپالو ټولنو دافغا نستان د ټولو ملیتونو قومونو اوقبایلو دوحدت پر ټینګښت، د فیوډالی او ماقبل فیوډالی، مناسباتو دبقایا وو ، بیرته پاتیوالی، بیکاری ، بیسوادی ، فقر ، ناروغی په له مینځه وړلو او دهری کورنی دژوند د مادی او کلتوری سطحی په لوړتیا استواره ده .

په دی منظور په بشپړ ډول د بیسوادی له منځه وړلو دپوهنی ، دروغتیا د ساتنی اواجتماعی تا مینا تو ، علم او تخنیک، کلتور او هنر، بدنی روزنی سپورت او معیشتی خدماتو پراخ انکشاف په متداوم ډول عملی کیری .

پنځه ویشتمه ماده :

دولت زیار کښانو ته دهستو گنی د مساعدو کورونو تامینول له خپلوعمده وظیفوڅخه بولی .

شپږ ویشتمه ماده :

کورنی ، مور او کوچنی ددولت تر خاصی حمایی لاندی نیول کیری .

دولت دمور او کوچنی دروغتیا په هکله خاصه پاملرنه کوی او بدخی ته دزده کړی ، دمسلك د ترلاسه کولو او د کار د برابرولو له پاره لازم تدبیرونه نیسی .

دولتی او رګانو نه ، ټولنیز سازمانونه اوښوونځی موظف دی چی د کوچنیانو په روزلو کی له کورنیو سره مرسته وکړی .

دولت د ځوانانو مواظبت په غاړه اخلی ، د هغوی له پاره د تعلیم او مسلکی زده کړی امکانات برابروی ، د هغوی له پاره د کار د تا مین په خاطر، دمعنوی او اخلاقی روزنی ، جسمانی ودی او د نوی ټولنی په جوړولو کی د پراخه اوخلاق گپون به منظور مرسته کوی .

دوهم فصل

داتباعو اساسی حقوق او مکلفیتونه

اووه ویشتمه ماده :

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت تا بعیت د افغا - نستان دټولو خلکو له پاره یوډول او برابر دی .

دافغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت د تابعیت لاس ته راوړل اود هغه له لاسه ورکول دقانون په واسطه تنظیمیری .

دافغا نستان اتباع په خارج کی د افغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت له حمایت اوملاتر نه برخورداره دی، د افغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت هیڅ تبعه خارجی دولت ته نه سپارل کیری .

اته ویشتمه ماده :

دافغا نستان ټول اتباع دقانون په مقابل کی برابر دی. دافغا نستان ټول اتباع د نژادی ، ملی ، قبیلوی ، ژبنی، جنس، د سکونت او اقامت ځای، دین، زده کړو ، نسب، شتمنی او ټولنیز موقف دتعلق په پام کی نیولونه پرته مساوی حقوق او مکلفیتونه لری .

داقتصادی ، سیاسي، ټولنیز او کلتوری ژوندانه په ټولو چارو کی داتباعو دحقوقو برابرې تا مین کیری .

هیڅوک نشی کولی لهدمو کرا تیکو حقوقو او آزاد یو نه د افغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت د گټو اونورو اتباعو دحقوقو په خلاف استفاده وکړی .

نهمه ویشتمه ماده :

د افغا نستان ددمو کرا تیک جمهوریت داتباعو له پاره لاندینی دمو کرا تیک حقوق اوآزادی تا مین او تضمینیری .

۱- د ژوند او مصثو نیت حق
۲- د اسلام د سپیڅلی دین دمناسکو د بشپړه ادا کولو او همدا رنگه د نورودینو نو د پیروانو له پاره له قانون سره - آزادی .

۳- د کار حق، دولت دټولوخلکو له پاره داجتماعی گټور کار د تا مینو لو په خاطر تدابیر نیسی ، د کار شرایط کنتر ولوی او د کار په هکله مترقی قوانین وضع او ، تطبیقوی .

۴- د روغتیا د ساتنی اود ټولنیزو تامیناتو حق ، دو لت دحفظ الصحتی د دولتی موسسودشپکو د پراختیا اودامکان په صورت کی دوی یا طبیی خدمتونو د پراخولو له پاره دزیار ایستونکو د کار دقدرت دله لاسه ورکولو اوزېږدو په صورت کی او د متکفل د لاسه ورکولو په حال کی د کورنی دغړو د ټولنیزو تامیناتو دښیگڼی په خاطر تدابیر نیسی .

۵- دزده کړی حق: دولت دملی او مترقی پوهنی دودی او تکامل ، د بیسوادی دله منځه وړلو ، په مورنی ژبه د زده کړی، د منځنیو ، لوړو مسلکی او تخنیکي ویاړیا زده کړو دودی او پراختیا له پاره تدابیر نیسی .

۶- د ثور انقلاب د هدفونو سره سم د علمی ، تخنیکي ، کلتوری او هنری فعالیتونو آزادی .

۷- په آزاد او خرگند ډول د فکر د بیان حق دسوله ییزو اجتماعاتو او مظاهرو دجوړولو حق او همدا رنگه په

په ډاډ او پاڅه ايمان سره اعلاميری چي ډير ژر د افغانستان دموکراتيک جمهوريت ملی، دولتي بيرغ اونېمان ، دافغانستان دټولو خلکو، ټولو قبایلي قومونو او ملتونو د يو والی او يو ستون په سمبول له سياسي، اقتصادي ټولنيز او فرهنگي تمايز او توپير پرته بدليری .
«بیرک کار مل»

پنجشنبه ۴ ثور ۱۳۵۹ - ۲۴ اپریل ۱۹۸۰

ريانده دی وی دافغانستان

د دموکراتيک جمهوريت ملی او دولتي بيرغ

د ټولو د پرمختين انقلاب له نوي پړاو وروسته دافغانستان د خلکو په ټولنيز ژوندانه کي ژور بدلون ته راغلل چي دافغانستان دتاريخ په اوږدونو کي دژماني بعد په ارتباطي ساري دی اوويلي شوچي دغه بنسټيز او هراړخيز بدلونونه دنيکمرغه سبا دآباد او بياوړي افغانستان دبنسټ تيزه بلل کيږي .

ثبوت ته څه اړتيا نه لري چي دجدي د شهرتي نيتي پاڅون دټور دپرمختين انقلاب ، دافغانستان د خلکو د دموکراتيک گوند او ژمون دسياسي ځلوري افغانستان دملی حاکميت دژغورني پاڅون شميرل کيږي چي زموږ د هيواد او خلکو دڅرگندو اړتيا وو له مخي دافغانستان سر نوشت داستعمار او امپرياليزم له منگو لو څخه خلاص کي .

د ټور د پرمختين انقلاب دبنسټيزا ددويم پړاو په رڼا کي دچوپ وونکو او حياتي کارونو په څنگ کي دافغانستان ددموکراتيک جمهوريت داساسي اصولو - تصويب چي د افغانستان د خلکو ددموکراتيک گوند دسياسي کړ - نلاري او هدفونو دسمرته رسولو اودافغانستان ددموکراتيک جمهوريت دتوليفو درول په بهير کي سخت ارزښتناک پړاو بلل کيږي تاريخي ارزښت او اهميت لري اودوطن او خلکو دبنسټيني هيلی او ارزو گاني اوزمون دژماني اساسي غوښتنی پکي ځای شوی او شخړيدلی سباون ژیړی را کوي .

دافغانستان د دموکراتيک جمهوريت اساسي اصول دموږ دټولني دبنسټيزا په بهير کي دټولنيزو سازمانونو او دولت په ژوند او مبارزې پوري ټولي مسلي روښانه کړي او له دی وروسته د ادارو ټول فعاليتونه د دغو اصولو د ځلانده کړ شو سره سم پرمخ ځي . بر ټولو مطالبو پرمسیره دافغانستان ددموکراتيک جمهوريت دملی او دولتي بيرغ مساله هغه مهله مساله ده چي دافغانستان د خلکو د مبارزې له اوږو ژورو څخه پکي پړاوونو

کي تاريخي ژوري ريني لري او زموږ د خلکو سره نه شليد و نکسي پوښ لري اودبیرک کارمل دودوسره سم د خلکو دهيلو او غوښتنو له مخي په اساسي اصولو کي په تور، سره اوزرغون رنگت تصويب شوه اوزموږ دهيواددولو څوکو د پاسه به په ستر ټوب او ټينگيا ورپول شو .

دافغانستان ددموکراتيک جمهوريت د ملی او دولتي بيرغ دلوچولو له امله دبیرک کارمل په وينا کي چي د ۱۳۵۹ کال دټور په لومړي نيټه يي وکړه، دملی او دولتي بيرغ په باره کي چي دافغانستان د خلکو دارادي په اساسي دافغانستان دپيرغو په تاريخي روحيه بيرته ژوندی شو داسي ويل شويدي:

«دبيرغ تور، سوداوزرغون دري رنگو نه چي تر همدی څه موده مخکسي پوري په افغانستان کي يي رواج درلود او اوس د تاريخ اودملی دودونو په پام کي نيولوسره اوله اوسنيو مشخصو شرايطو سره سم د ټولنيزو بدلونونو دتر سره کولو له پاره دهيواد په نوي تاريخي پړاو يعني دټور دبريالي انقلاب په دويم پړاو کي پورته کيږي زموږ په ټولنه کي ژوري تاريخي جري لري اوزموږ د خلکو د مبارزې له اوږو ژورو څخه پکي پړاوونوسره نه شليدونکي اړيکي لري .»

په دی ټول دآزاد او انقلابي افغانستان ملی او دولتي بيرغ دټور د انقلاب ددهرفونو په رڼا کي لکه څنگه چي يي دافغانستان مسلمان خلک او دغورځنگ اوسنی شرايط غوښتنه کوي ورپول شو .

او په دی ټول دافغانستان د دموکراتيک جمهوريت ملی دولتي بيرغ او نېمان له هر ټول تنگ نظری او ذهنگيري او د ټولني په عيني واقعيتونو باندی دخپلي ارادي دتحمیل له پاره دبی ځايه هلو ځلو نه پرته مسلمانانو

زيار ايستونکو او نورو وطنوالودارادي له مخي اودافغانستان د خلکو د دموکراتيک گوند د مرکزي کمیټي دپلینوم په پيشهاد دافغانستان ددموکراتيک جمهوريت داتقلابي شورا له خوا تصويب شو .

بلور دی چي اوس دولت او خلک يوله بل سره ښه دي شويدي او هغه واټنونه چي دافغانستان داتقلاب دښمنانو په تيره بيا دامين جنايتکار باند پیدا کړي وو له منځه تللي اودرخ په ورځ دافغانستان انقلابي دولت د خلکو په خدمت کي تاريخي برياليتوبونه رسيري .

زموږ د خلکو بل برياليتوب دافغانستان د خلکو ددموکراتيک قهرمان او مبارز گوند دسور بيرغ پورته کول دی چي په يوه تلريخي روځ دافغانستان دملی او دولتي بيرغ نه وروسته دافغانستان د خلکو ددموکراتيک گوند دمرکزي کمیټي دعمومي منشي دافغانستان ددموکراتيک جمهوريت داتقلابي شورا درئيس او صدراعظم بیرک کارمل په لاس پورته شو او دگوند، دولت او خلکو تر منځ يي ملی او تاريخي پيوندونه يوځل بيا ټينگ کړل .

دقهرمان گوند او دشهيدانو د گوندسور بيرغ دغنمو دوی او گراري په نېمان سره دڅښکي رمانونوونکو کارگرانو اومبارزو بزگرانو کلک پيوستون لايښنگ کړچي پخپله دتاريخ په اوږدونو کي دافغانستان دقهرمانو خلکو دخوږيو مبارزو نېه ده چي تل په ريښوي، پريږدي په دی لنډو يادولو کي يوځل بيا گوند دولت او دافغانستان خلک په يوه انقلابي کلکه يوه وټي او يوبل ته په وفاداره نيکه کي وغواړو چي دافغانستان دراتلونکي جوړوونکي په دغه سنگر کي له ټولو اوسنيو ستونزو څخه وژغورل شي او په ليکبرغي او هوسايي سره زموږ دوطن خلک په سباني ژوند کي دښېرتيا دلوړو څوکو په لور پرمخ لاړشي اوپه وياړسره راتلونکي نسل ته يو آباد، مصون ، شتمن اوسمسمور افغانستان وسپاري .

دربین شماره

دافغانستان ددموکراتيک جمهوريت اساسي اصول

آغاز دوستي وروابط حسن نيست میان افغانستان واتحادشوری

زندگينامه مختصر لټين

اين اکبر شهيدان راه نجات مردم راگرمي ميداديم

گزاش فشرده يي از کمکهای کشور دوست اتحادشوری به افغانستان

لټين مبتکر وښيان گذار صلح واقعی و همزیستی مسالمت آمیز درجهان

لټين ومسلمانان

لټين در جراید تابناک خلق وپرچم

لټين دهمپاوزه بخاطر هنروادبیات

آزادی زن از دیدگاه لټين

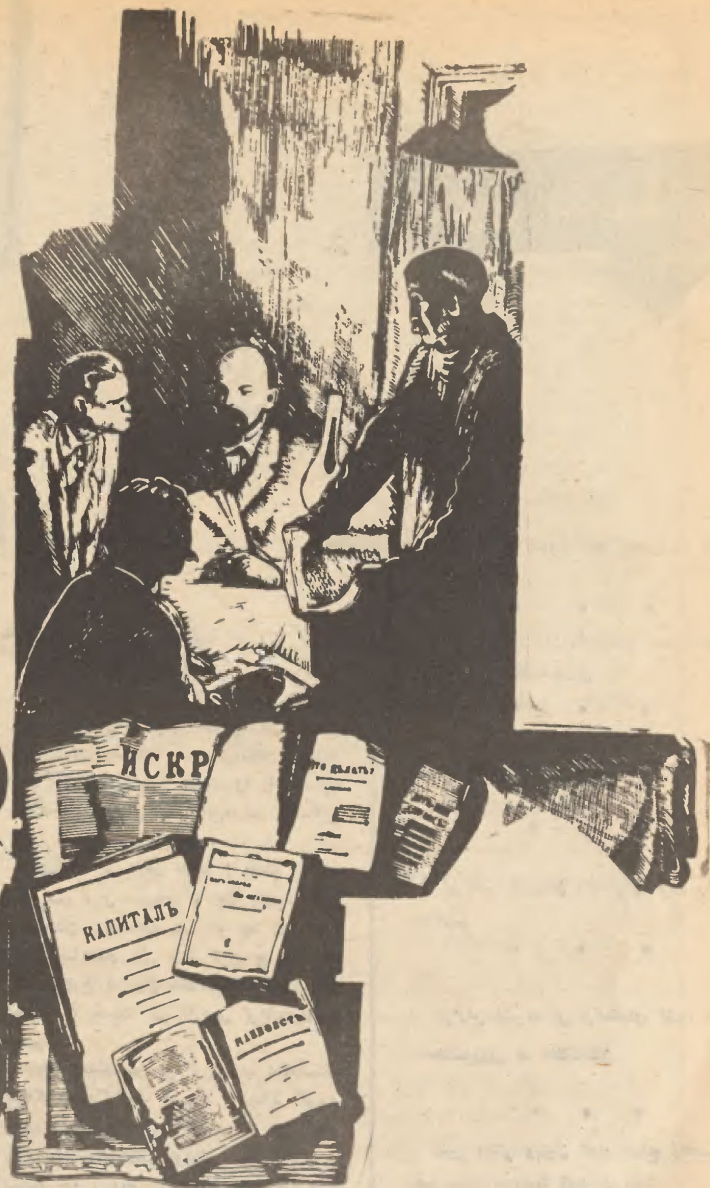
تابلوی متن:

گوشه های مختلف زندگی لټين را نشان میدهد

پشتي چهارم : لمايانگرشهرزيایي ماسکو و تابلوی صفحه سوم پشتي آرامگاه لټين در ميدان سرخ ماسکو .

مسالوژت همین سالوژتو لاسالین

لنین پيشوای سترگ عصر انقلاب‌ها، به عنوان يك شخصيت بزرگ تاريخ و مجاهد كبير راه طبقه كارگر و تمام زحمتكشان، چنان در عقول و قلوب توده‌های عظيم ستمديدگان و مبارزان راه رهایی بشریت قرار گرفته كه همه ساله بیست و دوم اپریل روز تولدش به منابه جشن بین المللی زحمتكشان در سراسر گیتی تجلیل می‌گردد.

اندیشه‌های راهگشای لنین ما نند همیشه مركز توجه همگان قرار داشته و هرسالی كه می‌گذرد از سالروز تولدش با وسعت هر چه بیشتر در نقاط دور و نزدیک جهان در کشورهای سوسیالیستی، در كشورهای سرمایه داری، در ممالك آسیایی و آفریقایی و در آمریکای لاتین و استرالیا به ارتباط اوضاع و احوال هر نقطه عمل می‌آید.

و مكان چه در مزرعه و كارخانه و چه در شهر و چه در ده به سويه‌های متفاوت استقبال به

مبارزان راه سعادت زحمتكشان بهترین شیوه تجلیل و حق شناسی از لنین، عمل کردن به آموزش وی را دانسته و از همینرو ملل سراسر جهان با آگاهی از آرمان‌های والای لنین نه تنها هر سال در ۲۲ اپریل با گام‌های نیرومند بسوی لنین می‌روند، بلکه هر شب و هر روز راهی را كه لنین برای نجات واقعی زحمتكشان سنجیده در آن راه روان می‌شوند و تجلیل از لنین محدود به سالروز تولد آن‌بای نمانده و نخواهد ماند. چه رهروان خستگی ناپذیر راه پیروزمند لنین اهل تشریفات و مراسم تشریفاتی نیستند.

برای اثبات قول خویش مثالی می‌آوریم، لنین گفته بود:

«بدون تیودی انقلابی جنبش انقلابی ممكن نیست» و درین اوضاع و احوال مشخص بروایت تاریخ پر از افتخار جنبش انقلابی در جهان

و به امید فرداهای سعادت مند بشریت با اطمینان می‌توان گفت كه میلیون‌ها انسان همه روزه می‌آموزند و می‌آموزانند كه «بدون تیودی انقلابی جنبش انقلابی ممكن نیست».

این فقط يك مثال بود از بحر اندیشه‌های فناپذیر لنین كه اندیشه‌های وی به پرچم رزم و نبرد ملون‌ها انسان آرزومند و انقلابی مبدل گردیده و در پهنای وسیع زمان همه روزه بدون درنگ پیشقرا و لان و مبارزان راه پر از خم و پیچ تاویخ در پرتو عقاید انسانی لنین به فردا می‌نگرند و با اطمینان برای كه لنین نشان داده با چنان‌بازی و سر بازی به پیش می‌روند.

همچنان لنین گفته است: «نقد مبارز پیشاهنگ راتنها فردی كه به تیودی پیشاهنگ مجبزی است می‌تواند ایفا كند».

این نظر لنین نیز كه به اساس انبوه تجارب گفته شده در سراسر جهان بارها و بارها تکرار

گردیده و یككارگران آگاه و مبارز در مسیر نبرد رویا روی و سری بادرشمنان بشریت به اهمیت آن پی برده و در فرداهای زندگی لیز اهمیتش با پرچم باقی خواهند ماند.

لنین رهبر نخستین انقلاب پیروزمند پرولتاریا و تاریخ بنیان گذار اولین دولت سوسیالیستی جهان علما گفته است:

«پرولتاریا در نبرد بخاطر تصرف قدرت حاكمه سلاح دیگری جز سازمان ندارد».

آیا در جهان کنونی سازمان و حزب انقلابی را پیدا کرده می‌توانیم كه مبارزان و پیکار گرانس به این نظر لنین اعتقاد نداشته باشند!

اگر چنین حزبی در جهان باشد و به نظر فوق لنین اهمیت قابل نباشد و یا حداقل توجه به آن مبدول ندارد اصلا آن سازمان سازمان انقلابی نیست، اما مهمتر اینکه تمام سازمان

لنین

در باره زندگی لنین

باروستالین وارد صحت میشد و از زندگی آنها پرسش میشد و بدقت گفته های آنان گوش میداد و هر همین موقع در سامارا اولین اثر علمی خود را بنام «تحولات جدید اقتصادی در زندگی کشاورزان» نوشت. برای بحث دور از نظر پلیس با رفقای غالباً با قایق در ولگا حرکت میکرد. چندین سال بعد لنین با حرارت خاصی از این دوران یاد مینمود. لنین بفعلیت در سامارا قناعت نکرد، بلکه با مارکسیست های شهر های دیگر از قبیل غازان ساراف و سیزوان تماس برقرار نمود.

دوران فعالیت در پتربورگ :

لنین که از هر جهت عقاید و افکار مارکسیستی اش در سامارا تشجی و فرم گرفته بود در سال ۱۸۹۳ برای یافتن میدان وسیعتر فعالیت و تماس با کارگران از سامارا به پتربورگ کوچ نمود. در پتر بورگ گروه های مخفی مارکسیستی وجود داشت که بین کارگران مارکسیسم را تبلیغ میکردند.

لنین یکی از این گروه ها وارد شد و با شور فراوان بفعلیت انقلابی دست زد. فعالیت لنین در پتربورگ با اوج گرفتن جنبش توده های کارگران در سالهای ۹۰ قرن نوزدهم در روسیه مقارن شد. سرمایه داری در روسیه بسط و طبقه ی کارگر رشد می یافت. در چنین شرایطی لنین تاسیس حزب طبقه ی کارگر را ضروری دانسته و به گروه های مارکسیستی ایجاد آن را بعنوان وظیفه ی مارکسیست ها گوشزد کرد.

در تابستان ۱۸۹۴ کتاب «دوستان خلق کیانند؟» را نوشت. این کتاب که در چند نسخه بعلت نبودن وسیله ی چاپ پولی کابی شده بود دست بدست میرفت و همه جا تاثیر شگرفی بر جا می گذاشت. در پتر بورگ، درمسکو، نیژنی نوگورد و شهر های دیگر این کتاب را چون ورق زر بردند و گروه «آزادی کار» نیز از آن حسن استقبال کرد. لنین با کارگران برجسته ی کارخانه های پتربورگ نقفا ورق بژنید

انقلاب و سوسیالیسم را برپا کند. در ماه مه ۱۸۸۹ لنین با خانواده اش از غازان به «سامارا» کوچ کرد و چهار سال و نیم در آنجا ماند. در این دوران لنین باشوق و آفری بخواندن آثار مارکسیستی ادامه داد و فرا گرفتن زبانهای خارجی و در درجه ی اول زبان آلمانی پرداخت.

هنگام ورود لنین به سامارا جنبش انقلابی بخصوص در بین محصلین تحت تاثیر سازمان مخفی «اراده ی ملت» قرار داشت که منکر تکامل سرمایه داری در روسیه بودند و راه مبارزه علیه تزارسیم را در ترور شخصی میدانستند. لنین قهرمانی و فداکاری آنها را میستود، اما نظریات و راه مبارزه ی آنها را نادرست می شمرد. پس از کشف و نا بودی این سازمان عده ای از اعضای آن از کار انقلابی کناره رفتند با در مقام سازش با حکومت برآمدند. لنین برای اولین بار علناً علیه آنها قیام کرد و با کلماتی آتشین نادرستی نظرات و دوز یون آنها را از زندگی ثابت کرد.

ولادیمیر ایلیچ در این دوران گوشه ی لای دوطبیعت زیر دوختن چنار انتخاب کرده بود که هر روز با بسته ای از کتاب دروسات معین بدانجا میرفت و مانند شاگرد مدرسه ی ناظر بمطالعه میر پرداخت. لنین خستگی خود را با ورزش، گردش، موزیک و شطرنج رفع میکرد. در یکسال و نیم مستقلاً برنامه ی چهار ساله ی پوهنتون را فرا گرفت و در سال ۱۸۹۱ بنحو درخشان امتحانات فاکولته حقوق اینکار بخارجه برو، ولی مقامات دولتی باراندر پتر بورگ بعنوان داوطلب گنژانند و هیچکدام موافقت نکردند. در آزمون درجه اول گرفت. از ۱۸۹۲ ولادیمیر فعالیت خود را بعنوان معاون وکیل مدافع در سامارا آغاز کرد. مشتریان او بطور اساسی کشاورزان بی چیز بودند. اما بفعلیت اساسی لنین تعمق و پژوهش در مارکسیم و فراهم کردن مقدمات کار انقلابی بود. در سال ۱۸۹۲ اولین محفل مارکسیستی را در سامارا بوجود آورد که اعضای آن مارکسیسم رایا می گرفتند و تبلیغ میکردند. ولادیمیر بلاواسطه زندگی روستا را مطالعه میکرد،

و میتوانست دانشمند بزرگی شود ولی او راه دیگری، یعنی راه مبارزه علیه تزارسیم را انتخاب کرد و در این راه جان خود را فدا نمود. لنین تازه بسن ۱۷ رسیده بود که در سال ۱۸۸۶ ناگهان پدرش درگذشت. هنوز خانواده از این مصیبت آرام نشده بود که در مارس ۱۸۸۷ الکساندر برادرش از طرف ماموران تزار دستگیر و تیرباران شد. شهادت الکساندر تاثیر شگرفی در تقویت روح انقلابی لنین کرد و او را مصمم نمود که تمام زندگیش را وقف مبارزه ی انقلابی کند. لنین با علاقه ی فراوان بمطالعه ی علوم اجتماعی پرداخت، مکتب را با گرفتن مدال طلا پایان رساند و در سال ۱۸۸۷ وارد فاکولته حقوق دانشگاه غازان شد.

لنین در دانشگاه با دانشجویان انقلابی و پیشرو آشنا و مربوط شد و در آغاز ماه دسامبر ۱۸۸۷ بعلت شرکت در مجمع دانشجویان انقلابی زندانی و از دانشگاه اخراج گردیده پو لیسیکه لنین را بسندان میرد به زبان اندرز به او گفت: تودو مقابل دیواری قرارداری! و او جواب داد: «بلی! اما دیوار پوسیده ی که پایک ضربت درهم میریزد». ولادیمیر را به دهی که امروز بنام «لنین» نامیده میشود تبعید کردند و زیر نظر پلیس گذاشتند. لنین میگوید: هیچوقت بیش از ایام توقیفم در این ده دور افتاده و کوچک مطالعه نکردم و نتواندم ام. پس از یکسال به او اجازه دادند به غازان برگردد. ابتدا خواست که بتحصیل خود در پوهنتون ادامه دهد یا برای اینکار بخارجه برو، ولی مقامات دولتی باراندر پتر بورگ موافقت نکردند. در آزمون درجه اول گرفت. از ۱۸۹۲ ولادیمیر فعالیت خود را بعنوان معاون وکیل مدافع در سامارا آغاز کرد. مشتریان او بطور اساسی کشاورزان بی چیز بودند. اما بفعلیت اساسی لنین تعمق و پژوهش در مارکسیم و فراهم کردن مقدمات کار انقلابی بود. در سال ۱۸۹۲ اولین محفل مارکسیستی را در سامارا بوجود آورد که اعضای آن مارکسیسم رایا می گرفتند و تبلیغ میکردند. ولادیمیر بلاواسطه زندگی روستا را مطالعه میکرد،

ولادیمیر ایلیچ اولیانف (لنین) در ده (۲۲) آوریل ۱۸۷۰ در کناره ی رود بزرگ ولگا در شهر سیمیوسک (اولیانوسک امروزه) بدینا آمد. پدر لنین، ایلیانیکلا یویچ اولیانف از همان آغاز بادشواری و لیازمندی روپرو بود. او با کمک برادرانش و با کار و کوشش فراوان توانست دانشگاه غازان را پایان برساند و بکار معلمی و تفتیش فرهنگی بپردازد. اونست پدر لنین خود مردی پیشرو و روشنفکر بود. مادر لنین ماریا الکساندر رونا از خانواده ی طبیب برخاسته بود که در داخل آن پرورش یافته و چند زبان خارجی را بخوبی فرا گرفته بود. ماریا الکساندر رونا دارای اواده ای محکم و سچایی با برجا بود. او تمام زندگی خود را وقف آموزش و پرورش فرزندانیش کرد. در خانواده ی اولیانف شش کودک وجود داشت که یکی از آنها ولادیمیر (والدیس) بود. پدر و مادر تمام کوشش خود را بکار بردند تا فرزندانشان باروخی انسانی و با احساسات مردم دوستی بار بیایند. تمام فرزندان این خانواده، جز یکی که در کودکی وفات یافت، انقلابی شدند.

آغاز فعالیت انقلابی :

درس پنجمالکی والدیا خواندن را یاد گرفته بود. درس نه سالگی وارد گیمنازیوم، سیمیوسک شد و همه ساله با عالی ترین نمره از صنفی به صنف دیگر رفت. ولادیمیر بخواندن عشق غریبی داشت مخصوصاً به آثار «شکن» لرونف، گوگل، تورگنیف، تکراسف و تولستوی. آثار نویسندگان روس کسراتهای انقلابی ویش از همه آثار چریشفسکی او را مجذوب کرد. زمان معروف چریشفسکی بنام «چه باید کرد» اثر عمیق دیو لادیمیر گذاشت. خصائل و سچایا و طرز فکر لنین جوان تحت تاثیر محیط خانوادگی، ادبیات پیشرو روس و محیط اجتماعی آنروز روسیه شکل گرفت. بیش از همه برادر بزرگتر او الکساندر در روی لنین تاثیر گذاشت. لنین از کودکی کوشش داشت از هر جهت مانند برادرش بشود. الکساندر (ساشا) در دانشگاه پتربورگ دانشجو بود

چگونگی شکل‌گیری جبهه در جنبش انقلابی روسیه و احلال خاص نظریه جنگ طولانی و راجی و راکت‌ها شکل مقاومت بورژوازی و نقش بورژوازی مستقیم و غیرمستقیم

حرکت کرد و چون اجازه‌ی توقف در پایتخت و مراکز کارگری را نداشت نزدیکترین شهر به پایتخت یعنی پسکوف را انتخاب نمود. در راه ایجاد حزب طراز نوین: تمام سال ۱۹۰۰ را لنین بتدارک انتشارات روزنامه برای سرتاسر روسیه گذراند. مخفیانه به مسکو، پتربورگ، ریگا، سامارا، سیزدان، نیژنی نووگورود، اوفا و واسو لنین سفر کرد و برای نشر روزنامه با گروه‌های مارکسیستی و تعیین نشانها مذاکره نمود. در ماه مه ۱۹۰۰ هنگام وارد شدن به پتربورگ لنین توقیف شد. مقداری آدرس و نشانه‌ها مربوط بخارج از کشور همراه داشت که آنها را روی صورت حسامی یادداشت کرده بود و خوشبختانه پلیس آنها را کشف نکرد و لنین را آزاد نمود. چون میدان فعالیت از طرف حکومت تزاری برلین تنگ شده و حکومت بزرگترین دشمن خود را در او کشف کرده بود، ناچار تصمیم به مهاجرت برای انتشار روزنامه گرفت. منصب دار پولیسی «زوبانف» درباره‌ی لنین چنین گزارش داده بود:

آمد. او همه به سایر یا در منطقه ی «اوسا» تبعید شده بود و بعنوان نامزد لنین اجازه یافت که نزد او بیاید. در اینجا با هم ازدواج کردند و **تاپایان زندگی به یکدیگر وفادار ماندند.**

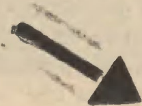
در تبعیدگاه لنین برنامه‌ی حزب مارکسیستی را تکمیل کرد و آثار بسیاری بوجود آورد که از جمله‌ی آنها رساله‌ی «وظایف سوسیال دموکراتهای روس» را باید نام برد. با وجود کار مداوم لنین در ساعات بیکاری به اسکی و راه پیمایی در جنگل و شکار میپرداخت و از

اطاقتی میشد «دوات پراشیر» را سر می‌کشید. او بعنوان شوخی در یکی از نامه‌هایش نوشت که «من امروز شش دوات خوردم». لنین در زندان بتوشن اثر بزرگ خود «تکامل سرمایه داری در روسیه» آغاز کرد. لنین در تبعیدگاه سیری: در ۱۳ فوریه ی ۱۸۹۷ محاکمه‌ی لنین انجام گرفت و بسمه سال تبعید در سایبریای شرقی محکوم گردید. در ماه مه ۱۸۹۷ لنین راه‌ده «شوشنسکویه» فرستادند. این ده صد ها کیلومتر از راه آهن سر تاسری سایبریا دور

تماس گرفت و گروه خاصی از آنها تشکیل داد که بعدها افراد آن از کادر های بازرش حزب سوسیال دموکرات شد ند. لنین مارکسیسم را با زبانی بسیار ساده و در عین حال دقیق به آنها درس میداد. در سال ۱۸۹۴ لنین با نادر داکستانتینوونا کرویسکایا که آموزگار بود، آشنا شد. بسیاری از شاگردان او به محفل لنین می‌رفتند. روابط لنین در این دوران با کارگران توسعه یافت و محکم شد. رساله های لنین در باره ی مارکسیسم و زندگی کارگران روسیه که بسیار روشن و بی تکلف بود در میان کارگران پخش میشد و آنها را بخود مشغول میداشت. در سال ۱۸۹۵ لنین از طرف مارکسیست های پتربورگ مامور شد بخارج مسافرت و با گروه «آزادی کار» ارتباط برقرار کند و با جنبش کارگری در غرب اروپا آشنا شود. لنین در این سفر در سوئیس پابلخانوف و اکسلرود آشنا گردید، از آنجا پاریس و برلین رفت. در پاریس با داماد کارل ماکس «پل لافارگ» که از کارگران انقلابی بود، آشنا شد. متأسفانه انگلیس در انگلستان بیمار بود و لنین نتوانست او را ملاقات کند. در مراجعت از خارجه لنین پیش از بازگشت به پتر بورگ به لوپلنا، مسکو، ارخوزو و رفت و با سوسیال دموکراتهای این شهر رابطه برقرار کرد. لنین در بکس خود که دارای محفظه ای مخفی بود مقداری آثار مارکسیستی همراه آورد.

لنین در خانواده پدرش و اولیانوف سال ۱۸۷۹

«در انقلاب شخصی بزرگتر از لنین وجود ندارد.» ویشنهاد کرد که او را نابود کنند. با این وصف لنین توانست مخفیانه در ششم ژوئیه ۱۹۰۰ به آلمان مهاجرت کند. این دوران پنجمال طول کشید. لنین آغاز انتشار روزنامه‌ی «ایسکرا» (چرقه) نمود که محل تحریر آن در شهر میونخ بود. این روزنامه میبایست شرا با لازم را برای ایجاد حزب طراز نوین فراهم آورد. مکاتبات او با روسیه از طریق پراگ انجام میگرفت. اولین شماری «ایسکرا» در دسامبر ۱۹۰۰ منتشر شد و تأثیر بزرگی در داخل روسیه کرد. در روسیه حالت انفجاری شدیدی بوجود آمده و اعتصاب در کاوخانه ها و قیام در مکاتب امر رایجی شد بود. «ایسکرا» نه تنها وسیله‌ی تبلیغ بود، بلکه نقش سازماندهی نیز داشت. در روسیه

بود. لنین در این ده دور افتاده ذره‌ای از زیباییهای طبیعت سایبریا بارود خانه‌ی عظیم فعالیت خود نکاست و در روحیه اش سستی راه نیافت، بطلانه‌ی زندگی ساکنان ده و مردم انسامان پرداخت و باشکال گوناگون بیاری آنان شتافت. یکبار بعنوان وکیل مدافع در محاکمه بین یک کارگر معدن طلا و صاحب معدن شرکت کرد و بسود کارگر در محاکمه پیروز شد. مردم بسوی او روی آوردند و در کار ها با او مشورت میکردند.

پس از یکسال نادر داکرویسکایا پیش‌لنین

در آغاز سپتامبر ۱۸۹۵ لنین به پتر بورگ بازگشت و با انرژی زیادی بفعالیت در بین کارگران پرداخت، با مهارت و پختگی زیادی رفت و آمدهای خود را از پلیس پنهان میکرد. در پائیز همین سال لنین حوزه های منفرد مارکسیستی را بسازمان واحدی که بعداً بنام «اتحاد مبارزه برای آزادی طبقه‌ی کارگر» نامیده شد بوجود آورد. یک هیات مرکزی که لنین در رأس آن بود این گروه را رهبری میکرد. پایهی این سازمان حوزه هائی بود که در کارخانه ها و کارگاهها بوجود آمده بود. همین سازمان بود که در آینده تبدیل بحزب بزرگ کارگری روسیه شد. تحت رهبری این سازمان در سال ۱۸۹۶ اعتصاب کارگران بافندگی پتر بورگ با شرکت سی هزار کارگر بوجود آمد. حکومت تزاری با تمام نیرو این سازمان را زیر پیگرد قرار داده بود و در آغاز دسامبر ۱۸۹۵ عدی متناهی از کادر ها و شخص لنین را توقیف و اولین شماری روزنامه «دراپوچه یه دلو» را ضبط کرد. لنین بزودی از زندان ارتباط خود را با رفقایش که در بیرون بودند برقرار کرد و طرح برنامه‌ی حزب مارکسیستی را تنظیم نمود. لنین در میان سطوح کتب آزاد با شیرنامه ها و دستورات خود را مینوشت و بعضی اینکه پلیس نزدیک

گروههایی برای «حمایت از ایسکرا» و ارتباط با لنین بوجود آمده بود. «ایسکرا» با وسایل گوناگون و با اشکالات زیاد بروسیه ارسال میشد و چون سرعت تقاضا بالا میرفت و تعداد کافی نبود در پاکووک «کشییف» مطبعه‌ی مخفی برای تجدید چاپ آن تأمینی شد. تقریباً هردهفته در باره‌ی حزب مارکسمستی و چگونگی آن از طرف لنین مقاله‌ی چاپ میشد. لنین تأدیتی امضای مستعار «لنا» نام یکی از رودهای نیروه ندروسییه را بکار میرد. در سال ۱۹۰۲ کتاب «چه باید کرد؟» و در سال ۱۹۰۳ رساله‌ی «خطاب به تبعیدستان روستا» منتشر گردید. پلیس بالاخره محل تهیه و چاپ «ایسکرا» را کشف کرد و قرار شد روزنامه به لندن منتقل شود. باین ترتیب لنین در اوایل سال ۱۹۰۲ به لندن کوچ کرد. در آنجا مشغول بمطالعه‌ی زندگی کارگران و استفاده از کتابخانه‌ها شد. در بهار سال ۱۹۰۲ لنین به ژنو محل جدید چاپ «ایسکرا» رفت و در حومه‌ی شهر با خانواده اش در خانه‌ی کوچکی مسکن گزید. لنین باعلاقه‌ی زیاد به مهاجرین روسیه که از تبعید و یا تعقیب پلیس بخارج آمده بودند، کمک میکرد و برای رفع احتیاجات آنان کوشش مینموده. برخورد لنین بسیار دوستانه، ساده و متواضعانه بود.

در ماه مارس ۱۸۹۸ هنگام توقف لنین در تبعیدگاه، حزب «سوسیال دموکرات کارگری روسیه» بانسکیل اولین کنگره تاسیس خود را اعلام کرده بود و در این هنگام که لنین در ژنو بود، کنگره دوم آن در ژنو تشکیل میگردد. لنین باایستمری منتظر تشکیل آن بود و طرحهای لازم را برای کنگره تنظیم میکرد تا کنگره و حزب را در دردمت یکنار یاندازد. در کنگره علی الرغم مخالفت «اکو نومیستها» و تروتسکی و طرفداران او طرح برنامه‌ی «ایسکرا» با اکثریت تصویب و برای اولین بار در جهان برنامه‌ی یک حزب مارکسمستی که هدف آن ایجاد حکومت بروتری بود، پدیدار گردید. در پایان کنگره هنگام انتخاب رهبری، لنین و طرفداران او با اکثریت انتخاب شدند و اکونومیست ها و دیگران کنگره را ترك کردند و از اینجا نامهای بلشویك (اکثریت) و منشویك (اقلیت) پدید آمد. پس از کنگره مبارزه‌ی بین بلشویكها و منشویكها در دود حزب اوج گرفت و ایسکرا بدست منشویكها افتاد که در آن راه ابورتونیستی تبلیغ میشد. برای آنکه ضربت قاطعی به منشویكها وارد شود لنین اثر خود بنام «يك گام به پیش دو گام به پس» را نوشت.

لنین در سالهای اولین انقلاب : در تابستان ۱۹۰۴ وضع روسیه تشکیل کنگره‌ی سوم حزب را ضروری میکرد. در ۹ ژانویه ۱۹۰۵ بدستور تزار کارگرانی که با مسالمت، بازن و بچه پدگاه او رفته بودند گلوله باران شدند. و این کسار وحشیانه خشم عمومی را برافروخت. انقلاب نزدیک میشد. لنین با دقت کامل از خارج دستورهای دقیق به کمیته‌ها میداد و اطلاعات دریافت میکرد. لنین میدید که انقلاب در میرسد و باید مجبوز شد. در اوایل ۱۹۰۵ سومین کنگره‌ی حزب در لندن تشکیل گسردید. منشویكها این کنگره را تحریم کردند و در شماره ۴ - ه

ژنو کنفرانس خود را تشکیل دادند. ایسن اقدام انشاعبگانه ای بود که حزب سوسیال دموکرات را به دو حزب تقسیم کرد. لنین بعنوان صدر کنگره انتخاب گردید. این کنگره تمام تصمیمات مشخص لازم را برای رهبری انقلاب اتخاذ کرد. پس از کنگره لنین به ژنو بازگشت و کتاب «دوناکتیسك سوسیال دموکراسی در انقلاب دموکراتیک» را نوشت.

در پائیز ۱۹۰۵ وضع انقلابی به اوج خود رسید. در اکتوبر اعتصاب عمومی سیاسی برپا شد و تزار برای فرو نشاندن جنبش در اعلامیه‌ی ای آزادیهای دموکراتیک بورژوازی را بپردم وعده داد. لنین طرفدار آتشین بسط انقلاب و قیام مسلح بود و برای شرکت از نزدیک در انقلاب در ماه نوامبر ۱۹۰۵ به

پتربورگ وارد شد و رهبری حزب و روزنامه‌ی «نوا یاژیزن» (زندگی نو) ارگان حزب بلشویك را در دست گرفت. با وجود بعضی آزادیها لنین مانند اکثر رهبران مجبور به زندگی مخفی بود. اوج انقلاب قیام مسلحانه‌ی کارگران مسکو بود که نه روز طول کشید. کارگران با شجاعت و دلوری بی نظیری علیه پلیس و نیروهای مجبوز تزار جنگیدند. چون وضع انقلابی اتحاد تمام نیروها را ایجاد میکرد بمنظور ایجاد این اتحاد کنگره چهارم سوسیال دموکراتها در استهبکم فرا خوانده شد و لنین بدانجا رفت. در کنگره مبارزه‌ی شدیدی بین بلشویكها و منشویكها در گرفت و پیشنهاد های لنین بعلت کثرت کمیته‌ی مرکزی و روزنامه‌ی «سوسیال نمایندگان منشویكها رد شد و اکثریت دموکرات» بدست آنها افتاد. باوجود ایسن

لنین ایمان داشت که راه انقلاب مارکسمستی بیروز و منشویسم مغلوب خواهد شد. لنین باتمام نیرو بمتحد کردن سوسیال دموکراتهای ملل دیگر که زیر سلطه‌ی تزاریسم بودند بابلشویكها پرداخت و آنها را بدور حزب جمع کرد. در اوایل سال ۱۹۰۷ لنین به لندن رفت تا در کنگره پنجم شرکت کند. در این کنگره خط مشی بلشویكها بیروز شد و لنین به عضویت کمیته‌ی مرکزی انتخاب گردید.

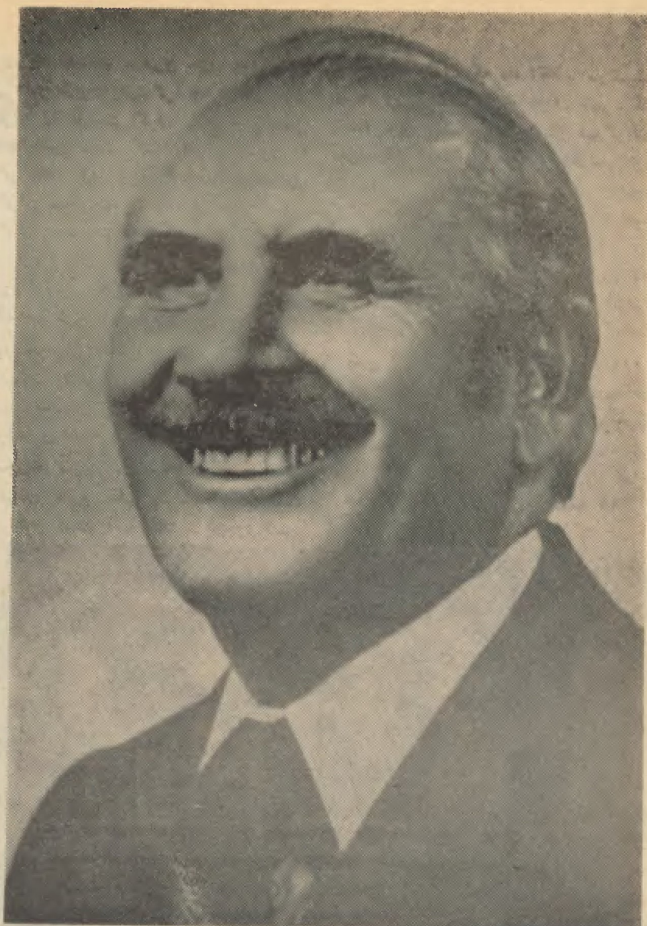
لنین در دوران ارتجاع ۱۹۱۲ - ۱۹۰۷ در آغاز ژوئن ۱۹۰۷ لنین بروسیه باز گشت. در این موقع انقلاب شکست خورده بود. حمله‌ی حکومت تزاری آغاز شد و لنین شدت زیر پیگرد قرار گرفت. ابتدا بداخل بقیه در صفحه ۶۸

سخنرانی لنین در برابر سربازان مسکو میدان سرخ، ۲۵ می ۱۹۱۹

«این اکبر شهیدان را»

شادروان رفیق نور محمد تره کسی نخستین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، اولین رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان

خیبر شهید همیشه همچون معلم مهر بان و استاد دلسوز او پوزنان را به نجات مردم راهنما می کرد اینکه همه او را استاد میر اکبر خیبر می گفتند بیجا نبود و ی با وجود همه مصروفیت های مصلک و حزب و مبارزه هیچ رفیق حزبی و هم وطن غیر حزبی را از آموزش خود بی بهره نمی ساخت . همیشه و در همه جا و پیوسته مدرس و آموزگار خوب و مهر بان بود.

آوانیکه انسان در غم انسان و در راه نجات انسان می رزمند معلوم ساختن محال و نا ممکن جاودانی می باشد چنین بود خیبر این اکبر شهیدان را و وطن نجات مردم . چنین بود آموزش خیبر این استاد گرانا یه ی ما .

«خیبر» همیشه تو صیه می نمود که خرم، شکمیا می، قدرت درک، اطاعت آگاهانه از دساتیر حزبی، شجاعت و انعطاف پذیری، تیز بینی، جرات و عمل سنجش شده را باید در وجود خود تقویه نمود آنوقت است که می توان تا ۴ متر قی و انقلابی را بر خود گذاشت . الحاق که خوش این همه صفات و بالاتر از آنها را در وجود خود یکجا داشت و تا آخر این رفیق حیات هم بصورت محسوس در او دیده می شد .

«خیبر» در اواسط سال ۱۳۴۸ افتخار دیگری را نیز نصیب شد آن مدیریت مسئول جریندی قهرمان و انقلابی پر چم بود که اضافه از دو سال بیعت اورگان نشراتی حزب در کابل انتشار یافت . خیبر این شغل پر اهمیت و پر مسئولیت را نیز

شد و در آنجا با کسی رو برو و هم مسلول شد که چون طیب حافظی نسخه درد های وطن و خلق را تر تیب و به خیبر نیز آموختا شد . آری این شروع آشنا کسی خیبر از نزدیک با او بود . «خیبر استاد متواضع و فقا، مرد خردمند و خد متگذار واقعی مردم بود ...»

«خیبر» چندین سال در زندان مانده چیز های نو و نو تری آموخت در راه رها می خلق و وطن مصمم تر شد . هر گز شکست ها، سر سنگی ها، پیدار خواهی ها و دزدان نتوانست عزم آهنین او را خرد سازد او چون یک قهرمان از زندان بر آمد بی خبر از اینکه دژ حیمان سلطنت و فئودالیزم تنها به بند کشیدن و شکنجه های جسمی دادن او بسنده نشده بودند آنها آن دژ صفتان خوانده ای او را (خانم و فرزندان را) نیز نیست و نا بود کرده بود ند (خیبر بعد ها دو بار از دواج کرد) این صریح شدید و کشند و روحی هم نتوانست او را از راهی از راه سپید و انسانی اش باز دارد بلکه او را هنوز هم در این راه مصمم تر ساخت .

تا میس حزب دمو کرا تیک خلق افغانستان بمشابه گردان پیش آهنگ طبقه ی کارگر کشور یکی از آرژوهای بزرگ این مسرد بزرگ بود که این آرزویش در ماه جدی ۱۳۴۴ جامعه ی عمل پوشید و با آنکه عمل سلطنت فرتوت فو دالی او را چون تبعید شدگان از مرکز دور نگه میداشت ولی او چون پرواله خود را به این شمع رسا نیدو تا زما نیکه شمع حیاتش روشن بود بدور حزب و مبارزه جمع بود .

بله های تعلیم معمول آنوقت را یکی پشت دیگر پیما ید ، او درین راه تنها استعداد سرشار داشت . خیبر در پهلوی تعلیمات رسمی پیوسته در صدد آن بود تا رانواقی میه روزی توده های زحمتکش را دریا بد لدا باوجود ضیق شرایط مطالعات سیاسی واجتماعی خود را نیز دنبال می کرد . آوانیکه برادر زاده نادر جلاله دژ حیمان وطن پرستان و آزاد یخواهان را تحت پیگرد و فشار و شکنجه قرار می داد ، خیبر با ایمان به آینده به شکل خستگی ناپذیر در تنویر جوانان وطن بویا بود . «خیبر» به توده ها به دهها قین زحمتکش می آموخت که تنها راه نجات شان راندن و نا بود کردن جسد های با غستان وطن است ، «خیبر» استاد داله دوست و دشمن خلق را بخلق معرفی می کرد . خیبر به پهلان گلزار وطن اندرز می داد که این جسد ها نه تنها گلها را بر سر می کنند بلکه خواهان سرما و زمستان دانمی هستند تا گل ها بتوانند بشکفند .

آری خیبر این استاد متبحر و این راد مرد گرا تما یه و فرو تن با وجود پیگرد های شدید دژ حیمان می آموخت و می آموختا ند، آوانیکه سلطنت فئودالی خیبر را بجرم آزاد یخوا های و تنو پر جوانان به زندان انداخت او در آنجا بیشتر از پیش به سلاح علم و معرفت اجتماعی و میا می مجهز

روز گارا می که «خیبر» می زیست ، روز گارا می که «خیبر» می رزمید روز گاران تار و تیره و سیا می بود . باغانی گلزار وطن را بوم های منقوش و بیگانه پرور بعیده داشتند، جند کور باز دوند های غلی و سری دوش بدوش جند های در خارج باغ کمین کرده ، بلبلان باغ و طعن رادر قفس می انداخت و گل های رنگارنگ گلزار وطن را با دست های کثیف خود پیر حماله پرور می کرد، لنگمال می کرد .

آری نادر این کماشته دژ حیم بسز ر م بشريت یعنی امیر یا لیزم انگریز با تپانسی با دیگر دژ حیمان داخلی و خارجی فروتن ما فرمان می را ند . در آن روز گاران سیا ه پستدان و غلب گرا یان بی خرد بر آذانه سر زمین ما حکم می راند و سطره یشان بر جان و مال هموطنان ما چیره بود . «خیبر» درین آوان طفل دستان او بود ، او در خانواده ای چشم بچیان گشوده بود که جزو یج و عذاب چیز دیگری را نمی شناختند پندش پرز سر استثمار شده و خوش شاهد استثمار خود، خانواده ی خود و دیگر هم دیفان خود بود . او شاهد بیساده گلچین ها بود که پیوسته گل های نو رسیده ی باغ وطن را دسته دسته سر می بریدند . خیبر با حفظ ضعف شدید اقتصادی توانست

حیات رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان در برابر قلعه خونین رفیق خیبر شهید ادای احترام می نمایند .

نجات مردم را اگر ایمی میداریم» خیبر زنده و جاوید است

اسمعیل محشور

وطن محبوب ما، آریای کهن این زادگاه
شیر مردان حماسه سبز زاین مهد پر تلاش
پهرمانان دزافتن، محتوی هر ورق تاریخ
درخشان چندین هزار ساله اش پر غرور
است برای انسان اندیشمند این دیار.
دفتر خاطرات تاریخ پر افتخار مبین ما
سرشار است از: قهرمانی سرسپردگان
آزاد و قربانی بشمار را دمردان باکدل وبا
سداقت.

خلفای زحمتکش و سلحشور افغانسان
سر بلند، آزاد و مستقل، پسان نیاکان
قهرمان خویش، منجیت نیروی رزمنده و
پرتوان با داشتن سنن پسندیده تاریخی
و استعداد های شگرفان بشری در برابر حمله
تجربکات، دسایس، توطئه، جبهانکشا پسان
و تجاوزگران اهریمنی با عزم دلاورانه جنگاور
و پایدار تا سرحد مرگ و زندگی، در سنگر
گرم دفاع از استقلال و شرف وطن پر افتخار
مان سیمه های پرتیش خویش را سپرتیر بالا
گردانیده اند.

الحق هدف کلیه تلاش های انسانی خلق
شرافتمند مادر روند تاریخ بخاطر دفاع
جانبازانه از منافع خلقها، انواع و اقسام
استقلال و تمامیت ارضی کشور در برابر حوادث
حاصله شکن بیداد استعمار و ناپایداری ها
بوده است.

طی چند دهه اخیر که ستمکیشان دهنش،
سپاهیان چهره خونین استبداد و پادشاهان
نظام فرتوت فیودالی در سرزمین مرخ خیزها،
فرمانروایی داشتند، بطرز بیرحمانه دور از
شرافت و مردانگی حقوق آزادی های ده و کراتیک
مردم ما بشهرمانه در دفاع از بیعدالتی و
غارتگری تجاوز بعمل آوردند.

هنگامه که دیکتاتوری فردی آخرین چلاد
سلسله بدنام ارتجاع فیودالی وابسته به
ارتجاع امپریالیستی، قوس صعودی رسوایی
خود را می پیمود، هیولای مرگ آور ضد
ده و کراتیک و ضد ملی سایه منحوس خویش را
بریکر عذاب دهنده مردمان شرافتمند ما
انداخت.

رهایی از پرتگاه هولناک، تعقیب پولیس
وفضای مرگبار سیاسی در وجود حزب حاکم
طبقات ستمگر باصطلاح انقلاب ملی (۱)، نیب
احزاب بورژوازی معاصر، سر فایک راه
علاج را برای خلق شرافتمند ما میرساند.
اتحاد کلیه نیرو های مترقی، ملی و ده و کراتیک
و سقوط پیروزمندانه دستگاه خود کسامه
داو.

در میان سایر گروه های مشخص سیاسی
جامعه ما، حزب ده و کراتیک خلق افغانستان
این یگانه ستاد جنگی زحمتکشان کشور در
فروغ تأمین وحدت سازمانی و ایدئولوژیکی
خویش با پیش کشیدن شیوه های اصولی
یککار و شناخت عرصه های مختلف مبارزه،
بقیه در ص ۵۱

رفیق میراکبر خیبر، شهید راه توده های عضو کمیته مرکزی حزب ده و کراتیک خلق افغانستان

موشه یی از مراسم تشییع جنازه رفیق اکبر خیبر شهید، عضو کمیته مرکزی حزب ده و کراتیک خلق افغانستان

با سر بلندی و پشت کار مو فقا نه انجام
داد. تشراف جریده ی پرچم که مسئول
رسمی آن خیبر بود در همین روز (۲۲ اپریل
۱۹۷۰ صد مین سالگرد تولد ولادیمیر ایلیچ
لنین) از طرف دولت وقت متوقف گردید
ولی خیبر بدستور حزب مستند لایین عمل
دولت ارتجاعی را غیر قانونی و غیر دموکراتیک
می دانست و پیوسته اصرار می کرد که
دولت مو صغیری غیر قانونی و ضد دموکراتیک
خود را تغییر دهد و لی خیره سران دولت
کمر به این ندای مغفول کوش می دادند.

خیبر این شمع محافل میا رزان انقلابی
بالاخره شام ۲۸ حمل ۱۳۵۷ بشکل بسیار
ناجوانمردانه و دوار اصول انسانی و
نامردانه از پشت سر هدف گلوله های
دشمنان مردم و وطن قرار گرفت و دولت وقت
چون دین جرم نابغشودنی مستقیماً سرکشت
داشت نه تنها در صدد معرفی قاتل و یا
قتل خیبر این شهید راه نجات خلق
و وطن نبر آمد بلکه تقصیر

آمیز ازین ما جرای خود ساخته بر علیه
حزب ده و کراتیک خلق افغانستان استفاده
نمود، ولی خیبر با مرگ خود هم بزرگترین
خدمت را انجام داد. مرگ خیبر اعلام شکست
سکوت آن دوره بود.

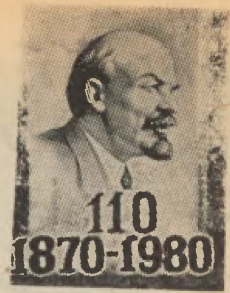
در شما دت اکبر شهیدان یعنی خیبر
بزرگمرد دولت وقت با میانی امپریالیسم
و در راه س امپریالیسم امریکا، شوونیسم
عظمت طلبانه و توطئه گر چین و ارتجاع
منطقه همه رو سیاه اند. قطرات خون
رنگین خیبر همه و هر کدام طوفان شدند
و کاخ ظلم و وحشت و ستم را از بیخ و بن
ویران کردند مادر حالیکه روح این مرد
بزرگ راشد و شادان می خواهیم می گوئیم که
سعد یا مرد نیکو نام نمیرد هرگز
مرده آمنت که نامش به نیکویی نرسد
آری خیبر اگر جسمی در بین ما نیست و وحشی
روح بزرگ و انسانی اش جا و دانه با ما
خواهد بود و تا جایی است و تا این وطن
و مردمش است به این انسان بزرگ ارج
بزرگ خواهد گذاشت.

مرد خونین شهیدان به تو آواز دهد
آتش را که فروزان شده خاموش مکن
ما به امید وفای تو گمنامیم ز جان
دوستان رامبر از باد فراموش مکن

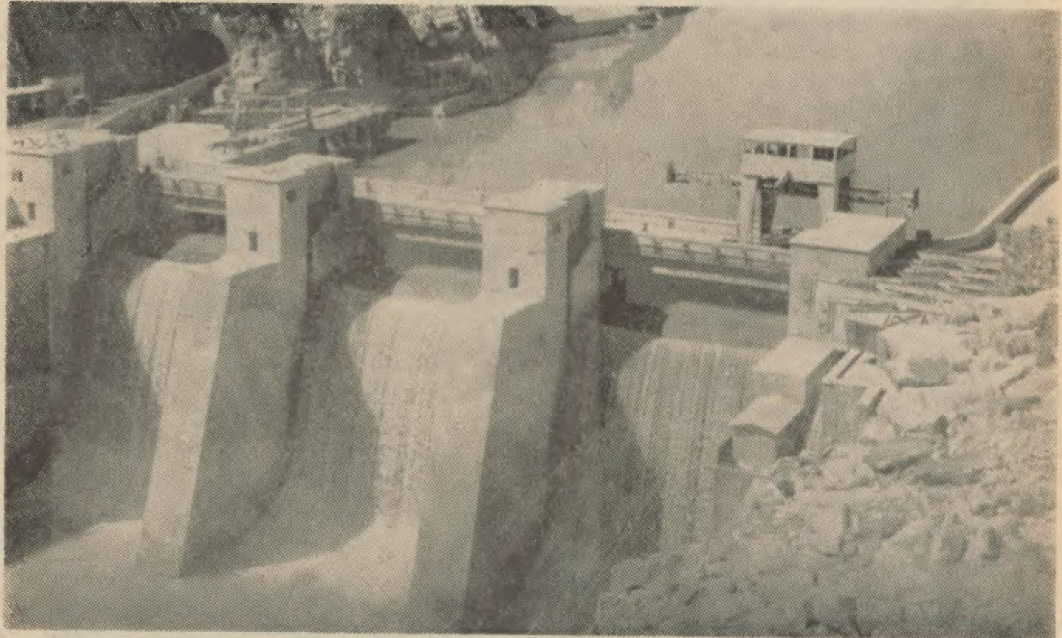
الحق که نه تنها شهیدان راه و وطن مردم
و در راه س اکبر شهید با احساس آزادی
مردم که در نتیجه ی انقلاب ظفر مند نور
و بخصوص پیروزی مرحله ی نوین و تکاملی
آن بدست آمده فراموش نشده اند بلکه
جاودانی شدند.

خیبر حالا در قلب توده های زحمتکش در
قلب هموطنان آزاد یخواه خود جا دارد
خیبر زنده و جاوید است.

زنده و مترقی باد دوستی و همبستگی بین احزاب و خلقهای
برادر جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحاد جماهیر
شوروی سوسیالیستی!

نمایی از بند برق نغلو که به همکاری اتحاد شوروی اعمار گردیده است

گزارش فشرده‌یی از کمک‌های کشور دوست اتحاد جماهیر شوروی به افغانستان

در بر تو روابط حسن همجواری و مناسبات عمیقاً دوستانه و برادرانه و با توجه به نیاز مندی های محسوس در جهت همکاری متقابل اقتصادی تخنیکي و فرهنگی و بالاخره به منظور طرح و بی ریزی يك زیربنای سالم مستحکم اقتصادی در کشور عزیز ما افغانستان ، یک تعداد پروژه های بزرگ زیر بنایی انکشاف اقتصادی بخصوص بعد از طرح سیستم بلانگذاری یعنی او اسط دهه سوم قرن حاضر به همکاری بی شایبه مالی و تخنیکي کشور دوست و برادر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی اعمار و آماده بهره برداری گردید

این پروژه های انکشافی که تعداد آنها به بیش از یکصد پروژه خرد و بزرگ میرسد با سرمایه گذاری مبلغ تقریباً (۵۲۶) میلیون روبل و (۱۳۸۰) میلیون دالری از چوکات مساعدت های مالی اتحاد شوروی تمویل و کار ساختمان آنها تکمیل گردیده است. پروژه هایی که با استفاده از مساعدت های کردنی و همکاری های تخنیکي اتحاد شوروی اعمار و آماده بهره برداری گردیده شامل سکتور های مختلف اقتصادی منجمله زراعت و آبیاری - معادن و صنایع - آب و برق حمل و نقل و مواصلات و سکتور خدمات اجتماعی

(تعلیم و تربیه - صحت عامه - فواید عامه) بوده و عمده ترین آنها عبارتند از: -
ساختمان بند برق و کانال نگرهار و آماده ساختن اراضی تحت فارم های زراعتی مربوط -
ساختمان بند برق نغلو و تمدید لین برق از سر بند تا شهر جلال آباد -
ساختمان سیلوی مرکز و بلخیری -
تخصصات نفت و گاز صفحات شمال - استخراج و انتقال گاز از چاه های حفر شده -
ساختمان تخنیک های جنگل - مزار شریف و انستیتوت پولتخنیك کابل -
ساختمان مراکز جمع گاز شبرغان و معبره های انتقال گاز طبیعی -

ساختمان سرک کابل - جبل السراج - بلخمرز
الی شیر خان بندر و سرک بلخمری - مسرار
شبرغان -

ساختمان تاسیسات و ترمیمات میدان هوا
بگرام -
ساختمان شاهراه قندهار - تورغندی -
پروژه خانه سازی و اعمار مکرویان های سر
کابل -

اعمار شفاخانه چهار صدبستر اردو -
پیشبرد امور جیولوجیکی و انکشافی مسو
مفیده جامد -

علاو تا کار ساختمان پروژه های انکشافی ذیل که طرح ساختمان آنها با استفاده از مساعدت های کردنی اتحاد شوروی قبلاً صورت گرفت قرار است، به شکل پروژه های انتقالی در طی اولین پلان پنجساله حکومت جمهوری دموکراتیک کشور در مرحله اجراء گذاشته شود -
اعمار بند آبگردان بالای در یان
کوچه و ساختمان تاسیسات مر بوط
اعمار بند ذخیره آب برای آبیاری اراضی ساحل بلخمری - بغلان و کند و زواحات دستگاه بر و
آبی در ناحیه کپله گی -

اعمار شفاخانه دوصد بستر در ولایت کندز -
و اعمار یکصد پروژه های ترانسپورت - مخابران
صنایع برق - صنایع کیمیای و سایر رشته های
صنایع -

علاوه بر مساعدت های مالی پروژه بی فوق الذکر دولت اتحاد شوروی مساعدت های کردنی جمعا به مبلغ (۹۴) میلیون روبل غیر رتبه و توريد مواد استیلاکی قبل از پیروزی انقلاب ثور به کشور ما مساعدت نموده است

به همین ترتیب دولت اتحاد شوروی به منظور سهمگیری فعال در جهت تمویل یکصد پروژه های انکشافی جدید شامل اولین پلان پنجساله کشور بعد از پیروزی انقلاب نظرمند ثور مساعدت های مالی ذیل را کار سازی و مساعدت نموده اند -

کردنی به مبلغ (۲۰۰) میلیون روبل
غرض تمویل ساختمان و بهره برداری از کمپلکس استخراج و غنی ساختن مس عینک -
کردنی به مبلغ (۷۰) میلیون روبل
غرض تمویل پروژه تصفیه خانه نفست استخراج و مجهز ساختن ساحات استحصال نفت انگوت - ساقدریا و قشقری و پروژه انتقال انرژی برق -

اعطای کردیت سالانه (۱۴) میلیون روبل -
طول سالیان پلان غرض تهیه و توريد اموال استیلاکی از اتحاد شوروی -
اعطای مساعدت بلا عوض مواد استیلا کم به حجم سالانه (۱۰) میلیون روبل طی سالیان پلان -

هکذا و حه باقیمانده شامل کردیت اعطاء شده قبلی که حجم آن تقریباً بر (۶۰) میلیون روبل بالغ میگردد، جهت استفاده یکصد پروژه های انتقالی شامل اولین پلان پنجساله انکشافی کشور در دسترس قرار دارد -

اپارتمانهای مکررون که به مساعدت اتحاد شوروی بنا یافته است

سکتور زراعت، مالداري و آبياري.

در سال ۱۳۵۹ اتحاد جماهیر شوروی و دولت های آتی را طور رایگان در اختیار جمهوری دموکراتیک افغانستان می گذارد:

- ۱- ده هزار تن کود کمیاری.
- ۲- پنج هزار تن تخم بذری اصلاح شده.
- ۳- ده هزار تن تخم بذری اصلاح نشده.

همچنان طی پلان پنج ساله انکشافی، اتحاد شوروی کمک های بزرگ و منمیری در بخش زراعت - مالداري و آبياري در ساحه ساختمان و فعال نمودن پولی کلنیک های حیوانی - لابراتوار های امراض زراعتی - استیشن های میکائیزم - تولید کود کمیاری - اعمار بندونبار مینماید.

همچنان در ساحه تبادل اموال طرف احتیاج و ضرورت عامه و اقتصاد ملی قرار است یک مقدار زیاد اموال هم از طریق تجارتی و هم از طریق امداد بلا عوض و قرضه بدسترس جمهوری دموکراتیک افغانستان بگذارند که کمک های متذکره حایز اهمیت عظیم است که از سوی در تحکیم موقف بین المللی افغانستان افزوده و از جانی در حل بر ایله های اجتماعی و انکشاف اقتصادی کشور ما کمک مینماید.

در ذیل پیرامون پروژه های عمده که توسط اتحاد شوروی در سکتور زراعت و مالداري کمک میشود - باختصار معلومات ارائه میگردد:

پروژه انکشاف کانال ننگره

هدف از تاسیس پروژه انکشاف ننگره ها وجود آوردن زراعت میکائیزه از راه احداث فارم های میکائیزه دولتی - انکشاف مالداري - تولید و صدور اقلام جدید زراعتی از قبیل زیتون سیتروس و به صورت کلی بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی مردم آن ولایت و تحکیم هر چه

شماره ۴۰

بیشتر اقتصاد ملی مینماید.

پس از موافقت نامه بین حکومت افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در سال ۱۳۳۶ امور تحقیقاتی و طرح ریزی پروژه انجام یافت. در ماه جدی ۱۳۳۹ کارهای ساختمانی آن آغاز گردید و تا سال ۱۳۴۳ یعنی کمتر از پنج سال امور ساختمانی سیستم آبیاری به همکاری مشترک متخصصین شوروی و افغانی و در نتیجه زحمات خستگی ناپذیر کارگران افغانی تکمیل گردید.

این تاسیسات شامل کاسه بند بظرفیت چهل ملیون متر مکعب، فابریکه برق آبی در وخته به قدرت یازده هزار کیلووات فی ثانیه و کانال عمومی به طول هفتاد کیلومتر و ظرفیت عبور پنجاه متر مکعب آب فی ثانیه مینماید.

کانال عمومی از بین اراضی عارضه دار و ناهموار گذشته و بالای آن تاسیسات هیدروتکنیکی متفاوت و متعدد اعمار یافته است.

پروژه وادی ننگره ها دارای دستگاه های صنعتی و تکنیکی بوده که میتوان از ورکشاپ با ظرفیت ترمیم اساسی دو صد یانه ماشینهای مختلف زراعتی و ساختمانی و صد یانه انجن و دو صد یانه انجن های برقی - فابریکه نجاری به ظرفیت ده هزار متر مکعب چوب - دستگاه کانکریت ریزی به ظرفیت پنج هزار متر مکعب آلات کانکریتی در سال و غیره را نام برد.

ساختمان های فصبه های دروخته - نمر خیل ویتی کوت نیز به مساحت عمومی هفت هزار متر مربع با تمام وسایل رفاهی و سرسبزی آن در حواکات پروژه به پایان رسیده است.

کانال عمومی قدرت آبیاری سی و یک هزار هکتار زمین را دارا مینماید که از آن جمله ۲۵ هزار هکتار آنرا زمین بایر و شش هزار هکتار را اراضی کم آب تشکیل میدهد. فعلا بیست و پنج هزار هکتار زمین از کانال آبیاری

میکردد که از جمله یازده هزار هکتار زمین متعلق به دهاقین و سایر موسسات دولتی بوده است.

در ساحه ده هزار هکتار اراضی چهار فارم بزرگ میکائیزه دولتی بنام های غازی آباد - فارم نمردو و فارم نمیر چار احداث گردیده است.

۱- فارم غازی آباد: در ساحه ۲۹۵۵۰ هکتار بوده باغات سیتروس و زیتون در این فارم ۱۶۵۶۸ هکتار است که از جمله ۱۱۷۱ هکتار آن به نمر دهی رسیده است این فارم دارای کمپلکس مالداري بوده که در آن ۸۷۰ راس حیوان نوع برون سوسی تحت تربیه و پرورش مینماید.

۲- فارم میکائیزه دولتی هده: کار احداث فارم میکائیزه دولتی هده در سال ۱۳۴۶ در ساحه ۳۱۳۰۷ هکتار زمین آغاز گردید که مساحت عمومی باغات فارم مذکور ۱۶۶۹۹ هکتار بوده از جمله ۸۰۸۹ هکتار آن باغات زیتون و سیتروس به مرحله نمر دهی فرار دارد. در فارم مالداري میکائیزه هده اضافه از ۶۸۷ راس حیوان نوع

میه جات تازه و خشک اقلام مهم صادراتی کشور را تشکیل میدهد در صورتیکه میوه افغانی مطابق ستندرد بین المللی بسته بندی گردیده و بشکل کنسرو تهیه و صادر گردد. تقاضا به آن افزایش یافته و عواید اسعاری بیشتر نصیب کشور میگردد. در پروژه انکشاف وادی لطفنا ورق بزیند

فریش تحت تربیه و پرورش برداری قرار دارد.

۳- فارم میکائیزه نمردو: ۴ : ساحه ۱۲۷۷۲

هکتار زمین را احتوا میکند، در فارم نمردو ساحه ۱۹۸۶۳ هکتار زمین برای باغات زیتون و ۲۳ هکتار برای باغات سیتروس در نظر گرفته شده است که از آن جمله ۲۳ هکتار باغ های سیتروس و ۳۶۶۳ هکتار باغات زیتون تاکنون احداث گردیده است. زمین های که تاکنون در آن باغ احداث نگردیده از آن برای تولید کدوم و دیگر حبوبات استفاده میگردد.

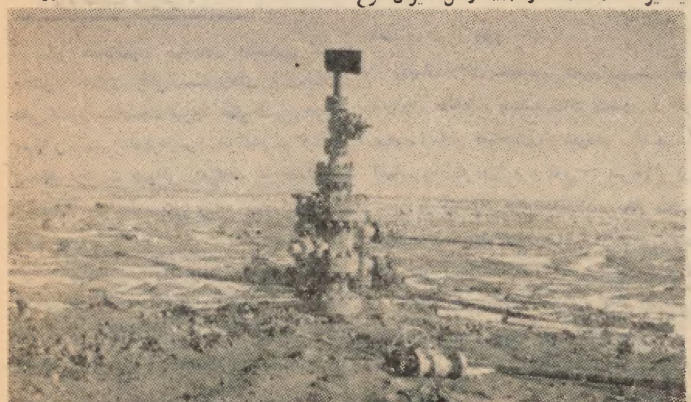
۴- فارم نمردو: ۲ : ساحه فارم ۳۳۰۲۶ هکتار

زمین رادر بر میگردد که در آن ۹۷۹۲ هکتار باغات زیتون و ۳۰ هکتار باغات سیتروس احداث خواهد گردید تاکنون ۶۲۲۲ هکتار باغات زیتون و ۲۰ هکتار باغات سیتروس تا حال احداث گردیده است. از زمین های باقیمانده برای کشت غله و حبوبات استفاده میگردد. تا حال در فارم های مذکره باغات سیتروس در ساحه ۲۱۰۳ هکتار و باغات زیتون در ساحه ۲۸۵۸ هکتار احداث گردیده که از آن جمله ۲۰۰۰ هکتار آن در مرحله نمر دهی قرار دارد که ۱۳۰۰ هکتار آن باغات سیتروس و ۷۰۰ هکتار آن باغات زیتون مینماید.

علاوین از باغات مذکره ساحه ۹۶۰۰ هکتار و اشجار جنگلی ۷۵۴۳ هکتار می باشد تولید میوه سیتروس در سال ۱۳۵۸ به ۷۶۰۰ تن و از زیتون به ۲۵۰۰ تن رسیده بود در حالیکه در سال ۱۳۵۹ حاصلات سیتروس ۱۰۰۰۰ تن و زیتون ۳۰۰۰ تن الی ۳۵۰۰ تن خواهد رسید. پیشبینی میگردد که از مقدار فوق الذکر مقدار ۸۰۰۰ تن سیتروس و ۲۵۰۰ تن زیتون سیر لنکی بخارج صادر می گردد در سال ۱۳۵۹ ساحه ۲۶۶ هکتار اراضی تسطیح و ساحه ۳۵ هکتار شوره شونی خواهد شد. مبلغ ۲۷۰ ملیون افغانی از وجوه انکشافی دولت برای این پروژه اختصاص یافته است.

فابریکه بروسس زیتون جلال آباد:

میوه جات تازه و خشک اقلام مهم صادراتی کشور را تشکیل میدهد در صورتیکه میوه افغانی مطابق ستندرد بین المللی بسته بندی گردیده و بشکل کنسرو تهیه و صادر گردد. تقاضا به آن افزایش یافته و عواید اسعاری بیشتر نصیب کشور میگردد. در پروژه انکشاف وادی لطفنا ورق بزیند

دستگاه استخراج نفت و گاز شیرخان که کمک اتحاد شوروی اعمار گردیده است

اتحاد جماهیر شوروی - سوسیالیستی جهت تجهیز لابراتوار های تشخیص امراض حیوانی در سال ۱۳۴۹ کمکهای بلاعوض نموده و مساعدت های اتحاد شوروی در هفت کلینیک صحت حیوانی از سال ۵۳ ادامه دارد. اتحاد شوروی به افغانستان انواع مختلف واکسین، وسمایل و متخصصین به افغانستان به صورت بلا عو ض همکاری مینمایند.

در بازنده همین کنفرانس نویسی و تئوری که در میزان ۵۷ درماسکو ظاهر شده بود اتحاد شوروی با افغانستان انواع مختلف واکسین - وسمایل و وسایل و تئوری که کمک مینماید و در پهلوی سایر کلینیک ها سه کلینیک دیگر را نیز در ولایات فراه - فاریاب و بکتیا تجهیز میدارد.

پروژه آبیاری کوکچه سفلی

از آنجائیکه استفاده اعظمی از منابع آب و خال کشور به خاطر تولید هر چه بیشتر نعمات مادی جهت بلند بردن سطح زندگی مردم کشور و فراهم آوری زمینه سالم برای صنعتی ساختن کشور از نگاه تولید انرژی و مواد خام زراعتی

موجود که فعلا دچار مشکل کم آبی میباشد بهبود خواهد یافت. همچنان با تطبیق این پروژه واحداث دهانه آبگیر جناح چپ امکان بلند بردن ظرفیت مقدار آب برای ۲۲ هزار هکتار زمین در ساحه ارجی و نوآباد فراهم میگردد.

ساختمان های اساسی این پروژه عبارتند از: - احداث تاسیسات سر بند به ارتفاع ۲۳ متر.

ساختمان کانال اصلی به طول ۲۷ کیلومتر به طرف راست دریا.

احداث استیشن پمپ بالای کانال اساسی جهت آبیاری ۳۰۰۰ هکتار زمین جدید.

احداث کمپ ها - محل رهائش و درگشایی ها - مطالعه احداث برق آبی بالای کانال چپ

و همچنان کار پروژه سازی کوکچه سفلی توسط متخصصین اتحاد شوروی آغاز گردیده بود که طبق قرار داد در جنوری سال ۱۹۷۹ به طرف افغانی سپرده شد.

بند ذخیره کبله گی:

با احداث بند ذخیره کبله گی بالای دریای

مصارف سرمایه گذاری بند ذخیره کبله گی

طی اولین پلان پنج ساله اکتشاف اقتصادی

اجتماعی کشور ۶۵۶ میلیون افغانی پیشبینی

گردیده که از جمله ۱۲۵ میلیون افغانی از بودجه

اکتشافی و ۱۱۱ میلیون دالر مصارف استعاری

آن از کریدت کشور اتحاد جماهیر شوروی

سوسیالیستی تمویل خواهد گردید.

در سکور معادن

۱- پروژه تفحصات نفت و گاز شمال و جغرافیه

های استخراجی:

این پروژه از سال ۱۳۳۴ با بنظر طرف چپ

نمایی از سلسله مرکز که با مساعدت و همکاری اتحاد شوروی اعمار گردیده است

پروژه صحت حیوانی:

بنابر خصوصیت ساختمان اقتصادی کشور بخش مالدارانی یکی از سکورهای عمده اقتصاد ملی کشور به حساب میرود. مگر شیوع امراض حیوانی سبب بلند بردن ضریب مرگ و میر گردیده و سطح مولدیت حیوانی را مینماید که خساره آن مستقیماً به تولیدات ملی و بابه صادرات کشور وارد میآورد.

از آنجائیکه فعالیت و گسترش خدمات و تئوری در سراسر کشور به وجه فراوان نیازمند است و از سوی دیگر مطابق به تعامل بین المللی و قوانین و تئوری باید علیه امراض مبلک و ساری حیوانی به صورت پیگیر مجادله صورت بگیرد و از سرایت امراض جلوگیری بعمل آید.

اهمیت بسزا داد

در سال ۱۳۳۹ متخصصین کشور دوست اتحاد شوروی مطالعات و پیشنهادات متعددی در مورد پروژه آبیاری کوکچه ارائه نمودند، که در نتیجه اعمار بند ابگردان به ارتفاع ۲۳ متر بالاتر از بل شیب در ولسوالی خواجه غار ولایت تخار مناسبتر شناخته شد و کار آن در سال ۱۳۵۱ آغاز گردید که ختم آنرا سال ۱۳۶۲ پیش بینی کرده اند. با اعمار بند ابگردان مذکره که از آن سر بند کانلهای ارجی و نوآباد نیز مستفید میگردد. در ساحل راست دریا که ساحه اساسی پروژه را تشکیل میدهد ۱۲۰۰۰ هکتار زمین جدید تحت آبیاری آمده و وضع آبیاری ۷۰۰۰ هکتار اراضی

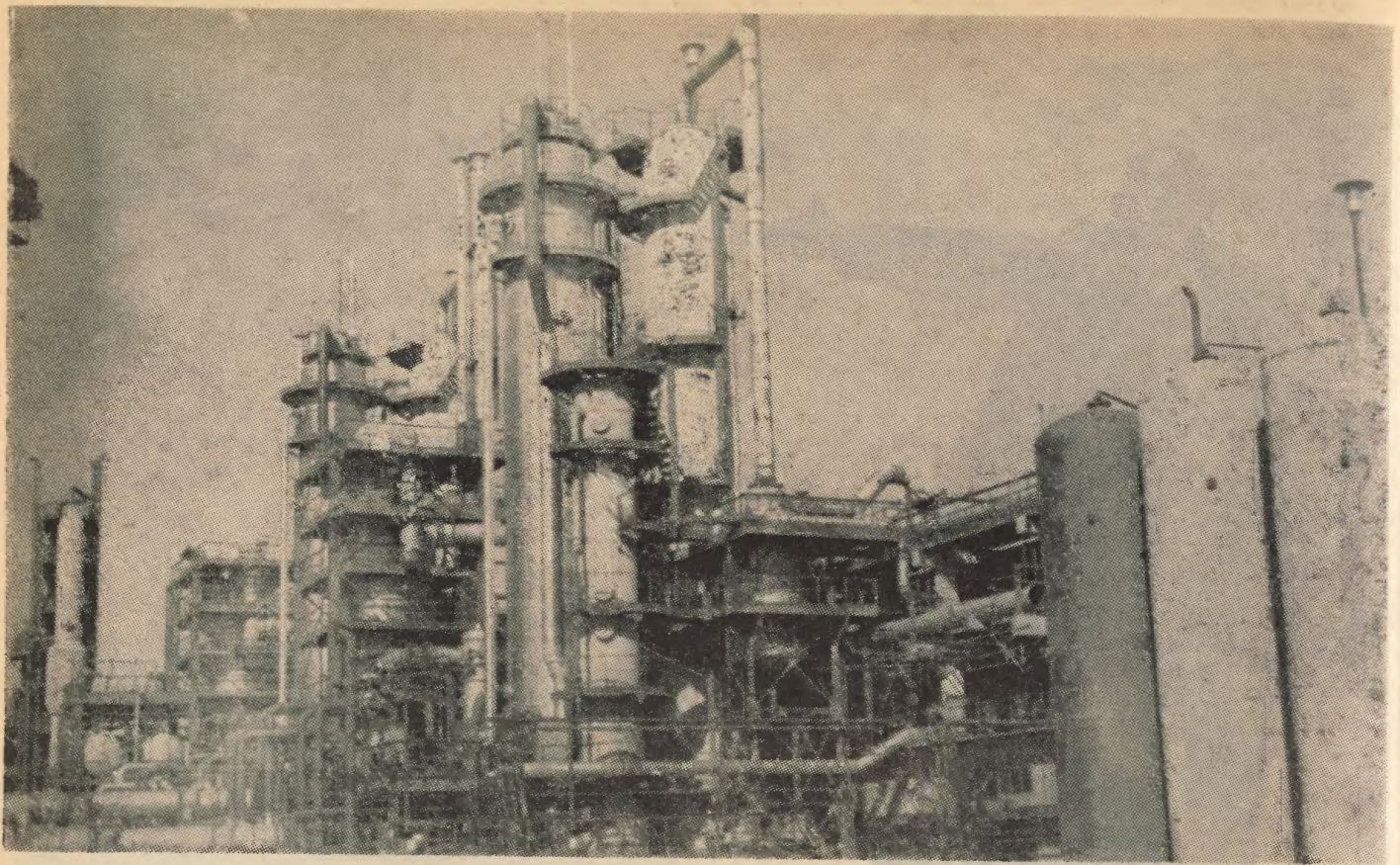
بلخیری امکان ذخیره آب برای آبیاری بیش از ۲۵ هزار هکتار اراضی جدید و بهبود وضع آبیاری ۲۱ هکتار زمین در ولایات بغلان و کندز میسر گردیده و هم امکان احداث دستگاه تولید برق آبی به ظرفیت ۶۰ هزار کیلووات فراهم خواهد گردید.

قرار داد جهت ترتیب راپور مطالعات فزنیکی اقتصادی و تخنیکي پروژه که شامل مطالعات جیولوژی - عاید رولوژی - خاکشناسی و سایر مولوژیکی و غیره میباشد در اواسط سال ۱۳۵۵ با مقامات اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی عقد گردیده و مطالعات مذکور از طرف متخصصین

کشف و تثبیت ذخایر نفت و گاز به کمک اقتصادی و تخنیکي کشور دوست ما اتحاد شوروی رویدست گرفته شد. امور اساسی این پروژه مشتمل از برمه کاریهای تفحصاتی، اکتشافی و استخراجی نفت و گاز، برمه کاریهای ساختمانی و آب، سروی و نقشه برداری های جیولوژیکی در ولایت جوز-جان می باشد ولی فعالیت های این پروژه در ولایت مذکور معدوم نبوده و سایر قسمت های صفحات شمال و شمال غرب کشور را نیز احتوا مینماید.

بودجه سال ۱۳۵۹ این پروژه بادر نظر داشت حجم کارهای پیشبینی شده و تجارب گذشته مبلغ (۴۴۳۰۰۰) هزار افغانی از منابع داخلی و

نمایی از تأسیسات گود و برق مزار شریف که به همکاری اتحاد شوروی تأسیس گردیده است

(۳۱۰۰۰) هزار دالر از گزیدت اتحاد شوروی منظور گردیده است .

۲- پروژه لین دوم گاز (لوینگت):

این پروژه که عبارت از احداث بایب لاین گاز بطول ۵۳ کیلو متر و قطر ۸۲۰ ملی متر میباشد از سال ۱۳۵۸-۱۳۶۰ در چوکات وزارت معادن و صنایع در نخستین پلان پنجساله جمهوری دموکراتیک افغانستان گنجانیده شده است .

بایب لاین دوم در جوار بایب لاین صدور گاز موجوده که به نسبت شوره زار بودن بستر آن از فاصله ۵۱ الی ۹۱ کیلو متری زنگ خورده گی داشته و در بعضی موارد سبب بروز عی ارضی تخنیک و باعث سکتگی صدور گاز میشود تمهید میگردد .

مصارف مجموعی این پروژه به مبلغ (۶۰۶۳) هزار افغانی از منابع داخلی و ۴۰۶۱ هزار دالر از گزیدت اتحاد شوروی تمویل میگردد . و قرار است بایب لاین مذکور الی تاریخه جنی سال ۱۳۵۹ تکمیل و به بهره برداری سپر ده شود .

بودجه سال ۱۳۵۹ این پروژه به مبلغ (۳۲۶۳۸) هزار افغانی از منابع داخلی و (۴۵۸۱) هزار دالر از گزیدت اتحاد شوروی پیشبینی و منظور گردیده است .

۳- تجهیز تأسیسات خواجه گوگرد (کمپر-)

بیسورهای گازی:

این پروژه در منطقه گاز دار خواجه گوگرد ولایت جوزجان موقعیت داشته و متشکل از نصب سه بایه کمپر بیسور گازی و اتصال ۶ حلقه جاه استخراجی گاز میباشد که بمنظور حفظ رژیم بهره برداری گاز از معدن خواجه گوگرد که در اثر استخراج فشار طبقه گاز روبه تضعیف بوده روی دست گرفته شده امور مقدماتی آن در سال ۵۳ آغاز و طبق پلان قرار است الی سال ۱۳۶۰ تکمیل گردد سرمایه گذاری مجموعی

ژوندی دی وی د انتر نیشنلزم لنینی پرنسیپونه !

بالغ بر (۱۴۷۷۵۵) هزار افغانی از منابع داخلی و (۱۵۴۸۶) هزار دالر از گزیدت کشور دوست اتحاد شوروی تمویل میگردد .

بودجه سال ۱۳۵۹ این پروژه بادر نظر داشت پروگرام طرح شده بالغ بر (۱۰۹۶۳۵) هزار افغانی و (۱۰۴۸۶) هزار دالر از گزیدت اتحاد شوروی پیشبینی و منظور گردیده است .

۴- کامپلکس صنعتی نفت شمال:

این پروژه که مشتمل به تجهیز و انکشاف

معادن نفت انکوت اقدر یا و قشقری با احداث تصفیه خانه و بایب لاین نفت میباشد در ولایت جوزجان موقعیت دارد .

ساختمان پروژه متذکره به کمک اقتصادی و تخنیک کشور دوست ما اتحاد شوروی بادر نظر داشت ذخایر نفت قابسل استخراج معادن فوق الذکر که در حدود ۱۱ میلیون تن نفت محاسبه شده به ظرفیت سالانه ۵۰۰ هزار تن نفت طرح ریزی گردیده و محصولات پروسس شده آن که عبارت از پترول ، دیزل ، تیل خاک ، مازوت

و غیر میباشد تا اندازه احتیاجات داخلی را مرفوع میباشد امور مقدماتی این پروژه در سال ۱۳۵۸ آغاز و طبق پلان قرار است الی سال ۱۳۶۴ تکمیل و شروع به بهره داری نماید .

سرمایه گذاری مجموعی این پروژه (۱۱۱۲۵۰۰) هزار افغانی از منابع داخلی و (۸۲۴۷۴) هزار دالر از گزیدت اتحاد شوروی پیشبینی شده که زمینه اشتغال ۸۰۰ الی ۹۰۰ نفر از عمو طنان زحمکش مارا فراهم خواهد نمود .

بودجه سال ۱۳۵۹ این کامپلکس صنعتی

به ملاحظه پروگرام طرح شده بمبلغ (۱۵۰۰۰) هزار افغانی از منابع داخلی و (۱۵۰۰) هزار دالر از گزیدت اتحاد شوروی پیشبینی و منظور گردیده است .

۵- تجهیز و ساختمان پروژه گاز جرقوق

(تجزید سلفر) :

این پروژه که در سال ۱۳۵۳ آغاز و در ۱۸ کیلو متری جنوب غرب شهر شیرغان موقعیت دارد در مرحله اول شامل جمع آوری گاز از ۱۹ حلقه جاه استخراجی دستگاه خشک کننده و تجزید گاز طبیعی از عایدروجن سلفاید و کاربن دای اکساید و سایر مراحل مربوط به آمادگی گاز و کاند نسات با تمهید (۳۰) کیلو متر بایب لاین بقطر (۷۲۰) ملی متر که گاز معدن جرقوق را به تأسیسات گاز خواجه گوگرد وصل میسازد میباشد .

ذخایر معدن گاز سلفر دار جرقوق از صدور ۲۱ میلیارد متر مکعب گاز محاسبه گردیده و پروژه مذکور به ظرفیت اعظمی سالانه دو میلیارد متر مکعب گاز طرح ریزی شده است .

سرمایه گذاری مجموعی این پروژه شامل (۹۱۷۴۳۳) هزار افغانی که از منابع داخلی تهیه میگردد و (۶۳۳۴۲) هزار دالر که از گزیدت کشور دوست ما اتحاد شوروی تمویل میگردد پیشبینی شده است .

لنین

بکر بنیان گذار صلح واقعی و نه رستی مسالمتیسیه در جهان

انقلاب کبیر اکتو بر مپا رزه در راه صلح و علیه محافل تجا و ز کار امپریالیستی را یکی از مهم ترین شرایط برای زندگی و پیشرفت اجتماعات اعلام داشته است.

مفکوره ضرورت بر قرار صلیح و مناسبات همزیستی مسالمت آمیز میان جمهوری و سیمه شوروی و سایر کشورها منجمله کشورهای سرمایه داری در همان اول لحظات تشکیل و تا سیس دو لیت شوروی بمنابه عمده ترین نکته و بخش بسا خطوط جلی در بیانات و فعلیات های لنین این رهبر گرانمایه زحمتکشان جهان بخوبی هویدا است.

لنین پس از تشکیل دولت شوروی بلافاصله فعلیات های صلح را آغاز نهاد و دولت تحت رهبری او در عمل و نظر خواستار یک صلح بایدار و با دوام و عادلانه بود. لنین تاکید می کرد که مناسبات بین المللی باید روی این واقعیت استوار باشد که در پهنه ی گیتی کشور های جداگانه و زایدی موجود است که با داشتن نظام های اجتماعی گوناگون در کنار هم زندگی می کنند و در چنین جهانی مناسباتی که می تواند و باید میان کشور جدید و بمیان آمده و جوان سوسیالیستی یعنی روسیه شوروی و کشورهای سرمایه داری برقرار باشد، مناسبات اقتصادی مسالمت آمیز و روابط دوامدار بازرگانی و فرهنگی از ضرورت زمان است نه ضرورت به جنگ و ستیز.

ولی کشورهای سرمایه داری زما نیکه تحت رهبری دایمیانهای لنین انقلاب کبیر اکتو بر پیرو زشد درست سه سال و چند ماه از آغاز این جنگ می گذشت، این جنگ میان دو دسته از کشورهای امپری

نه تنها در راه رسیدن به این خواست معقول و انسانی کمکی نکردند بلکه بمقابل آن موضعگیری خصمانه و خیره سرا نه هم گرفتند. تا ریح شهادت می دهد که در آن زمان زمامداران دولتهای سرمایه داری بزنگ (انگلیس، فرانسه و ایالات متحده امریکا) نخواهند به همزیستی مسالمت آمیز با سوسیالیسم لیزم تن در دهند. شهادت این حقیقت نیز در کتاب خاطرات یکی از زمامداران انگلیس «وینستون چرچیل» درج گردیده است. وی در یک حصه ی کتاب مذکور می نویسد: (بشما یزم باید در گهوار خفته ساخته شود).

روز هشتم نوامبر سال ۱۹۱۸ (۲۶ اکتو بر ۱۹۱۷) درست یکروز بعد از تشکیل دولت کارگری روسیه شوروی تحت رهبری و رهنمایی مستقیم لنین یعنی یکروز بعد از آنکه زمام امور دولت بدست کارگران و دهقانان افتاد، کنگره شوراهای سراسر روسیه منشور صلح را که لنین تدوین، طرح و پیشنهاد نموده بود، به تصویب رسانید. درین منشور به خلقها و دولت های همه کشور های داخل در جنگ جهانی اول پیشنهاد می شد که بدون درنگ در جنبه های آتش بس اعلام شود و به مذاکره بپردازند.

لنین بعد از پیروزی انقلاب اکتو بر بتاریخ ۲۶ اکتو بر (سهه تقویم جدید هشت نوامبر) آوانیکه در کنگره دوم شوراهای حضور یافت اولین سخنش راجع به برقراری

یالیستی ستیز گر به مقصد تقسیم جهان در گرفته بود. یعنی پورسهه سال و چند ماه آدم کشی در میدان های جنگ ادامه داشت هزاران کشته و زخمی در نبرد گاه بجا می ماند و هکذا جنگ شیرازه ی حیات اقتصاد دی کشورها را از هم می پاشید و سیه روزی همه مردم بخصوص زحمتکشان را سبب شده بود، تولیدات غذایی روزتا روز کم و کمتر می شد و قحطی همه را تهدید می کرد.

لنین بعد از پیروزی انقلاب اکتو بر بتاریخ ۲۶ اکتو بر (سهه تقویم جدید هشت نوامبر) آوانیکه در کنگره دوم شوراهای حضور یافت اولین سخنش راجع به برقراری

صلح بوده از آنروز تاکنون که شصت و سه سال می گذرد سیاست خارجی دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی بیوسته، پیگیر و خستگی ناپذیر در خدمت صلح و دوستی بین خلقها و ملل بوده و است. در فرمانی که لنین درین کنگره قرائت نمود جنگ را جنایت علیه بشریت شمرده بود. تاریخ این فرمان را چون در قیمت بها در دل خود دارد.

دولت شوروی در منشور صلح مصوبه ی دومین کنگره ی شوراهای تصریح داشت که انگیزه ی این جنگ یعنی جنگ اول جهانی تقسیم خلقهای ضعیف میان ملل رزمند و نیروتمند

لنین زیست ، لنین میزید ، لنین خواهد زیست

مایاکوفسکی

امپریالیستی بیر حمانه زرد شد و فریب خلق های کشور چای خود و راه استقرار هر نوع روبا بط میمان سایر کشور های جهان میاست این کشور و سایر کشورها بسته گرفت همزیستی مساومت امیر و مپا رزه دیده ولی باز هم لنین این مساومت را برای صلح لنینی را افترا آمیز بنام خستگی نا پذیر راه صلح و همزیستی سیاست موفقی و ما نور دو لت شو مسالمت آمیز از نانشست و بس به روی قلمداد می کردند این افشای بیروی از خواست خلق خود با آلمان صلح و ضد شوروی وضد سیاست لنینی قرار داد صلح منعقد ساخت و با این کار خود دو لت شو روی تو نیست گروه کشور ها (کشور های امپریال

همچنان لنین بحیث او لنین زمامدار یک کشور درین منشور پیشنهاد کرد که دیپلوماسی سری کناره گذاشته شود زیرا بندوبست های غارتگرانه برای استیلا بر خلقهای دیگر در قرار داد های سری که مفاد آن از خلق هانپان نگه داشته میشود ، انجاس میگیرد لنین برای اینکه این نظر را در عمل بحیث او لنین کشور و اولین زمامدار بیا ده نماید اعلام می دارد که دو لت شو روی برای اینکه درین ساحتها سر مشق قرار گیرد همچنان چون این سیاست ارمایهت سوسیالیزم و انقلاب اکتوبر ، ناشی میشود ، خود پیشقدم می شود و اعلام میدارد که دیپلوماسی سری را کنار می گذارد و بر می اندازد و تمام مادی را که در قرار داد های ظالمانه و معاهدات تجاوز کارانه تذکر رفته چه این معاهدات میان کشور های ضعیف و روسیه ی تزاری با شد و با سایر کشورها بطور مطلق و فوری منفی اعلام می دارد و همچنان برای عملی ساختن نیت صلح خواهانه و وطن فداری از خلقها متون همه قرار داد های سری را منتشر می سازد . آری لنین این را دمرد مبارز راه صلح و همزیستی مساومت آمیز در همان لحظات اول تشکیل دولت جوان روسیه شو روی در عمل ثابت نمود که سیاست همزیستی مساومت آمیز و مپا رزه برای استقرار صلح بایدار و طولانی در پهنه ی گیتی از ما هیت و مجموعی جهان بینی سوسیالیزم علمی ناشی می شود و یا سخگوی منافع خائسی جا معه میسو سیاستی است ولی با تا سیف باید گفت که این حسن نیت صادقانه و این خواهش برحق لنینی و دو لت جوان روسیه ی شوروی از طرف دول سر ما به داری

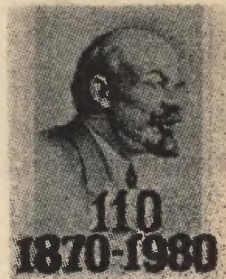

سمای حقیقی لنین رادوستی و صمیمیت باز هم نشان میسازد

فرصت تنفسی (این اصطلاح لنین است) بدست آورد و ازین فرصت در راه بهروری خلق خود استفاده اعظمی نماید . اردوی امپریالیزم برای اغسواو

منشور صلح هم چنان بیا نگر احکام بنهادی سیاست همزیستی مساومت آمیز یعنی سیاستی بود که برای نخستین بار در تاریخ جهانی رسماً سیاست دولتی اعلام می شد و با بیگیری به تحقیق می پیوست . لنین داهیانه درین منشور این حقیقت را انعکاس داده بود که سیاست لیزم هرگز خواهان و وطن فداری جنگ نیست بلکه خواهان صلح و آتیم صلح بایدار و دایمی می باشد . این تنها حرف نبود بلکه در عمل پیاده می شد . لنین اعلام داشت که دولت جوان سو سیالیستی یعنی روسیه شوروی هیچنوع هدف تجا و زکانه و استیلا گرانه ندارد و ما هیتا هم نمی تواند داشته باشد و این دولت بابتیاست های تجاوز گرانه دشمنی سخت و آشتی نا پذیر دارد .

اعتقاد کامل به آن و عمل صادقانه به آن از طرف لنین و دولت جوان شوروی طرح و تقدیم شد و تا امروز محور اصلی سیاست خارجی دولت شوروی را تشکیل می دهد.

دولت امپریالیستی انگلستان، فرانسه، ایالات متحد امریکا و جاپان که بنام دولت (آنتانت) یاد می شد، تعلیه جمهوری جوان روسیه شوروی به جنگ برخاستند این کشورها چنین محاسبه کرده بودند که چون کشور شوروی در اثر جنگ مداوم چارسله نیروی پیش به نابودی نزدیک است، پیشانی و نابسمانی اقتصادی و فحطی وضعی را پیش آورده که نمی توانند در مقابل حمله خارجی مقاومت نمایند لذا باید به

پیاده کرد و در ماه اگست همان سال نیروهای نظامی ایالات متحده امریکا به بندر ولادی وستوک رسیده این بود شکل و نقشه ی تجاوز کارانه ی دولت امپریالیستی برای از بین بردن دولت جوان شوروی.

خلق شوروی در این وقت بخوابت حزب، دولت ورهبر گرانمایه خود ولادیمیر ایلیچ لنین بپا خاستند تا از میهن رافتخار سوسیالیستی خویش دفاع نمایند.

ولی نظامی را که خلق با کار و بیکار بمیان آورده باشد از آن بسا کار و بیکار دفاع می نماید و نتیجه ی جز مداخله ی دولت امپریالیستی هم چنان شکست نیروهای تجار و زرگرفرجامی نداشت. منظور ما در این نوشته

نمایند که کشور ری در چهسان بمیان آمده است که نظام اجتماعی اقتصادی سوسیالیزم در آن مستقر بوده و خواهد بود. همچنان این دفاع قهرمانان نه بنحوی قانع کننده ای به دولت امپریالیستی فهماندند تا سلاح را کنار گذاشته و به حقیقت وجود کشور قهرمان بز رگ و صداخواه سوسیالیستی یعنی کشور اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی کشور لنین بز رگ اعتراف کنند.

ولی دولت کارگری و دهقانان روسیه شوروی هم قبل از مداخله ی امپریالیست ها در جریان تجاوز و آنها هم پس از آنکه با دلیری و

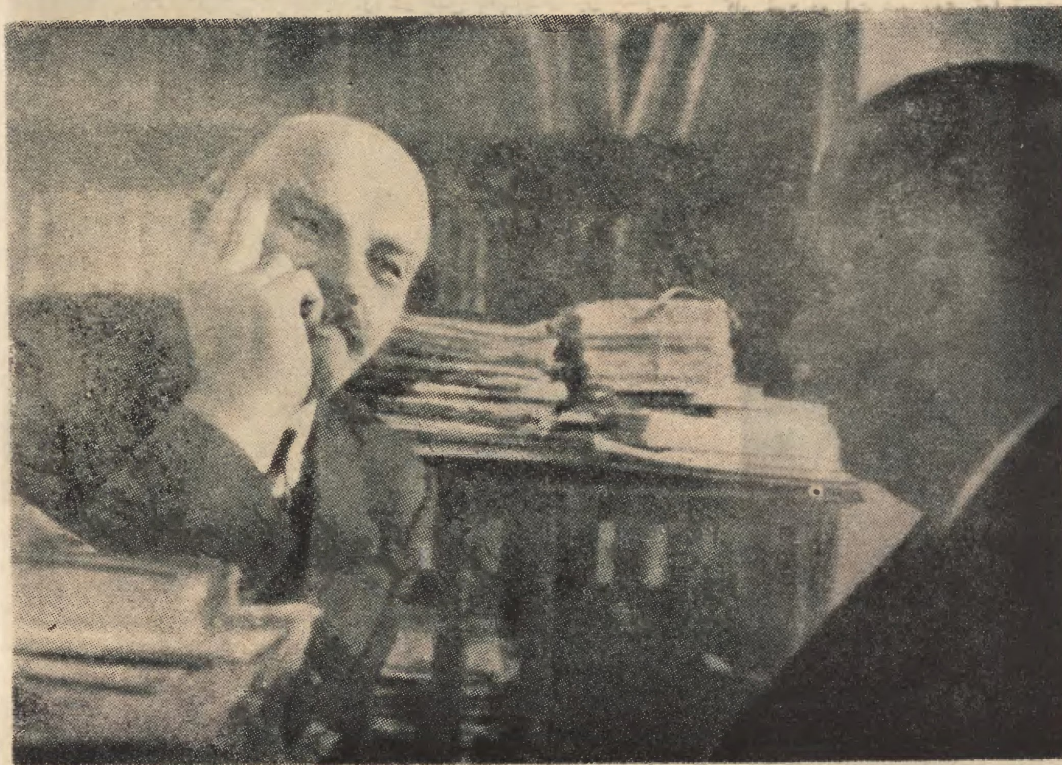
تهاجم مسلحانه بکشورهای دیگر سوسیالیزم را به کشورهای دیگر تحمیل کند.

این یا وه سرایی ای بیش نیست و تنها آذانی اند که کمترین بهره ای از آموزش و شش واقعی سوسیالیزم علمی ندارد به آن باور خواهند کرد. بیشش واقعی تیوری و عمل، نقشه ها و هدفهای کشورهای سوسیالیستی سوا ی این پندار است و با سرپای اهداف مترقی مارکسیزم لنینیزم تضاد فاحش دارد.

لنین می گوید: «سوسیالیزم ابداع خیال بر وزن نیست بلکه هدف نهایی و نتیجه ی جبری گسترش نیروهای مولده در جامعه ی امروزین است».

لنین پیوسته تاکید می کرد که فقط زمانی که توده های زحمتکش داخل کشور ضرورت استقرار سوسیالیزم را دریافته باشند و شروع به بیکار برای گام نهادن در راه سوسیالیزم بر خیزند، انقلاب سوسیالیستی می تواند به تحقق پیوندد این تصور که گویا نظام اجتماعی سوسیالیستی را می توان از خارج وارد کرد و بسان امتعه واردائی نهاد

بوجی گندم بکشور آورد با تمام همت اندیشه های لنین در تضاد است و کوچکترین وجه مشترکی با آن ندارد. لذا تیوری و عمل لنینی صلح و همزیستی مسالمت آمیز میان کشورهای دارای نظام های مختلف بر خلاف ادعای امپریالیست ها مو قتی و مایه نوری نبوده بلکه با آنها و

لنین هنگام گفتگو با هربرت ولز نویسنده انگلیسی سال ۱۹۲۰

چگونگی تشریح دفاع از میهن سوسیالیستی نیست بلکه درین جامطلب از نیست که خلق شوروی با سرپا ز دلیری و در تحت رهبری دایمانی رهبر زحمتکشان جهان به البات رسانیدند که نه تنها می توانند از میهن خویش دفاع کنند بلکه تجاوزگر را درس خوبی بدهند.

جانبا زی امپریالیزم را از کشورهای رانده، بازارها به کشورهای مذکور پیشنهاد صلح و همزیستی مسالمت آمیز را پیش کش کرد. درین مدت به تعداد بیست پیشنهاد صلح از طرف کشور شوراهائیه شد علاوه بر همه امکانات و طرق استفاده بعمل آمد تا کشورها بی متجاوز انگلیس، ایالات متحده،

دشمن شخص پرستی :

آزمودن ، صدار تصحیح کردن تا بهر قیمت بهد ف تا فل آمدن این صفا ت پرو-
لتا ر ی ا ر و سیه را هم طی ۲۰-۱۰ سال
قبل از انقلاب اکبر وهم طی ۲ سال پس
از انقلاب که بار محرومیت فقر راوان، گر-
سنگی ، پریشانی و فقر را بر دوش
کشد رشد و پرورش داد . این خصا ثل
پرو لتا ریا وثیفه پیروزی او ست .

صادق و صریح :

بنابه نوشته کرویچسکا یا لنین نسبت
به خود سختگیر بود و همین سختگیری را
در باره دیگران داشت او از نما همکاران
خود حد اعلای احساس عدو لیت ، ابتکار ،
استقلال ، لیاقت ، جوان کار را سنجیدن
و اهمیت سیاسی این یا آن مسئله را درک
کردن ، طلب میکرد . از آنها بر خورد
جدی وعلاقه کار انتظار داشت لنین
در مناسبات خود با دیگران صادق و
صریح بود . از نا یخگی ، سهل-
انگاری و برخورد قور ما لبتی بکار
شدید و بدون ملاحظه انتقاد میکرد . از
دسیسه و یا پوش دوزی بیزار بود و به
کارهای حزب تو عیه میکرد کسه
او را یا بی عینی و منصفانه شخصیت افراد را
مدنظر قرار دهند . لنین نقا نص کار این
یا آن همکار خود را آشکار او بی پرده
خاطر نشان میساخت .

احترام بنظر اکثریت :

در تمام مسائل مهم لنین با اعضاء
کمیته مرکزی کمیسر های ملی و کسانی
که در سایر ارگانهای رهبری بودند
مشورت میکرد و هر گاه لنین ریاست جلسه
ای را بر عهده داشت نمیخواست عقیده
خود را بر دیگران تحمیل کند . با دقت
تمام به استدلال سایرین توجه میکرد همه
کسانی که در جلسه صحبت میکردند
عقیده خود را صریحا بیان میکردند . اگر
در نظریات و پیشنهادها کمتر این تضادی
پیدا میشد مسئله را به رای میگذاشت
اتفاقا میفاد که اکثریت کمیسر های ملی
به تصمیمی رای میدادند که با عقیده لنین
موافق نبود در چنین مواردی لنین به نظر
اکثریت تسلیم میشد . هر گاه موضوع
اهمیت اصولی داشت به تصمیم ارگانهای
عالیترین حزب ودولت واگذار میکرد . لنین
هرگز فقط نیروی او توریته خود را بکار
نمیبرد . او کوشش میکرد دیگران را به
حقانیت خود قانع کند سعی میکرد کواراء
توضیح دهد و برای رفتائی که با نظر
او موافق نبودند در باره آن مسئله نامه
منوشت واستدلالات تازه میکرد .

عشق به کودکان :

لنین حتی در دوران بیماریش به کودکان
توجه داشت و نسبت به آنان مهربان
بود . شب زانو به برای کودکان را ساکن
خیابان گورکی در تالار کرملین را جی
اراستند ولتین خود به تالار اوحنی
لحظه ای از کودکان چشم برنگرفت
بازی آنها را تماشا میکرد واز تودل میخندید
وقتی یکی از نزدیکانش از اینکه ممکن
بقیه در صفحه ۶۵

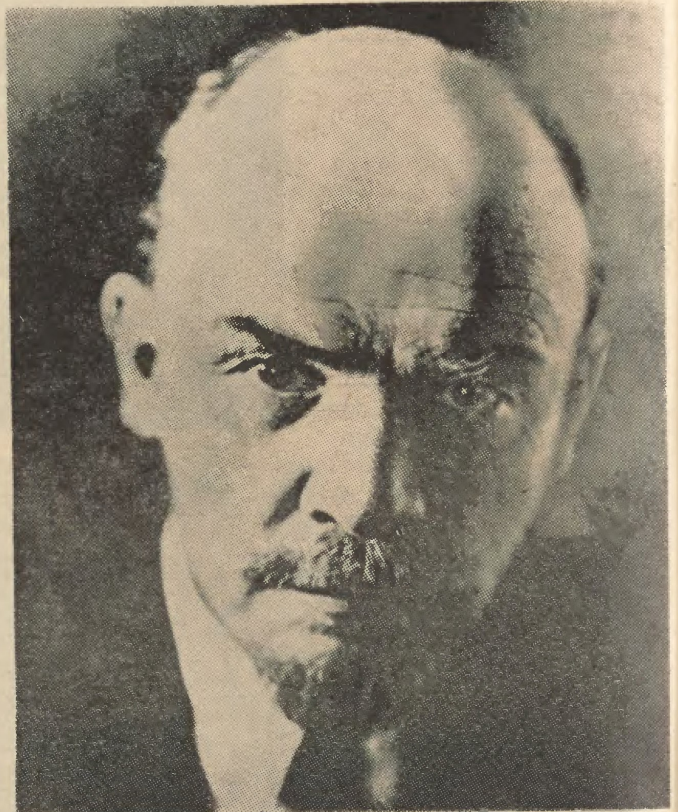
لنین با قاطعیت کامل مخالف هر گونه
تجلیل از شخص خود و هر گونه ستایش
از خدمات خود بود او هر گاه با چنین
بدیده هایی برخورد می کرد صافا نسه
نا را حت میشد . در سیتا میر سال ۱۹۱۸ عده
ای از همکاران خود را که در رهبری حزب
بودند دعوت نمود و به آنان چنین گفت :
با نگرانی تمام می بینم که تجلیل از
شخص من شروع شده است . این دردناک
و زیان بخش است ، برای من شخصا نامطبوع
است که در این مورد دستور ی صادر کنم
ممکن است مسخره آمیز و متفرعنا نسه
بنظر می آید . وظیفه بر شماست که بتدریج
جلوی این جریان را سد کنید .

سال ۱۹۲۰ کمیسون جمع آوری اسناد
برای تنظیم تاریخ حزب کمو نیست روسیه
(بلشو یك) و انقلاب اکبر تصمیم گرفت به
جمع آوری اسناد برای موزه ای که قرار
بود بنام لنین بوجود آید بپردازد لنین این
تصمیم کمیسون را به اطلاع وی رسانده
بود گفت . « شما نمیتوانید تصور کنید که
عرشه داشت دانی شخصیت من ، برای من
چقدر خوش آیند است . »
در شروع آخرین جلسه نهمین کنگره
حزب برخی از نمایندگان پیشنهاد کردند
که این جلسه به پنجاهمین سالگرد تولد
لنین اختصاص داده شود . این پیشنهاد
با تأیید تمام نمایندگان رو برو شد
لنین که در جلسه شرکت داشت این
پیشنهاد را نپذیرفت و گفت :

« رفقا بهتر است سرود انترنا سیهو نال
بخوانیم ، نمایندگان شروع به خواندن
« انترنا سیهو نال » کردند . ولی پس از آن
سخنرانها درباره زندگی و آثار لنین آغاز
شده . لنین علیرغم آنکه از او تقاضا شد
در جلسه بماند جلسه را ترک گفت و از
اطاق کارش هیئت رئیسه را با تلفن ویاد
داشت بمباران نمود تا زود تر بسسه
سخنرانها پایان دهد . کنگره در همین
جلسه تصمیم گرفت « انترلنین » را منتشر
سازد .

پس از کنگره نهم در تاریخ ۲۲ او ریل
۱۹۲۰ کمیته حزبی مسکو بمناسبت پنجاهمین
سالگرد تولد جلسه ای از بلشو یك
ها تشکیل داد . رفقای زیادی صحبت کردند
لنین تقاضا گرد هنگام ایراد سخنرا نیها
او را از حضور در جلسه معاف دارند
و فقط در پایان جلسه حضور یافت . او
لطفش را با این آرزو که کاش خصلت
اینگونه سالگرد ها تغییر می پذیرفت
آغاز نمود و سپس در باره وظایف حزب
صحبت کرد .

لنین شخص پرستی را که با سرشت
عار کمیسیم بیگانه است محکوم میکرد . او
مردم و توده های زحمتکش را آفریننده
گان واقعی تاریخ میدانست و به نقش رهبری
کننده حزب کمونیست تکیه میکرد . لنین
به پیروزی سوسیالیسم ایمان داشت زیرا
به نیروی توده های مردم و قبل از همه
به آگاهی طبقاتی و تشکیل پد بری طبقه
کارگر عمیقا و درداشت اومیگفت . « پیگیری
با یمردی ، آمادگی ، عزم و لیاقت صد بار

سیمای لنین

يك رهبر واقعی :

لنین بمشابه يك انسان جاذبه ای نیرومند
داشت . کسانی که او را از نزدیک می
شناختند بحق معتقد بودند که خصال لنین
نمونه انسان آینده جامعه کونیستی را
عرضه میکند . دوران دیشی و خرد همراه با
سازدگی و فروتنی طبقاتی همراه با توجه
بر شور نسبت به رفقا عشق به مردم عشق به
کودکان دلسوزی دائمی بخاطر خوشبینی
انسانها و فاداری پر شور نسبت به حزب
به طبقه کارگر و باور عمیق به صحت و
حقانیت این دو ، در او جمع بود کارگران

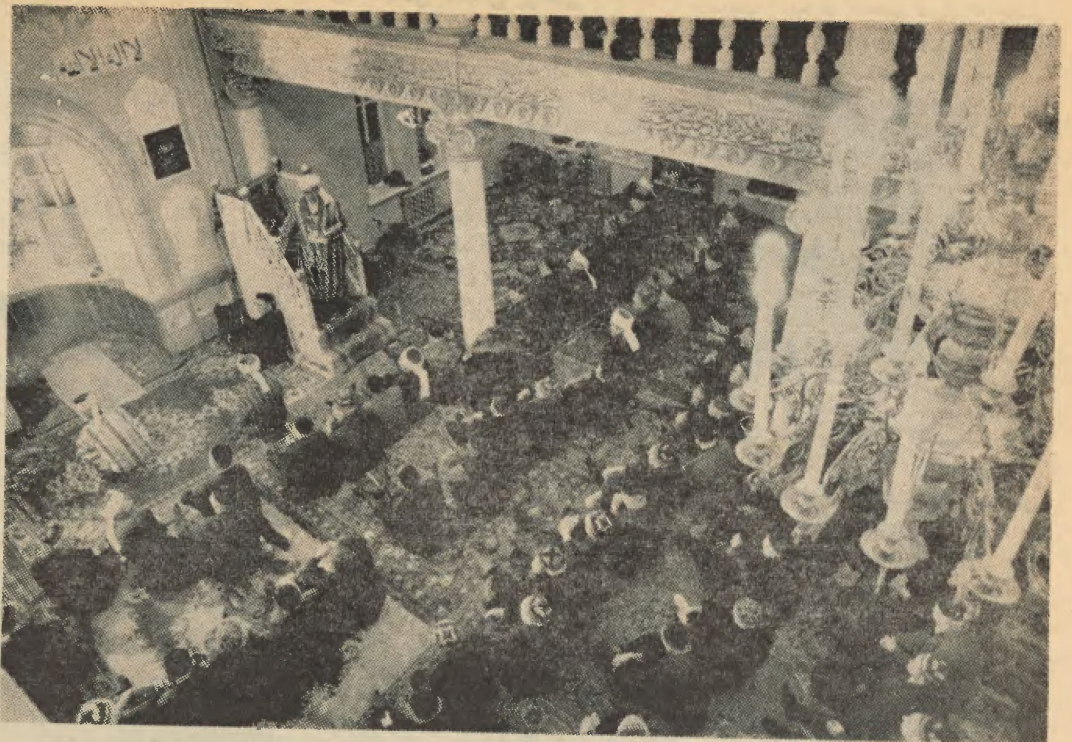
لنین را چنین توصیف میکردند :

« مثل حقیقت ساده است » او رهبر واقعی
بشریت نوین بود .

کرو یچسکا یا همسر و همزم لنین در باره
آخرین هفته زندگی او به ما کمیسر گورکی
چنین نوشت :

« تا آخرین لحظه حیات همان ماند که
بود . انسانی با اراده نیرومند ، با اعتماد
بنفس کا مل حتی در شب قبل از مرگش
میخندید شوخی میکرد دو صمیمانه به
فکر دیگران بود .»

تجلیل میلاد مسعود سرور کائنات حضرت محمد (ص) در مسجد ماسکو

لنین و مسلمانان

۹ دسامبر سال ۱۹۱۷، یعنی درست یکماه بعد از پیروزی انقلاب کبیر سوسیالیستی اکثر و . ای . لنین بنابه خواهش مسلمانان روسیه، فرمان مربوط به باز گرداندن کتاب مقدس اسلام، یعنی قرآنی را که حضرت عثمان (رض) تدوین کرده بود و دولت تزاری به عتف آنرا از سر فتنده پتربورگ (لنینگراد کنونی) برده بود به بیروان اسلام اعضا کرد.

تنها همین يك سند تاریخی که واقعا در نخستین روز های حکومت شوروی به تصویب رسیده مناسبست آسکار و . ای . لنین بنیانگذار دولت شوروی را نسبت به آرزو ها و نیاز های مسلمانان کشور، علنا ظاهر می سازد . در روسیه تزاری ، اسلام مذهب خلش معشقی بود . مسلمانان ، ازبکها، کازاخها، قزقها، تاجیکها، ترکمنها، تاتارها، باشقیر ها و نمایندگان دیگر خلشها، نه تنها ظلم اجتماعی، بلکه در عین حال ستم ملی را نیز روی پوست و گوشت خود لمس می کردند. دین و آداب و رسوم آنان لگدمال می شد و سرزمین آنان به مستعمره تبدیل گردیده بود .

و . ای . لنین و حزب بلشویک ها تحت رهبری او، لنین چنین نظمی را نخستین وظیفه خود

حساب می کردند . آنها در سیمای زحمتکشان سرزمین های دور افتاده ملی، در سیمای دهها ملیون مسلمانان روسیه و خاورزمین، متحدان خود را در مبارزه علیه امپریالیسم و استعمار و باخاطر ترقیات اجتماعی کشور میدیدند . لذا تعجب آور نیست که در ۲۰ نوامبر سال ۱۹۱۷، یعنی کمتر از یکماه پس از پیروزی انقلاب کبیر سوسیالیستی اکثر، نخستین دولت شوروی بر رهبری لنین خطابه تاریخی «به همه زحمتکشان مسلمان روسیه و شرق رامتشر کرد» دولت شوروی با قرار گرفتن بدون قید و شرط در کنار مسلمانان زحمتکش . . مساجد و عبادتگاه هایشان که خراب میشدند و عقاید مذهبی و آداب و رسوم ملیشان را که بوسیله رژیم سابق لگدمال می گردید، به مسلمانان باز گرداند . دولت شوروی رسماً اعلام داشت : «از این پس عقاید مذهبی و آداب ملی و سازمانهای فرهنگی شما آزاد و معصون اعلام می گردند . حیات ملی خود را آزادانه و بلا مانع ترتیب دهید . شما در این کار مغیرید»

بموجب فرمان مصوبه به ابتکار و . ای . لنین

اسلام با کلیه مساوی از حقوق یکسان برخوردار گردید و مسلمانان در کشور حقوق

و . ای . لنین مبتکر و اگذاری حق ایجاد آموزش ملی، دولتی به مسلمانان زحمتکش روسیه بود . تأسیس جمهوری خود مختار شوروی سوسیالیستی باشقیرستان در سال ۱۹۱۹ با نام لنین مربوط است . لنین شخصا بسیاری از مسائل مربوط به تشکیل جمهوری خود مختار شوروی سوسیالیستی تاجیکستان را حل کرد و در ۲۷ ماه مه سال ۱۹۲۰ فرمان مربوط به تأسیس این جمهوری را اعضاهود . جمهوری داغستان ایجاد شد و . ای . لنین در عهد تأسیس جمهوری های شوروی سوسیالیستی آذربایجان ، ازبکستان، کازاخستان، قرقستان، ترکمنستان و تاجیکستان قرار داشت .

و . ای . لنین طرفدار فاطم لغو سریع عقاید مائذگی خلفای مظلوم سابق خاور ورونی از رژیم گذشته بود . او بار ها متذکر گردید که تنها اگذاری استقلال سیاسی به خلق مستضعف کافی نیست ، بلکه باید آن حد اکثر صوری نبوده و باطنی باشد . این مقررات اصولی از نخستین روز های حکومت شوروی بر رهبری و . ای . لنین مرحله اجرا گذارده شدند .

در ماه مه سال ۱۹۱۸ لنین فرمان مربوط به اختصاص پنجاه ملیون روبل طلا جهت انجام امور آبیاری در آسیای میانه را اعضا نمود . یادآوری می شود که این اقدام در

به موجب فرمان مصوبه به ابتکار و . ای . لنین اسلام با کلیه مذاهب از حقوق یکسان برخوردار گردید

کشا و رژی در جهان می باشد. مسلمانان آسیای میانه و کازاخستان، قفقاز و باولزیه ازدوران گذشته آموزش و فرهنگ فوق العاده غنی مانده ای به ارث برده بودند. در آغاز قرن بیستم بیش از نودوپنج درصد نوس آسیای میانه بیسواد بودند. آنگه رسد با سواد به اندازه ای نا چیز بود که مجله «مشریروشی» وزارت روشنگری ملی در سال ۱۹۰۶ نوشت با این آهنگها، آسیای میانه خواهد توانست بعد از ۶۰۰ سال به باسوادی سرکسری دست یابد. و ای. لنین بارها خاطر نشان ساخت که شخص بیسواد عملا خارج از سیاست قرار دارد. و اگر مل میخوایم که توده های مردم عقب مانده سابق، جذابه فعالیت سیاسی جلب شوند، دولت را مستقل اداره کنند و با آهنگهای بیسایه ای اقتصاد و فرهنگ خود را توسعه دهند، باید به این تسوده ها در سواد آموزی کمک گردانان را به علم و فرهنگ جلب نمود. و ای. لنین بلافاصله پس از انقلاب کبیر سوسیالیستی اکثر مساله لغو بیسوادی مکنه

در مهادآموزش عالی آسیای میانه و کازاخستان قرار داشت. هم او بود که در سال ۱۹۲۰ فرمان مربوط به تاسیس دانشگاه دولتی در تاشکند را امضا نمود و دستور داد گروه بزرگی از دانشمندان برجسته روسیه برای ابراز کمک به تاسیس این دانشگاه به آنجا اعزام شوند. در حال حاضر تنها دو ازبکستان ۴۳ موسسه آموزش عالی وجود دارد. هر یک از جمهوریهای خاور شوروی از لحاظ فیصدی دانشجویان به مراتب بر کشور های پیشرفته غربی نظیر انگلستان و جمهوری فدرال آلمان سبقت چسته اند. همزمان با رشد سطح آموزش مسلمانان آسیای میانه و کازاخستان، فرهنگ ملی ازبکها، کازاخها، تاجکها، قرقیزها، ترکمنها و دیگر خلفهای مشرق شوروی شدیدا توسعه یافت. بر دی کریابایف، نویسنده مشهور ترکمن و دارنده دو جایزه دولتی اتحاد شوروی در مقاله پرافتخار با اکتوبر! نوشت: اگر پرسند که امروزه در زندگی فرهنگی ترکمنها چه چیز تازه ای وجود دارد، باید بطور مختصر پاسخ داد: همه چیز!

و دیگر نشریات ادواری و ۴۸ روزنامه منتشر میشوند، سالانه بالغ بر ۵۰۰ عنوان کتاب جدید با تیراژ ۴۶ میلیون جلد از چاپ بیرون می آید که اکثر شان بزبان ترکمن هستند. ۵۸ موسسه علمی و پژوهشی به سر ز مین فرهنگستان علوم جمهوری مسائل مبرم توسعه علوم را بررسی میکنند. در ترکمنستان پیش از انقلاب، نقاشی وجود نداشت، اینک آثار بسیاری از نقاشان جمهوری نه تنها در اتحاد شوروی، بلکه در خارج از کشور نیز نمایش داده می شوند. آقاجان بابایف ترکمن، رئیس فرهنگستان علوم جمهوری، پسریک مسلمان فقیر و بیسواد قدیمی، در یکی از سخنرانیهای خود گفت: توسعه شدید علوم و روشنگری خلقتی در جمهوری شوروی سوسیالیستی ترکمنستان، شگوفانی همه جانبه امور اقتصادی و فرهنگی جمهوری ما، همه بانام لنین یا تأثیر اندیشه های حیاتی و روحبخشی او و با اجرای عملی و سایای لنین مربوطند. حالا، وقتی که ما به اختصار جوانب گوناگون فعالیت، و ای. لنین را بر-

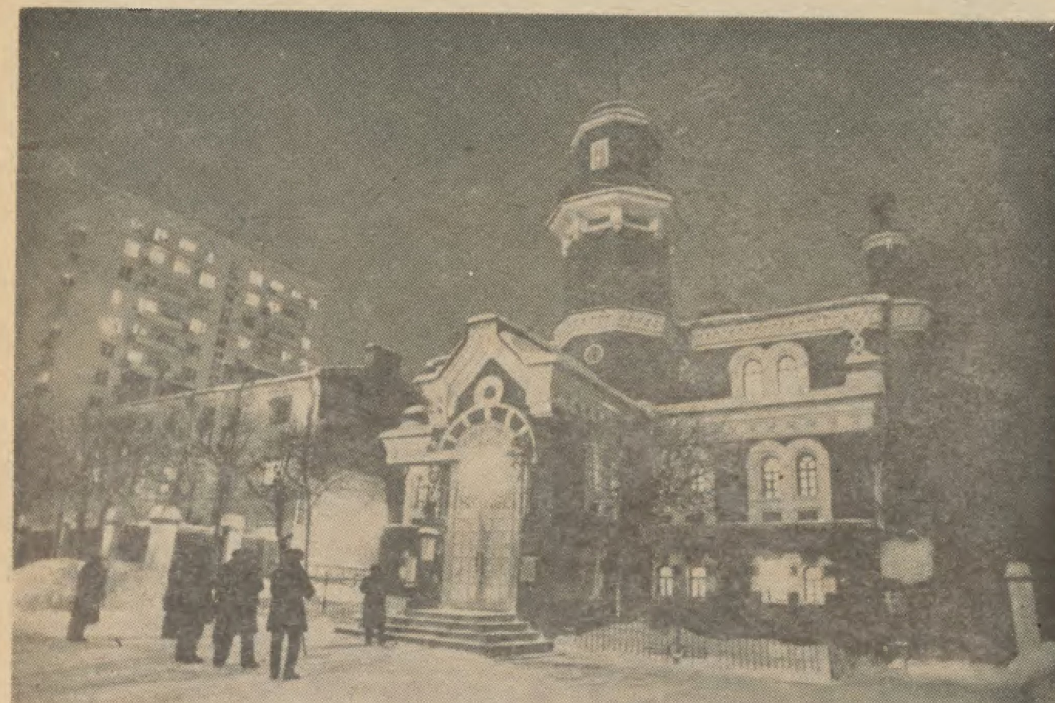
سختترین روز ها برای کشور شورا ها، هنگامی صورت گرفت که کشور در محاصره دشمنان بود، فرصت نفس کشیدن نداشت و کارگران مسکو و پتروگراد هر روز پنجشنبه گرام نان دریافت می کردند. تشویش لنین درباره اعتلای اقتصاد ملی آسیای میانه تنها با مراقبت از توسعه کشاورزی محدود نمی شد. لنین تصمیم قاطع داشت به سطحی دسترسی پیدا شود که مسلمانان زحمتکش آسیای میانه دارای صنایع معاصر ویژه خود باشند. طی سالهای ۱۹۲۲-۱۹۲۰ بنابه تصمیم دولت شوروی بر هبیری لنین، تجبیزات ابریشم تابی، فابریکهای ریشندگی و بافندگی به قرغانه و مارکیلان، و ماشین آلاتی برای فابریک کاغذ سازی به بخارا ارسال گردیدند. دوفابریکه بزرگ نساجی به آسیای میانه فرستاده شد.

لنین به برقی کردن بخشهای مسلمان - تشین توجه عظیم مبذول میداشت. بنابه پیشنهاد او، نخستین نیروگاه برق آبی، در نزدیکی تاشکند پی ریزی شد. این نیروگاه یکی از اولین نیروگاههای برق آبی شوروی بود. به این ترتیب در سایه توجه و مواظبت فوق العاده لنین، در بخشهای مسلمان نشین صنایع پیریزی شدند و پایگاههای انرژیات ایجاد گردیدند. این خط مشی لینی طی تمام سالهای بعد ادامه یافت. در حال حاضر جمهوری های خاور شوروی، بخشهای شگوفانی با صنایع معاصر پیشرفته بسا عظیمتر بن تاسیسات

کشور را بهایه وظیفه بزرگ دولتی پیش راند. در سائیر سال ۱۹۱۹ او فرمان مربوط به لغو بیسوادی را امضا نمود. فرمان لنین سواد آموزی همه سکنه کشور را اجباری اعلام کرد. این وظیفه با موفقیت پمرحله اجرا درآمد. در حال حاضر در کشور شوروی آموزش دبیرستانی اجباری همگانی میباشد. نا انقلاب در سراسر آسیای میانه حتی یک موسسه آموزش عالی هم وجود نداشت. و ای. لنین

در واقع هم، نا انقلاب از هر یک هزار ترکمن فقط هفت نفر بزرگمت می توانستند بخوانند، در اراضی ترکمنستان حتی یک روز نامه حتی یک کتاب بزبان ترکمنی چاپ نمیشد، حتی یک کتابخانه ملی و یک باشگاه هم وجود نداشت. در حال حاضر همه سکنه جمهوری باسواد اند. در اینجا مشی موسسه آموزش عالی، دوشعبه امتیازی نفت مسکو، یک شعبه امتیازی حمل و نقل راه آهن تاشکند ۳۱ هنرستان ویشی از ۱۹۰۰ مدرسه آموزش عمومی وجود دارد. در جمهوری ۲۶ مجله

رسی کردیم، و فیکه ما توجه حقیقی او را نسبت به مسلمانان، عقاید مذهبی و آداب و رسومشان ملاحظه نمودیم و دیدیم که با رهنمود های وی سر زمینهای عقب مانده مسلمان نشین سابق روسیه چگونه به جمهوری های شکوفان مبدل شده اند، بر ایمان قابل تکر است که چرا مسلمانان اتحاد شوروی تا این حد خاطره این متفکر و سازمان دهنده کبیر را گرامی میدارند. بقیه در صفحه ۶۵

عبادتگاه مسلمین در شهر ماسکو

ناشر افکار و موکراتیک خلق

سوله بيله از موينه

۱- آفات چه معروضه او بارهاست و فو
 ۲- غلبه انسانیت و حیاسیت در چه
 ۳- او را رنگین او را سفید چه گویند و دل
 ۴- چه در پی او رسیده دل در پی او را
 ۵- چنانچه بیایم میفرماید او را در پی او
 ۶- چنانچه بیایم میفرماید او را در پی او
 ۷- چنانچه بیایم میفرماید او را در پی او
 ۸- چنانچه بیایم میفرماید او را در پی او
 ۹- چنانچه بیایم میفرماید او را در پی او
 ۱۰- چنانچه بیایم میفرماید او را در پی او

[illegible]

وہم رام دھو گرائیٹ خلق را پہ ہر روزی میر سا ند

چرا جریان دموکراتیک خلق اقدام به تأسیس جریانه خلقی برای سران
افغانستان کرد؟

[illegible][illegible][illegible]

دولادیمیرا ایلیمچ لنین

[illegible]

انتظار است که موکراتیک خلق از ولسی جرگه

[illegible][illegible][illegible]

چریده تابناک «خلق» نا شمر
افکار دمو کرا تیک خلق افغانستان
یار گان مر کزی حزب دمو کرا-
تیک خلق افغانستان که در حوصل
۱۳۴۵ بخاطر رنجهای پیکران خلق
های ستمیده افغانستان تا سیس
گردیده، او لین و دو مین شما ره ازان
وقف مردم-نجات بخش حزب دمو-
کراتیک خلق افغانستان شد بتا ریخ
۲۲ حمل ۱۳۴۵ از چاپ بر آمد و به
استقبال بی سابقه مردم افغانستان
بخصوص ووشنفکران انقلابی قرار
گرفت.

در سو مین شما ره هفته نامه‌خیز
که بتا ریخ پنجم ثور چاپ و تو ریخ
گردید به افتخار شصت و نهمین
سالگرد تو له لنین بز رکت رهبر
کار گران جهان مضمونی به نشر
رسیده که عینا آنرا درینجا به نشر
می‌سپاریم:

دولادیمیر ایلیچ لنین د زین یدنی
شیرن نوی پمه کا لیزه

ولادیمیر ایلیچ لنین دښو روی
اتحاد دستر اوږدوږی لار ښوونکی
اوډتولی نړۍ د پروتار یا بی نهضت
غښتلی ملگری د ۱۸۷۰ کال د اپریل
په ۲۲ نیټه د روسیې (سیمبر سکا)
د ښار کښی زو کړی دی .

لنښ دښو ونځي دمفتش زوی و او
خپل ټول ژوند یی دکارگرانو بز-
گرانو او نورو زیار ایستو نکو خلکو
دهوسا یی او ښیکنی دپاره وقف کړ
اودغه مقصد دپو ره کو لو دپا ره یی

په خوراونده مينه ژوره پوهنه، زړور
تيا او سر ټيندنه دېرو لټاريس
دگونډو چوپولو دپاره په کلکه بريالۍ
مبارزه وکړه. دغه گوندده پسر
مشری د شو روی اتحاد د ټول خلک
سره يو لاس او يو موټی کړل او پ
کال ۱۹۱۷ کښی یی د ستر سوب
سيا لیستی انقلاب دېر یا لیټوب پ
نتیجه کښی د بشربه لیکل شو ی
تاریخ کښی دلو مړی ځل دپاره د
سړی استثمار دبل سړی له خوا ل
منځه یو وړ.

پاتی پہ ۶۶ مخکی

السنین
در جرایب و تاریخ

صفحه ۲۵

شماره ۵-۴

هنر و ادبیات واقف‌گرای تا اینجا که آمده
و در شکل ریا‌لیزم سوسیالستی هنر بشریت
انقلابی گردیده است در روند تکامل خویشی
پارها از فروغ تلاش‌های موثر لنین‌تاشاکی
یافته است و بزرگترین پایه‌گذاران این هنر
و ادبیات راستین با خطوط راهنمودهای داهیانه
او به راه افتاده اند و مشعل بزرگش هنر
و ادبیات مردمی و انقلابی را دست به دست
نسل‌ها تا امروز رسانده اند.

علاقه‌مندی جدی لنین به هنر و ادبیات و
مواظبت او از سر نوشت آن از دل‌پستی وی
به سر نوشت بشریت زحمتکش بر خاسته
است و با آن پیوستگی انفکاک‌ناپذیر دارد.
هرگاه در وقفه‌های مختلف زندگی
این فرزند نجیب بشریت دیده شود به نکته
هایی بر می‌خوریم که مشعشعون از عشق به
زندگی توده‌های زحمتکش بوده و گرمای یک

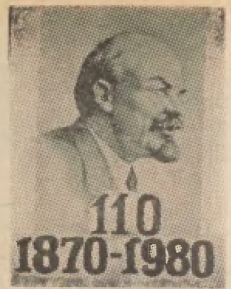
شبنم‌گی چوستان از هر واژه نوشته‌هایش
برمیخاسته است. در اواخر سده نوزده خلق
های مسلمان در سطح جهانی مورد تاخت و تاز
سمند افسار گسیخته استعمار قرار گرفته بودند.
و اکثر مسلمانان در تپیدستی و بی‌نوایی
دل‌گزایی به سر می‌بردند بنا بر آن در آثار
او هر جا که سخن از توده‌های مسلمان می‌رود
تپش قلب مهربان لنین را می‌توان از پشت
کلمه‌ها احساس کرد و دورنگار منجمله‌هایش
خون انسان دوستی وی را جاری یافت.
مثلاً در اپریل سال ۱۹۲۰ ولادیمیر ایلیچ
لنین به شورای نظامی انقلابی جبهه قفقاز،
به ارژه لنین‌گزه می‌نویسد: «مکرراً خواهش

لنین

در مبارزه با خرافات و هنر و ادبیات

میکنم محتاطانه عمل کنید ووفیکه وارد
داغستان می شوید حد اعلاي حسنیت را
نسبت به مسلمانان ابراز دارید»

(ایلیچین وپانکراتووا، نامه های لنین،
مسکو ۱۹۶۸، ص ۱۶۴) این یگانه مورد
نیست. در زمینه تطبیق سیاست سالم ملی
در آسیای میانه که بتواند برای تمام ملل
شرق نمونه قرار گیرد لنین پیوسته تا کید
ورزیده است و اصرار کرده است تا حداکثر
غم خواری نسبت به مسلمانان تهدیدست و تعلیم
و تربیه آنان مهول گردد. در ماه سپتمبر
سال ۱۹۲۱ در نامه یی به آ. آ. یوفه که
در آنزمان در ترکستان میبود می نویسد،
«برای ما بیش از حد مهم است» تا اعتماد
باشندگان محل را جلب کنیم «سه چند و
چهار چند جلب کنیم وثابت بسازیم که ما
مانند امپریالیست ها نیستیم ودر این مساله
حاشیه روی را نمیده یزیم»

(همان اثر ص ۱۶۵) وقتی نامه لنین به
امیر امان الله خان بنگریم که به
مناسبت استقلال افغانستان با نشاط و شغف
محموسی می نویسد: سر نوشت مردم
افغانستان را ما مور ساخته است تا به دورخویش
دیگر ملل مسلمان را جمع کرده به بزرگراه
آزادی بکشاند. اگر همه اینچنین نکته ها
از آثار لنین بیرون نویس شود در مورد
علاقه مندی لنین به زحمتکشان مسلمان، زندگی
و سر نوشت شان مقاله مبسوطی را مایسه
میدهد که باید نوشته شود.

بدان پیمانه التفات که لنین به زندگی
زحمتکشان داشت و با باور بی تردیدش به
نقش اجتماعی هنر وادبیات در زندگی اجتماعی
در برابر سیر جهانی هنر وادبیات نمیتوانست
خونسرد وگر خت بماند. لنین در آثار خویش
بارها در پاره آثار ادبی ووشی و جهان داوری
کرده است واز قهرمانان تپیک شاهکار های
ادبیات روسی و جهان برای استدلال و اثبات
نظریات اجتماعی و سیاسی خویش استفاده
کرده است. آشنایی با آثار لنین انسان را
باور مند میسازد که انقلاب پرولتری را آن
ناایفه بزرگ بدون ادبیات تصور کرده نمی
توانست ودر باور هریک جریان و هریک مکتب

و هریک اثر مهم ادبی نظر دقیق و قضاوت
روشن داشت. آموزش های لنین در زمینه
فرهنگ، هنر وادبیات چراغ راه پژوهندگان
و ایجاد گران آثار هنری و ادبی بوده است
و پایه های اساسی هنر انسانی و پیشرو در آن
نوشته ها گذاشته شده است. گفته های
او در باره «وظایف جوانان» که در سومین
جلسه سر تاسری کمسومول روسیه به تادینخ
۲ اکتوبر ۱۹۲۰ ضمن سخن رانی ارائه گردید
خطوط اساسی بنا گذاری فرهنگ، هنر و
ادبیات پرولتری را روشن می سازد و برای هر
کار کن این رشته ها را هنمود مطمئنی به
شمار میروند. لنین در آن سخنرانی گفته بود
که:

«... این را باید در نظر داشت، گاهی
که ما مثلا از فرهنگ پرولتری سخن می گویم
بدون درک مشخص آن مطلب که تنها با
آموزشی دقیق فرهنگی که با تمام انکشاف
بشیریت ساخته شده است و تنها از طریق باز
سازی آن می توان فرهنگ پرولتری را بنا
نهاد و بدون چنان آموزشی نمیتوان این وظیفه
را انجام داد. فرهنگ پرولتری چنان نیست
که فهمیده نشود از کجا شده است، پرداخته
کسانی نیست که خود را متخصص فرهنگ
پرولتری می شمارند. این همه افشاح است.
فرهنگ پرولتری باید نمره انکشاف قانونی
آن ذخایر علمی باشد که بشیریت زیر ستم
نظام سرمایه داری، ملاکی و بورژوا تیک

اندوخته است...» (مبارزه به خاطر ریالیزم
در هنر سال های ۲۰، مسکو ۱۹۶۲، ص ۶۰)
ازین گفته ها می توان شیوه پر خورده
علمی و انقلابی را نسبت به ادبیات گز شده
باز شناخت و در باره وظیفه تهاد گذاری
ادبیات نو و نحوه عمل در این سمت پاسخ
ریشه یی ترین پرسش ها را حاصل کرد.
کار لنین در این مورد تنها با سخنرانی
ها و یا نگارش مقاله ها محدود نمی شود.
صحبت های او، نامه های او، یادداشت های هر گونه عطش علمی را در
این موارد می تواند فرو بشارند.

در خاطرات کرو پسکا یا میخوانیم: سال
۱۹۲۱، روز دفن گرابوئکین بود که ولادیمیر-
ایلیچ خواست از جوانان کمون دین کنند.
سال گرسنگی بود. جوانان تقریبا بالای
تخته های برهنه می خفتند. تنها مقداری
حبوبات داشتند که از آن برای ایلیچ نیز
شوله بختند. شوله بدون نمک بود. جوانان
نقاشی هایشان را نشان دادند. ایلیچ سوال
هایشان را با سوال جواب می گفت. باری
پرسید:

اعضای ح. د. خ. ! صرف تمام نیرو-انرژی و دانش در مبارزه

بخاطر آینده بهتر مردم زحمتکش را از لنین بیا موزید!

- شما چه میخوانید؟ بشوئین را
میخوانید؟
کسی گفت:
- نی، اوکه بورژوا بود. ما ما یا کوفسکی
میخوانیم.

لنین تبسمی کرد و گفت:

- به نگاه من پوشکین بهتر است.

به گواهی تاریخ در مراحل مختلفی که
اندیشه های انحرافی ضد پرولتری و ضد
انقلابی رسوخ یافته است لنین با تلاش گسترده
در مرز های فلسفه، هنر وادبیات به توضیح
تصحیح پرداخته و علیه دشمنان ایدیولوژی
طبقه کارگری افشاعری و جنگ آشتی ناپذیری
را در داده است.

در پایانهای قرن نوزدهم روسیه رویداد
میرمی که بر زندگی اجتماعی، سیاسی و
ادبی آن زمان اثر عمیق گذاشت مبارزه مار-
کسیست ها و نروودنیک ها بود. عقاید نروودنیک
در نقد ادبی وادبیات بدیعی نیز راه خویش
را فراختر باز می کرد. نویسندگان ریالیست
در آن زمان زوال ده، رشد سرمای داری و
میرندگی شکل کشاووزی کهنه را در آثار
بدیعی شان انعکاس میدادند. لنین در نوشته
هایش از چنان آثار تمجید مینمود و مخصوصا

گلیب اوسپنسکی، لیوتولستوی و کارلینکو را
ستایش می کرد. لنین در آن احوال به
اوسپنسکی ارج زیادی می نهاد، از آثارش
نقل قول می کرد و قهرمانان آثار او را در
تحلیل ها و نتیجه گیری های علمی اش
نمونه قرار میداد.

در سال های ۱۹۰۵ تا ۱۹۰۷ انقلاب بر
تمام وجوه زندگی سایه افکند و حزب که
نماینده انقلاب و سازمان دهنده آن بود در
تمام ساحه ها باید مشی سیاسی خویش را
متخصص می ساخت و در آنچمله در زمینه
ادبیات نیز می بایست تا مسایل از هر زمان
دیگر روشن تر طرح گردد و هر نوع تاریکی
و ابهام زفوده شود.

همان بود که لنین مقاله وزین و معروف
«سازمان حزبی وادبیات حزبی را نوشت»
که در اندیشندگی آن دوره تاثیر عمیقی
گذاشت و امروزه یکی از اسناد معتبر در
زمینه تیوری ادبیات شناخته می شود. مقاله
یادشده لنین دو مطلب را توضیح مینمود:

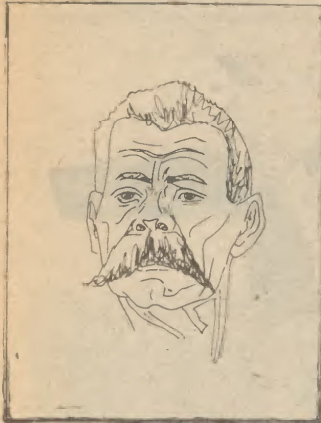
۱- ادبیات حزبی، یعنی ادبیاتی که هدف
آن تبلیغ اسامات تیوریک و تشکیلاتی حزب
بلشوئیک باشد.

۲- حزبی بودن یا رسالتمند بودن ادبیات
به معنای عام، یعنی وجود کشش به سوی
سوسیالیزم در نویسنده و پیوستگی اش با
نبرد انقلابی پرولتر یا.

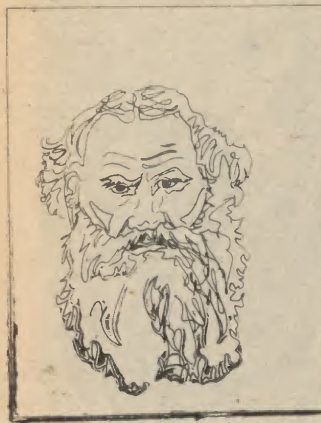
پژوهندگان آثار ولادیمیر ایلیچ لنین یکی
از انگیزه های نگارش این مقاله تبلیغات
ضد حزبی را میدانند که تو سط بعضی
نویسندگان و شعرا در داخل حزب صورت
می گرفت. اما نند ن. م. میشکی (ولینکین)
که در «نوا یازین» - اورگان حزب بلشوئیک،

دو مقاله در آمیزش عرفان «ودکتورین»
سومیلال دهو کراسی با اغفال سانسور به چاپ
رساند. گفته می شود که پس از باز گشت
لنین به پتربورگ وضع کایلا دگرگون شد
و دیگر چنان قاچاقبری فرهنگی نتوانست
صورت بگیرد.

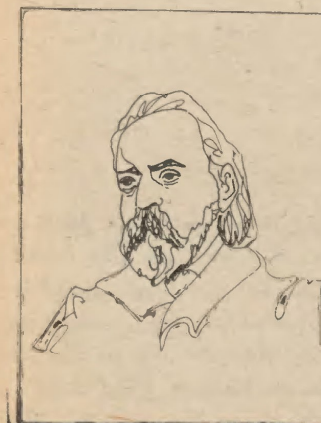
بقیه در صفحه ۵۹

گورکی بدون شك نویسنده پر قدرت
پرولتاریاست (لنین)

لیوتولستوی، آینه انقلاب روس (لنین)

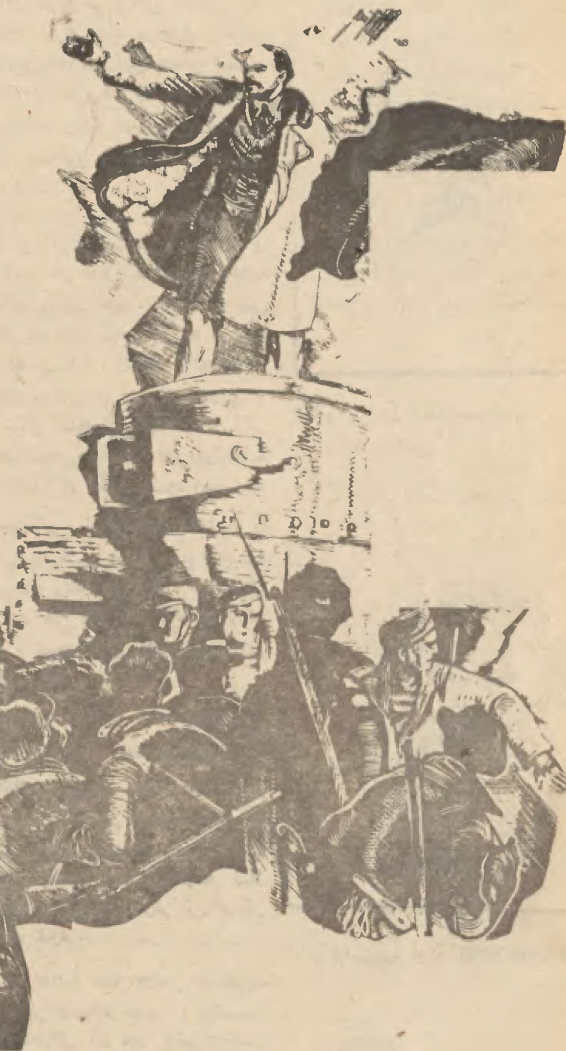

موتسن درفش انقلاب را بلند نگاهداشت (لنین)

مبارزه‌های بی‌حزب به حزب نیرو و حیات می‌بخشد، بزرگترین دلیل ضعف حزب پراگندگی و ابهام حدود و صریحاً مشخص است حزب با تصفیه خویش استحکام می‌یابد

«لاسال».

ولادیمیر ایلیچ لنین این نابغه‌ی قبول شده‌ی قرن ما، این دانشمند ژرف فکر، این رهبر مدبر زحمتکشان جهان و این نویسنده‌ی توانا و بلیغ در پهلوی آنکه درس‌های پراگندگی و سیاسی انقلاب موجودی است خستگی‌ناپذیر، مبتکر موشکاف و سازمانده‌بی‌نظیر، در خلق نیروی‌های مترقی و انقلابی نیز یکه‌تاز میدان انقلاب و طراح بی‌مثال مسایل بکر، کشف‌بزرگ را هم‌ای پرخم‌پیچ و شناخته‌نشده‌ی انقلاب اجتماعی می‌باشد.

علامه با هوشی، شادی، جنب و جوش و خستگی‌ناپذیری حتی در آوانطفولیت او نیز مشهود بود. لنین

فداکاری، مردانگی و شجاعت و جالب‌ناب‌زی‌برادر خود را می‌ستود و درین وقت چنین گفت:

(نه! ما از این راه نخواهیم رفت. نباید از این راه رفت.)

آری لنین این بزرگمرد تاریخ انسانی به جستجوی راه درست و موثری نجات مردم افتاد را می‌گفتی که در آن‌منتیج‌به‌آزادی زحمتکشان بانجامه لای با تمام قوا به

لنین-حزب و مبارزه با منحرفین

اسمیل «مخشور»

به افتخار صد و دهمین سال تولد اندیشمند کبیر، پراگندگی بزرگ انقلاب، معلم مدبر زحمتکشان، آفریننده آثار جاودانی مترقی و انقلابی عالم‌متبحر دوست مهر بان انسان و انسانیت پرچم‌دار کبیر اندیشه‌های انقلابی، و دوست صمیمی مردم افغانستان ولادیمیر ایلیچ اولیانوف لنین. که نام بزرگش جاودان و جاودانه باد.

نوشته‌ی زیر را به مثابه کوششی‌ناچیزی در راه معرفی فعالیت‌های انقلابی لنین که چون بحر بزرگ و چون درازشمن است، به هموطنان و انقلابیون مترقی وطن تقدیم می‌نمایم.

هفده سال داشت «۱۸۸۷» که شاه‌مستبد آنوقت روسیه برادرش الکساندر راجرم شرکت در سو قصد بجان پادشاه به اعدام محکوم و تیرباران کرد. با وجود آنکه لنین این‌بار در خود را خیلی دوست می‌داشت و هکذا او درین زمان به سن جوانی و جوانی نگر می‌واقع بود ولی نبوغ و درک موشکافانه‌ای داشت و در همان عقوان جوانی را آینده‌ی خود را سنجش و تعیین کرده بود چنانچه بعد از آنکه با ارج‌گذاری فراوان

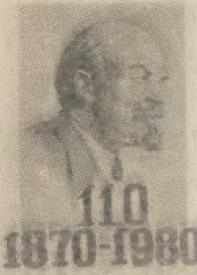
فراگرفت علوم اجتماعی، اقتصاد و سیاسی همت‌گماشت و به این نتیجه رسید که یگان‌راه نجات کامل و واقعی همه مردم انقلاب است و بی‌وسسته در صدد سازماندهی کار انقلاب بود.

شخصیت سرشار از نبوغ لنین در همان آوان جوانی در بین مردم شمشیر گشت. لنین در بیست و سه سالگی «۱۸۹۳» در پهلوی تحصیل در پوهنتون محفلی را بصورت پنهانی برای آموزش تئوری دوران ساز

بگذار دروغ بگویند و خود را تسلی دهند، نباید آخرین دل‌داری را از میرندگان سلب کرد.

لنین

قبل از تشکیل و نیرو مند شدن حزب انقلابی کارگران روسیه (پشتو پک) لنین زحمات زیادی به خرج داده بود تا این حزب را ایجاد و سازمان دهد. لنین در سال ۱۸۹۳ به پترو گراد یعنی لنین گراد امروز برای مبارزه و ساز ما شد. پک حزب انقلابی رهسپار شد. لنین در این زمان بر آموزش مارکسیسم

پرو لتری تشکیل و سازمان داده شود در اروپای غربی احزاب متعددی کارگری وجود داشت ولی این احزاب در شرایط مساومت آمیز رشد باید کرد؟ می نویسد:

سرمایداری بوجود آمده بود که (رسانا) از نظر خوانندگان بنام احزاب سوسیال دموکراسی نامیده میشدند و نسبت شرایط بخصوص سازش با منافعین یکی از خصیصه های آنها بود لذا خود

عصر مابین نهاد و با سایر سازمان های مشا به در نقاط مختلف کشور روسیه تماس های برقرار نمود. او لین اثر گرا نپهای لنین در بیست و چهار سالگی ۱۸۹۴ نوشته شده است این کتاب که تحت عنوان دو مئان خلق کی ها هستند چگونه بر ضد سوسیال دموکرات ها می رزمند؟ تحریر گردیده است. بخوبی نمایانگر درک و نبوغ لنین در (شرایط خاص آن زمان روسیه) می باشد.

و. ای. لنین صفحه گشای حیات نوین در تاریخ مبارزات انقلابی

تسلط کامل داشت و هیچکس به خورای می توانست مارکسیسم را در شرایط خاص روسیه آن زمان انطباق بدهد، وی هم چنان بسا داشتن عقیده راسخ و عمیق به موفقیت طبقه ی کارگر در ساز ما شد. می استعداد در خشان داشت و همین ملحوظات و صفات بی شماری دیگری که داشت در او لین من حله همه مارکسیستهای پترو گراد رهبری او را پذیرفتند.

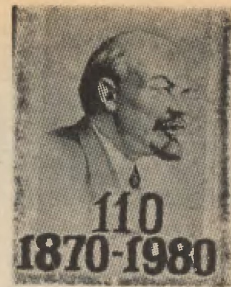
قبل از آنکه در روسیه حزب

ایور تونیس و سیم درین احزاب نفوذ کرده بودند و تقریباً رهبری این احزاب بدست آنها بود. لنین در شروع این قرن ۱۹۰۲ کتاب معروف (چه باید کرد؟) را نوشت که استخوان بندی ساز ما شد. طرز کار، طرز برخورد، اصول اساسی داخلی و خارجی حزب و غیره را در آن تشریح کرده است و قبلاً در ماه می ۱۹۰۱ مقاله ی تحت عنوان (از چه باید شروع کرد؟) نوشت و لنین نسبت مشکلاتی که در راه آن فعالیت های ایجاد سازمان اساسی حزب

کرد؟» اینکرا شماره ۴ ماه می ۱۹۰۱ بیان شده است پیش از هر چیز باید از خوانندگان بواسطه تاخیر در ایفای وعده ای که در آن مقاله داده بودیم ... بوزش بخوانیم. یکی از علل این تاخیر گوشه ی بود که برای متحد ساختن کلیه ی سازمان های سوسیال دموکرات مقیم خارجه در ماه ژوئن سال گذشته (۱۹۰۱) بعمل آمد. لنین آثار منتخبه ج اول ص ۲۳۹ در سالهای شروع قرن حاضر لطفاً ورق بزنید

لنین آثار فراوانی آفریده است که می توان کتاب های (رشد سرمایه داری در روسیه) (چه باید کرد؟) یک گام به پیش دو گام به پس، دو تا کنیک سوسیال دموکراسی در انقلاب بورژوا دموکراتیک، دولت و انقلاب، امپریالیسم به مثابه مالکیت بر حلقه ی سرمایه داری، بیماری کودکانه ی چپ روی، مارکسیسم و امپریالیسم، پیوستگی، ودها اثر از زشمند دیگر را درین جمله شمرد.

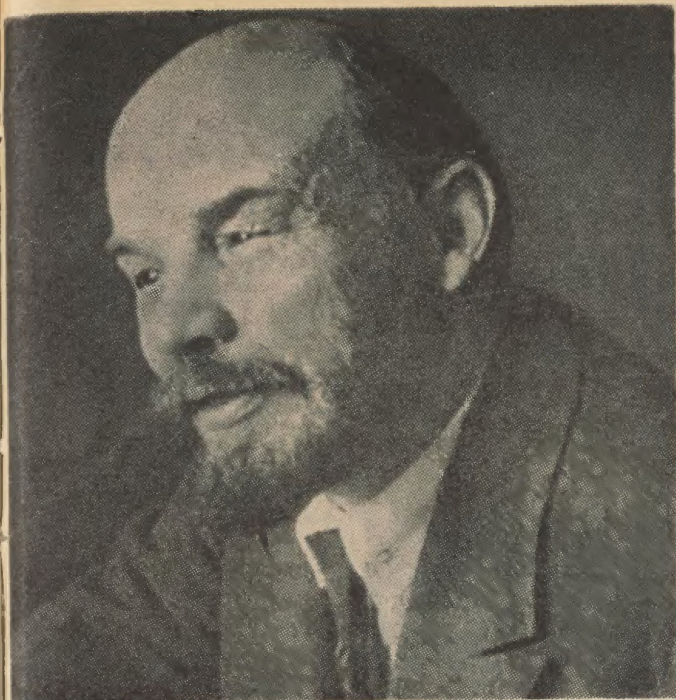

حراست نیز می نمود . نتیجه ی این تیوری ارتجاعی همانا خالی ساختن تیوری مارکسیسم از محتوای انقلابی و رزمندگی آن بود. اپور تو نیستیهای سو سیال - دموکراسی با ارا نه نظریات رومیونیستی نقش مداخله فاعان واجنت های بورژوازی را ایفا می کردند . همچنان این مرتجعین با

وجود این اعمال خود ظاهرا اپور - تونیسم را محکوم می کردند ولی این فقط در نظر بود و در عمل مسامحه و سازش محور عمل شانرا تشکیل می داد.

لنین کبیر با نبوغی که داشت موضوع را درک کرده و در صدد برآمد تا اولاً از رخنه ی این نظریات ارتجاعی در حزب انقلابی روسیه که نقشه تشکیل آنرا قبلاً طرح نموده بود، جلو گیری نماید و ثانیاً حزب بیامیان آورد که از ریشه با ماهیت این احزاب فرق داشته باشد . لنین با استفاده از درایت و دور بینی و هم چنان، با برخورداری از استعداد فراوان که در تحلیل و درک تیوری مارکسیستی داشت کاملاً به این نتیجه رسید که برای نجات کامل رزمندگان و ایجاد جامعه ی سو -

احزاب سو سیال دموکراسی اروپا پس از راه اصلی انقلابی منحرف و اهداف رفورمیستی را پیش گرفته بودند. این احزاب عقیده داشتند که اربین بردن استثمار و ستم طبقاتی را می توان بدون انقلاب سو سیال لیستی و بدون دیکتاتورری پرولتاریا تأمین نمود و جامعه ی سو سیال لیستی را ایجاد کرد . این تیوری و عمل اپور - تونیست های سو سیال دموکراسی همچنان به کارگران تو حیه می نمودند که در مقابل سرمایه داری و سرمایه داران حالت تسلیم بخود بگیرند که این کار آنها نه تنها بر علیه سرمایه داری استثمارگری اقدامی را بر راه نمی انداخت بلکه از آن

غربی فرق داشته باشد . این حزب باید دنیا میکترین و انقلابی ترین طبقه ی جامعه یعنی کارگران را متشکل سازد و همین حزب بتواند که

طبقه کارگر و ساری رزمندگان را برای حمله بر تزار یزم و سلطنت آماد سازد، استعداد و ستم طبقاتی را با برآه انداختن انقلاب معدوم نماید

باز هم محور نظریات لنین در پیرامون همانا محیز بودن حزب - تیوری انقلابی یعنی مارکسیسم می باشد لنین بز رگ جگو نگ می ماهین و عمل همه احزاب و گروه ها را ارتجاعی را بررسی استادانه نمود

است . لنین پیوسته تاکید کرده است که « بدون تیوری انقلابی عمل جنبش انقلابی نیز غیر ممکن است » و این موضوع را در اثر فوق

تصریح نموده است . لنین می نویسد (مبحث اصلی این رساله می بایست عبارت از سه مسئله ای باشد که در مقاله « از چه باید شروع کرد » مطرح شده بود یعنی : مسئله و خصلت مضمون عمده ی تبلیغات سیاسی ، مسئله وظایف تشکیلاتی و مسئله نقشه ی بنیان گذاری و

تشکیلات مبارز برای سرمایه

سیال لیستی باید در قدم اول حزبی را بیامیان آورد که بکلی با احزاب سو سیال - دموکراسی اروپا یی

نمایی از موزیم لنین در شهر ماسکو

د افغانستان د دمو کر اتيک

اجتماعی دمو کر اتيکو اومتري ساز مانونو کی د وطنیا لو نکی اتحاد حق .

د نوموړو حقوقو نه گټه اخيستل په هغه چوکاټ کی چی ټولنيز نظم ، د هيواد د سايينه او امنيت گټو د نکرې د قانون په واسطه تنظيميږي .

۸- د کور مصئونيت ، د مراسلاتو ، تيلفو نی خبر ، تلگرافو ، مخابراتو او دمخابراتو د ټولو ډولو نو محرميت د هغو حالاتو نه پرته چی په قانون کی پيشينسي شوی وی .

۹- د شکايت حق ، په ځانگړی او ډله ييز ډول د دولت مړيو او کړنو ته د حال عرض .

د پيرشمه ماده :

هيڅوک د جرم په ارتکاب نه تورن کيږي مگر د قانون د حکمو نو سره سم .

هيڅوک نيول کيدای او توقيف کيدای نشي مگر د قانون له حکمو نو سره سم .

هيڅوک نشي مجازات کيدای مگر د محکمی په حکم او د هغه قانون له حکمو نو سره سم چی د تور وړ فعل دار نکاب په وخت کی نافذ وی ، تورن د دفاع حق لري .

تورن تر هغه وخته پوری چی د محکمی په قطعی حکم محکوم شوی نه وی بيگناه گڼل کيږي .

جرم يو شخصي کار دی او د هغه په ارتکاب بل څوک نه مجازات کيږي .

د انساني کرامت خلاف مجازات ، شکنجه او تعذيب جواز نلري .

يو د پيرشمه ماده :

د افغانستان د دمو کراتيک جمهوريت اتباع مکلف دی چی قوانين او دډولنيز او انساني سلوک ، ادا بواو اخلاقو موازين احترام او رعایت کړي ، خپل وظيف او وچايب په صادقانه ډول پای ته ورسوي . دنورو اشخاصو د حقوقو او قانونی گټو درناوی او د افغانستان د دمو کراتيک جمهوريت د تبعه په غوره نوم وويایي .

دوه د پيرشمه ماده :

د وطنپرستانه پاک وجدان پر مبنا گټور ټولنيز او صادقانه کار د افغانستان د دمو کراتيک جمهوريت دکار دهر مستعد تبعه مهمه وجيبه او وياړلی عمل دی .

دری د پيرشمه ماده :

له وطن اود نور انقلاب له گټو نه د فاعد هغه هدفونو او ارمانونو ته صداقت او خلکو ته خدمت دهر تبعه لويه او سپيڅلی وجيبه ده . د افغانستان د دمو کراتيک جمهوريت د دوسله وال پوځ په صفونو کی خدمت د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت دهر تبعه وياړلی وطنپرستانه لويه مکلفيت دی .

څلور د پيرشمه ماده :

د افغانستان د موکراتيک جمهوريت ټول شرايط مساعد وي تر څو اتباع له خپل د دموکراتيک حقوقو او آزاديو نه په اغيز من ډول استفاده وکړي .

دويم فصل

د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت لويه جرگه (عالي شوری)

پنځه د پيرشمه ماده :

لو يه جرگه (عالي شوری) د افغانستان د دمو کراتيک جمهوريت د دولتي قدرت تر ټولو لوړ اورگان دی .

د لويی جرگي تر کيڼ ، د افغانستان خلکو دنمايندگانو د بشپړ دموکراتيک انتخاب ډول او ترتيب او همدا رنگه د هغی تشکيل اود فعاليت ترتيب د قانون په واسطه تنظيميږي .

په لويه جرگه کی د خلکو دنمايندگانو انتخاب د عمومی ، آزادې پټې ، مستقيمی اومساوی رایي اخيستنې په اساس کيږي . لويه جرگه په خپل لومړني اجلاس کی د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت اساسی قانون تصویبوي .

دلويی جرگي د انتخاباتو وخت د انقلابي شوری لخوا تعيين او اعلاميږي .

شمين د پيرشمه ماده :

تر هغه وخت پوری چی دلويی جرگي عالي شوری ، د آزاد او مصون انتخاب لپاره لازم شرايط برابري انقلابي شوری د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د دولتي قدرت تر ټولو لوړ اورگان دی .

د انقلابي شوری لپاره دنويو غړيو شمير ، تر کيڼ انتصاب يا انتخاب چی د ټولو دموکراتيکو ، ملی او مترقي طبقو او قشرونو نمايندگي وکړي درئيسه هيات په پيشنه د انقلابي شوری لخوا تصویب کيږي .

اوه د پيرشمه ماده :

د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت انقلابي شوری لا ندینی واکو نه لري .

۱- افرامينو او قوانينو تصویب .

۲- د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د اقتصادي او ټولنيزي پراختيا د دولتي بلانو نو اود هغو په بنا د اجرا او دراپورونو تصویب .

۳- د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د دولتي بودجی اود هغی پر بنا د اجرا او دراپورونو تصویب .

۴- د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د انقلابي شوری درئيسه هيات ، د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت ريت دوزيرا نو دشوری ، حکومت ، د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د ريس د دستري محکمی تشکيل او د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د لوی څارنوال ټاکل .

۵- دوزارتو نو تشکيل او بنگول ، دوزيرانو دشوری د غړو ټاکل بدلول او عزل .

۶- د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت دکورنی او باندنی سياست داساسی مشی تصویب اود حکومت دفعلی لیتو نو د پروگرام تصویب .

۷- د ريفرندم ، دخلکو د عمومی رایي اخيستنې ، اعلام ،

۸- د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت د لوی جرگي ، عالي شوری د انتخاباتو اعلام .

۹- د افغانستان پر دموکراتيک جمهوريت باندنی د تيری په صورت کی د جگړی اعلان او داوړ بند اعلان .

۱۰- له قانون سره سم د افغانستان د دموکراتيک جمهوريت دبين المللی قراردادو نو تصویب او لغو کول .

۱۱- د نيسو دخپرو لخوا اجازه .

۱۲- په لازمو مواردو کی د اختصاصی کميسيونو نو تشکيل .

۱۳- دنورو هغو موضوعاتو په هکله تصميم نيول چی د انقلابي شوری تصویب اياجاب کړي .

(پاتی په ۳۸ مخ کی)

د انسان په نوم!

دولادیمیر ایلیچ لنین د زیږیدو د ۱۱۰ مې کالیزې په ویاړ

بمونو الو خول شوی و . مو یی نه وه او هیچا پته ورنکړه او وروسته دمورتر مرگه بیا نیکیتین یواځی پاتی شو .

هغه دکور چوپولو په فابریکه کی په کار بوخت ، شو او دشپې یی د ساختمان په انستیتوت کی درس وایه ... او پدی توگه (زمون سر انجنیر) نیکیتین انجنیر شو ...

• • •

ماسر انجنیر نیکیتین ددویم مکرور دیون په پرژه کی ډیر کلونه وروسته ، په یوه نا و طلبا نه کار کی ولید . زمونږ هیوادته ددو ستو قواوو له را ټنگه وروسته دالومیری خل و چی ما ددغو قواوو د شا زلمیا نوداوه طلبانه کار لیده . دجو می ورځ وه .دسره اردو میلونو ځوانانو په ډیره بڼه رو حیه کارکاوه او د دریم مکرور دیون د دلاکوونو ترمنځ یی ځمکی هوا رو لی او لیا لگی یی ایښو دل .

کار سهار وختی ددوستو قوا وودوده نو لپو له خوا پدا سی حال کی چی موزیک وغږول شو ، پیل شو . سر با زانو پداسی حال کی چرو سلی یی شاته اچولی وی ، یومو نه په لاسو نو کی واخیستل او چا دزنبیلو نو خواته منښه کړه ...

سر بازانو زیره یی رنگی دریشی کا تی چی پر اډو یی داس . آ توری یعنی (دشوروی اردو) توری لیدل کیدل او شنې خول یی په سر او اوږندی موزی یی پټو وی ښه په جو ش کی کار پیل کړه .

دسره اردو افرادو په خپلو منځو کی ټوکی کولی . او له افغانی کا رگرانو اوشوروی ښځو سره یو ځای یی زنبیلونه چلول او پټی یی چوپول . کند ی یی ډکو لپو چیر ته په چی زیا تگی خاوری وی ، هغه به یی په هغو ځایونو کی هوارولی چی ټیټی وی .

ښځو په دغه مکرور دیون ډمرو طو هتیر ښیښی مینځلی او غو لی یی جا رو کول . داوخت ما داسی احساسو له چی دد وو ملتو نو د متو دپو ستون مسمول وینه چی شیبه په شیبه په خپل یسوه ورو و هیواد کی دودانی تقیم شیندی او ددوستی

سور گل هغوی ته وویل :

-(داسی چی تاسو وینی ، د یسر لوی سړی دی ... ده ډیر جنگو نه کړیدی...) یو ځوان کار مر وویل:

-(انجنیر هم جنگ کولی شی ؟)

او سور گل په ډیره مینه او خوا خوښی کار گرانو ته توضیح کړه چی سر انجنیر نیکیتین لاینځه کلن وچی پلاریږی په بغاوا کی له ضد انقلابی لو ټما رو او اشرا رو سره چی (باسمه چیان) نومیدل ، دینغا را له خلکو سره اوږه په اوږه دبا سمه چیانو پر ضد و جنگید . دافغه وخت وو چی ددغو سیمو خلکو دملال کانو او لوټمارو حکو مت نسکور کړی و او دخلکو حا کمیت پرکراره شوی و . کله چی نیکیتین ختیځی جیبی ته دضد انقلابی لو تما رو او (باسمه چیانو) سره جگری ته ولاړ نو دسره اردو دپسوه غړی ویاړی ترلاسه کړی و . دنیکییتین پلار ددهلی مورته وصیت کړی وچی کزه ژو ندی را ستون شوم خو ښه او که نه تو په زما زوی (کمسمول) وروزی . داسی یی وروزی چی هر ځای انسان تر ستم لاندی وی هغه دی د ستم او لو ټماری پر ضد توره له ټیکی راو کا یری .

دنیکییتین پلار له ختیځی جیبی نه کورته ستون نه شو ، ځکه چی هلته ددبا سمه چیانو (او اشرا رو پر ضد په یر یا لی او قبرمانانه جگړه کی شهید شو) خو اوز بیکان او تا جیکان دواکتا دځنډو دغه زده ور قهرمان چی دگو ند او شور ا گانو دحکومت تر بیرغ لاندی یی د آزادی او عدالت په خاطر او دالسا ن د نجات لپاره خپله و ښه تو یی کړه ، هیڅکله هیر نکړ . او لیکییتین هم دمور له خوا د پلار دوصیت سره سم وروزل شو . او کله چی دشوروی حا کمیت په ډیرو سختو کلونو کی نیکیتین ، تخنیکوم خلاص کړنو د شوروی هیواد د نجات په خاطر دغدارښمن ، فاشیزم سره د جگری لپاره دسره اردو لیکو ته ورو بلل شو . اونیکیتین په ستری وطنی جگری کی دخپل قهرمان پلار پسه څیرو جنگید . او تر هغو وچنگید چی دسولی او آزادی بیرغ (درا یستا گه) دپاسه وریږید ... وروسته تر جگری چی بیر ته کور ته ستون شونو کور یی نه وو . کور د یی بڼه

نونیکیتین دیوی لنډی مو دی لپاره خپل هیواد ، او دولکو مراد ښارته ولاړ ... یوه ورځ سهار وختی سور گل په

ډیر تعجیب سره ولیدل چی نیکیتین د کور جوړو لو دفابر یکی له یوه انجنیر سره درتیس له کون یی را ووت اوپه زینو کی راکښته شو ... سور گل چی دسالتنگ په پرژه کی دپو لوزر کارپه حیث له نیکیتین سره کار کاوه ، ور منځه کړه او غیزیز سره ور کړه . سور گل و ویل:

-(انجنیر صا حب ، ته چیری او داځای چیری ؟) نیکیتین وخنډل اوویی ویل:

-دخړه شو ... بیا به په گڼه سره کار کوو... اوپه شایي وسپاوه...سورگل ولیدل چی اوس نو دنیکییتین سربییځی سپین شویدی . خو خپل هماغه پخوا نی تشا ط لری .

او دیوه تکړه خلصی په څیر کار کوی نیکیتین او سی دکور چوپولو دفا پر یکی سر انجنیر ټاکلی شوی و . او له هغی ورځی نه بیا وروسته سر انجنیر نیکیتین او سور گل تل یو ځای لیدل کیدل او هغه به سورگل (زمون قهر مان) با له اوچی سور گل به نه ونو پو ښتنه به یی کوله:

-(کمسمول کچا ست ؟) سور گل چی لیر څه په کتب او لو مت پو هیده او په جومات کی یی سبسق ویلی و ، له سر انجنیر نیکیتین څخه په پو ښتنه و گڼه چی کمسمول څه ته وایی ؟

سر انجنیر هغه په شاو تپاوه او وعده یی وکړه چی یوه ورځ به دکمسمول په معنی هغه پوه کړی . او بیا کار گرا ټوپه تعجب سره احساس کړه چی سور گل نور هغه پخوا نی خند نی ملگری له دی او بیخی بدل شویدی . په کپرو ډپو کی یی بدلون را غلی دی . چی وزگاروی کتا پو نه وایی . او ډیر جلی حالت لری . له هغوی سره په ډیره مینه پر خورډ کوی اوسلوک یی له خوا خوړزی له ډک دی ...

او کار گرانو به چی دا وضعه لیدل له نو ورو ورو یی سورگل ته احترام ډیریدل او شاو خوا ته به یی را ټولیدل .

یوه ورځ یوه کارگر ملگری له سورگل نه پوښتنه وکړه چی ته ولسی په سر انجنیر با ندی دومره گران یی ؟ دا دپوښی وخت و او کارگران په (طعام خا نه) کی سره را ټول شوی وو

سر انجنیر نیکیتین سره لدی چی په دری ژبه لکه خپله مور نی ژبه گډیده ، خو هیڅکله یی نه ویل چی ښه . بلکه تل به یی ویل :خړه شو ...

په حیث اتلس کاله مخکی افغانستان ته راغلی و . دسا لنگ دلوپی لاری پخوا نیو کار گرانو ا وانجنیرانو او دکار دقوا وو دیو نتو نو غرو ته پیاددی چی څنگه به نیکیتین ددوه ډیر صمیمی دو ست په توگه له هغوی سره سلوک کاوه . پولوزرچلوو- نکو ، دواوری دپا کو لکو ما شینو نو له چلو ونکو او دکار دقواله سپا یانوسره به یی ټوکی کولی . هغوی ته به یی لار ښوونی کولی اوچی دسمتواو تیرو هره لاری به خو خیدله نو ده به لاس ور ته ښور اوه اوپه خندا به یی ورته ویل :به امان خدا ...خړه شو...

اوخړه شو د نیکیتین تکیه کلام گر خیدلی و .

نیکیتین هغو مره چی په کار گرا نو او سپا یانو با ندی مهربان او له هغوی سره ملگری و ، هغومره یی په کار کسلی او تنبلی بده ایښودله . او په تیره داجی له چانه په یی په کارکی ورانی او یا احیا نا دکار گرانو او سپا یانو له حقوقو به یی غلا و لیدله ، پدغسی مواردو کی به دهغه د مری رگونه نیغ نیغ دریدل یی وواو غټسور مخ به یی لاپسی سود واوښت اوپه روسی او دری به یی پر له پسې کنخلی کولی .

یو واد نیکیتین ته رپوت ورکړی شو چی دکار دقوا وو دیوه پوټ کاتب دکارگرو سپا یانو دجار مفز و او وتو له جیری نه غلا کوی . نیکیتین لاس داسی د خپل کار ډکو تی پر هیز وواوه چی ښیښی و شرتگیدلی او چغه یی کړه :

-(داسی له شی کیدی . او مو ډ به په گڼه سره دغلو او لوټمارو جر وړی وکابوو...) اوله هغو سپا یانو سره روان شو چی دیو نت له قو مالندان سره پدی با بخیری وکړی ...

وروسته بیا کله چی دهندو کش دژپه له سوری کو لو سره د سا لنگ حما مه د افغانی او شوروی کارگرانو او ما هرا نو په ستر زیار او زحمت پای ته ور سیده

نیا لگي ډډي . او مانا هم احسا سو له
چې هغه شوروي ځوان چې دسره اردو په
ليکونکي د غم ښه شرف او ويا ډلري،
نه يو هيري چې زموږ ستر کلا سيک شاعر
رحمان بابا د (گلونو ذکر) په باب څه
ښه شعر ويلی دی . دغه ځوان که لدی
شعر نه خبر ندی ، خو سم دم هماغه
کارکوي چې در حمان بابا منظور و .

زه له سر انجنير نيکيتين او سور گل
سره ولاړوم او دسره اردو د ميلنو ټولنو
(سپو تنیک) می کوټ چې يو ځوان را
نژدی شو او ویی ویل :

(پژالسته ... پاپيرو سکه !)

خو چې ما ترهغو خان خو ځاوه ، سورگل
ورسره په ټوکو سر شواو دواړو سگري ټو نه
ولگول . له هغې ځوانه يوه ښځه چې گرد
مخ او طلا يی ويښتان يی در لودل او
سترگی يی د سمندر دالو په غير آبی
وی را نژدی شوه . دغې ښځې هم چسپي
آنا ايوانووا نو میدهل سگرت و غوښتل .
ما سگرت ور کړ او گوگړی می ور ته
ولگاوه . او ما ښځې په سترگو کی ددی
شی اندازه و لگول له چې څومره پسه
شور او شوق سره کار کوی .

چې څومره غرمه نژدی کیده ، هغو مېره
د درېم مکرو ريون شواو خوا ته سيمه په
يوې و دانی او پا کی صافی سيمي بدلیدله
ما لیدل چې دا دشوروی او افغانی کارگرو
اوعسکر ودکار محصول دی .

خو سر انجنير نيکيتين سخت په سوچ
کی ډوب و . ما ورو ورو خبری ورو سره
پیل کړی :

(دجگړې نه دوه میاشتې وروسته وو
يوستری ستومانه ځوان چې غټ مخ یی
درلود او دکیڼ لاس دوه مومتي یی نه وی
دواکو گراد دښار په کنهوالو کی گرځیده .
هره خوا یی چې نظر غږ اوه وړانسی
وه او هېڅ شی په روغ نه وو پا تی ... یوه
ورځ د (ایلیچ) په ښووه (ستر ایټکان) وشو
او په (سپو تنیک) کی دغه ځوان بر څه
واخیسته . تر غرمی پوری لگیا و او
نیسان یی چلول . دآهن پوشونوسوزیدلی
ټوټی یی ها خوا دپخوا وږلی . خښتی او
ډبري یی په زنبیلو نوکی چلولی . خو یوه
شبه یی چې سر پورته کړچې خو لی پاکي
کړی اودمه وکړی یوه دنگه او تنکی
پېغله یی ولیده چې څو نۍ یی په سترگلی
و او ده ته یی په مینه کتل ...
(سپو تنیک) خلاص شو خودغه ځوان د

لومړی ځل لپاره وروسته تر جگړی دیوول
څښتوب او تنهایی احسا س له لاسه ورکړ ...

اولاده هفتی نه وی تیری چې ځوان او
پېغله دولکو گراد دښیدانو مزار ته ولاړل
دځوان ټوره درپتی په ځان کی وه او پېغلی

داسی یو اردو چې پسر یت له فاشیزم نه
دخپل نجات په خاطر دهغه پوړی دی
داسی یو اردو چې (ولاد ییمیر ایلیچ) تاسیسی
کړی دی او شعا دیی دټولو هیواد و زیار
استیو نکو دگټو دفاع دی ... او په شعوری
تو گه د آزادی او عدالت په خاطر عادلانه
جگړه کوی ...

داسی اردو چې دخلکو روح او زده نه
دبرچسپي په خو که بلکی په مېر بانسی او
شرا فت سره و پی ... دا اردو چې همدا
اوس زما او ستا مخسې ته زما دهیواد په
په ودانو لو کی زما دهیواد له کار گرانو
سره یو ځای سو له ییزو او خلاق کار کوی ،
هیڅکله یو تیری کوونکی او متجاوزادونه
دی اوته شی کیدی . دا خبره ده دخپلی
هیواد دبی وزلو زیار ایستونکو په نوم ،
دخپلو خویندو او میتدو په نوم او دخپلو
زې واو ځوانانو او ماشو ما نو په نو م درته
کو م ...

دسرانجنیر نيکيتين په سترگو کی
دخوشالی یوه رڼا و خلید له . دواړه سره
دروان شولو او ورو ورو دسره اردو دسره
بازانو او دافغانی کارگرانو سبل ته ورغلو
هلته مو و لیدل چې آنا ایوانو و واله یوه
یوه اسره چې چپنه یی په ځان کی ده او په
لکه گرځی ولایه ده او په ما ته اوکوړه
دری څه ورته ویل غواړی . خو نه پوهیږی

چې مطلب یی څدی . یو ډا په دری او آنا یو
وانو واله په روسی او دری دخپرو کو او
اقیام او تقیم کو ښوونکي کوی . په پای
کی یو ډا انا میده کیری او یوه غټه مینه
آنا ته ور کوی . زه وینم او اورم چی یو ډا
ورته وایی :

(وره مېشی څمري لوری ، آیر یز!)
او آنا ایوانووا څو څوځله لاس په
نامه بوډا درناوی کوی او ورته وایی :

(سپه سپووه ... سپه سپووه ...
سپه سپووه!)

ما ورو سر انجنیر نيکيتين ته وکتل . لکه
چې زما دټو مینو خبرو عملی ثبوت یی
ولید او مو سکي شو .

سر بازانو اوکار گرانو ښه په خو ند
کار کاوه اومالیدل چې څنگه رو سی ،
بیلا روسی ، او کرایینی ، قزاق ، تاجیک ،
اوزبیک او ترکمن ورو ښه چسپي له شو روی
ستر هیواد څخه دخپلو افغانی وروڼوسره دمرستی
لپاره را غلی دی ، په گله سره خوشیږی
او شاپی آبادوی . هغو ته دفره ما شوم
هغو مړه گران دی لکه چې دواکغا دغاږیو
ما شوم .

هغوی ته یوه کابلی خود هغومره گرانسه
ده ، لکه چې یوه او کرایینی خور ... هغوی
ته یوه ننگر هاری میرمن هغومره محترمه
ده ، لکه چې دلینگراد یوی میرمنی ته در-

ناوی او احترام کوی ... هغوی دیو یرانی
مور هغو مړه عزت کوی لکه چې دبا کوپوی
مورته احترام لری اوهغوی له یوه کندهادی
یو ډا سره هغومره په مینه بر خور کوی
لکه چې د تبلیسی له یوه بوډا سره یی
سلوک له احترام نه ډک دی او پا لا خبره
هغوی ته افغانی سربازان هغو مړه گران
دی او ملگر تو ب ورسره لری لکه چې له
خپلو شوروی سر بازانو سره مینه اوملگرتیا
کوی ...

ما غو ښتل چې خپل فکر سرانجنیر
نيکيتين ته ووايم ، خو پدی کی یو کیښی
په بیر ز موډ ځوانه منبی راوهلی او پرله
پسې یی ویل:

(تواریش نيکيتين، تواریش نيکيتين !!!)
اوچې ښځې ته ورژدی شونو هغی یو
ملگرام سر انجنیر ته ورکړ . لای لومړی
کرنیه نهوه لو ستلی چې رنگ یی وا لوت
او انگسی یی په ډیردید وشول ... زه پوه
نشوم چې څه چل شو سر انجنیر په بیر
موډ ته وویل :

(دسوی دانی تواریشی !!!)

اوروان شو

داوطلبه نه کار ښه په شور کی روان
و .

ما له سور گل په پوښته وکړه چې څه
چل دی خو هغه ته هم پته نه وه .

خوښیږی وروسته چې می کتل ددریم
مکروډیون د شواو خوا ښه بیخی بدله
شوی وه . ځمکی هواری شوی وی او ترهغو
چې سترگو کار کاوه دنښترو نیا لگی
پدغو ځمکو کی کښینول شوی و .

ماله خان سره ورو وویل :

(که دسر انجنیر نيکيتين پلار دخپلی
قبر ما نی په لښت ترن ورځی پوری له
روژ بیکانو او ترکمنانو څخه نه هیریري،
نوخنگه ممکنه ده زموږ دهیواد له خلکو او
په تیره دریم مکرو ريون له او سپیونکو
څخه دغه سا ده او صمیمی ځوانان هیرشی
دا لیا لگی به غیثی او او سنی نسل به
سپانی نسل ته نکل کوی چې دنښترو دغه
غټی شیرازه ونی چې وینی دازموږ شو روی
دو ستا نو ، دسره اردو سر بازانو افغانی
کار گرانو یو ځای سره ایښی وی او دا
داستان به هیڅکله زموږ خلک هیرکړی ...

بل سبا سپار سور گل را ته وویل چې
دسر انجنیر نيکيتين ماندینه سخته ناروغه
وه او قلگرام ور ته را غلی و چې شوروی
ته ولاړ شی . هغه برون خپل هیواد ته
ولاړ .

کابل ۱۰۶ بلاک ۱۳۰۹ کال دجمل ۲۸ نیټی

به ولادیمیر ایلیچ لنین

ره یا فتی و در شب تا ریک دودی
هنگام سحر چون شفق سرخ دمیدی
در پیش رخت آب بود و سنگ بود و کوه
اما تو بریدی و شکستی و پریدی
هر چند، که ره بود بسی دور و خطر ناک
تا منزل امید نتر سیده رسیدی
کشتی بشر غرق به دریای بلا بود
بادست توانا گر فتی و کشیدی
میخو است که ابر سیاهی روی تو پوشد
رعدی شدی و پر ده آن ابر دریدی
پیوستی بهم قطره بسیار به گردت
دریا شدی و جوش زدی و دمیدی
اولاد بشر چون تو فلدا کار ندیدست
جان دادی و جان همه خلق خریدی
هر خصم، که آتش به سر زنجیر افتاد
خاکستر از آن ما ندو در آتش خود او سوخت
هر چند که او چاه به سر راه بشر کند
کم کرد رهش را و خود را به چاه افکند
لنین، شده ای بسکه تو جان در بدن دل
پاینده تو در دل ما با زدن دل
مهرت که بود گر متر از شعله خورشید
در عرصه عالم شده ای زنده و جاوید

سال ۱۹۴۰
میرزا تور سنزاده

یک پارچه شعر بلو چی

زنده باد انکلاب

قهری آتش جپ جهان ات
گهیری گو تو مالهر مان ات
زر سهری واجه دنگین
گون وتی تا نک و گرا بان
سا مرا جی دیو ز لین
ریمت من و یتها ما
جلگهین شهر و دهات ان
گوته گات توپ سیا هبی
جو چک وزا لان ضعیفین
جو که دا کیگ وو با
جا نسن ع من کا لبا
ایشرا ویتکا نک درشا
واه واه انت ویتنام
صد دعا زحمت کشان
چاه جنو کا چاه پیش انت
سامرا جی ثپ سیاهین
شو شلز محابام اته

زوری هش هوان در شان
ظلمی زهر گت جشش جشان
په پل و ل و کشا
هو نور یں مردم کشان
آچ جها نی آسرا
زهر کنی نیشان در شا
کیچک وسپا هین لدا ن
نییم ویمپ ات پر شان
پیر و وز نا عام و لس
هتلی روح ات که پیتت
آیرا لنین نینتیت
مر جبات ویتکا نگان
صد سلام پا کین شهیدان
ظلمی آسا هر که با لیت
وت سچیت آبی تهبا
سا مرا جیکت کشان
نو نشته بو ته هلاس

لنین

دیدم بعصر خرم بسیار عید را
جشن جلوسر شان ... را
زانم جشنها که یکن یکدسته به راضی
دارد کارکان و فاکیت، سر تا در راضی
جشنها پیشین، اطفال خلق سکین
میخسته با در زنده انگشت خن
اولاد خصم آنها، با جامه از نوب
هر کوزه نمز بود بر خور نش میا
بودند نیم عیانم، محکم رسته نان
پسر چه جشن در دل انگار که نه ده جان
دنیا پر زنده را در روز هم بهما
جاش پر دست بر عید زنده را در روز
برنده میل محکم جنگ نوب
در راه سیر به سید خلق است
طغیان ملک شور را که ایم داران
یک پیرم در بنای سیر و نازان
اینست عید جنت، عید و نیت
لشکر شکر و دین عید و خلق و نیت
اینست جشن از عید نیت اینست
اینست لنین است اینست عید اینست
بگاه در مبارک، بر خیم مبارک
بو خلقها در دنیا سید تا سیر مبارک

لا هوتی

لنین ع راه اخیا لات
سام ما اجی کوت و مای
نون نه بیت امر یکا نی
نون نما نیت سا مرا جی
لیب شمسی او جان نثاران
یک مسالی روشنا ین
زنده بات او جبهه سهرینا
مردم بات دیب سامرا جی
کرته روشن ایشیا
یک یکا دمب بنت پر شان
سهر و طلا کار گر
راه و منزل زر فشان
گون و تی مال و سران
من جهان تا کهکشان
زنده بات او انکلاب
مردم بات ظلمی ع نشا
بیکار

ژوندن

دستر خيبر ددو یم تلین په ویاړ:

دار تجاع قربانی

خو نړی سکمی ماښام و
سور کی مخ پر تیره غو نی
دینڅ ستو نی غر یو نیو لی
آسمان ځمکه ژپه غو نی

دد نی چو پتیا په غیږ کی
یو تو بان کړی غزونی
دکا بل وا ټو نه لوی
دیو غم دپینید نی

دو پ په دنه کی دسرو وینو
آستر زوی دافغان تو کم

دی لارښود دزیار کښان و
ویان مشر د خوان تو کم

ویاړ پر هسی لوی انسان او
سرخ پر هسی شپا دت یی
چی پر زیر ویاړل کپولی یی
او س پر مرگ ژاړی ملسایی

دا ټوبک ددښمن نه و
دخیبر گوگل خیر لی
داسور نقش دانقلاب و
دتاریخ ژپه کی کینلی!

لنین و شرق

هر پورده نان حرمتی سیز نی یخشی کوره میز
هر قو لتیم سو حر متی سیز نی یخشی کوره میز
بفر یمده جان حر متی سیز نی یخشی کوره میز
نی دیی - سوز یم اوشو، سیز نی یخشی کوره میز

بو تون شرق نا میدن بو، آتسه خان ایلچیمیز
سیز نی یخشی کوره دی کانکوده کی بیچاره،
سیز نی یخشی کوره دی کویله کی بو له سه هم
وجدانی بو تو ن بو لکن هر در بدر آواره .

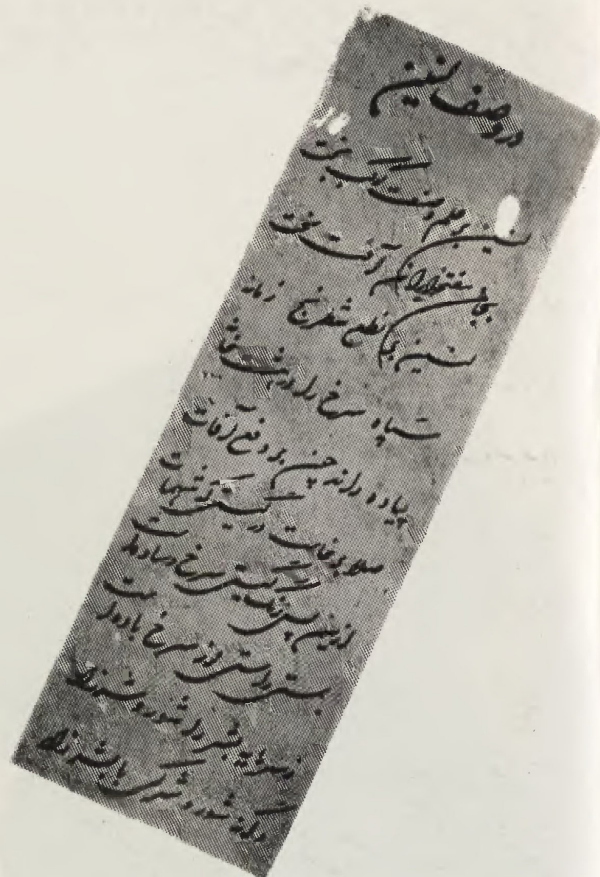
عقلیم کیر گندن بو یان ذهنیگه آتیه بولیب
نی دماقچی بولالسم، سیز نی قیلالدیم تکرار .
شرق افقیده او زینگیز - ولادیمیر ایلچیسیز
بیرا قده صور تینگیز - شونینک اوزی اعتبار.

آسمان دن او چکن کیشی - مینینگ او زیم بوله من .
بو سیز نینگ قدر تینگیز، آتسه خان لینیمیز .
حتی نیبره ، مختار : «سیسن کیمن؟» دیگنیمده
سیز نی اویده کو ریبا یته دی که لینین بیز!

لومو مبا نینگ قا نی - لسه سطر یمنی یاز ما قده من ،
سیاه دیکن قا ره دیر - اسودی بو سطر لر
کوزیم قره چیغیده کیز ما قسه بوتون عالم ،
غضبیمنی قنجه لیک ایتسم هم شونچه لر کم !

مینینگ اوز دو لتیم بار دو لتیم ویر تیه م
گرچندلیک حقوقیم عالم ارا مستحکم
سا له تلک بسپا رتیم بار جهان انقلابیکه ،
شپید لیک وجدا نیم باردیه قویسم جوده کم .

غفور غلام

دلوی لنین ولس ته

را زر غون په سره میدان دی

له سرو وینو ، سره گلان شول

شپیدان ، قهر ما نان دی

جوړ وو نکي دجها نشول

یه د زړو نو اتحاده

یه ښا یسته ښکلی هیواده

زموږ گرا نه گاونډی

غیر تمن پتمن و لسه

په پر کار مین و لسه

یه دلوی لنین و لسه!

دوکتور زیار

این تا بدو نماید که او را به این مختصر است که بعد از این که از هر نوع تنبذ و کراهت

لنین در کنار زن مبارز و قهرمانش گروپسکایا

آزادی زن

از دید گاه لنین

کشور سوسیالیستی بود. (نویسنده نتوانسته است
نیمی از آنچه را که حکومت شوروا در نخستین
ماه‌های تصرف قدرت، برای زنان انجام داده است،
به انجام رساند.)

و این در آغاز کار برای لنین و انقلاب اکتوبر
تمام کار درین طریق نبود چنانچه لنین
گفته است: «تنها قانون کافی نیست، ما هرگز به
منشور ها اکتفا نمی‌کنیم» لنین می‌گفت: «برابری
در زمینه قانون، هنوز به معنای برابری در زندگی
نیست ما باید بکوشیم تا زنان نه فقط در زمینه
قانون، بلکه در زندگی نیز از حقوق برابر با مرد
برخورددار شوند.» برای اینکار باید زنان
زحمتکش، بیش از پیش در رهبری موسسات
اجتماعی و در اداره کشور شرکت کنند. زنان
باشرکت در اداره امور به سرعت می‌آهوند و به
مردان می‌رسند.» و زن‌های کم‌زنان
اتحاد شود و ی وسایر کشور های
سوسیالیستی که طبق نظریات انسانی لنین
تنظیم یافته از انقلاب اکتوبر تاکنون تا یکصد و
دهمین سالروز تولد لنین، پیش‌بینی‌ها و بلان‌های
لنین و صحت آنرا تایید نموده و امروز کشور
شوروا ها نمونه برابری زنان با مردان در همه
امور زندگی اجتماعی است.

لنین به ارتباط آزادی زن و رهایی وی از
بردگی می‌گفت:

«مادام که زن همیشه مصروف به امور خانه
دار است همچنان آزادی اش محدود است.
برای تأمین رهایی کامل زن و برابری واقعی او با
مرد باید موسسات خدمات عمومی دایر شود
شرکت زن در کار تولیدی اجتماعی تأمین گردد،
آنگاه زن با مرد برابر خواهد بود.»

همچنان لنین آزادی زن را تنها و تنها منوط و
مربوط رهایی از چهار دیواری خانه یا «بردگی
خانگی» نمی‌دانست، لنین با سنجش انقلاب
گفته است:

«هیچ تحول سوسیالیستی بدون آنکه بخش
عظیمی از زنان در آن سهم موثر داشته
باشد ممکن نیست.»

لنین با توجه به تفاوت نیروی جسمانی زن و مرد
به ارتباط وظایفی که بر عهده‌های زن به عنوان
(مادر) است، در مورد کار زنان در مشاغل
دشواری که در اتحاد شوروی به اساس قانون
به منظور حمایت از سلامتی زنان منع
شده است چنین می‌گفت:

«منظور آن نیست که زن از نقطه نظر بازده
کار، میوان کار مدت و شرایط کار و غیره با مرد
برابر باشد. بلکه منظور آنست که اختلاف و منع
اقتصادی زن با مرد او را مورد ستم قرار ندهد.»
و لنین در جای دیگر گفته است:

«برولتاریا نمی‌تواند خود را آزاد کند، بدون
آنکه برای آزادی کامل زنان مبارزه کند.»
آنچه تروتسکی و پراگنده گفته آمد، مختصری
از نظریات لنین در باره آزادی زن بود. اما باید
دید که اوها درین راه در کشور شورواها،

عالی‌قدر و انقلابی طبقه کارگر درباره آزادی
و برابری زن با مرد می‌گفت:

«مهمترین کام برای آزادی زن، لغو مالکیت
خصوصی بر زمین، کارخانه و کارگاه است
ازین طریق فقط ازین طریق، راه برای
آزادی کامل و واقعی زن، برای رهایی او از
«بردگی خانگی» و تبدیل اقتصاد کوچک انفرادی
به اقتصاد بزرگ اجتماعی هموار میشود.»

چنانچه از انقلاب اکتوبر تاکنون در روشنی
وصایای لنین در راه آزادی و برابری زنان گام
های نیرومندی در اتحاد جماهیر شوروی برداشته
شد و زن در اتحاد شوروی همپای و همسنگ
همقدر با مرد در اجتماع قدم برافراشت و ایمن
دگر گونی در حیات اجتماعی خلق شوروی
و جهان چنان اهمیت تاریخی یافت که به تکامل
جنبش‌های آزادی‌زن در جهان کمک نمود و آزادی
زنان شوروی برای زنان جهان نمونه برجسته
قبول گردید.

لنین در همان آغاز می‌گفت: «حکومت شوروی
بیش از تمام کشور ها از آنجهت به دموکراسی
تحقق بخشیده که در قوانین خود کوچکترین
معلی برای نابرابری حقوقی زن باقی نگذاشته
است، تگرا می‌کند که هیچ کشوری و هیچ
قانون دموکراتیکی (تا وقتی که اتحاد شوروی اولین

را جشن می‌گیرند به اثبات رسانند، که
شخصیت، افکار و هنر تمامی تاریخی و رهنمای
داهی برولتاریای جهان مانند همیشه در مرکز
توجه عمومی است.»

از انقلاب اکتوبر تاکنون در باره اندیشه
های و هنجاری لنین کتاب و مقاله بسیار نوشته
شده و سمینار ها و کنفرانس‌های علمی
در روشنی نظریات وی دایر گردیده است.

اندیشه‌های لنین هم اکنون در بخش‌های
مختلف حیات اجتماعی تأثیرات شگرف و همه
جانبه‌داشته و در آینده نیز مضاعف و نتایج پربار
آن بروز خواهد کرد.

به هر حال درین مقال زن را به اختصار تمام
از دیدگاه لنین، مطالعه نموده و فقط فقط با تذکار
نقل قول‌هایی از اندیشه‌ها و نظریات لنین
درباره زن به افتخار صد و دهمین سالروز تولدش
بسته می‌کنیم.

قبل برین باید روشن نمود که مارکس و
انگلس برای اولین بار شالوده تئوریک آزادی
زن را ریختند و رهبران جنبش کارگری و آزادی
زنان از جمله او گوست بیل و کلارا تسکین
درین راه مبارزه هاکردند و اندیشه‌های جالبی
ارائه نمودند.

لنین با بسط اندیشه‌های رهبران و مبارزان

نیروهای ترغیبخواه جهان، زنان و مردان مبارز
فرزندان نیاز و مبارزه در تمام قاره‌های گیتی
سر گرم تجلیل از صد و دهمین سالروز تولد
ولادیمیر ایلیچ لنین بزرگترین متفکر عصر ماست که
اندیشه و عمل چاو دان و قهرمانی او در زندگی
سر چشمه پایان ناپذیر الهام و خوش بینی
است.

جای شک نیست که با پیروزی انقلاب سترم
اکتوبر تمام زحمتکشان روسیه تزاری از قید
زنجیرهای ستم و استبداد قصر نشینان و جلادان
تزاری رهایی یافتند و درین میان برای اولین
بار در تاریخ بشریت فصل نوی گشوده شد
که به حق میتوان آنرا سر آغاز زندگی نویسن
جوامع بشری و سر آغاز رهایی واقعی زحمتکشان
گفت.

انقلاب کبیر اکتوبر بر رهبری دایهانه بزرگترین
سر دار انقلابی تاریخ رهبر بزرگ عصر
انقلاب هابه پیروزی رسید که اندیشه‌های جاودان
وفنا با پذیر و روی تاروز در میان توده‌های عظیم
زحمتکشان راه یافته و به نیروی مادی تبدیل
گردیده است.

رویداد های بعد از انقلاب اکتوبر تا این زمان
که همه جهانیان یکصد و دهمین سالروز تولدش

اینجا شست نمونه خوارو کم از بسیار است
در اینجا لازم تذکر است که قبل از انقلاب اکتوبر
هشتاد و دو اعشاریه پنج در صد زنان آن کشور
بیسواد بودند *

از کشور های سرمایه داری از امریکا مثال
می آوریم که نمونه جهان به اصطلاح آزاد
می خوانند ش *

تعداد زنان که در امریکا دارای درجه دکترا
هستند تا سال ۱۹۷۰ ، فقط ۱۲٫۶ در صد حساب
شده است در حالیکه این نسبت در سال ۱۹۲۰
بالغ بر ۱۵ درصد بود. مهندسان زن در
ایالات متحده امریکا تا سال ۱۹۷۰ یک درصد،
دکتران طب هفت در صد محاسبه شده است
در حالیکه پنجاه و یک درصد جمعیت امریکا را
زنان تشکیل می دهند *

لنین به ارتباط حقایق و دور اندیشی انقلابی
تفاوت حامیان دموکراسی بورژوازی و دموکراسی
سوسیالیستی را به ارتباط وضع زنان در هر یک
از آنها چنین ارزیابی نموده است *

«دموکراسی بورژوازی در گفتار نوین برای
و آزادی میدهد ولی در عمل هیچ جمهوری
بورژوازی ، حتی پیشرفته ترین آن به زنان که
نیمی از جامعه بشری را تشکیل میدهند ، برابری
کامل قانونی بامرد و نیز آزادی از قید قومیت
و ستم مردان را نداده است » *

لنین همچنان به همین ارتباط برده از سیمای
دموکراسی دروغین و صوری بورژوازی برداشته
می نویسد:

«ما می بینیم که در تمام جمهوری های (بورژوا)

دموکراتیک برابری اعلام میشود ، ولی در قوانین

بقیه در صفحه ۶۷

به زن مبارز

به توای دختر رزمنده شرق
به توای صخره مغرور لبره
به توای مرغ قفس بشکن شوخ
به توای شعله رقصنده فرد

به توای لاله زیبای امید
به توای ناله توفان دهایی
به توای پهنه دریای خروش
به توای نور فروزان مهابی

به توای رهرو این راه ستیز
به توای همسفر جاده رزم
به توای منشأ جاوید تلاش
به توای مهد هما پایه عزم

به توای زن که ز آغوش شبانگونه صبر
شرد داغ نواباز به افسانه کشیدی
به توای زن که زبهنای نهان خواره سوز
قصه صبح نظر از در صد لاله کشیدی

به تو خوانم قصه داغ درود
به تو گویم که توفردای منی
به تو بدم همه امید و جو د
که تو همسنگر و همپای منی

عبدالله نائی

کابل دو شنبه ۲۰ حوت ۱۳۵۸

طبق اندیشه های سوسیالیسم علمی زن اتحاد شوروی از تمام امتیازات زندگی عالی برخوردارند.

کشوریکه لنین بنیان گذار آن بود وضع زنان
درجه حال است فرق زندگی زنان کشور های
سوسیالیستی و سرمایه داری در چیست؟
در قدم اول کار زن در جامعه سوسیالیستی
برای تکامل شخصیت زن و تعمق فرهنگ او-
ضروری است، در کشور های سوسیالیستی
مصروفیت های زن روز بروز ساحه وسیعی را
احاطه می نماید و برای کار های پس بزرگتر زنان
کار های نیرومندی برداشته و پیروزی های تاریخی
را گمایی نموده است *

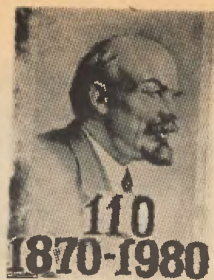
احصائیه ها و آمار هانشان میدهد که زنان
شاغل در اتحاد شوروی تا سال ۱۹۶۷
پنجاه در صد و در جمهوری دموکراتیک آلمان
چهل و نه در صد، در حالیکه در کشور های
سرمایه داری تعداد زنان شاغل کاهش یافته
است. در اتحاد شوروی هفتاد دو درصد
شاغلین رشته آموزش و پرورش ، هشتاد و پنج
در صد کارکنان طبی یا صحت ، شصت و هفت
در صد کارمندان و کارگران پست و تلگراف
و تیلیفون و هفتاد و چهار در صد کارکنان رشته
تجارت ، هتل ها و رستوران ها زن هستند . یک
برسه درصد مهندسان شوروی ، شصت درصد

دکتران طب و چهل و پنج در صد دانشمندان
کار شناسان اقتصاد ، هفتاد و سه در صد
زن هستند ، در سراسر اتحاد شوروی تا سال
۱۹۷۰ مطابق ۱۳۴۹ سه صد و بیست هزار
زن در رشته های تحقیقات علمی بکار مشغول
بودند که یک هزار و پنجاه نفر از آنان آکادمیسن
و پروفیسور اند *

گذشته از این نخستین و تنها زن فضا نورد
جهان ، والتینا تر شکوا از کشور شوروی
است *

در اتحاد شوروی در ساحات مختلف زنان
دانشمند و پر کار و پر افتخار کار می نمایند
که از افتخارات زنان شوروی و جهان اند ،
نویسندگان ، نقاشان ، موزیسین ها ، کمپادانان
مشهوری در شوروی زندگی می کنند که ثمره
کار و تلاش انسانی آنها در اکثر کشور های
جهان مورد استفاده قرار می گیرد طو مثال نادره
یوچکوسکیا قهرمان کار سوسیالیستی و کاشف
معد مشهور پیوند قرینه چشم و پروفیسور خانم
ماتینوا که در زمینه علم کیمیا بزرگترین
متخصصین امریکایی و جاپانی از نتایج کاروی
استفاده می نمایند که به جهان سوسیالیسم تعلق
دارند *

استحکام و نیرو مندی سریع و انکشاف همه جانبه کشور عظیم شوراهای، رهبری رهبر ارجمند کارگران و زحمت کشان جهان و... لنین و امواج خروشان انقلاب اجتماعی و کارگری اکتوبر که از پهنای کشور قهرمان اتحاد شوروی و به بیرونها چید، پشت استعمار کهن جهانی راد آسیا، افریقا و امریکای لاتین سخت لرزاند، حرکت ها و جنبش های راهی بخش ملی را بتامی از جهان بینی علمی و اندیشه های مترقی دامن زد و بنیاد گذاشت، روند تکامل تاریخی جهان کهن چنین صفحه پر اوج و درخشان را تا کنون بیاد گار نه نهاده است. این ورق نو، نوید زندگانی نوین و دگرگونی های عمیق اجتماعی را به جهان و جهانیان، بخصوص ستمکشان و ونجبرانی که قرون متمادی زجر های التیام تا پذیر کشیده بودند اعلام نمود این نافوس پر آوازه و تکان دهنده که کره

سایه شوم انگلیس افتاد، نگاهی به اطراف و ماحول و طش انداخت، نگاهایش به ماورای مرز های افغانستان بالا گرفت، بسوی شمال خیره شد کشور انقلابی شوراهای نظرش را جلب کرد، امید هایش جان گرفت بسوی شمال آنسو که سروش آزادی و آزادی تازه طنین داشته، دل و امید بست.

وقتی امیر حبیب الله خان پدر خوابیده امان الله خان، بخواب ابدی فرو برده شد و عنان دولت افغانستان به کف روشنفران

در رأس آن اعلم حضرت امان الله خان افتاد، بدون شک پیمانۀ منافع سیاسی انگلیس درین منطقه لغزید، انگلیس مالک و صاحب نیم قاره هندوستان از خیز که ملکه ویکتوریا قبالة آنرا در یخ زده بود، سخت یکه خورده، و صدای بالهای فرشته آزادی افغانستان مانند ضربه بتک ها مغزش را تکان داد، دهنش مانند دم روبای زیرک و حیلۀ گر چنان پیر شد که افغانهای دلیر و رزمنده درک کردند که پایه گریز نهاده.

شیخ سیاه انگلیس رخت می بست و شفق سرخ انقلاب و آزادی در کرانه های آسمان مین عزیزی ما نمایان گشت.

طبل آزادی بلند و بلندتر شد، دولت آزادخواه افغانستان، بنا بر انگیزه های درونی امیر امان الله و یاران وطنپرست و ترقی خواه اش، در هنگام کلاویز شدن با دشمن، دل آنها بسوی کشور انقلابی شو را ها درراس آن نایقه توانا و، استین می تپید، و امید ها

آغاز دوستی و روابط دوستانه

می پیچید و از بیداری هندوستان سخت در هراس و تشویش فرو میرفت و دیوانه وار بر بیج و تاپ این رشته دوستی افغانستان و شوروی حمله می برد که آن جنون ها تا امروز بوضاحت ملاحظه میشود.

انگیزه ها و عوامل بزرگ و نیاومندی های طبیعی همچواری و هرگونه اسباب صمیمیت و یگانگی و درک عمیق زمامداران افغانستان و اتحاد شوروی روابط افغانستان و اتحاد شوروی را بی درنگ تحریک کرد و تمامسای دو کشور درکمال حسن همچواری آغاز شد بتاویخ ۷- اپریل ۱۹۱۹ اعلیحضرت امان الله خان و همچنان وزیر امور خارجه افغانستان پیامهای به رهبر کبیر و ا.لنین و چیچرین فرستادند که در آن بعد از سلام و تعارفات معموله (آرزومندی افغانستان را به منظور آغاز یک روابط دوستانه حسن همچواری با اتحاد شوروی ابراز نموده اند.

پادشاه افغانستان به دولت انقلابی روسیه شوروی بوضاحت اعلام کرد که افغانستان تا امروز از سایر کشور های جهان جدا و تنها بود، کنون که درفش بلشویکیا در فضا ی روسیه شوروی باهرا از درآورده شده کشور شوراهای احترام جهان را بسوی خود جلب کرده است.

به تعقیب این پیام پادشاه افغانستان راه دوستی و صمیمیت دو کشور همسایه را گشاده تر ساخت دولت افغانستان جنرال محمد ولی خان را موظف ساخت تا درراس یک هیئت

ملل کوچک بپندارد، محو و نابود شده و دیگر استوار نخواهد شد. بعد سلطان گلپ یکی از شخصیت های پرازنده به نمایندگی از شورای انقلابی جمهوری به هیئت افغانی خوش آمدید گفت، اظهار نمود: (مملکت کوچک ولی قهرمان شما به منظور حصول استقلال خویش از چنگ ستمکاران دیرینه شرق، امپریالیزم برتانیه مجادله میکند، درین صورت ما میدانیم درین مرحله خطر که کشور تان قرار دارد ناگزیر به کمک و مساعدت نیاز دارید، و طبعاً روی تان بسوی کمک ها و پشتیبانی اتحاد شوروی است.

لذا به نمایندگی از شورای انقلابی و تشکیلات انقلابی چندین میلیون توده های زحمت کش مسلمان شوروی اعلان میدارم که دولت روسیه شوروی شما چنان کمک و مساعدت مینماید که خود روسیه شوروی برای احقاق حق ملل مستعبدۀ تمام جهان برضد امپریالیزم بین المللی می جنگد. در جواب اظهارات سلطان گلپ ولی محمدخان گفت:

مامستعیریم که مردمان مسلمان روسیه شوروی حالا دیگر آزاد شده اند و ما امید قوی داریم که بتاسی از کمک اتحاد شوروی کشور ما و تمام شرق به آزادی نایل آیند. مطبوعات اتحاد شوروی ورود هیئت افغانی را در مسکو و شرقیای سنیر افغانی را به حضور رهبر فقید کارگران جهان و، لنین و رساندن

من: فاخته

ارضی را از خواب غفلت بیدار ساخت، در گوشهای استعمار گران در ساحات ملی و بین المللی، به خصوص امپریالیزم اروپا و امریکای جهان خوار و انگلیس عالم گیر که آفتاب در سر زمین هایش غروب نمیکرد چنان طنین گنج کننده انداخت که تا امروز منافع بغا گرانه شان پیوسته و پیگر به نفع مردمان رها شده و آزادی یافته جهان لطمه شدیدی زد از آغاز انقلاب کبیر اکتوبر که استعمار جهانی که همچو دیو سیاه بهکبار روی سینه توده های جهان نشسته بودند به جمع وجور کردن ورخت سرفرستن در گیر اند.

تغیم از آغاز انقلاب کبیر اکتوبر! ملاحظه کنیم که تأثیر انقلاب اکتوبر در مین ما تا چه حد عمیق و مفید بوده و ما چه بهره برداری هایی از آغاز تا کنون کرده ایم و داریم میکنیم.

آنگه که امان الله خان با اطرافیان روشنفر و آزادخواهش در فکر تکان و بیداری، آزادی و استقلال افغانستان از زیر

مسافرت رسمی به اتحاد شوروی کند. هیئت افغانستان بتاریخ ۱۰ اکتوبر ۱۹۱۹ وارد مسکو گردید گارد منظم به استقبال هیئت صف کشید. سربازان جوان با پرچمهای دست داشته هر دو کشور هیئت افغانی را همراهی میکردند.

صاحب منصب عالی رتبه «جناب لایمان نو» مدیرکل دیارتمنت مسلمانان شرق نزدیک، بیانیه های جذاب که مظهر کمال دوستی و روابط یک کشورش خوانده شد ایراد نموده و ورود هیئت را در وطن شورا ها خیر مقدم گفت.

در متن بیانیه ها عبارات فراموش نشدنی اظهار گردید، مثلاً گفته شد: (دولت اتحاد شوروی اولین سفارت دولت مستقل افغانستان را در پایتخت حکومت کارگران و دهقانان سلام و تهنیت میگوید.

این واقعیت تاریخی روشننگار این حقیقت است که دیگر آن روسیه امپریالیستی که سعی میکرد زنجیر های بردگی و حقارت را برگردن

نامه شاه امان الله خان را به پیشگاه لنین انتشار داد که بدون شک اخبار متذکره ضربه کوبنده بر فرق لندن بود.

همواره نزدیکی، مساعدت، دستگیری و یاری اتحاد شوروی به افغانستان نمک است برزخمهای التیام نیافته امپریالیزم جهانی، که سوخت و سوزش زخمهایش اورا واداره هزارویک دسیسه و توطئه ضد این دوستی میکند. همچنان که دوستی افغانستان و شوروی شکل عنعنوی را گرفته و دارد روزتا روز این رشته بافته و تافته میشود، بهمان پیمانۀ دشمنی امپریالیزم برای آنها یک عنعنۀ گردیده که باید در راه دوستی افغانستان و شوروی همواره تقنین ها و سنگنه اندازه ها نمایند، ولی دیگر خیلی زیاد شده، این همه توطئه ها کینه و فرسوده گردیده. این تارهای عنکبوت از هم گسسته دیگر ما نه روابط این دو کشور دوست و همسایه شده نمیتواند.

از (۷) اپریل ۱۹۱۹ اینک تا اکتوبر ۱۹۸۰ رسته های محکم دوستی افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی در مراحل مختلف صلحنامه خورده، روابط سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، کلتوری، تخنیک و .... تا آنجا از تنب و فراز ها گذشته و در طول مدت تجاوز از شصت سال تا آن حد فشرده و پوییم آمده که هیچ قدرت امپریالیستی جهان ر خفه در آن نخواهد توانست .

اعلیحضرت امان الله خان در آن عصر درخشان بنیاد دوستی را با همسایه شمالی ما نهاد که در آن سرزمین پنهانور حزب طراز نوین، حزب دوران ساز طبقه کارگر، حزبی که جهان کهن و خفته را بیدار ساخت، حزبی که جهان ما را بسوی نجات بشریت و شکوفایی حیات انسانی محروم و ملت های زیر چکمه های استعمار و امپریالیزم خون خوار حتی الوسع گذار داد حزب و دولتی که بر هری نابغه عصر و اولین، معلم توانای کارگران و زحمت کشان جهان بی امان به پیش می جهید و افق سعادت را بروی ملت ها و توده های در ظلمت فرو رفته باز تر و گشاده تر و تابناکتر میساخت .

سیاست لنین ، سیاست صلح و امن، برادری و برابری، عدالت اجتماعی و مساوات در ساحات ملی و بین المللی، ضد هرگونه تبعیض و امتیاز، ضد بهره کشی و استثمار فرد از فرد بسوی های ملی و بین المللی بوده است که بدون شک اشعه تابناک این سیاست انسانی در اطراف و چوهر کشورش بیشتر تابندگی داشته و افغانستان در پرتو آن همواره مطمئن بوده و خواهد بود .

دوستان این سیاست با سعادت لنین در جهان ماروبه فزونی میروند و دشمنان آن رو به انحلال و انقضا رفته و میروند و افستاب عمر آنها با بام زوال و نیستی رسیده و آخرین لغزیدن ها و لرزیدن هایش را بشیرت آگاه بوضاحت ملاحظه میکند و بتاسی از آن بسوی فلاح و رستگاری رهنمون اند .

مردم ما شاهدین واقیعت انکارناپذیر است که توطئه ها و دسایس غریان و بسیار شرم آور انگلیس این شیاد رسوا و دشمن تاریخی بشریت به همدستی ارتجاع میاه داخلی پادشاه ترقیخواه و نهضت طلب افغانستان اعلیحضرت امان الله خان را بنام کافر و دشمن دین اسلام از میان برداشت و تاج و تخت افغانستان باستان و باشهامت را که کارنامه های این ملت نامدار ثبت تاریخ جهان است بدست یک دزد و ر هزن سپرد که این بذات خود لکمی بتاریخ این کشور مرد خیز بصباب میروند، این حادثه الفناک که در تاریخ افغانستان یک بار دیگر امین و بالند امین آنرا تکرار بدتر و خونینتر کرد، بدوجه اول منورین و روزندگان وطنپرست را تلرومار ساخت و وطن به ویرانه مبدل گشت. سلطنت نادر و دودمان او میهن مارادر سکون و توقف حفظ کرد و در تاریکی و سکون بیداد و هرگونه ستم را بر ملت بلاقشیده افغانستان تعمیل نموده در پهنای آن ظلمت، عمر سلطنت و حکومت خویش را هرچه دوازتر ساختند .

ولی دولت اتحاد جماهیر شوروی

دلنشین نوم به د افغانستان د خا کو به سپیشی خاطر ه کی چی لومری

نلئی وستی او و روری لاس آزاد او خپلواک افغانستان ته ورکړ د تل لپاره پاته شی!

علی الرغم مغایرت های رژیم های نو کشور در حالیکه سلطنت افغانستان نمایندده فیودالیزم و مظمر آرمانهای امپریالیزم جهانی بوده ، با وصف آن دولت اتحاد جماهیر شوروی بر مبنای سیاست لنین همواره دست دوستی و یاری اش بسوی مردم افغانستان دراز بوده ، و بایک جهان صبر و حوصله و شکیبایی بدوستی عنعنوی خویش بادر نظر داشت شرایط دوستی بی شائبه و احترام به استقلال و حاکمیت افغانستان بدوستی و وفای خویش به توده های ما بروابط حسن نیت و دوستی ادایه داد و در مراحل مختلف کمک ها و مساعدت های سیاسی ، اقتصادی، فرهنگی ، تخنیک ، کلتوری ، صحتی و ... به افغانستان نموده که این کمک ها بصورت

در مورد معاهده سرحدی بین افغانستان و اتحاد شوروی .

۱۷- جولای ۱۹۵۰ :

موافقت نامه در مورد تبادل اجناس و پرداخت مایمان افغانستان و اتحاد شوروی .

۲۷- جنوری ۱۹۵۴ :

موافقت نامه راجع به دادن قرصه (گریدت) پولی بحکومت شاه افغانستان از طرف حکومت اتحاد شوروی، که برای اعمار دویاب سیلو مورد استفاده قرار گرفته .

۲۸- جون ۱۹۵۵ :

موافقت نامه بین حکومت های افغانستان و

۲۸ جنوری ۱۹۵۶ :

موافقت نامه راجع به تعاون و همکاری بین حکومت شاه افغانستان و حکومت اتحاد جماهیر شوروی در زمینه های توسعه امور اقتصادی و تادیبه گریز طریق المذهب نسبت مسئله مذکره .

اول- مارچ ۱۹۵۶ :

موافقت نامه بین افغانستان و اتحاد شوروی در مورد امداد تخنیک به افغانستان .

۲۴- مارچ ۱۹۵۶ :

موافقت نامه بین افغانستان و اتحاد شوروی در مورد سرویس هوایی .

۱۸- جنوری ۱۹۵۸ :

قرار داد میان حکومت شاه افغانستان و حکومت اتحاد شوروی راجع به رژیم سرحدات مملکتی افغانستان و اتحاد شوروی .

۲۳- آگست ۱۹۵۹ :

پروتوکول مربوط به موافقت نامه منعقد بین حکومت افغانستان و اتحاد شوروی درباره معاونت و امداد تخنیک در امر ترقیات ، اقتصادیات به افغانستان .

امان الله غازی در آن عصر درخشان بنیاد دوستی را با همسایه شمالی ما نهاد که در آن سرزمین پنهانور حزب طراز نوین ، حزب دوران ساز طبقه کارگر حزبی که جهان کهن و خفته را بیدار ساخت .

اتحاد جماهیر شوروی در مورد ترانزیت .

۱۸- سپتامبر ۱۹۵۵ :

اعلامیه مشترک درباره مناسبات اقتصادی بین دولت شاه افغانستان و اتحاد شوروی .

۲۴- جون ۱۹۳۱ :

پروتوکول در مورد امتداد مدت اعتبار معاهده بیطرفی وعدم تجاوز متقابل بین افغانستان و اتحاد شوروی .

۱۶- سپتامبر ۱۹۴۶ :

تصویب مجلس عمومی شورای افغانستان

کشور با عقرب مانند بگفتن پروتاریا کشور با پرش و در تازنده بدو هم در شد سرمای در به نظم شور و پر زطر در معین شد به کنویم بر سینه

لنین حین سخنرانی در دومین کنگره حزب کارسوسیال دموکرات روسیه

لنین دولت کبشریت

عبدالله «محب حیرت»

فعالیت‌های سیاسی و حزبی عبارت از نشر جریده «ایسکرا» از گمان مرکزی حزب کارسوسیال دیموکرات روسیه است که از سال ۱۹۰۰ تا ۱۹۰۳ به نشر خود ادامه داد و وظایف تبلیغاتی خود را در راه سازماندهی حزب بطور مطلوب بر سر رسانید. نخستین کنگره حزب یاد شده به سال ۱۸۹۸ در روسیه و دومین کنگره آن بنا به ریخ ۳۰ جو لای ۱۹۰۳ در بروسل (با یخت بلجیم) برگزار گردیده ولی بعد از اثر مزاحمت‌های پولیس بلجیم از آنجا به لندن منتقل گردید و تا ۲۳ اگست همان سال در آنجا به فعالیت‌های خود ادامه داد. کلمه روسی «ایسکرا» معنی (خنجر یا قوغ آتش) را افاده میکند.

لنین که در عین حال زورناست و وزیده بود، یکی از اقدامات او ترش در ساحه مطبوعات و روزنامه نگاری، نشر روزنامه «پراودا» است که بچیت موسس آن، روزنامه یاد شده را بنا به ریخ پنجم ماه می ۱۹۱۲ در شهر «پتر بورگ» بایخت آلمان روسیه تزاری منتشر کرد.

«پراودا» که در لسان روسی معنی (حقیقت) را معنی است تا امروز باتیراژ روز افزون و صفحات بیشتری به نشرات خود ادامه میدهد.

از جمله اعضای فامیلی لنین که همیشه در میان زرات سیاسی او را یاری رساند، گاری میگرد، یکی هم خواهرش «ماریا ایلینچنا اولیا نو» بود که در کنار برادر مبارزش قرابت شد. او در عین حالیکه عضو کارآزموده حزب شده بود، نه تنها

میکرد و مخالف هر نوع تبعیض و امتیازات طبقاتی بود. چنانچه وی به این مقوله روسی «چله ویک، چله ویکو، دروگ، تو اریش» بی برت که بمعانی (انسان، انسان، دوستی، علاقه ثابت او به انسانیت) میا شد، سخت پائند و معتقد بود. به نحویکه قسمت اعظم مبارزات پیگیر و سیاسی مند او پیش از آغاز تا اینجا بر محور همین مفاهیم ارزنده و عالی میچرخید. شمه از اینکارات میا می و طبقه عالی از جمله کارهای مقداتی و مهم‌ترین درجهت

با کارگران و دهقانان و روشنفکران استفاده میکرد و چنانچه خود میگفت از خلق میا موخت. «م. اندرسن لیکسی» نویسنده دنمارکی روزی در یاد «یولدا لنین» با خلق چنین نوشته بود: «اندیشه‌های او اندیشه‌های خلق بود، اندیشه‌های ساده، پرتائیر و بیرونی مند بود... قلب او همراه با قلب پرورگ پرولتاریا یکجا در تیش بود، مبتدیه و تمام بشریت را تسخیر کرد.» لنین انسان و مقام انسانی را بسیار احترام

اندیشندی در مورد علاقه لنین به انسان می گوید که: عشق با مردم همان چیزی بود که در قلب لنین لهنه بود او معتقد بود که عشق سترک همیشه در قولی، بلکه در عمل است از همین جاست که تمام فعالیت‌های انقلابی و اداری او از عشق و ایمان پرورگ بر نیروی خلق سرچشمه میگرفت. او همیشه عدای زحمتکشان را میشنید نامه‌های مردم را خود با نه و منطقی پاسخ میداد و از هر موقع برای صحبت

خواهر و دوست همفکر لنین بشمار میرفت بلکه در هژده سالگی يك عضو انقلابی و سرسپرده ببار آمد. مو صوفه لسان فرانسوی را آموخت و در دو مین کنگره حزب شرکت ورزید و فعالیت کرد و در یخش و توزیع جریده «ایسکرا» نقش پر تاب و توان داشت فعالانه را بدوش گرفت. وی بجز فعالیت های سیاسی و عملیات مخفی و زیر زمینی بسال ۱۹۰۱ چندی در ماسکو زندانی شد و بعد از رهایی از زندان با دیگر فعالیت های سیاسی و حزبی خود نیز دو چندان ادامه داد و بحیث مشاور ورزیده در پهلوی لنین اخذ موقع کرد. او نسبت به برادرش (لنین)

شا ترا در آن بخش منتشر میکرد بعد از انقلاب اکتوبر همدوش برادرش و قد مبدوم در راه سالها ندھی اهداف حزب و ملی مراحل انقلاب شب و روز جا نشانی نمیداد فیلا درما سکو قریب میدان پوشکین يك ساختمانی پنج منزله خاطرات دوران کار این زن مبارز را که از ۱۹۱۸ تا ۱۹۲۹ بدان مسرور بود. در اذهان خطور میدهد.

یکی دیگر از همکاران و یاران لنین در فعالیت های حزبی و سیاسی اش، همسر وی «نادودا کنستانتیووا کروپسکیا» میباشد که اصلا در يك فامیل روس سفکر متولد و تربیت شده بود. مو صوفه در روشهای انقلابی همگام با لنین همنا و سازگار بود و در سازمانده حزب شوهرش دستیار متعدد و ورزیده بشمار میرفت. بطوریکه او بمشابه دست راست لنین و بصفت یاور و بهترین سکرترش در پدید آوری وحدت فکری و قوام ایدئالوژی دورا ساز نقش موثر را بازی میکرد. «کلا را زینکین» راجع به این زن مبارز نوشته که: «او یگانگی وحدت عمل و نظر را بین خود و لنین طور متعادل و متوازن منقسم و برقرار کرده است». نا دودا کروپسکیا» نشریه «زن کارگر» را بمشاوره و عنایای

کامهای متینی برداشت. او که بنیاد گذار مکتب جدید «آموزش و پرورش» و «آموزش» است، يك جایزه ادبی به اسمش (نازدا) کروپسکیا) منعی است که بخاطر نگارش و تالیف بهترین آثار ادبی برای کودکان و جوانان مقرر گردیده و در عا نقض برای مستحقان آن اعطاء میگردد.

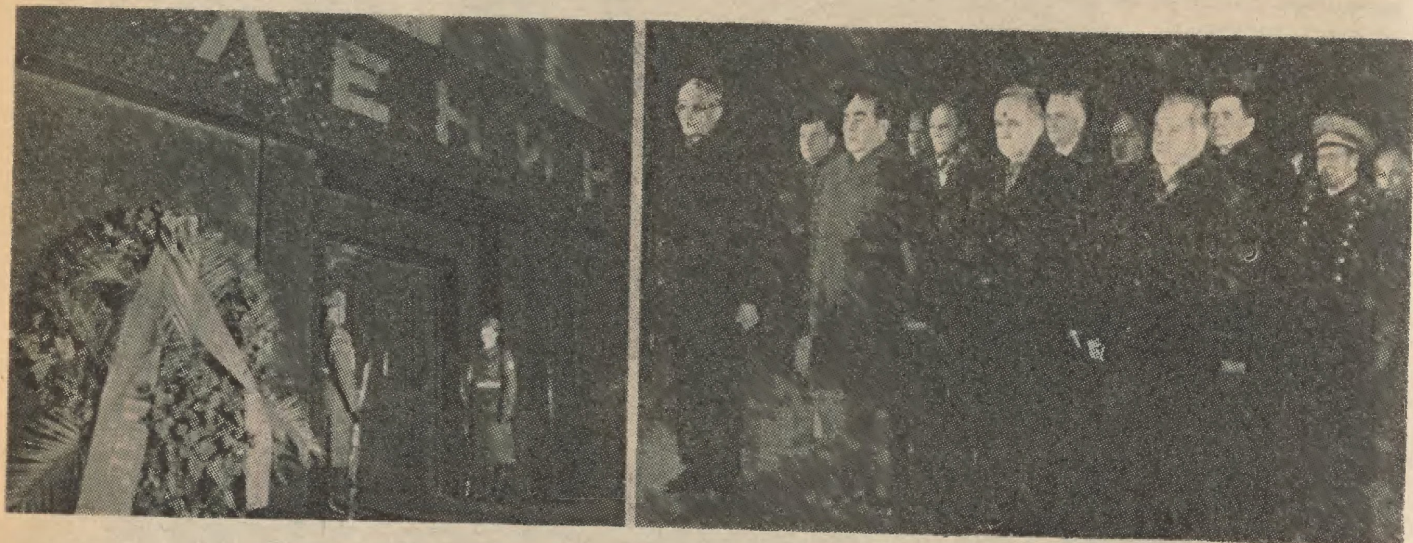
«برادرش» و متفکر نویسنده نامدار انگلیسی راجع به لنین میگوید: «در زمانیکه حکومت بر تانوی ضد ملیون پوند ستر لنگ را بمنظور تقوید دشمنان لنین از سال کرد، خوشبخت استم که در آنوقت به لنین بحیث بزرگترین شخصیت دولتی اروپا فرانک پیکه به لنین فرستاد اما خیر مقدم گفتم. من امید داشتم که اینکار به لنین نشان خواهد داد که در انگلستان نه تنها قریبانیان مطلوبات پورژوازی بلکه طبقات سیاسی قریب خورده نیز بسر میبرند.»

لنین رهبر زحمتکشان کشورها در مورد ارزش روزنامه از نگاه طرز تفکر خود و شرایط آنوقت چا مع شوروی چنین گفته است: «با دید به روزنامه اهمیت زیاد داد زیرا قلم قویترین و برنده ترین اسلحه انقلاب است.»

مطبوعات شوروی در نشریات خود همین

ووبرا نکارهای ناشی از جنگ او ل چنانی و جنگ داخلی روسیه شوروی را جستجو و بررسی میکرد، میگفت که: «با اقتصاد کو چک از فقر و احتیاج نمیتوان رست». زیرا قبل از ظهور و بروز انقلاب زراعت آلتشور بصورت اساسی میکا نیزه و تجهیز نشده بود و اقتصاد دهقانی نیزه حالت ابر، غیر مطلوب و غیر مطمئنی داشت و استثمارگران و ملاکان، خون زارعان و زحمتکشان را بخاطر حصول منافع شخصی چون «چوک میکیدند و فقط متوجه تامين سعادت و آرامش فردی خود بودند».

از جمله «فرامین لنینی» که بنام «نخستین فرمانهای حکومت شوروی» یاد میشود و محصول ابتکارا ت عملی این مرد متفکر است میتوان چند فرمانی را یاد آور شد که تطبیق عاملا نه هر کدام چه عموی آن کشور را در موارد متعدد در گرو و متحول گردانید. بطور مثال: فرمان اصلاحات ارضی که شب هشتم نوامبر ۱۹۱۷ تصویب گردید و بموجبش مالکیت بزرگ اراضی زراعی فوراً و بدون پرداخت غرامت لغو شد، املاک زراعتی اربابان

اعضای هیات رهبری حزب کمونیست و اعضای شورای عالی اتحاد شوروی در مقابل آرامگاه لنین

هشت سال کو چکتر بود اما مغز متفکری داشت.

عنکام نشر جریده «پراودا» سپهر فعالیت گرفت و با نوشتن مقالات انقلابی و مطالب نیویک سمت سکرتر اجرا بیوی روزنامه را احراز کرد. وی با گروه های مختلف زحمتکشان مصاحبه های انجام میداد و ما حاصل آنرا روی صفحات روزنامه منعکس میساخت و بوظیفه خبرنگاری خویش با دهقانان و کارگران و روشنفکران مترقی اختیار میکرد. همچنان «ماریا» در روزنامه پراودا يك صفحه مستقل و مشخصی را بنام «زن کارگر» ششود و مسایل مربوط به زنان و فعالیت های گوناگون

لنین نوشت و در نگارش صد ها نامه و مکتوب و یادداشت و تنظیم تشکیلات حزب شوهرش را همراهی کرد و بحیث سکرتر لنین در توزیع وارسال جریده «ایسکرا» و روزنامه های بلشویک مانند «پروپود» و «پرولتاری» و در نوشتن صد ها مقاله و مطالب همیشه کمک میکرد. همچنان بصفت يك عضو برجسته «کمیته مرکزی» حزب کمونیست سرانجام روسیه (بلشویک) از خود فعالیت های زیادی را بروز داد و چون معاون پر قدرت، عالیترین ارگان نیروی دولت اتحاد شوروی، بدون احساس کمترین خستگی بی، شب و روز تلاش میورزید. اوژن دانتمندتی بود که چندین اثر را بوجود آورد و در راه تعمیم فرهنگشوداش

حالا نیز از فورمول «لنینی» که نقش سه گانه را بعد از مسوولان و کارگزاران آن گذارده است، اقتفا و پیروی میکند. این فورمول نکات سه گانه آنرا را احتوا دارد: «بیلج دستجمعی، فعالیت دستجمعی و سازمان دهنده دستجمعی».

یکی از خواسته های لنین در مورد اینکه کلیه امور دستگاه های دولتی از نظر توده های مختلف چا مع مکتوم و مستور نمائند به نشرات روزنامه ها، رادیو، تلویزیون، اخبار سینمایی و همه وسایط ارتباطی اهمیت زیادی را قایل بوده است.

نخستین فرامین:

لنین مو جد و رهبر انقلاب اکتوبر طلسمی سالها بیکه طرق امتحانی عوامل گرمشگی

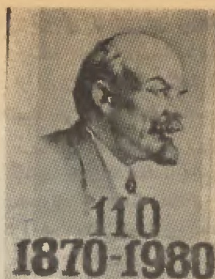
و خالصه های دولتی به کمیته های ارضی بلوک و ساوینهای نمایندگان زارعان در مراکز زراعتی سپرده شد و در متن آن گنجینه شده بود که:

«تمام اراضی و همچنان کلیه ثروتها و منابع زیرزمینی میراث ملی و متعلق بعموم مردم است».

لذا با لغوبریکهزار و پنجمد ملیون هکتار زمین بد هقانان توزیع و مرحله نخستین نو سازی چا مع به وقتیت انجامید. سپس صدور فرمان مربوط بکارگاهها و وسایل صنعتی (مورخ ۱۴ نوامبر) برای کارگران موقع دادتا بر تمام کارگاهها و فابریکها نظارت دقیق و موثری بقیه در صفحه ۵۴

زندگی شخصی نامی اجتماع و سیاسی جهان

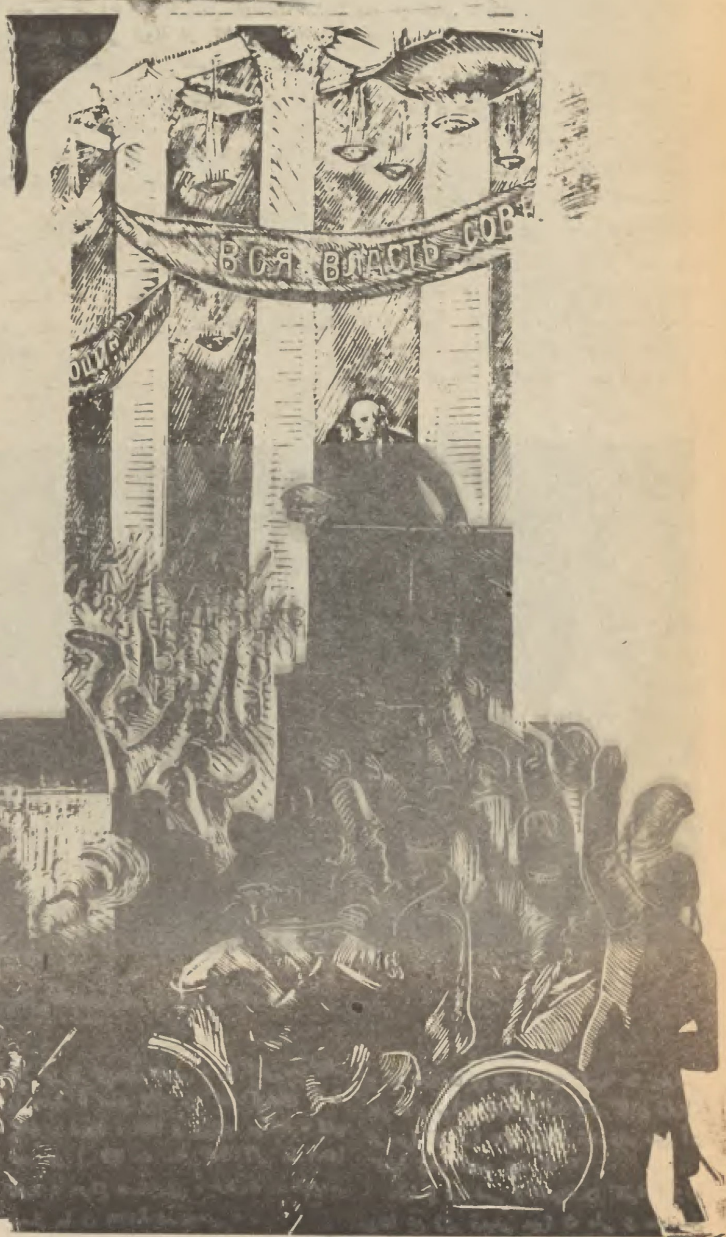
ع . پ

بطن جامعه‌ی طراز استبدادی لنین زاده شد . «خانواده اولیانوف شش فرزند داشتند : آنا، الکساندر، ولادیمیر، اولگا، دمتری، ماربا. پدر و مادر می‌کشیدند تا فرزندان شان تحصیلات همه جانبه را فرا گیرند و اشخاصی زحمت کش و با پشتکار ، پاکدامن و صادق ، متین و متواضع ، غمخوار و دلمور نسبت به مردم بار آیند . تصادفی نیست که تمام فرزندان خانواده اولیانوف ، انقلابی شدند.» (۲)

باری لنین درس پاکدامنی، صداقت، متانت تواضع و مردم دوستی را از خانواده فراگرفت از همان آوان کودکی، آموخت که برای مردم صادقانه کار کند. لنین آدم های محروم و رانده شده ی اجتماع را بسیار دوست داشت. علایم استعداد، هوش و لیافت از همان روزهای کودکی درسیهای لنین خوانده می‌شد، او به زودی دریافت که نظام موجود را می‌توان برانداخت ، و می‌توان بر خرابه های کاخهای استبدادی تزاران طرح جامعه نوین را ریخت که در آن از استثمار، بهره کشی، استبداد و زورگویی و پایمال کردن شخصیت انسان اثری نباشد، لنین دگرگون کردن را وابسته

نامی توانستند به بیداد و احجاف دست می زدند. با هر درخششی به ستیزه و پیر خا ش بر می خاستند . تزاران بسیاری از جوانه های جوان و شگوفه های تازه رس را نابود کردند. تزاران نمی‌خواستند که نظام طاغوتی تمام دگرگون گردد . آنان بقای خویش را در نابودی دیگران می‌جستند و این خصیلت دولت های خون آشام ، سفاک و ضد عدالت اجتماعی است، که انحصاری و سوداگران می‌انديشند. پایه های قدرت خویش را بر شانه های لاغر رنجبران می‌نهند .

اما آن شانه های لاغر، آن تن های ناتوان و تنگیده نمی‌تواند برای همیشه در اسارت و بردگی باقی بماند تزاران کوشش ها می کردند که دل ها و دست ها رنجبران را که آفریدگاران راستین تمدن ها ی شگوهند و نعمت های عادی اند از هم دور بدارند و این شیوه ی عمل کرد حکومت های ضد مردمی است که از افتراق و دوری آوده ها به سود خویش استفاده می نمایند . زیرا وحدت، تشکل، یک پارچگی رنجبران ناقوس زوال دولت های کژایی و ضد مردمی را می سراید. باری در جامعه ی تزاری روس که به شیوه

به آگاهی و دانش می دانست . او در همان روزهای نوجوانی به کتاب روی آورد و این را نیز می دانست که کتاب باید «با بصیرت خوانده شود.» (۳)
باری ... ولادیمیر اولیانوف (دردیوه نوجوانی) بسیار کتاب می خواند و آثار نویسندگان بزرگ روس : پوشکین ، لرمانتوف ، گوگول ، تور گنیف، نکراسوف،

غیرعادلانه و به گونه ی ظالمانه اداره میگردید. تک تک ستاره های که در آسمان مبارزه می درخشید نابود می گردید . تزاران تاب دیدن روشنائی را نداشتند . آن نها با تاریکی و انجماد خو گرفته بودند . به حقیقت تن اندر نمیدادند . تا می توانستند وطن پرستان ، آزادی خواهان و انقلابی هارا تبعید ، کشتار و نابود می کردند . در روزگاری سیاه در

می‌گردد. لنین در هنگامی قامت افراشت و بر ضد نهاد ها و بنیاد های ظالمانه اجتماعی شورید که تزاران مستبد فضا را از نفس آلوده ای خویش تاریک و آتدوهار کرده بودند. فرصت اعتراض و عصیان بکسی نمیدادند حقوق رنجبران را با مال می‌کردند از خودراضی و اومینگران بودند تزارهای سیاه کار و چکه پوش

ولادیمیر ایلچ او لیانوف (لنین) روز ۲۲ اپریل سال (۱۸۷۰) میلادی در شهر سمیرسک (اولیانفسک کنونی) زاده شد . (۱) و از آن روز یک صد و ده سال می‌گذرد. گذشت زمان سیما ی لنین را فروغمندتر گر دانیده است هر روزی کمی گذرد راه لنین روشن تر می شود و به راه پیمایان این راه افزوده

سالتیکوف شچدرین، تولستوی، رابو خو بی می دانست .

آثار انقلابیون دهکرات : بلنفسکی، گرتن، چرنیشفسکی، دبرولوف، پیافوف، از جمله آن قسمت از آثار آنها که در آن زمان جزو کتب ممنوعه بود. در میان کتبی که او می خواند جای مهمی داشت . بخصوص به رمان «چه باید کرد» علاقه زیادی نشان میداد. بعدا لنین بدفعات اهمیت فعالیت چرنیشفسکی را مانند یک دانشمند بزرگ دشمن آشتی ناپذیر استبداد تزاری و اصول سرواژ خاطر نشان ساخت . چنانکه لنین می گوید: چرنیشفسکی حتی در شرایط سخت ترین سانسور ها توانست با مقالات خود انقلابیون واقعی تربیت کند .» (۴)

لنین از خانواده خود آموخته بود که باید به مردم خدمت کرد ، باید در میان توده ها راه رفت و رنج آنان را از نزدیک شناخت . ولادیمیر ایلیچ لنین پس از آنکه الکساندر برادر او را تزاران گشتند . آتشین تر، قاطع تر و مصمم تر در راهی که پیش روی داشت گام برداشت، او راه الکساندر را رفت یعنی ترور اشخاص دولتی برای رسیدن به هدف های انقلابی . لنین راهی دیگر را دنبال کرد که سرانجامی روشن داشت . او به سازمان دهی کارگران که نیرو های جوشان جامعه اند پرداخت . آنها را متشکل متحد و همبسته کرد. لنین در همان دو ران جوانی به مارکسیسم اعتقاد ی راستین پیدا کرد و این اندیشه را در میان توده ها برد و به نیروی مادی مبدل کرد. او مارکسیسم را در عمل پیاده کرد . هنوز به بیست و چهار سالگی نویسنده بود که بزرگترین اثر کارل مارکس (سرمایه) را که مغز دانش متری است تحلیل و تفسیر کرد. لنین خود در بن باره می گوید : «... خدمت عظیم جهانی مارکس و انگلس در آن است که به پروتکل های همه کشور ها نقش و وظیفه و قابلیت آنها را نشان دادند . تا قبل از همه به مبارزه انقلابی علیه سرمایه بدین مبارزه تمام زحمات کشان و استثمار شوندگان را به دور خود گرد آوردند .» (۵)

لنین اندیشه پرداز کابینه نشین و خلوت گزین نبود از همان روز گما ران دانشجویی یک پارچه شور، جاذبه و تحرک شده بود . او آرمانی بزرگ را در سر داشت . نجات توده ها. راهی خلق از اسارت های فرهنگی، سیاسی اجتماعی و اقتصادی . او در راهی که پیش رو داشت برای یک لحظه هم درنگ و توقف نکرد .

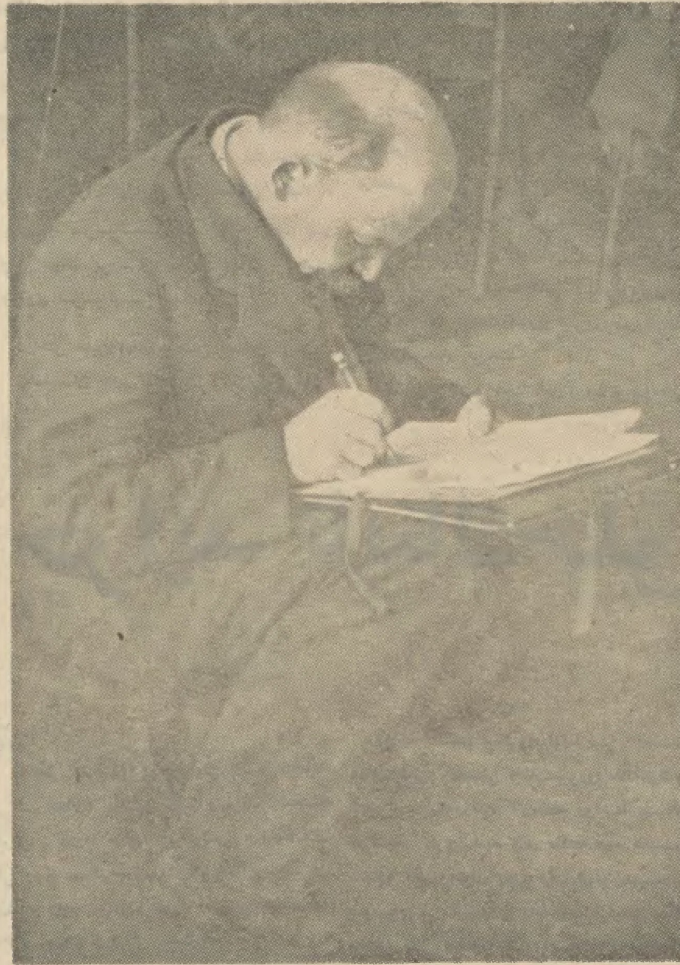
تزاران خود سرو خودکامه دریافته بودند که او اندیشه هایی در سر دارد و توده ها را بسیج و یباده می کند ازین رو ماموران مرگ تزاران او را مانند سایه اش دنبال می کردند لنین جوان مجبور بود که برای مدت زیادی در یک محل باقی نماند . جای اقامت خویش را تغییر دهد . با آن همه خانه بدوشی و فضای اختناق و وحشت لنین از نداشتن و فعالیت و سازمان دادن باز نمی ایستاد . به راهی که انتخاب کرده بود ایمانی خالص داشت . کتاب پشت کتاب می خواند و مقاله پشت مقاله می نوشت . دانشجویان را گرد

شماره ۴۰۰

می آورد به آنان سخن رانی می کرد . دهقانان و کارگران را با خطابه های آتشین خویش به شور می آورد. لنین بار ها از طرف دستگاه فاسد تزار محکوم به تبعید، زندان و اعدام گردید . اما خللی در ایمان او راه نیافت. لنین در لحظات و روز های آوارگی، در تبعیدگاه ها، در زندان های وحشت بار نظیر «سن پیر» از خواند و نوشت باز نمی ماند . در مختلق ترین اوضاع و احوال و شرایط او طراز نامه ی عصر خویش را می نوشت پیام خود را از هر جابه گوش کارگران می رسانید . نوشته ها و یادداشت ها و پیام های او کارگران را امیدوار می کرد، او همیشه به دل های مایوس امید می داد .

در عمر کوتاه اما پر بار خویش کار هایی شگفت انجام داد که پرداختن به هر کدام در حوصله این مقال نیست . در باره ی اندیشه زندگی و احوال لنین مقالات و کتاب های فراوانی نوشته شده است . در این مقاله کوشش بر آن است که سیمای لنین از دیدگاه دیگران شناخته شود که این هم خواستار پژوهشی فراوان و وقت کافی است و ایچاب آن میکند درین باره کتابی نوشته شود و این یادداشت هایی است شتابزده که صاحب نظران خواهند بخشود . احسان طبری دانشمند معاصر ایران درباره لنین می نویسد؛

«لنین حزب بلشویک ها را بنیاد نهاد ،

انقلاب اکتوبر را رهبری کرد . حکومت شوروی را ایجاد نمود اترانسینوال سوم را پایه گذاری کرد . فصل لنینیسم را به مارکسیسم افزود که هر یک در حدود خود کار ماژوراء عظیم است .»

انقلاب کبیر اکتوبر به کشور های تحت استعمار درس رهایی و قیام داد و یکی از جهات مهم اهمیت تاریخی و جهانی انقلاب کبیر اکتوبر نقش عظیمی است که انقلاب در سر نوشت خلق های مستعمره و وابسته داشته است . پیروزی انقلاب اکتوبر ویرا فسادن ستم ملی و استعمار در روسیه تزاری راه رهایی را به خلق های اسیر و تحت استعمار نشان داد . با لاسهام از انقلاب

اکتوبر و با تحلیل هایی که رهبری مستقیم لنین در مسایل ملی و مستعمراتی و جنبش های رهایی بخش ملی صورت گرفت، تیوری انقلاب در کشور های مستعمره میان آمد و هر کدام بر مبنای شرایط ملی و ویژه مشخص خود استراتژی و تاکتیک مرحله انقلابی کشور خویش را تعیین و تدوین کردند .»

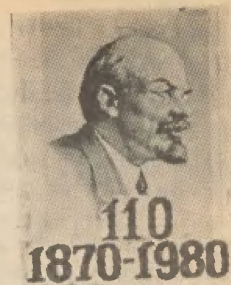
باری انقلاب کبیر اکتوبر درس نامه است برای کشور های اسیر و وابسته و استعمارزده لنین آموخت که می توان بنیاد ستم را در هم ریخت ، می توان آزاد و سر بلند زندگی کرد، می توان مناسبات فروت و ظالمانه اجتماعی را دور انداخت . تائیش از لنین سوسیالیسم علمی در عرصه ی تئوری باقی مانده بود . آن گونه که تا قبل از مارکس و انگلس سوسیالیسم رویای زیبایی بود که هم محتوی واقعی آن و هم راه عملی کردن آن روشن نبود سوسیالیست های تخیلی طرح های پندار آمیزی برای جامعه ی آینده داشتند و منتظر بودند که شاهان عادل ! و ثروتمندان خیرخواه ! آن طرح را عملی کنند نقش طبقه ی کارگر را نمی فهمیدند ، قوانین تحول انقلابی جامعه و ساختمان نظام نوین سوسیالیستی را نمی دانستند .»

لنین آرمان بزرگ انگلس و مارکس را

لنین حزب بلشویک ها را بنیاد نهاد انقلاب اکتوبر را رهبری کرد و حکومت شوروا ها را ایجاد نمود .

تحقیق بخشید با عمل خلاق و مبتکرانه ی خویش و با استفاده از دانش متفکرانی مانند رادیکف، گرتن، چرنیشفسکی، یلخانف و دریافت شرایط و اوضاع خاص جامعه ی تزاری روس و شناخت روان توده ها تئوری را با عمل در آمیخت و شگفت انگیز ترین حادثه را ثبت تاریخ بهریت کرد . یعنی انقلاب کارگری اکتوبر را، لنین بارها این نکته را تصریح کرده است که برای به پیروزی رسیدن انقلاب در یک جامعه باید شرایط عینی و ذهنی آماده باشد و شرایط خاص محیطی در نظر گرفته شود او می گوید کار برد انقلاب کارگری در همه ی کشور ها یکسان تواند . و به گفته ی احسان طبری «... بهترین تجلیل و حق شناسی از لنین عمل کردن به آموزش اوست .» آن هایی که به راه درخشان او ایمان دارند باید آموزش او را ارج بگذارند. شرایط اختناق و وحشت دوران تزاری در روسیه را نمی توان بی ارتباط با پرورش لنین مطالعه کرد . لنین از عمق فاجعه از درون آتش مانند ققنوس سر بیرون کرد . بقیه در صفحه ۵۰

بقیه صفحه ۲۵

در مقاله ضمن اینکه از تبادل پیام های لنین و امام الله پادشاه وقت افغانستان یاد دهانی به عمل آمده در اخیر می افزاید: لنین دوست بزرگ افغانستان به تحکیم سیاست دوستانه دو کشور همسایه تو چه فراوانی مبادول داشت، چنانچه از آن تاریخ تاکنون دوستی و همکاری خلل ناپذیر خلق آزادیخواه افغانستان با خلق و کشور صلح دوست اتحاد شوروی رو به توسعه می نهد.

در سال دوم نشراتی پرچم در شماره پنجم اول ثور ۱۳۴۸ مطابق ۲۱ - اپریل ۱۹۶۹ به مناسبت نود و نهمین سالگرد تولد لنین، تحت

زحمتهای تحول و تحول سوسیالیستی، بنیاد گذار و رهبر حزب پیشاهنگ طبقه کارگر و نخستین دولت جهان (دولت شورای کارگران و دهقانان) ثبت تاریخ است.

به ارتباط صدمین سالروز تو لدلین که در سراسر جهان تجلیل گردید در شماره تاریخی ۶ دلو ۱۳۴۸ مطابق ۲۶ جنوری ۱۹۷۰ اعلامیه احزاب کمونیستی و کارگری (۱۷ جون ۱۹۶۹) را نشر نموده در بخشی از آن چنین آمده است:

لنین متفکر برجسته، دانشی را که مارکس و انگلس ایجاد کرده اند ماتریالیزم دیالکتیک، اقتصاد، تئوری انقلاب سوسیالیستی و ساختمان جامعه کمونیستی را همه جا نبه بسط داد.

لنین آفریننده حزب بلشویک، نخستین حزب پرولتری طراز نوین رهبر نخستین انقلاب، پیروزمند سوسیالیستی در جهان، پایه گذار اولین دولت پرولتری در تاریخ و دموکراسی شوروی سوسیالیستی است.

در اخیر همین اعلامیه چنین آمده است: زحمتکشان تمام کشور ها! خلق های همه

و تمام نیروهای ارتجاع سیاه به رهبری امپریالیزم امریکا، اپورتونیست های راست و چپ و ماجراجویان مفتن همه و همه در یک صف نامقدس علیه پرچم به تبلیغات سویی پرداخته و خصومت و دشمنی خود را نسبت به «پرچم» پنهان نمی توانستند.

با اینهم پرچم با سر بلندی رسالتش را انجام داد و در رهبری منظم نهضت و جنبش انقلابی پیشاپیش مبارزین آگاه و انقلابی قرار داشت.

به ارتباط صدمین سالگرد لنین، مضمونی تحت عنوان لنین و جنبش آزادی بخش ملی امروز، ترجمه شده از انترنیشنل افیروز در شماره های تاریخی سیزدهم دلو و بیستم دلو به نشر رسیده است.

در اخیر این مقاله آمده است که:

مبارزه خلق های که توام با عمل دراماتیکی در بعضی از کشور ها پیروز است و در بعضی کشور ها موقتاً به ناکامی انجامیده، بغاوت رحل پر ابله های چندی که اکنون در برابر جنبش ملی قرار دارد، ثبوت قانع کننده دیگری از نیروی حیاتی صحت تئوری لنین راجع به مساله ملی و استعمار می باشد.

در شماره یازدهم حوت ۱۳۴۸ مطابق دوم مارچ

«باز ضد انقلابیون به تکاپو افتادند، تا قدرت حزب را ضعیف سازند، پیگردها شروع شد باز داشت هارا راه انداختند. صدا های مبنی بر اجرای مجازات اعدام در روسیه بلند گردید».

تعقیب جدی لنین آغاز شد، اورا متهم به جاسوسی برای المان نمودند، حکومت مو قتی قطعنامه ای مبنی بر محاکمه لنین و سایر بلشویکها صادر کرد. در اپارتمانی که لنین زندگی می کرد پو لیس حمله و همه چیز را زیر و رو کردند تا ولو کوچکترین سندی برای محکومیت لنین بدست آورند روز ها و شب ها ی سنگینی برای لنین پیش آمد.

در جریان روز های پنج، شش، هفت و هشت جولای لنین پنهان بود و از خانه ای به خانه ای میرفت

رفقا و همزمان لنین با قاطعیت تمام علیه ظاهر شدن او در محکمه رای دادند، آنها به وضاحت تمام می فهمیدند که حکومت می خواهد لنین و حزب او را بشکل خونی تصفیه کند.

درین مقاله ضمن شرح احوال آنروز وادرباره پنهان شدن لنین و کارهای انقلابی و مفصلا توضیحات به عمل آمده و در آخر می نویسد:

حوادث بعدی (مقصد بعد از اکتوبر) که

لنین در جرأید تا بناك خلق و پرچم

عنوان لنین دوست گرانمایه ملت افغانستان، بعد از اینکه از سالروز تولد لنین و تدارک صدمین سالگرد آن یاد دهانی به عمل می آید چنین نوشته شده است:

لنین که بزرگترین دوست مشرق و ملت ما بود، نخستین انسان گرانمایه ایست که پنجاه سال قبل همزمان با قیام ملی خلق ما به خاطر آزادی و استقلال، در ۲۷ ماه می سال ۱۹۱۹ در پیام خود به رئیس دولت افغانستان چنین نوشت:

ضمن دریافت اولین پیام ملت آزاد و مستقل به ملت روس با تمجیل درود خود را از طرف دولت کارگران و دهقانان و تمام ملت روس متقابلاً به ملت آزاد و مستقل افغانستان که قهر مانانه در مقابل برده داران بیگانه از آزادی و استقلال خویش دفاع می کند می فرستم.

لنین نه تنها دوست بزرگ ملت مشرق و ملت ما، مدافع صلح و عدالت و ترویج دهنده دوستی میان ملل جهان بود، بلکه نام لنین به مثابه تئوریسن نابغه و بزرگترین رهبر انقلاب

جهان! به خاطر ظفر مندی آرمان لنین از شما دعوت می کنیم فعالانه در نبرد عظیم و شریف طبقه کارگر، در راه صلح، دموکراسی، استقلال ملی و سوسیالیزم شرکت کنید، پرچم لنینیسم را در مبارزه در راه نو سازی انقلابی جهان افراشته ترسازید.

پرچم به ارتباط تصمیم بین المللی در مورد تجلیل از صدمین سالروز لنین گبیر و رهبر عالیقدر نهضت های انقلابی جهان و دوست ملل شرق و افغانستان از همین شماره به بعد به تعقیب نشر اعلامیه ای که ذکرش گذشت در افغانستان به پیشواز صدمین سالروز لنین مقالاتی راجع به نشر سپرد که اینک به هر کدام نظری می افکنیم.

نکته ای که تذکارش لازمی ضروری است اینکه دو همان احوالیکه پرچم ارگان نشراتی مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان نشر می شد، در افغانستان نظام ظاهرشاهی مدافع فیودالیزم و امپریالیزم استقرار داشت

۱۹۷۰ به مناسبت سالروز تولد لنین، تحت عنوان لنین و دوستی افغان شوروی مقاله ای نشر شده است که درباره تاریخچه روابط میان دو کشور تحریر شده و دو صفحه دوم همین شماره تحت عنوان زمین و قانون، سیستم سوسیالیستی کشاورزی و به ارتباط فرمان سال ۱۹۱۷ لنین درباره زمین مضمونی ترجمه و نشر شده است.

در شماره بعدی تاریخی ۱۸ حوت ۴۸ مطابق نهم مارچ تحت عنوان اکتبر گبیر، به مناسبت صدمین سالروز تولد لنین مقاله ای چاپ شده که قسمتی از آن به ارتباط نقش لنین در انقلاب اکتوبر یادداشت می شود.

«بورژوازی از قیام عظیم طبقه کارگر به هراس افتاد. دشمنان حزب و طبقه کارگر دست به جنایت خون آلود تازه ای زدند، و مظاهرات صلح آمیز راجع به گلوله بستند...»

مطلب فوق به اختصار وضع روسیه و روزهای قبل انقلاب اکتوبر را روشن می سازد. باز هم می خوانیم:

بشریت با آن مواجه شد ثابت کرد که لنین حق بجانب بود.

اکنون در عمل به اثبات رسیده است که تنها ایده های سوسیالیزم را پیروزی های درخشان بدنبال است.

در شماره بعدی که اولین شماره سال ۱۳۴۹ پرچم است مضمونی به زبان پشتو تحت عنوان

لنین «داستعمار لاندی دخلکو دوست» مضمون مفصلی به نشر رسیده در یک بخش آن چنین می خوانیم:

لنین تل تینگار کاوه چه نه بنایی به خلکو دملهبی عقایدو دلرو به واسطی بی احترا می وشو. مترقی عناصرو هیگلکه ددیندارو خلکو به دیتی چاروکی مداخله نکوی.

همچنان در همین شماره خبر نخستین مطلب به مناسبت صدمین سالروز تولد ولادیمیر ایلیچ

لنین که در سینما آریانا بتاریخ ۲۴ حوت ۱۳۴۸ دایر گردیده بود نشر گردیده است.

بقیه دو صفحه ۶۳
ژوندون

قهرمان مړ شو

مې شو قهرمان له خپلو تر يو ارما نو سره
وټې يده غر له خپلو پټو ز لږ لوسره
داسې زلزلې چې پلنيدې پسر اخيدې نشوي
ځمکه بې احسا سهوه دبا ندي او تي نشوي
دپوو ټول غوړو نه دچا غوړ نه رسيدې نشي
لري وه دنيا لو يي دنيا ته غځيدې نشوي
تنګه وه فضا په خپل محيط کې خوځيدې نشوي
بل تری لاندې اور ونميدې غلې کيدې نشوي
وی چا وده گو گل په خپل ضمير کې يې مستی وکړه
سر يې ترينه واخيست اوسيلو زېر دستي وکړه
ودر يده هغه زړه چې ستر يې هيلې ارما نو نه وو
ستره يې دعوه وه بې يا نه يې مزلو نه وو
مل يې له هر ټوب سره دسرو وينو مو جوړه وو
مخ ته يې هر گام سره کو مې ووګر نگو نه وو
تاو ترينه دلو نړی در دونه عذا بو نه وو
کورني درست جهان و انسا نان يې واره ورو نه وو
ټپ شو دېشر به دردوسوی د رحمت خراغ
مې شو دجهاد اود ايمان او د عزت خراغ
خو چې يو زلمی وی ستا په پلونه پلونه پدی
خو چې يو افغان وی ستا په قبر به کلونه پدی
پيغلی به له او بنکو ستا په خاورو سره لالونه پدی
مو بښی به مخو نه ستا په پښو به اور بلو نه پدی
خو چې زمان درو می یو پر بل باندی کلو نه پدی
ستا مجسمه بشپړ وی ستا هیکلو نه پدی
ای په ارمان تللیه زمونږ ستر اوقهرمان وروړه
ای زمونږ د عقل او عقیدې اود ايمان وروړه
وروڼه به ژوندی کړی تا دتا له همدغو سره
ستا سازدی به وایي له پښو لوښو بوټينو سره
ستا له تنی وروڼو او ښښو او غوښو سره
ډکه به دنيا کړی ستا له چيغو او نارو سره
جوړ به خلا ند خلی کړی دتا له ارما نو سره
وبه لږزوی هوا ری غرو نه له درو سره
ای دافغانا نو د عظمت او د غیرت زویه
ای ستره انسا نه دېشر د کرامت زویه
مړه دی وی هغوی چې تی و های خورو لی وی
ته یی قاتلانو اولیوانونه سپا رلی وی
ته یی په گناه دعقیدې با ندي شړلی وی
ته یی په حسرت کې خپل مرام ته ژپولی وی
ته یی په او رو نو او سکرو ټپوالی وی
ته یی قاتلانو او لیوانو ته سپارلی وی
ته یی بر باد کړی محو کړی او وژلی وی

ته دی تل ژ وندی یی ریزمر یز دی خنځیرو نه کړل
پوی دی ژو لنی کړی دپوی دپوی بندونه کړل
دامی ستر ارمان دی چې زه هیڅ درته کوی نشم
ډیر دی پراوونه تاته ځان درسوی نشم
غرونه دریا بو نه آسما نو نه ژپوی نشم
ستا ددښمنانو پر جلو نه نړی نشم
ستا غمو نو می ملارا ما ته کړی تری وتی نشم
سوځی می هډو کی ستا دردو نه هیروی نشم
جوړ به درته قصر دشعرو کم ابدی به شی
لوی به شی ژوندی به شی سمبول دآزا دی به شی

۱.۱.۵ ژباړه

بر تولد برشت

نه توږل کیدونکی لیکه!

دجهاني جگړې په وخت کې
دپوه ايتا لوی (شان کار لو)
نومی جیل په یوه سلول کې چې
له بندي سپا یا نو، مستانسو او غلونه ډک وو
یوه سو سپا لیست سپا یی په پنسل
باندی ددیوال دپاسه ولیکل:

ژوندی دی وی لنين!

هلته پا س به نیمه زناسلول کې له داسې خط
سره چې په سختی ښکار یده خوبه پیر خپرو تورو
همدا چې څارونکی پیره دار هغه ولید نو یی
رنگمال ولیږه، له یوه او بنسې مینیدي او مویک سره
او رنگمال دهغی خطر نا کسی لیکي دپاسه
رنگ ومو ښود.
خو هغه له سپیدي سره یوا ځی توری سپین کړل،
اوس هلته به پاس حجره کې په سپین لیک سره
ښکار ی چې:

ژوندی دی وی لنين!

بیا دویم رنگمال ټوله لیکه په رنگمال کې مویک سره
په رنگ ومو ښوده،
داسې چې شیبه پس نه ښکاریدله.
خو سبا وون، همدا چې سپینه خاوره وچه شوه بیا لیکه څر گانده
شوه:

ژوندی دی وی لنين!

هغه وخت بیا پیره دار یو خټگر،
له تیره رمبي سره دلیکی جنگ ته ولیږه.
هغه توری په توری
وترا شه او وخوا شه

یوه کړی ورو سته
همدا چې کار بشپړ شو هلته بیا دهجری د پاسه
که څه هم بی رنگه خو ژور اوله نه توږل کیدو نکو
تورو سره ښکار یده:

ژوندی دی وی لنين!

اوسپا یی ورویل:
«دا دیوال رنگ کړی!»

د افغانستان د دموکراتیک...

اته دیرشمه ماده :

انقلابی شوری په کال کی دوه خپله اجلاسیه دوره دایروي . د انقلابی شوروی د اجلاسی لومړۍ دوره دسپنلۍ په میاشت کی اودوهمه دوره یی دحوت په میاشت کی دایرې .

د انقلابی شوروی فوق العاده اجلاسیه دوره د انقلابی شوروی د رئیس هیأت په ابتکار او یاد انقلابی شوروی دغړو د لږ تر لږه د یو لک په پیشنهاد دایرې .

انقلابی شوروی د خپلو غړو له مینځه د انقلابی شوروی رئیس ، د انقلابی شوروی درئیس مرستیال یا مرستیالان ټاکي .

نه دیر شمه ماده :

د انقلابی شوروی غونډی دغوی د غړو د لږ تر لږه دوو لک په حضور دایرې .

د انقلابی شورا غوډی په ښکاره ډول دایرې مگر داجی د دولت گټی دغوی دیتو الی ایجاب وکړی .

خلوینښته ماده :

دقوانینو ، فرامینو تصویبول او د انقلابی شورا تصویبول دغړو درا یو په اکثریت کیری .

قوانین او فرامین په رسمی جریده کی له خپریدلو وروسته نافذیږی ، مگر داجی دقانون په متن کی بل ډول تصریح شوی وی . قوانین اود انقلابی شوروی فرامین په پښتو اودری ژبو خپرېږی او کیدلای شی چی هغه د افغانستان د خلکو په نورو ژبو خپاره شی .

یو خلوینښته ماده :

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت انقلابی شوروی د انقلابی شوروی اود هغی درئیس هیأت د فعالیتو نو طرز العمل تنظیموی .

دو خلوینښته ماده :

انقلابی شوروی دخپلو غړو له مینځه د انقلابی شوروی رئیس هیأت تشکیلوی .

رئیس هیأت متشککله دی له :

۱- د انقلابی شوروی رئیس درئیس هیأت دصدر په توگه
۲- درئیس هیأت د صد مرستیال یا مرستیالان .
۳- منشی او غړی .

د افغانستان دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شوروی رئیس هیأت د انقلابی شوروی تل فعال اورگان دی .

دری خلوینښته ماده :

د انقلابی شوروی رئیس هیأت لاندی واکونه لری :
۱- د انقلابی شوروی دعادی اوفوق العاده اجلاسیه دغو ندیدلو دیتي ټاکل .

۲- دقوانینو تفسیر ، دقانون جوړولو د ابتکارا تو تعمیم اود ضرورت په صورت کی دقوانینو دمسودو په هکله دخلکو ددمو میا خروجول .

۳- ددولتی اورگانو نو په اجرا آتو کی دقوانینو او فرامینو درعا یت کنترول .

۴- ددولتیونو ، ښارونو ، ولسوالیو او علاقه دارو تشکیل اود نوم اوسا حی بدلون اوتعدیل .

۵- دقانون له حکمو نوسره سم د نشانونو او مدالونو ټاکل او ورکول .

۶- دمجا زا توبخښل او کمول .

۷- دقانون له حکمونو سره سم دقاضیا نو ، دوسله وال پوځ دافرانو اومامورینو دټاکلو بدلولو ، لری کولو ، تقاعد او استعفا منظوری .

۸- دقانون له حکمو نوسره د نظامی لقبونو ، سیاسی رتیبو ټاکل اود هغو وړکول .

۹- په باندنیو هیوادونو او بین المللی سازمانو نو کی دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت دسیاسی او دایمی استازو دټاکل ، بدلولو او عزل منظوری .

په هیواد کی ددوستو هیوادو نو دسیاسی نمایندگیو دپراستلو اجازت .

۱۰- دنظامی ، اضطرازی اوسفربری حالا تو اعلامول .

۱۱- له قانون سره سم په تابعیت پوری دمریو طومسایلو حل کول او خارچیانو ته دپناه غوښتنی دحق وړکول .

۱۲- دقانون له حکمو نوسره سم دنو رو دندو پای ته رسول .

خلوینښته ماده :

د انقلابی شوروی ټول واکونه دغوی داجلاسیه دورو ترمنځ موده کی رئیس هیأت ته انتقا لیری .

پنځه خلوینښته ماده :

دصدراعظم ترانتخاب پاتاکلو پوری د انقلابی شوروی رئیس په عین وخت کی دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت صدراعظم دی .

د انقلابی شوروی رئیس لاندی واکونه لری :

۱- د انقلابی شوروی ، درئیس هیأت اود وزیرانو د شوروی د فعالیت لارښوونه .

۲- دوسله وال پوځ مشر توب .

۳- دخارجی دولتونو داستازو د مشرانو دپا وړلیکونو منل .

۴- د انقلابی شوروی درئیس هیأت اود وزیرانو د شوروی دقوانینو ، فرامینو ، تصویبونو او نورو سندونو توشیح .

۵- په قانون کی مندرج نورو کارونه .

پنځم فصل

د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو نو شوروی شپږ خلوینښته ماده :

د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت دوزیرانو نو شوروی ، حکومت ، ددولتی قدرت تر ټولو اجرا ټیوی اورگان دی ، له صدراعظم دصدراعظم مرستیال یا مرستیالانو او وزیرانو نه جوړ شوی دی .

دوزیرانو شوروی په خپلو اجرااتو کی انقلابی شوروی ته او دغوی داجلاسیه دورو ترمنځ موده کی رئیس هیأت ته مسؤل ده .

اوه خلوینښته ماده :

دوزیرانو شوروی لاندی واکونه لری :

۱- دکورنی او بهرنی سیاست تعمیمول .

۲- د انقلابی شوروی ته اودغوی داجلاسیه دورو ترمنځ موده کی د انقلابی شوروی رئیس هیأت ته دخپری او تصویب لپاره دقوانینو دطرحو وړاندی کول .

۳- دمقرری او اساسنا می تصویب .

۴- دملی اقتصاد دپراختیا چارو ته سازمان ورکول .

د اقتصادی او ټولنیزی پراختیا اودولتی بودجی طرح او پیشنهاد اودغوی دتطبیق پور د انقلابی شوروی اود انقلابی شوروی داجلاسیه دورو ترمنځ موده کی درئیس هیأت دمنظوری لپاره .

۵- دوزارتونو د فعالیتونو لارښوونه او څارنه .

۶- دسیمه ییزو اجرا ټیوی اورگانو نو د فعالیتونو لارښوونه او څارنه .

۷- دامنیت داجتماعی نظم او هو ساینی دقا مینو لو اودا تبا عو دحقو قو او آزاد یو دساتنی لپاره دتدبیر ونو نیول.

۸- د هیواد ددفاعی چار و لارښوونو ته اود وسله وال پوځ تنظیم.

۹- دصلاحیت په حدودو کی د افغانستان ددمو کرا تیک جمهوریت دبانده نیو اړیکو لار ښوونو ته اود هغوی په گډون دخبرواترو او بین المللی قرار دادونو عقدول.

۱۰- دمر بوطو دندو په پرمخ بیو لو کی له دینسی جمعیت العلما سره مرسته او مساعدت.

۱۱- په قانون کی مندرج نور واکونه.

اته څلویښتمه ماده :

د وزیرانو دشوری د تصویب یو نو او نورو سندونو معمول داور گانونو ، موسسو او اتباعو لخوا دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت په ټوله خاوره کی حتمی دی.

نه څلویښتمه ماده :

دمرکزی اوسیمه اییزو ادارو تشکیل اودفاعی لیت ډول دقانون په واسطه تنظیمی.

پنځو سیمه ماده :

دافغانستان ددمو کرا تیک جمهوریت دوزار تو نو په واسطه کی وزیران مقرر دی وزیران خپل فعالیت دقانون سره سم پای ته رسوی .و- زیران دوزارت دچارو او دمر بوطو ساحو دپراختیا په پرمخ بیو لو کی ځانگړی مسئولیت لری .

شپږم فصل

ددولتی قدرت او ادارې سیمه ییز اور گانونه یو پنځوسمه ماده :

په ولایتونو ، ښارونو ، ولسوالیو او کلیو کی دسیمی دټولو مر بوطو مسایلو دحل اوفصل کولو لپاره سیمه ییز ی جر گس ، سیمه ییز ی شورا گانی جوړی .

په سیمه ییزو جرگو ، سیمه

ایزو شورا گانو کی د خلکو دنما پند گانو ددمو کرا تیک انتخاب ډول اود هغو په تشکیل او صلاحیت ، مسئولیت او فعالیت پوری نور مربوط مسایل دقوانینو په واسطه تنظیمی .

دوه پنځو سیمه ماده :

په ولایتونو ، ښارونو ، ولسوالیو او علاقه داریو کی ددولتی قدرت اجرا نیوی سیمه ییز ی کمیټی جوړیږی ، داجرا- نیوی سیمه ییز ی کمیټی رئیس اوغری دقانون له حکمو- نو سره سم ټاکل کیږی . اجرا نیوی سیمه ییزه کمیټه لاندینی واکونه لری :

۱- دقوانینو ، فرامینو ، او دماقوقو اورگانونو د تصویب یو نو او نورو سندونو او پر یکړو دتطبیق درعا یت تأمین .

۲- دنظم ، امنیت او داتباعو دحقو قو او آزادیو تأمین .

۳- داقتصادی ، ټولنیز ی او فرهنگی پراختیا ددولتی پلانونو اجرا کول .

۴- دترلاسه لاندینی اورگانونو دفعالیت لارښوونه او هما هنگ کول .

۵- دواک په حدود و کی تصمیم نیول .

دری پنځو سیمه ماده :

ددولتی او ادارې قدرت سیمه ییز اورگانونه دډله ییز کار ابتکار دخلکو دپراختیا جلب قانو نیت ، او عدالت اصول دعمل ملاک گرځوی .

اوو م فصل

قضای نظام او د محکمو فعالیت :

څلور پنځوسمه ماده :

دافغانستان په دمو کرا تیک جمهوریت کی قضاوت یواځی دمحکمی لخوا ددموکرا تیکو اصولو په اساس کیږی . قضاوت دافغانستان ددمو کرا تیک جمهوریت دستری محکمی د ولایتونو ، ښارونو ، ولسوالیو دمحکمو او همدا رنگه دوسله وال پوځ دمحکمو لخوا کیږی . دمعینو قضیو دغور لپاره

دقانون سره سمی اختصای محکمی جوړیږی د محکمو تشکیل ، واک او د تاسیس اوفعالیت ډول دقانون په واسطه تنظیمی .

پنځه پنځوسمه ماده :

ستره محکمه دافغانستان ددموکراتیک جمهوریت خو- رالوړ قضا ئی اورگان دی او له رئیس ، درئیس مرستیال- لانو اوغری ونه جوړه شو یده . ستره محکمه دقانون له حکمو نوسره سیمه دمحکمو د قضا ئی فعالیت څارنه کوی اود محکمو لخوا دقوانینو دتطبیق واحد شکل تا مینوی . ستره محکمه دخپلو فعالیتو لپاره راپور انقلابی شوری ته او دانقلابی شوری د اجلا سیه ددرو په منځ موده کی د هغی رئیس هیات ته ورکوی . دټولو محکمو قاضیان د انقلابی شوری درئیس هیات له خوا ټاکل کیږی .

شپږ پنځو سیمه ماده :

په ټولو لومدنیو اوجزایی قضا یو واک باندی غور دمحکمو واک دی . قاضیان په قضا یو واک باندی دغور په وخت کی مستقل او یواځی دقانون تابع دی .

دمحکمو له خوا په قضا یا وو باندی غور او دحکم اصدار دقانون او محکمی په مقابل کی داتباعو دپراختیا د اصولو پر اساس کیږی . محکمه په قضا یا وو باندی دغور په وخت کی د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت قوا نین تطبیقوی . په هغو حالاتو کی چی قانون صراحت نلری ، محکمه قضا یا دشر- یعت د حکمو نو او ددموکرا تیک قانون نیت اوعدالت داصو- لوسره سمی حل اوفصل کوی . په قضا یاوو باندی ، په ټولو محکمو کی په علنی غونډو کی غور کیږی .

هغه حالات چی په قضا یا وو باندی په پټو غونډو کی غور کیږی دقانون په واسطه ټاکل کیږی . دحکم ابلاغ په ټولو حالاتو کی باید علنی وی .

اوه پنځوسمه ماده :

په محکمو کی دقضا یو واک غور اوحل اوفصل په پښتو او دری ژبو او یا دسیمی دخلکو داکثریت په ژبه کیږی . که چیرې ددغوی دواړه خوا وی په هغه ژبه ونه پوهیږی چی محاکمه پری کیږی دژباړی وونکی له لاری د دوسی- دمو دو اوسندونو سره داشنا بی حق او په محکمه کی دهغوی په مور نی ژبه دخبرو کولو حق تضمینیږی .

اته پنځو سیمه ماده :

د محکمو ټولې پریکړی د افغانستان ددموکراتیک جمهوریت په نوم صادر یږی . دمحکمو پریکړی باید مد- للی وی .

دمحکمو دتفیزی اوقطعی پریکړو تطبیق حتمی دی . داعدام حکم دانقلابی شوری درئیس هیات له منظوری نه وروسته تطبیق یږی .

اتم فصل

څارنوال

نه پنځوسمه ماده :

دافغانستان ددمو کرا تیک جمهوریت لوی څارنوال دهیواد دڅارنوالی داور گانو دقانون له لاری دافغانستان ددمو کرا- تیک جمهوریت څارنوالی دمرکزیت په اصل باندی ولا- رواحد سیستم تشکیلوی او له لوی څارنوالی اودولا- یتونو ښارونو او ولسوالیو او علاقه داریو څارنوالیو نه جوړه شو یده .

اختصای څارنوالی دقانون له حکمو نو سره سم جوړیدلای شی . دڅارنوالی اورگانونه په خپلو اجرائاتو کی له سیمه ییزو اورگانونو مستقل دی او یواځی دلولی څارنوال تابع دی .

شپیتمه ماده

لوی څارنوال او څارنوال- لان ددولتی قدرت او ادارې د ټولو مرکزی او سیمه ییزو او- رگانونو ، دولتی ، مختلطو اوخصو صی موسسو ، ټولنیزو سازمانونو دچارو دمسئولیت اواتباعو لخوا دقوانینو دیوشم- نته تطبیق اورعا یت څارنه کوی . پاتی په ۷۰ مخ کی

لنین از دیدگاه شخصیت...

اوضاع مختلف روسیه دوران تساری او را خشمگین، فاعل وازجان گذشته بارآورده بود. او اندوه کارگران را رفیع و محرومیت دهقانان را می دید، میدید که چگونه مشتی منفعت جو، مستبد و شکم پاره برجان و مال اکثریت مردم می تازند و زندگی هارا بر باد میدهند. لنین نمی توانست آنهمه بیداد را بپذیرد او توده هارا بیداری داد و انگیزش که حق خود را از کام غاصبان بیرون کنند.

چنانکه اشاره شد در این مقاله که فشرده است و مختصر به شما می آید لنین از دیدگاه شخصیت های سیاسی - اجتماعی فر هنگی جهان که آنهم گسترده نیست می بر دازیم. یا آنکه نام لنین در دفتر ها و دیوان ها نمی گنجد مایا کوفسکی شاعر و انقلابی روسیه و معا صر و لادیمیر - ایلیچ لنین در باره ی او می گوید: «...»

لنین زیست، لنین میزید لنین خواهی زیست این گفته ی شاعری است صمیمی و عصبانی که ادبیات انقلابی و شعر متعهد رو سیه به او افتخار دارد. عظمت مایا کوفسکی در حدی است که یکی از دانشمندان در باره ی او گفته است.

«مایا کوفسکی با ادبیات روسی آن کرد که لنین با جامعه ی آن» مایا کوفسکی عضو حزب بلشویک بود و پساری از شعار ها و سخن رانی ها را او می نوشت و به راه می انداخت، زبانی رسا، منطقی گوینده و استوار داشت از زیستن توجیه و داشتن نیز فاصله است سنگ و چوب دار و درخت وجود دارند. اما زیسته نیستند حرکت می کنند اما قدرت آفرینندگی و خلاقیت ندارند. نمی توانند مانند انسان محیط خویش را تغییر دهند و تصمیم گیرنده و سر نوشت ساز خویش باشند. از وجود داشتن تا زیستن فاصله ی زیاد است، پساری فقط وجود دارند، زنده نیستند زیرا دست به کاری نمی زنند هر چیز را حواله به تقدیر می نمایند. و این - زیستن نیست همان وجود داشتن است مانند سنگ و درخت و دیوار بودن است باری لنین زیست وجه مرده و بار و زیست با آن عمر کو تا خویش توانست دنیایی دیگر را پیا فریند. جهان را دگرگون وزیر وزیر نمایم و حقوق لگد کو ب گشته ی رنجبران را حاصل نمایم، این وجود داشتن نیست، زیستن است، زیستن همه آفرین و شگفت انگیز. باری لنین کوتاه زیست عمر عفا با همیشه کو تا است و این زافان اند که عمر نواز می نمایند. عفا با ن کوتاه زیست اند و بلند پرواز. در خوار خاشاک به دنبال طعمه می گردند. پیام پاران در نفس داندلو حمامه پرواز را می خوانند، این را می دانند که مرغی زودرس در انتظار آن است، اما همیشه پرواز را در خاطر دارند «(۶) از آواز و از پرواز باز نمی ایستند»

خود ماکسیم گورکی در باره ی لنین می نویسد: «... اندر اکی عاری از قوس و بصارتی غیر عادی در امور سیاسی، از خصایص

سرشت لنین است. هرگز جهان چنین زبانی را نشنیده است که سیاست ملهم از لنین بدان سخن می گوید. بنگذار این زبان برای گوش های ظریف سیاستمداران در فراک و سموکنگ خشن به نظر آید. ولی به هر جهت این زبانی است به حد اعلا ی حقیقت گوینده. حقیقت خشن خواهد بود تا زمانی که انسان ها مانند موسیقی که یکی از حقایق زیبای آفریده ی انسان است. خود را زیبا نسازند» صاحب نظری دیگر در باره ی لنین می نویسد: «نام لنین به عنوان تئوریست و استراتیژیست کبیر انقلاب و استاد بی همتای تاکتیک سیاسی در تاریخ ثبت» «... ماسکولین بزرگ ترین شخصیت سیاسی و اجتماعی انگلیس در باره ی لنین می گوید: «... لنین وارث شایسته ی مارکس است و در تئوری نظیر و همانند دارد»

«تعالیم لنین پایه ی تئوریک وایدنولوژیک جنبش بین المللی کمونیستی است و تاریخ جنبش انقلابی نشان داده که هر انحرافی از لنینیسم مایه ی شکست و ناکامی است» (ولادیسلاو گولکا)

«... امروز در جهان جایی نیست که نام لنین در آنجا به عنوان سمبول مبارزه

بیگیرانه در راه آزادی و سعادت توده ها ی وسیع در زبان ها نباشد لنین تجسم زنده ی مبارزه است که به هر جایی قدم میگذاشت با ایمان راسخ خود به همه الهام می بخشید» (ویلیام گالاچر)

«... در آثار لنین حقیقت زدگی را که بشریت قرن ها در جستجویش بود پیدا کرده ام»

(یوهانس)

«... لنین نه تنها گفت و آموخت بلکه حرف های خود را عملی ساخت و راه مبارزه را نشان داد و لذا او در قلوب ملل مستندیده همیشه زنده است»

(سون یات سن)

هربرت اوئلس نویسنده ی انگلیس در ملاقات با لنین می نویسد: «... تا آن زمان شخصیت متفکر و جالبی که دارای چنان مقام پر مسؤولیتی باشد ندیده بودم»

«... لنین کسی است که حق تاریخ وی را به لقب بزرگ ستوده است»

(ملک الشعرا بهار)

«... لنین هرگز در آینه ی تاریخ با نظر تحسین به خود نگاه نکرد و فیاضی ساختگی نگرفت»

(رالف فوکس)

«... لنین انسانی بود بالاتر و والاتر از سایرین»

(ویلیام هود)

«... مایا بید بیرامون آینده، بیرامون اهمیت لنین برای آینده بیان دیشم. اما اهمیت لنین برای آینده چنان است که اگر آزمونی که او به کار بست به مراد نرسد. تمدن کنونی نابود خواهد شد»

(برنارد شاول)

«... برای نخستین بار در تاریخ اشک تأسف از مرگ کمی در همه ی کشور های جهان سر ایزر شد»

(رالف فوکس)

«... در گذشت ایلیچ بزرگ ترین ضایعه ی قرن است»

(ماکسیم گورکی)

و این مقاله ی فشرده و نابسته را به گفته ی درخشان مایا کوفسکی در باره ی لنین به پایان می بریم که

«لنین زیست، لنین می زید، لنین خواهد یاد داشت ها و اشاره ها:

- ۱- ایلیچین، استراواو حووا، پانکراتووا، اسمیرنوا، استلیفروفسکایا، شرح حال مختصر لنین، نگاه نشرات پرورس، ص ۵۰.
- ۲- همانجا.
- ۳- ماکسیم گورکی، ادبیات از نظر گورکی.
- ۴- شرح حال مختصر لنین.
- ۵- مجله دنیا، ویژه نامه لنین.
- ۶- فروغ فرخزاد.
- ۷- مهتاب کاندی.

خیبر زنده جاوید است

عاملین جنایتگر و خیانت پیشه درج اوراق تاریخ مبارزات خلق کشور گردید .
خیبر خونین ما « این اکبر شهیدان وطن یکوازی رهبران سر سپرده از بنیانگذاران حزب دموکراتیک خلق افغانستان بطور ز وحشتناک طعمه شلیک مرمی های جلادان حرفوی و آدمکشان وحشی گردید .

رفیق خیبر که نامش جاودان باد ! یکی از مدافعین سر سخت و وحدت سازمانی و ای دیالوژیکی حزب دموکراتیک خلق افغانستان بود که دفتر زندگی عملی از سمیز و پیکار عادلانه است بخاطر گسترش اندیشه های والای زحمتکشان و تأمین اصل برابری حقوق همه ملیت های ساکن وطن واحدمان افغانستان عزیز .

زندگی نامه رفیق شهید ماگروا راسنین بر این واقعیت است که رفیق خیبر پیوسته در محراق توجه کین نوزاده و خصم شریر محافل ارتجاعی و طبقات حاکم ستمگر قرار گرفته است . عشق و علاقه مندی او نسبت به نظام عادلانه اجتماعی ایقان شکست ناپذیر او بقدرت طبقه کارگر و ایمنان خلل ناپذیر اوبه اترانسیونالیزم پرولتری ، خصایل فروزان وی را در بر میگرفت .

محرومیت زندگی، تیرباران جگر گوشه هایش، زندان توان فرسا، غل و زنجیر و همه

دشمنانه پیمانها تنگ مشکلی دوران سازویر و مند سیاسی توده های رنج دیده کشور، بیباک و دلیر، بر شور و شگوفان برای رسیدن به هدف پاک خلقهای مان به پیش تاخت .
عظمت و درخشندگی حزب دموکراتیک خلق افغانستان « حزب طبقه کارگر کشور » در میان توده های وسیع مردم و افشار دموکراتیک جامعه بعنوان یگانه و سمبله نجات خلق و مشعل تابان در امر بیداری شعور طبقاتی مردمان بالا کشیده ما سخت سبب برانگیختن خشم و غضب فرعون صفنان امپریالیستی و ارتجاع کینه کار داخلی گردید .

سر انجام دستگاه استخبارات مرم کسری امپریالیسم جهاننوا امریکا « سیا » ، انلجنت سرویس انگلستان ، سی-آی-دی ، پاکستان و ساواک دولت شاهنشاهی ایران در تآبی با همکاران حلقه بگوش و فروخته شده داخلی، بنسوه درندگان وحشی دور از مروت دستان کثیف و آلوده بخون ملیون ها انسان بگناه جهان را با دانات و وقاحت تمام بر دامن پاک حزب دموکراتیک خلق افغانستان نیز رسانید .

شامگاهان ۲۸ حمل سال ۱۳۵۷ کار نامه سیاه و ورق ننگین دیگری محصول دست

احترام و بزرگداشت جنازه خیبر شهید ساعت ها راه پیمودند .
فضای شهر را نعره وطنپرستان مملو ساخت سکوت طاق فرسای سیاسی کشور در نحت امواج نیرومند فریاد های انقلابی همچنان مادر هم شکست .

خواهران و مادران نافع علیه های شور، فرزندان و برادران خویش را همراهی کردند و درین مراسم بی نظیر تاریخی که درخشندگی آن با خط جلی درج اوراق زمین جنبش انقلابی وطن ما گردیده ، صمیمانه و صادقانه اشتراک ورزیدند .

در بیانیه سیاسی پیر ک کسارمل هنگام برگزاری مراسم جنازه خیبر شهید تذکر و به عمل آمده بود : « امیر اکبر خیبر پیوسته بسرفا و هیئت که سکوت مرگبار وجود سوسیالیستی را باید شکست .... » « اکبر خیبر با شهادت خویش شخصا این سکوت را شکستاند .... »

باید در میان خلق رفت و خلتها را برای حمله علیه ارتجاع و امپریالیسم بسیج کرد ..... اشتراک و شمع خلقهای غلاب کشیده کشور هنگام شمع جنازه خیبر شهید عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان به یقین نمونه الهام بخش پیروزی های بزرگ مردم ما در راه حصول آزادی، عدالت، دموکراسی ، ترقی اجتماعی و رفاه همگانی به شمار می آید .
ارتجاع پست فطرت داخلی و جنایت پشیمان خارجی کشور از یکدلی و صمیمیت خلقهای مادرین روز عظیم تاریخی سخت به وحشت افتیدند و با استفاده از تاریکی شب بنسوه کاملاً رذیلانه به حزب دموکراتیک خلق افغانستان حمله بردند و کشتار هزارها انسان وطنپرست و انقلابی دیگر را مقدمه کارنامه های سیاه خویش دانستند .

سر سپردگان و آزادگان عمیق در میان غرش تانک های سرکش و مست و پرواز طیارات ، خلق افغانستان را به پیروزی رسانیدند و کشور ما صحنه کشتار های بیرحمانه و وطنپرستان نگردید .

داود دیوانه صفت و پاسبانان حلقه بگوش آن از صحنه سیاست زنده شدند و خلقهای آزاده ما از بند رستند و شگوفه های امید جوانه زد .

با پیروزی خلق افغانستان ارتجاع و امپریالیسم آرام ننشست . فعالیت خرابکارانه و امید غدارانه خویش را در مین ما با وقاحت و درده درایی تمام بار دیگر در روح نا پاک « قوماندان » توطئه و شمشیر امین و اضمیان فاسد الاخلاق، در درون جنبش انقلابی کشور تجسم بخشید .

حزب دموکراتیک خلق افغانستان، قشون آزاده کشور همانطوریکه نماینده دیوانه صفت نظام پیوسیده فیودالی را تا بود ساخت، بهمان ترتیب به اجنت رسوای « سیا » نیز جواب دندان شکن داد . حق بر باطل ، اصولیت بر زورگویی، عدالت بر جفاکاری پیروز گردید . جاودان باد خاطره حماسه آفرین شهادت رفیق خیبر !

حوادث زشت ، بانمام قدرت خویش نتوانست که رفیق خیبر را از راه شریف و انسانی، و از اهداف نجیبانه طبقه کارگر و همه زحمتکشان جهان منصرف سازد .

خیبر قهرمان این امتداد گرانباه رزم و پیکار انقلابی، فرزند رنج و مبارزه خلقهای ملیونی افغانستان، بخشی از حیات گران بهای خویش را در تربیت سیاسی و اجتماعی نیرو های انقلابی کشور و بخش اندیشه های رهایی بخش طبقه کارگر در میان توده وقف نمود .

خیبر شهید که دیگر او در میان مانیت ولی آرمان های مقدس و انسانی، اندیشه ها و مبارزات سرسختانه او، در خاطره ها جاودانه باقیست . شمشیر مصفا فیلسف را ستمگر چسبنا

شکست . ولی خوشبختانه برد تاریخ برای می انجامد که خیبر شهید در آن راه جهان سپرد .

روز سسی حمل ۱۳۵۷ در تاریخ همین ماجرا نه است پس بزرگ و فراموش ناشدنی . درین روز عظیم کاپوس ستمگران داخلی سخت تکان خورد و ولت امپریالیسم جهانی بلرزه درآمد .

مرکز افغانستان شاهد بهترین تشکیل مردم ما در دفاع شرافتمندانه از جنبش انقلابی و حزب دموکراتیک خلق افغانستان بود . از دوی عظیم زحمتکشان کشور وسیل خروشان نیرو های انقلابی با غرش آمیخته از توفان برسم

موتر حامل جنازه رفیق خیبر شهید عضو کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان

در محکمه فامیلی چه خبر است؟

مرد جوانیکه بایسر ومادر خودآمده بودنمی خواست زنش را طلاق دهد.

پول طویانه ز ند گیم را تباه کرد

علی گرفته ام و رویش رابه طرف مانوده گفت خوب ببینید و بشنوید و حال مرا تصور کنید که روزگاو من در خانه با اینها جطور بوده و چه حالی بر سر من بدبخت باطنه و گناهی میاورند ظلم شان بددی بود که از طفلک معصوم خود صرف نظر کردم ، همان طفلک را می بینید بچه من است این بچه در پوستم پیدا شد شوهرم را قسم دادم و گفتم بیاز راه غلط توبه کن بارکج بمنزل نمیرسد براه راست برو دیگر گناه عظیم دارم من حامله دار هستم - توبه کرد و حرفهای مرا هم قبول کرد چندماه زندگی آرام و پاداشتم مگر نمی دانم باز جطور شد که هنوز پسر من ده روزه نشده بود که مرا بزور مشت و لگد از خانه بیرون انداخته و گفت برو پول پیدا کن نان خورمفت من هم که ستم خرد بود خویش و قومی نداشتم سواد هم نداشتم در بدنامی و بدبختی غرق شدم وقتی بخود آمدم دیدم خوشبختانه در دارالتادیب هستم .

پرسیدم در همان ابتدا چرا مراجع قانونی مراجعه نکردی ؟

گفت : حالا که فکر می کنم میگویم بلی سبب و اشتباه کردم راستی در آزمون این توقع را از من نکنید زیرا من با عقل کم و سن کم و یکدختر اطرافی چشم و گوش بسته ای بیش نبودم درستی بودم که هر قسم تربیت می شدم همان را می گرفتم . و من بد اخلاق شده بودم و چاره ای هم نداشتم تا اینکه .....

وزن پیر دنباله حرفش را تکمیل کرد بالاخره در مزار گیر آمد بلی خوب بیاد دارم که یکسال و چند ماه پیش پسر من با همین طفلک شیر خواش در حالیکه چشمها نش حلقه کیود زده بود با - سرو روی پریشان بخانه من آمد (در یکی از ولایات) پرسیدم زنت کجاست - اول گفت مرده و بعد گفت با مردی گریخته بود، دستگیر شده و فعلا در دارالتادیب است .

مردوزن پیر هنگام حرف زدن گریه می کردند پسرا کوچک کاهی در آغوش پیرزن میرفت و زمانی هم دریفل پدر جای گرفت مگر زن جوان را که مادرش بود نمی شناخت .

مثل اینکه زن متوجه فکرم شده باشد گفت ببینید طفلک مرا می شناسد - حدس بز نید که چقدر مرا زجر داده اند تا از طفلک بگذرم . دو نیم سال قیدیم بر آمده بودو فعلا ۹ ماه آن باقیمانده و قتی که برای طلاق عریضه دادم گفتند در صورتیکه تسلیم شوهر و خانواده شوهرت شوی مدت باقی حسیب بخشیده میشود اما آرزو ندارم که در خانه او حتی یکروز زندگی کنم حبس را قبول دارم .

مرد گفت میدانم دلت جای دیگر گرم است - زن - هر چه هست خوبست بعد از این بنو هیچ غرض نیست مرد - بلی لباسهای رنگارنگ و جزئیاتیکه بروت میاورد جطور بد باشد مبصره دارالتادیب که ساکت ایستاده بود و حرفهایش گوش میداد گفت : آقا دارالتادیب مکتب است مگر مکتبیکه نظم و دیسپلین فوق العاده دارد .

زن جوان میگوید فایده اش چیست که مردم از شکایات و درد دل های ما باخبر شوند ؟ بعد از کمی مکث مثل اینکه چیزی بیادش آمده باشد گفت : بلی بلی بنویسد امیدوارم تا مردم از سر گذشت ما عبرت بگیرند و پدران و مادران دختران کوچک و معصوم خود را بزور پول و ثروت بکسی ندهند . و هم اگر دختران بدست برادر و یا خواهر بزرگتر می مانند برادر و خواهر بزرگ رحم کنند ، پول چشمپاشان را نگیرند به آینده خواهر خود هم فکر کنند - تا مثل من قربانی نشوند . من فعلا تباه هستم گوش کنید من ده ساله بودم که پدر و مادر مرا از دست دادم درین دنیا جز یک برادر سنگ دل کسو کوی را نداشتم . برادرم چند روز بعد با گرفتن یک مشت پول از آن مرد دواشاره بسمت دیگر اتاق که یک مرد جوان بالنگی سیاه در حالیکه طفلی رابه آغوش داشت و با پیرزنی مشغول صحبت بود نمود) مرا فروخت - از بخت بد شوهرم اخلاق و تربیت صحیح نداشتم زیرا که از همان آغاز از من توقعات بیجا و بیمعنی نمود و بزور و کوب از من میخواست تا خواسته های نامعقول او را بجا کنم و از راه های نامشروع و ارتباط با مرد های دیگر پول پیدا کنم . در هنگام مرد جوان وزن پیرما نزدیک اتفاقا همین جله آخر را می شنود . مرد میگوید بروی در و غلو سیاه وزن پیر دست خود را بطرفش تکان داده فریاد میزند ایمان خطا زک که ، زن جوان رویش رابه طرف آنها نموده و میگوید شما دیگر خاموش باشید از دست تو پیرزن بهمین روزگار افتادم .

زن پیر گفت : آه من در مزار گرفته شدم این فیشن و درشن را بهین دیروز پیراهن مخمل سیاه پوشیده بودی و امروز سرخ ، بگوانا را کی برایت آورده ؟ زن گفت : نویست از یکی از دختران دارالتادیب

در اتاق رئیس محکمه فامیلی برای تهیه راپور پیرامون اختلاف در بین خانواده ها به انتظار می نشینم تا با یکی از مدعی علیه ها گفتگو نموده و درد دلش را در صفحات مجله انعکاس بدهم انتظارم زیاد طول نمی کشد و مراجعین یکی یکی دیگر برای ملاقات با رئیس محکمه داخل می شوند - و من با استفاده از فرصت گزارشی در زمینه ترتیب که اینک تقدیم می گردد زن جوان سفید چهره با لباسهای معمولی در حالیکه دستمالی بستر بسته بود و همراهی زن نسبتا مسن که سرو وضع مرتب داشت و خود را بعد آمیصره دارالتادیب معرفی نمود با یک عسکر هم در انتظار ایستاده بودند توجه ام را جلب نمود .

بناها نزدیک شده می گویم ممکنست مشکل خود را برای منم که راپور مجله ژوئیلون هشتم حکایت کنید تا در دلد و شکایات تان را در مجله بنویسم .

هر بایواز یکه نزد یکنفر میاید چتها باید یکی از اعضای خانواده طرف باشد مانند پدر، مادر، خواهر و یا برادر، کس دیگر حق آمدن ندارد و بایواز هم در حضور خودما باید ملاقات کند و چیزهایی که برای زندانش آورده تسلیم نماید. این زن تاکنون با یوازی ندانسته است. می پرسد افادش در آنجا چگونه است؟ میگوید، واله تا حال بدی ازش دیده نشده بسیار منظم و خوب است. مانند سایرین صبحها درس میخواند، بعد از چاشت بخیاطی می رود و اوقات بیکاری را هم به کارهای خانه و شستشوی لباس و غیره کارهای شخصی میگذراند که البته همه کارهایشان تحت نظر ما صورت میگیرد. وی علاوه کرد: ما اصلاً چنین زنان و دختران جوان را برای تربیت و رهنمایی در دارالتادیب میاوریم تا در آینده از لغزش و گمراهی نجات یابند و هم رسته ای بیاموزند که بعد از شان بخورد. زن جوان گفت: بپرسید اگر بد باشم لافل در زندت که کوتاه هم نبود یک بایوازی می دانستم قسم می خورم که در زندان راحت تر هستم نسبت به زندگی باین مرد.

بمجردیکه زن جوان مک می کرد خوشی و رسته سخن را بدست می گرفت: دختر هنوز تازه عروس بود که کیف کابل را کرد چشمش از همانوقت سفید بود هرچه عذر داری کردم که کابل نروید قبول نکرد بجهام را بازی داد تا که سرحد شان به اینجا حارسید.

زن جوان گفت: همه شان تر بیت صحیح ندارند. دعوا جلب هستند. اگر محکمه وضایت نداده عزم بریاد میشود من می خواهم خود را از جنگال اینجا نجات بدهم. مرد فریاد زد تنه نمی گذاریم تو از من جدا شو و سوی دیگر کنی قسم می خورم و یا نازنده هستم و زنده هستی از من میشی و یا زن عکس. و ادامه میدهد:

حرفهای زن را باور نکند دروغ میگوید خودش گمراه نده و قتی که به کابل آمدیم اصرار کرد که بگورس با سودای شاملش بسازم من هم گول خوردم و او را بگورس شامل ساختم از راه کورس با کسی آشنا شده و مریخت. بد اخلاق است. مگر من مانفان والا پیش نیستم.

پرسیدم: آفتنها که ادعا میکنند زنان بد اخلاق است پس بطور حاضرید در باره باوا زندگی کنید؟

مرد گفت: فقط او را بدست من بدهند که من او را تسلیم برادرش کنم. مردم محله ما خبر ندارند که زنم مریخته و فلان بندیس برای همه مخته ام مریض است و در کابل در یکی از شفاخانه ها بستریس. هر چه او میگوید دروغ است حتی یکنفر شاهد هم ندارد.

زن میگوید چرا دروغ بگویم. در کابل زن همسایه ما میتواند شاهد خوبی باشد چونکه او همیشه از من می پرسید تو هر روز کجا میروی و شوهرت چوچه را نگه میدارد؟ مرد گفت: زن همسایه هنوز هم است بیا برویم و هر کس هم که میاید بیاید بین چه میگوید. زن گفت: حتماً حالا تو یا دشت داده ای که سرمن شاعدی ناحق بدهد. یکی از کسانی که آنجا حاضر بود گفت: همیشه ترا تنها بیرون می فرستاد و یا اینکه بخانه هم کسی را دعوت می کرد. زن سرش را پائین انداخته و گفت بلی به خانه هم مهربان می داشتیم و حتی از مزاورفتم هم خبر بود. خوش بختم هر جمله زن توبه می کشید و خال زمین و یا دیوار را به یغن و دوزن می گوش میمالید و مرد دروغ است دروغ است ای چشم بی خیالت در کفر ترا تکرار می کرد. از ایشان خواستم عکس بگیرم زن جوان متردد بود و بالاخره نی گفت: مگر مرد برضد زن گفت بگیرید پروا ندارد بگذارید حالا مردم

بدانند که باجه زنی سرو کار دارم و زنم چه قسم است. بدل گفتم قضاوت خیلی مشکل است زیرا خودم متوجه این نکته شدم و قتی که حرفهای زن را می شنیدم دلم بحالش می سوخت و می گفتم بیچاره و هم وقتی حرفهای مرد را گوش میدادم باز قسم دلم می سوخت و می گفتم بیچاره. پس به تر است قضاوت را برای قاضی صاحبان بگذاریم و درباره زن و شوهر چیزی نگوییم تا مباد قضاوت بکطرفه در باره شان صورت بگیرد. فقط از رئیس محکمه در باره قضیه فوق می پرسیم رئیس محکمه قاضی عبدالحمید نصیر میگوید: این زن جوان چندی قبل عریضه ای نموده بود و از شوهرش تفریق می خواست ولی از آنجائیکه شوهر این زن در کابل بود و باش ندارد و محل سکونت و محل وظیفه اش در یکی از ولایات است موضوع بها ارتباط نمی گیرد و از صلاحیت ما خارج است و محل رسیدگی دعوی همان ولایت مربوطه شان می باشد و موضوع شان از اینجا مسترد گردید. لطفاً در مورد صلاحیت محاکم کمی روشن

بیاننازید؟

باید گفت که از نگاه منطقه، هر منطقه از خود صلاحیت قضایی دارد. وی افزود: طبق ماده ۱۱ اصولنامه اداره محاکم عدلی دعوی جزایی در محل وقوع مسکونه مدعی علیه حل و فصل می گردد. طو ر مثال شخصیکه عریضه میکند فرضاً در هرات است باید در همانجا دعوی کند و بیا شکل دیگری اینست که در صورت معاذیر شورای عالی قضا صلاحیت دارد که یک موضوع را از صلاحیت یک محکمه بمعکله دیگر تبدیل نماید سوال نمودم: قضیه این زن جوان که خودش در دارالتادیب است و به کابل می باشد و موضوعش از اینجا مسترد شده بطور میتوانست دعوی خود را تعقیب نماید؟ گفت: این زن و سایر کسانی که حکم نظریه معاذیر نمی توانند به محل بود و باش اصلی بروند میتوانند به شورای عالی قضا عرض حال نمایند در صورتیکه دلایل معقول داشته باشند و میتوانند به شورای عالی قضا عرض حال نمایند موضوع شان از صلاحیت محکمه همان منطقه (ولایات) باولسوالی ها) به کابل تبدیل می شود.

از دواج و طلاق

از نگاه یک روانشناس

گفت و شنودی با شیپره نقشبندی استاد پوهنځی تعلیم و تربیه

بیشتر و از دواج های اجباری که اکثر بدون رضایت دختران و بخاطر پول و ثروت که به اساس ما دیات استوار باشد غالباً به طلاق می انجامد. به همین اساس وقتی تفاوت سنی زیاد بین زن و شوهر موجود باشد چون هر کدام به اقتضای سن و سال خود دارای سلیقه مخصوصی خود اند و در نتیجه افکار شان با همدیگر توافقی ندارد همین عدم توافق اکثراً زندگی آنها را به مشکلات مواجه میکند. همچنان بعضاً دیده شده که زوجی با همدیگر هماهنگی داشته و لی بعد از مدتی مجبور به ترک یکدیگر میشوند در این مورد در اثر یکتو اختی زندگی و عوارض ناشی از آن زن و شوهر احساس سردی و دلنگی کرده و از یکدیگر خسته میگردند.

به همین اساس عامل مهم دیگر را باید تحول و وضع اجتماعی زن دانست زن در سابق از بسیاری حقوق انسانی محروم بود و در مقابل رفتار غیر انسانی شوهر خود چاره جز سازش نداشت. زن محکوم به طلاق او، ولی در حال حاضر زن با داشتن سواد و در یافتن یک قسمت از حقوق خود دیگر نمیتواند خودخواهی و زورگوئی شوهر خود را تحمل کند و خود را به چشم کشیز و برده

در مورد عوامل طلاق کمی صحبت کنید: طلاق یکی از مشکلات بزرگ جامعه امروزی است و عوامل متعدد دارد که ما در اینجا به عوامل مهم آن اشاره میکنیم: غالباً دیوانه و عاشق شدن و غافل ماندن از واقعیات، و وقتی دختر و پسر در این حالت و عجله لایق با سن کم و بدون رضایت والدین تن به ازدواج میدهند طبیعی است که با این نوع ازدواج هاست و متزلزل است. همچنان بسیاری از جوانان ماهنگام ازدواج برداشت رویایی از زندگی آینده خود دارند و در ذهن خود از دواج را سفری شیرین به دنیای سرشار از تجمل و لذت و خوشبختی میدانند و توقعات بیش از حد از شریک زندگی خود دارند در حالی که نپیدا نند در زندگی با دید اکثر حالات ناخوشایند و ناتوانی.

گاهی پدر و مادر در زندگی فرزندان خود سایه می اندازند و ظاهراً به علت علاقه زیادی که بفرزندان خود دارند در زندگی آنها دخالت میکنند در حالی که همین دخالت های نابجا زندگی فرزندان آنها را به ویرانی میکشاند. همچنان ازدواج های که بخاطر جلب رضا نیست خانواده و بدست دهنان مردم، فراوانی است. افراد از محیط خانواده، کسب آزادی

ببیند. ممکنست بگویند که اثرات طلاق بالای روحیات طفل تاجه حد نقش دارد؟ گفت: تا چه طلاق عواقب و خیمی در قبال دارد و غالباً اثرات منفی بالای اطفال دارد طفل ای که در یک محیط پر از جنگ و جدال زیست کرده و همیشه ناظر کشمکش بین والدین خود است شخصیت سالم نداشته و خلاهای در شخصیت او به مشاهده میرسد اینگونه اطفال عصبانی، گوشه گیر، رنجور و با عقده های فراوان بار آمده در مسایل درسی مکتب با مشکلات زیاد مواجه میشوند. همچنان محرومیت از محبت والدین و یا کمبود یکی از آنها مسبب بروز ناراحتی های زیاد میگردد و طفل به بلا تکلیفی عجیبی دچار میشود. چون والدین مجال مراقبت از بقیه درصفت ۶۷

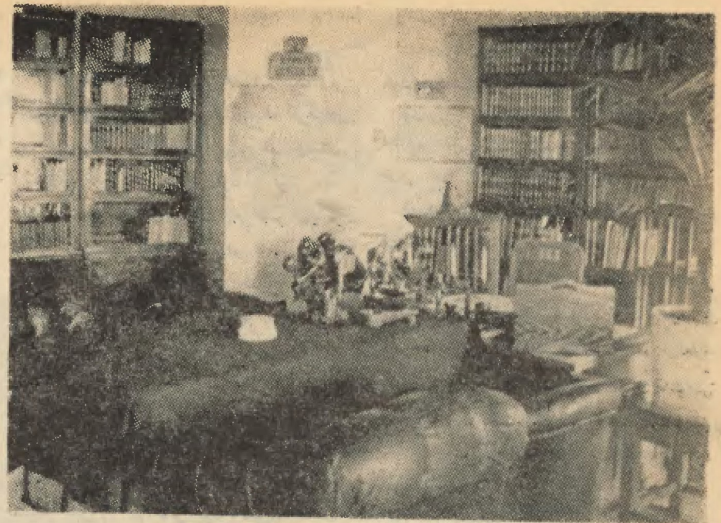
در دفتر کرملین :

لحظاتی بحرانی بیشتر در خزان ۱۹۱۹ قرار سید یعنی هنگامیکه فقط چهار دهم حصه باقیمانده خاکهای روسیه از تسلط مداخلة گران و گارد سید نجات یافت. درین وقت با وجود بروز فحطی در سر سنگی که هزاران نفر جان شما را از دست داده و نیروهای ملی، نیز تقریباً فرسوده و درهم کوفه شده بودند.

ولی جمهوری روسیه توانست با خیزش مالک قدرت یعنی بی شود. دو سال بعد ولادیمیر ایلیچ لینن آخرین بیرق را از روی نقشه عملیات جنگی پس کرد و غایت کار، مندان و کارگران را با موافقت با بدفترش فراخواند و اعلام کرد که: «ازین بعد، هیچ عنصری از مداخلة گران در قلمرو جمهوری ماعرض وجود نخواهد داشت و ما اکنون امتوا نیم به ساختمان صلح آمیزی متوسل شویم». علاوه بران این حرفها و کلمات مجموعه از سخنان لینن بعداً در سراسر دنیای خا رج نیز پخش شد و طنین افکند چنانچه او گفته بود که: «ما (حزب

این فرمان هر گونه امتیاز و برتری نژادی و قومی و هر نوع تبعیضات و تفریقات ملی لسانی و مذهبی ملغی شد و برای کلیه اقلیتها ی نژادی، قومی و مذهبی مساکن روسیه، آزادی کامل را تضمین کرد. این فرمان که در حقیقت «اعلامیه حقوق مردمان روسیه» پنداشته میشود، اربعان خوبی را برای مرد م اتحاد شوروی ببار آورد و بر اساس آن مردمان آسیای میانه نیز مانند سایر ملل روسیه، امکان آنرا بدست آوردند تا دولتهای متحدی را

تشکیل کنند و اقتصاد و فرهنگ خود را انکشاف دهند. هدف فرمان، مورد بحث عبارت از جلب پشتیبانی کلیه سر بازان، کارگران، دهقانان و سایر افراد ملل روسیه، نسبت بدولت جدید بشمار میرفت که البته این مسأله برای دولت نوین، ضروری بود. زیرا هنوز پیریزی قطعی و نهایی انقلاب بصورت مطمئن و کامل آن تا عین نشده بود، ولی فرمان ذکر شده با دیگر فرمانها عا ملا نه و هشیا را نه منطبق گردید و با مشکلات و عوامل احتمالی آنزمان را ازین برد و به اساس فرمان دیگر تاریخی ۱۵ نو میر ۱۹۱۷ تمام با نکهای خصوصی نیز ملی شد. فرمان در باره «صلح» که شب هزدهم

اطاق مطالعهی لینن در دفتر کرملین

بعده صفحه ۴۳

لنین: انسان

بشر دوست...

داشته باشند. در عین حال تصمیمات لینن در همان برگزیده کارگران فنی و غیر فنی برای صاحبان کلیه واحدهای صنعتی لازم الاجرا خوانده شد. و هو سمات بزرگ صنایع و حمل و نقل ملی گردید و تا پایان سال ۱۹۱۸ کلیه امور ملی شدن آنها انجام شد و هشت سو سیالیزم علمی و دولتی بنیاد گذاری گردید فرمان هر بوط

بازدید امیرامان الله از اکادمی علوم اتحاد شوروی.

چینگه اکادمیسین کاربشنکی مهبان عالی افغانستان را خیر مقدم میگویی

صفحه ۴۴

ژوندی او پرمختللی دی وی د افغانستان دد مو کر ائیک

جمهوریت او شوروی سوسیالیستی جمهوریتون د گوند و نواو

خلکو تر منځ دوستی او پیوستون.

بلشو یك)، روسیه را از دست نیرو مندان نفع غریبان و زمینکشان و از تصرف بهره کشان و استثمار گران بود مرد م کارگر در آورده ایم. حالا باید ما روسیه را اداره کنیم» از همینجا بود کسه لین سا ختمان نخستین دولت سوسیالیستی جهان را برپیزی و رهنمایی کرد او در دوره زندگی بر ما چرا و مملو از مشکلات متعدد خویش، مبارزه ها نمود تا آنکه ما حاصل آن اعتبار سوسیالیزم در عمل شد.

بر میز تحریریکه لینن روی آن کسمار میکرد، هر چیز بمنصه معین و مشخص آن مورد استفاده قرار میگرفت. مثلاً در قسمت راستی تبلون و بطرف چپ وی محفظه های کوچک اسناد مهم و ضروری و در وسط میز معمولاً کاغذهای کارآمد مربوط به مجاری روزمره جا داده میشد وی همیشه عادت داشت تا یکبار در قیچی نسبتاً بزرگی را روی میز بصورت نشانی بگذارد. او به استثنای یک جعبه فوقانی طرف چپ میز تحریرش، دیگرها را همیشه مقنول نگه میداشت. اسناد و کاغذهای اجرا شده را بعد از اجرا آرد صد و هدیات در محل معین آن میگذاشت

محا فطت آبدات تا ریخی وهتری وا شمای
عتیقه بکار آغاز کرد . بطور یکه دردیف
عجواز از یکمزار ویکصد و هشتاد مؤدی،

موزیم مر کزی «وای. لنین» واقع مسکو
محتوی چنان آثار یست که حاکی از
نسانه های زندگی و فعالیت های سیاسی،
دولتی و علمی لنین بوده و شهرت جهانی
دارد . همچنان مجموعه آبدات تا ریخی
زادگاه لنین در شهر اولیانوسک و موزه

محل تبعید لنین در سائیریا متعین دهکده
شوشنسک از شهرت فراوانی برخوردار
است . با ابتکار لنین در سال ۱۹۱۸ پلان
تکثیر آبدات و یادگارها که در آن
پروگرام و وسیع ساختمان آبدات برای
انقلابیون و علما واهل فرهنگ در نظر
گرفته شده بود ، طرح گردید که در راه
انکشاف مظاهر هنری نقش موزی را بازی
کرد .

لنین در مورد سینما گفته است که: «سینما
برای ما مهترین هنر از تمام هنرهاست»
این سخنان وی که در طلوع آفتاب دولت
شوروی ابراز گردیده است ، بوضاحت
ارزش سینما را در پرورش هنری و سیاسی
مردم مشخص میسازد و تبار هنر سینما
با امضای اعلامیه ملی ساختن صنایع
سینما توسط لنین آغاز میابد . ازجمله
فلمهای یکه در باره زندگی و فعالیت های
موصوف تهیه شده و مقام خاص هنری
و شهرت زیاد دارد عبارت است از: «میخائیل
روم» «لنین در اکو بر» و «لنین در سال
۱۹۱۸» . همچنان در سالهای بعد از جنگ
کبیر میهنی ، فلمهای عالی دیگری درباره
این مرد متفکر چون «حکایاکی درباره
لنین» و «لنین در پوند» نیز تهیه
و به عرض نمایش گذارده شد .

بقیه در صفحه ۶۴

باید همه علم ، تخنیک و همه دانش و هنر
را گرفت . بدون این مازندگی یک جامعه
مترقی و پیشرو را ساخته .

نمیخواهیم .» یعنی کلتور نوین سوسیالیستی
بصورت کل چیزی مجزا از کلتور
گذشته نیست ، بلکه مولود تمام ارزشهای
فرهنگ جهانی قبل از خود میباشند . لذا
هدف عمده انقلاب فرهنگی در چنین جامعه
عبارت است از : ریشه کن کردن بقایای
گذشته در ذهن مردم ، آزاد کردن مردم
از فقر و محدودیت معنوی ، تربیتشان
باجه نبینی علمی و صفات و معاییر جدید
اخلاقی و معاشی ، تأمین اشتراک
خلاق تمام اهل کار و اداره دولت و
ساختن فردی که از هر جهت انکشاف
یافته بوده و خلاقانه میاندیشد و فعالانه
عمل میکند . همان بود که با ترسیست
ملی لنین طی مدت کوتاه تاریخی ، مساله
نسای کلتور تمام مردم کشور شوروی عملی
گردیده و یک کلتور واحد کاملاً خلقی
بوجود آمد .

آوانیکه با فعالیت های نو سازی جامعه
مترکز روسیه شوروی لنین تمام نیروی
را در جهت دستیابی و شکوفائی استعداد
های مبارز و عناصر پراننده از میان
نودهای عظیم مردم ، صرف میکرد باحسن
نظر چنین ابراز عقیده کرده بود که : «استعداد
های دورا نساز در خلق نهفته است . یعنی
در نهاد کارگران و دهقانانیکه کار دیگران
را استثمار نمیکند و سرمایه هز او را
نیان را میکوفت ، هلاک میکرد و بدور
میانداخت .»

از نخستین روزهای انقلاب ، دولتروسی
شوروی برهنمای «لنین» تمامی گنجینه
های فرهنگی کلیه خلقهای با شنید فامیرا
توری روسیه سابق را تحت محافظت
گرفت و هیاتی در باره امور موزیم ها و

کلتور و هنر تمام ازمه و تمام خلقی
سوسیالیستی بدون فراگرفتن و انکشاف
دادن همه آن خوبی ها یکه در کلتور
یافت میشود امکان پذیر نیست . علاوه
براین تا کید میکرد که : «همه آن فرهنگی
را که از کاپیتالیزم مانده است باید
گرفت و از آن باید سوسیالیزم را ساخت

وسکرتان مؤلف در جریان روز اوراق
مذکور را گرفته و مورد تعمیل قرار میدادند
بدون جایب میز تحریر و در جری و محور
داری تعبیه گردیده که بنا بر تقاضای
لنین در سال ۱۹۲۰ جهت تقدیر کتب
دیفرش بسیار ضروری ساخته شده
بود .

لنین معتقد بود که حزب و دولت بدون
اشتراک و اتحاد نمیتواند گامان زحمتکش و
کارگران و روشنفکران بوجه مطلوبی
نمیواند چرخ تدویر امور مربوط را فعالانه
و سریع ، بچراکت آورد ، لذا وی به این
پایان آوران اهمیت زیادی را قایل بود و
آنان نیز همیشه و در مواقع ضروری در بنجا
بمحورش میرسیدند . همچنان وی
مطالعات عمیق و نوشتن را بپورهای
مورد نظر را برای کنگره حزب در دفتر
کار و اتاق مختص آن سرپرا میکرد .
برخی نوآورهای دیگر :

موسس کشور شو راها در سال ۱۹۱۳
که از مشاهد عقیماند گیهای فرهنگی
میباشست سخت رنج میبرد ، باری بصراحت
نوشته بود : «چنین کشور عجیبی که در
آن توده های مردم از نظر معارف ، تنور
و دانش چنان تا راج شده باشند ، در
ازوبابجز روسیه ، دیگری باقی نمانده
است و این وحشت توده های مردم و مخصوصا
دهقانان تصادفی نمیباشد .» لذا وی در
نخستین روزهای بعد از انقلاب بمقصد
ساختمان موقوفه اهداف مورد نظر شد
قدم اول «انقلاب کلتوری» را ضروری دانست
و در قبال تدابیر و جزئیات نقشه هایش را
قدم دوم ، از نظر در عمل پیاده کرد . وی
بمنظور تجدید ساختمان معنوی جامعه
مترقی اظهار داشته بود که : «تکمیل

میز تحریر و گوشه ای از دفتر کار لنین در قصر کرملین

در هفته گذشته نظر یکعده از همشهریان را در مورد شعار سازمان صحتی جبهه ن «سگرت یا صحت انتخاب باشماست» خواستیم که اینک به ادامه آن چندتن از هوطنان مانظر خود را در این باره ارایه نموده که از نظر شما خوانندگان ارجمند ژوندون گزارش می یابد :

قدوس اندیشمند استاد روان شناسی در پوهنتون کابل در مورد این سوال که آیا حرف ها و سخن های کسیکه خودش معناد به سگرت باشد و دیگران را از سگرت واضرار آن منع سازد تاثیر خواهد بخشید؟ گفت:

معناد بودن به سگرت و در عین زمان صحبت در مورد مضار سگرت در اکثر کسان ممکن است تولید شک نماید، و شاید آنها در سر یک دورا هی قرار گیرند که اعمال من درست است و یا گنهارم، اگر من توانسته باشم

باشنوندگان خود روابط خوب ویر از اعتماد برقرار کنم و برایش واضحا بگویم که اگر من سگرت میکنم اشتباهی را مرتکب میشو م شاید عده شان گفتار مرا قبول کنند و لی جانی اینکه یکعده دیگر این سخنان مرا قبول نکنند زیاد است، اگر هم قبول کنند که واقعا سگرت ضرر دارد در مورد من و سلوک من مشکوک تر خواهند شد در نتیجه

رابطه بر از اعتماد ما صدمه خواهد دید . طوریکه این سخن غلط معروف شده که سگرت، رفع خستگی میکند، این امر حقیقت دارد ؟

سگرت دارای موادنکوئینی است و نیکوتین از جمله مواد کیمیای است که تاثیر تبیه کننده بالای سیستم عصبی دارد . کشیدن سگرت سبب فعالیت زیاد تر سیستم عصبی میشود اما باید در این مورد چند چیز را مد نظر گرفت . اول اینکه استعمال مواد مسگرت سبب میشود که سیستم عصبی به مقا بل مقدار کم نیکوتین تبیه نشده بلکه برای تبیه و فعال ساختن سیستم به مقدار زیاد تر

به مناسبت روز جهانی صحت :

بعضی ها چنین عقیده داشته باشند و چون این ذهنیت کدام اساس علمی ندارد عموما از نگاه علم روان شناسی نیز نادرست شمرده میشود اعتقاد به سگرت يك سابقه کسبی است یعنی شخص احتیاج به سگرت را از محیط کسب نموده و بدین بصورت طبیعی به آن نه تنها نیامزدنی ندارد بلکه بعضا هم تحملش را ندارد . ترك سگرت هیچگاه کدام حالت سوء جسمی و یا روحی را در شخص معناد یارنی آورد که زبان بخش و جبران ناپذیر باشد در ترك سگرت عوامل روحی مثلا فاطمیت و اعتماد به نفس و قدرت اراده و تصمیم بیشتر دخیل است اگر مرد شخص معناد این خصوصیت ها باقوت لازم موجود باشد موضوع مشکل بودن ترك سگرت اصلا مطرح نیست .

چگونه میتوان سگرت را ترك داد ؟ چنانکه قبلا گفته شد هم در معناد شدن به سگرت و هم در ترك گفتن آن عوامل مختلف روحی عمل می کنند . کسانی که سگرت معناد شده اند شاید سگرت کشیدن را در اول از روی کنجکاوی «که در باره آن و اینکه چه نوع تأثیری بالای انسان وارد

نیکوتین ضرورت میداشته باشیم . و اگر هم کشیدن سگرت سیستم عصبی را قوا تر می سازد که در نتیجه شخص احساس خستگی نمی نماید این تاثیر نسبتا زود گذر و موقتی است و این واقعیت تنها در مورد اشخاصی صدق میکند که قبلا سگرت نکشیده اند و یا نیکوتین سگرت قبلی از بدن خارج شده باشد .

دوم اگر قبول کنیم سگرت باعث رفع خستگی میشود ممکن واقعا سگرت کشیدن باعث رفع خستگی گردد ولی باید بخاطر داشت که این سگرت نیست که رفع خستگی میکند بلکه عقیده ما به کشیدن و یا تلقین است که این نتیجه را بار می آورد . هر چیز دیگر هم در صورتیکه ما عقیده داشته باشیم میتواند رفع خستگی کند آن چیز هم میتواند باعث رفع خستگی شود .

بهترین راه مبارزه با سگرت چه است ؟ به عقیده من بهترین راه مبارزه با سگرت داشتن اعتماد به نفس و اراده قوی است ، بداشتن اعتماد و اراده قوی میتوان سگرت را تحت هر نوع شرایطی ترك گفت : به عقیده

«سگرت یا صحت؟ انتخاب باشماست»

میکند چیزی بدانند .

« وقتی نو جوانان ، بزرگسالان و یا هم قطاران خود را در حال سگرت کشیدن دیده اند ممکن است حرکات و ادا های آنان مورد پسند شان واقع شده باشد و با تقلید از آنان خود را روحا مثل آن بزرگسالان و یا کسان دلخواه و ایدیل خود احساس کرده باشند» یا بزرگش منشی با این احساس که سگرت کشیدن آنها را بزرگسال، جوان رسیده و مرد و یازن کامل، نشان میدهد» آغاز کرده باشند، همچنان پیروی از ارزش های گروه های همسن و سال و یا سگرت کشیدن بر سبیل سرگرمی و تغییر حالت نیز ممکن است شخص را معناد ساخته باشد و نیز سبب الحصول بودن سگرت به شخص یا قوا می دایمی و ممتد به معنادین نیز احتمالا انسان را معناد می سازد عادات مختلف انسان در اثر تکرار عمل بیش از بیش تقویه و مستحکم می گردد سگرت کشیدن از جمله عاداتی است که باینحساب بصورت دوامدار و همه روزه استحکام و تقویه حاصل میکند و قوام به آن ذهنیت و عقیده در باره آن نیز طوری شکل گیری می نماید که گویا از نظر شخص معناد ترك آن اگر ممکن نباشد نهایت دشوار است . بهر اندازه ای که این طرز تلقینی مستحکم تر شود بهمان پیمانه قدرت تصمیم گیری در ترك گفتن آن تضعیف میشود مثلا چنین شخص بجای آنکه از ضعف توانایی در ترك سگرت چیزی بگوید آنگاه که بحث در باره این موضوع بمیان می آید از آن طفره می رود و باصطلاح روان شناسی دلیل تراشی های گوناگون را در پیش می گیرد . مثلا اذعان میکند که «من نمیتوانم آنرا ترك کنم لیکن خودم نمیخواهم» یا «اگر همین سگرت را هم نکشم دیگر چه است که با آن مصروف شوم» و غیره . اما حقیقت امر

من اگر اکثریت معنادین به سگرت نمیتواند سگرت را ترك کنند این است که ایشان در مورد کشیدن سگرت يك سلسله ذهنیت های غلط را انکشاف داده اند . مثلا فکر میکنند که کشیدن سگرت يك نوع پرستیژ و افتخار است و هر باریکه سگرت میکشند احساس غرور و افتخار میکنند این احساس سبب تقویه سگرت کشیدن می شود اگر شخص اراده قوی داشته و عقیده داشته باشد که نود کردن سگرت نه تنها يك عمل فوق العاده نیست بلکه باعث اذیت اطرافیان هم می شود به آسانی میتواند آنرا ترك کند .

غلام جیلانی یغنی استاد روان شناسی پوهنتون کابل:

در مورد شعار (سگرت یا صحت انتخاب باشماست) چه نظر دارید ؟

شعار «سگرت یا صحت، انتخاب باشماست» از نظر من درست ترین شعاری است که در مبارزه با سگرت میتواند باشد . هر موضوع دیگر غیر از صحت، مثلا اقتصاد یا کلمه دیگر، آنطوریکه کلمه صحت موثر است آقدر جالب توجه نیست . زیرا بعضی مردم شاید از اینکه سگرت اقتصادشان را متضرر می سازد بیم و یا اعتنای نداشته باشند اما زمانیکه موضوع صحت در میان می آید تقریبا همه مردم به آن علاقمندی نشان می دهند شاید کسانی پیدا شوند که این عقیده و ذهنیت خود را در عمل هم منعکس نمائند اما خواهی نخواهی تحت تاثیر واقع میگردند .

از نگاه روانی ترك سگرت مشکل است یا خیر ؟

اینکه «ترك سگرت مشکل است» ما نمیتوانیم این عقیده را بحیث يك حقیقت قبول کنیم این يك عقیده است ممکن است

قدوس اندیشمند و جیلانی یغنی که پیرامون سگرت و ضرر های آن نظر میدهند

به والدین است که متوجه کودکان باشند

دود کنند . کودکان با سن و سالیکه دارند بیشتر کوشش میکنند که از بزرگان تقلید نمایند، حتی گاهی دیده باشید که چند طفل اداء و اطوار والدین شانرا درمی آورند و خود را در جای آنان قرار میدهند . پس حتی تقلید در کودکان خیلی زیاد است . از همین رو باید به این کودکان که جوانان و مردان و زنان آینده کشور اند طوری فهمانده شود که از یکطرف بحرف های معلم، ووالدین خویش ایمان پیدا کنند که سگرت واهمال آن چیزی بسیار بدی است ونباید آنها به آن مبادرت ورزند واز جانی دیگر معلمین و با والدین باید در حضور کودکان از کشیدن سگرت جدا خودداری ورزند . زیرا اگر قرار باشدکه معلم ویا والدین اطفال خود سگرت بکشند وبه آن معتاد باشند وبا سگرت که درکج دهن دارند به کودکان واطفال شان بگویند که سگرت چیزی بدی است . صحت را خراب میکند، فکر میکنم که این حرف کمتر تاثیری بالای آنها داشته می باشد.

ناتمام

باشد هم نشود زیرا نصیحت عالم بر عمل سوار نیست اما من تا حد نهایی میکوشم اگر اراده سگرت کشیدن داشته باشند مانع شوم .
آیا زن ها بیشتر به سگرت علاقه دارند .
بامرد ها ؟

تلاشندی زنان بسگرت تمیل بخصوصی ندارد تا من در باره اش چیزی بگویم طوریکه مشاهده کرده ام چه زن بامرد هر کدام اگر معتاد بسگرت شد ترک کردنش بسی مشکل مینماید .

چطور میتوان از آن جلوگیری کرد ؟
برای جلوگیری از سگرت وعبازده به آن بهترین راه . عزم خلل ناپذیر و تصمیم فاطم است که تو باره بسگرت رو نیاورد . دوری گزیدن از اشخاصیکه معتاد بسگرت هستند واین کاری بس مشکل است زیرا تمام محیط جهان پر از انسانهای دودی و معتاد بسگرت است و بهترین راه اینست تاگی دانسته کان

اعور، تولید و توریذ سگرت را منع فرار دهند گر چه قصی بزرگ اقتصادی را دستکاه دولت متحمل میشود اما در برابر آن صحت میلیونها انسانرا از خطر امراضیکه ناشی از سگرت است وقایه مینمایند .

چرا عوسمه جهانی صحت انبیهه جاز و جنجال را برای میندازد وروزی را بنام دود صحت یا سگرت سمها میکند . بهتر است اجتماع بزرگ جهانی را دعوت کنند تا کارخانه های تولید سگرت را فیلج کنند وازین مفاد هتفت که جان هزاران انسا نرا بغطر

میندازد چشم ببوشند تا وقتی چنین کاری را انجام ندهند تا ممکن بنظر میرسد که مردم جهان از چیزیکه بدسترس شان قرار میگردد و بااعلان های پر طمطراق تلویزیونی و رادیویی و سینمایی همراسه دوری گزینند

تربیا نیعی معلم مکتب قلعه وا حد

تربیا نیعی معلم مکتب قلعه واحد در مورد مضار سگرت و اینکه چرا یکدهه از نوجوانان و حتی اطفال به سگرت رومی آورند گفت :
در این شکی نیست که سگرت مضار فراوانی دارد، ودر این راه تبلیغات زیادی نیز صورت گرفته، اما اینکه چرا آنطوریکه لازم است وتوقع می رود جلوان گرفته نشده موضوع جداگانه وبحث جداگانه را ایجاب میکند .

این است که هرگاه عوامل ضروری در ترک سگرت مانند خواسته واقعی معتاد ، قدرت تصمیم گیری و اراده موجود باشد انسان می تواند به سهو لث آنرا ترک بگوید « که البته راه های ترک آن محتاج بحث جداگانه میباشد » و برعکس آنچه بعضی ها عقیده دارند ترک

روح افزا سایان

گفتن سگرت بجای آنکه کدام مشکل روحی را بدنیال ویا همراه داشته باشد، اگر در عمل پیاده شد در شخص حس اعتماد به نفس و اتقویه می بخشد، غده حقارت را اگر موجود باشد ضعیف می گرداند . احساس احترام به خود را استحکام بیشتر میدهد و خود را اتمان از خودش راضی می گردد که در همه این حالات، انسان از نگاه روحی واز نقطه نظر سازش واطلاق با محیط در عمامه ترین شرایط قرار می گیرد .

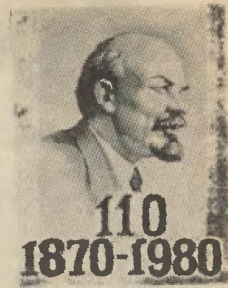
روح افزا سایان آمر دیار تمنت دری لیسه زرتونه :
د ر مورد شعار روز جهانی صحت چه نظر دارید ؟
در باره اینکه (روز جهانی صحت) اعمال زیر شعار سگرت یا صحت اعلام گردیده

خوب عنوان است زیرا اشخاصیکه معتاد بسگرت اند تا اندازه متوجه میشوند که با دود کردن سگرت صحت خود را در معرض خطر قرار میدهند . البته هر انسان دارای عقل سلیم صحت را انتخاب میکند .

زیرا بدون داشتن صحت هیچ کاری از دست انسان ساخته نیست همانطوریکه گفته اند نقل سلیم در بدن سالم است .
شماره خود به سگرت عادت دارید، ووقتی که در مورد مضار سگرت به شاگردان چیز های میگویند، آیا آنها حرفهای شمارا قبول میکنند ؟

بلی خودم عادت بسگرت دارم اما همینکه در باره مضرات سگرت با شاگردان صحبت میکنم سعی مینمایم آنها را با مثال های زنده که طرف قبول شان واقع گردد بفهمانم سگرت کشیدن کاری خوبی نیست . بار ها برایشان گفته ام که من چگونه با سگرت کشیدن عادت کردم و حالا چه رنجی را ازین رهگذر متحمل می شوم یکی اینکه صحت خود را در خطر امراضی گوناگون که ناشی از سگرت است قرار داده ام واز طرف دیگر به بنه اقتصادی خود صدمه وارد کرده ام . پس وقتی باین ترتیب با شاگردانم صحبت میکنم ظاهرا طرف قبول شان واقع میشود و

بقیه صفحه ۸

صدودهمین...

های انقلابی طراز نوین به اساس همین نظریه‌ها بنیان گذاری می‌شوند و این اندیشه‌ها روز با وسایل مختلف در ذهنیت زحمتکشان راه می‌یابد که «پرولتاریا در نبرد بغاوت تصرف قدرت حاکمه سلاح دیگری جز سازمان ندارد»

همچنان شعار سازنده‌ترین که گفته بود: «باید که سازمان انقلابیون به‌عید، مارکس را در گون خواهیم کرد» شعار تمام رنج‌بیدگان و ستم‌دیدگان جهان گردیده و در روشنی همین شعار در تمام کشورهای جهان مبارزان یقین پیدا می‌کنند که سازمان چه اهمیت و نقش عظیمی در حیات اجتماعی‌شان داشته و از همینرو در جهت تشکیل سازمان‌های انقلابی می‌یازند.

به این اساسی‌ترین به صورت همیشگی پیوند نزدیک با توده‌های زحمتکش داشته و توده‌های مبارز و زحمتکش نیز با ایمان شورانگیز و امید انقلابی جنگ به اصول انقلابی‌ترین می‌زنند و در نبردهای بزرگ تاریخ پیروزی را از آن خویش می‌سازند.

از پیشرو با اطمینان یقین انقلابی باید اذعان نمود که لنین همه روز در سراسر گیتی تجلیل می‌گردد و به بهترین وجه از لنین استقبال می‌شود. اما ۲۲ آوریل روز تولد لنین، این بزرگوار تاریخ، سردار بزرگ پرولتاریای جهان، مبارز بی بدیل تاریخ بغاوتی درسراسر گیتی جشن گرفته می‌شود که همه‌ای زحمتکشان جهان درین روز تاریخی تصمیم گرفته‌اند که متحدا در مقابل لنین ادای احترام نمایند و به آرمان هایش سوگند یاد کنند که تازه‌اند درین راه می‌روند.

شخص دیگر اینکه اگر بیک نگاه جشن‌های سالروز تولد لنین رهبر بزرگ انقلاب اکتوبر را، به‌مدار انقلاب اکتوبر که نقشش در تاریخ جهان در سانسجل گردید و در قلوب زحمتکشان

جای یافت، تا امروز بررسی نماییم، خود بخود روشن می‌گردد و به اثبات می‌رسد که هر روز یک‌هزار تاریخ جهان می‌گذرد و هر روز یک‌هزار به تاریخ بشریت افزوده می‌گردد به تعداد علاقمندان و در هر دو راه لنین افزونی به عمل آمده و این سیاه‌علیم و شکست‌ناپذیر روز تارو قوی نیرومندتر گردیده و با کیفیت انقلابی به پیش می‌رود.

جشن‌های سالروز تولد لنین به اثبات می‌رساند که انقلابیون جهان آموزش لنین را هر چه بیشتر فرا گرفته و در جهت بکار بستن جوهر آموزش لنین از شخصیت بزرگ لنین تجلیل می‌نمایند و این بهترین طریق تجلیل از لنین بحساب می‌آید.

لنین می‌فرمود که: «سرمایه یک نیروی بین‌المللی است و برای غلبه بر آن، اتحاد بین‌المللی کارگران و برادری بین‌المللی آنان لازم است».

باز در مفهوم همه جانبه لنین در باره سرمایه و اتحاد و برادری بین‌المللی زحمتکشان علیه آن یکبار دیگر بی‌مهریم که چهل قهرمانانه خلق‌های سراسر جهان علیه استعمار و امپریالیسم که اساسی را سرمایه تشکیل داده و لنین غلبه

بر آنرا مبارزه متحده و برادرانه بین‌المللی دانسته، در یک مسیر انقلابی، در جهت سرنگونی استعمار و امپریالیسم متحده به پیش می‌روند و فرزندان نبرد و مبارزه یقین دارند که فقط و فقط مبارزه متحده بین‌المللی امپریالیسم را دفن نموده و روی بر خرابه‌های آن جهان نوین را می‌آفرینند.

در اینجا باز هم لنین را یکسر و گردن بلندتر از دیگران می‌بایم که تمام بشریت ترقیخواه و مبارز در یک سنگر انقلابی طبق رهنمودهای دایمانه وی، علیه سرمایه و مظاهر استعماری و امپریالیستی آن می‌جنگند و این جنگ و جدل در روشنی درک لنین تجلیل از اندیشه‌های لنین و راه لنین است.

لنین به ارتباط شعار بیکار جوانان جهان یعنی شعار «پرولترهای تمام کشورها متحد شوید» گفته بود باید این شعار مخاطب به خلق‌های کشورهای مستعمره و وابسته بدین نحو تکمیل گردد: «پرولترهای تمام کشورها و خلق‌های ستمکش متحد شوید».

طبق این شعار در پیروی و لتاریای کشورهای جهان مبارزان ستم‌دیده کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکایی لاتین در یک سنگر نیرومند

دست بدست هم داده با رقابت بین‌المللی علیه امپریالیسم می‌روند. و نه تنها سالگرد تولد لنین را جشن می‌گیرند، بلکه در جهت راه لنین می‌روند.

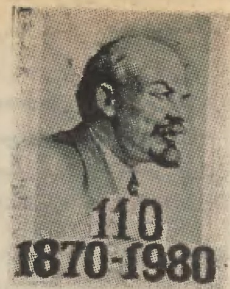
بی ارتباط و خالی از فایده نیست که مبارزان وفادار جنبش واقعی انقلابی به اندیشه‌های مارکس، انگلس، لنین که ستاره رهنمای تمام بیکار جوان انقلابی بشمار می‌آید، شعار نوینی تنظیم کرده‌اند که با مفهوم امروزی و تکامل یافته انترناسیونالیسم پرولتری توافق دارد. این شعار چنین است:

خلق‌های کشورهای سوسیالیستی، پرولترها و تمام نیروهای دموکراتیک کشورهای سرمایه‌داری، خلق‌های رهایی یافته و ستمکش، در مبارزه مشترک علیه امپریالیسم و در راه صلح و استقلال ملی و پیشرفت اجتماعی و دموکراسی و سوسیالیسم متحد شوید!

خوشبختانه که امروز همه‌ای بشریت مترقی سرگرم تجلیل از صدودهمین سالروز تولد لنین تحت شعار فوق‌الاین جشن بین‌المللی شرکت می‌ورزند و فعالانه در راه انقلابی‌ترین بیکار و مبارزه می‌نمایند پیروز باد آموزش انقلابی لنین در جهان

بقیه صفحه ۲۷

لنین در مبارزه به خاطر هنر و ادبیات

در همان دوران انقلاب ۱۹۰۵ تا ۱۹۰۷ تأثیر انقلاب و حزب بلشویک را برجسته تر از همه در آثار ماکسیم گورکی، این پایه گذار ریا لیسم سوسیالیستی می توان مشاهده کرد. آثار آن زمانی گورکی مانند: «فرزندان آفتاب»، «وحشی ها»، «ششمان» و «مادر» با قدرت هنری خاصی حقایق انقلاب پرولتری را ثابت کرد و به پیروزی ایدئال های سوسیالیستی تاکید ورزید. لنین در پنجین کنگره حزب نظر خویش را در باره «مادر» به گورکی ابراز داشت و ارزش عظیم پرورشی آنرا یادآور شد.

ماکسیم گورکی مدتها قبل از حصول درک روشن از انقلاب پرولتری با آثار خویش که سرشار از قوت نسبت به سرمایه داری بود و انسان نورا که دلیر و آزاد از خرافات بود شاعرانه تصویر می کرد در خدمت انقلاب قرار داشت، مگر ولادیمیر ایلیچ لنین با تشخیص استعداد بزرگ این شمع خانواده زحمتکشان در راه راهنمایی او و پشتیبانی از او به صورت جدی و خستگی ناپذیر تلاش ورزید.

سال ۱۸۹۶ بود که گورکی نخستین بار در باره اولیانوف (لنین) اطلاع حاصل کرد و در سال ۱۸۹۹ بود که داستانهای ماکسیم گورکی که در مجله «زیزل» چاپ می شدند توجه لنین را جلب کرد.

متأسسوا می نویسد که: «در آن زمان لنین به هر چه که از قلم گورکی می تراوید علاقمندی نشان میداد و ما کارکنان حزب می گوشتیدیم تا هر چه گورکی می نوشت در دسترس لنین قرار دهیم. چنانکه داستان او را که به نام «در باره نویسنده ای که غرور خویش را تم کرده» در پتر پورگه ظاهر شد من و کوژیو نیکو او به صورت مخفی با ماده کیمیاوی مخصوص در میان سطر های اثر علمی کریستنیوف «دورقو لوی خون هنگام اورپون» نوشتیم.

از همان روزگار تا آنکه گورکی در سال ۱۹۰۱ در نثری نوآورانه زندانی شد مجبور به تبعید گردید و لنین مقاله هایی در دفاع

از او در «ایسکرا» به چاپ رساند و در سال های پس از ۱۹۱۰ که گورکی زیر تأثیر بوگدانوف به عقاید «معیود تراشی» و لغزش هایی از این قبیل گرفتار گردید لنین با حوصله مندی تمام توسط نامه های سخت انتقادی و سخت صمیمانه دست نویسنده را گرفت و از گمراهی نجاتش داد.

در همان سالها لوناچارسکی نیز به خاطر گرایش به ماخیزم پیوسته مورد انتقاد لنین قرار می گرفت.

در ماه اپریل سال ۱۹۰۸ لنین به گورکی می نویسد: «تمام روز نمسته ام و آثار ما خست های لغتی را میخوانم». «لنین و گورکی نامه ها، خاطرات استاد، چاپ سوم، مسکو ۱۹۶۹، ص ۴۱» در آغاز می سال ۱۹۰۹ کتاب «ماخیزم و امپریوگریسم» را لنین به چاپ رساند که پاسخ دندان شکنی به رویزونیست های روسی و مریبان غربی شان بود. این اثر اساسی مساله شناخت و تصویر و تجسم هنر مارکسیستی را گذاشت و به تمام شئون فرهنگی تأثیر آن عمیق و ماندگار بود.

مناسبت به تاریخ اول دسامبر سال ۱۹۲۰ نامه کمیته مرکزی حزب که در تهیه آن لنین نقش مهم و قاطع داشت به چاپ رسید. در نامه مذکور فوتوریزم و ماخیزم سخت مورد حمله قرار گرفته بود و چون به نظر لنین لوناچارسکی با این دو روند هنری و فلسفی در آن وقت بی علاقه نبود تهیه و چاپ سند مذکور بدون مشوره او صورت گرفت. در سال های بعد لوناچارسکی از آن در مقاله «لنین و هنر» چنین یاد آور می شود: «... رفتاری که به هنر علاقمندان فیصله کمیته مرکزی را در مورد مسایل مربوط به هنر به ما داد و داشت که لیه تیز آن متوجه فوتوریزم بود. من از آن اطلاع کافی نداشتم. فکر میکردم که سیم و ولادیمیر ایلیچ در تهیه آن زیاد بود. در آن زمان ولادیمیر ایلیچ مرا شخصی می پنداشت که نه طرفدار فوتوریزم است و نه بدان بی علاقه است. حتی به نیت آنکه مثنی مرا تصحیح نماید هنگام تهیه فیصله مذکور با من مشوره نمود.

ولادیمیر ایلیچ گاه مباحثه در مورد «پرولیت کولت ها» سخت مقابل من قرار می گرفت. حتی روزی به شدت ملامت کرد. ولادیمیر ایلیچ ارزش حلقه های کارگری را برای پرورش هنرمندان و نویسندگان شان نفی نمی کرد مگر ترس از آن داشت که «پرولیت کولت» به ساختن به اصطلاح دانش پرولتری یا فرهنگ پرولتری بپردازد. و ترس داشت که مصروف شدن به این امر کارگران را از استفاده از عناصر آماده فرهنگی و علمی باز بدارد. و ترس او هم از آنکه در «پرولیت کولت» همنه های انحراف فلسفی

می گرفت. حتی روزی به شدت ملامت کرد. ولادیمیر ایلیچ ارزش حلقه های کارگری را برای پرورش هنرمندان و نویسندگان شان نفی نمی کرد مگر ترس از آن داشت که «پرولیت کولت» به ساختن به اصطلاح دانش پرولتری یا فرهنگ پرولتری بپردازد. و ترس داشت که مصروف شدن به این امر کارگران را از استفاده از عناصر آماده فرهنگی و علمی باز بدارد. و ترس او هم از آنکه در «پرولیت کولت» همنه های انحراف فلسفی

جابه جا شده است بی اساس نبود. ... (لوناچارسکی، مقاله ها در باره ادبیات شوروی، مسکو، ۱۹۷۱، ص ۶۸).

علیه فوتوریزم لنین مصممانه جنگید و بر مایا کوفسکی به خاطر انتسابش به فوتوریزم هرگز رحم نکرد.

باری در سال ۱۹۲۱ در یادداشتی نوشته است: رفیق پکروفسکی، در مبارزه علیه فوتوریزم کمک کن! لوناچارسکی چاپ ۱۵ میلیون نسخه مایاکوفسکی را تصویب کرد. نمیشود کمتر شود؟ باید کمتر شود. در سال نهیش از دوبار این فوتوریزمها رادر ۱۵۰۰ نسخه چاپ کنند نه بیشتر. و دیگری از همان یادداشت ها لنین می نویسد که: «لوناچارسکی رابه خاطر فوتو ریزمش مجازات باید کرد» و به پکروفسکی می نویسد: «نمیشود ضد فوتو ریزمست های قابل اعتمادی بیابیم؟» و همچنان باری لنین مایاکوفسکی را به خاطر شعری که در استیزای مجلس بازی های کارمندان دولت سروده بود تمجید و تشویق نمود.

دور زندگی ادبی و هنری روسیه قبل از اکتوبر سروصدایی که در مورد آثار لیونولستوی بالا

شد حایز ارزش خاصی میباشد. لبرال ها تلاش میورزیدند تا سیمای تمولستوی را تحریف نمایند و مطبوعات دولتی نیز مزورانه به گفته لنین «اشک تساح میریختند» و می گوشتیدند شخصیت مقدسی از تمولستوی بسازند. در چنان احوال بنابر دو مناسبت ولادیمیر ایلیچ لنین سلسله مقاله هایی در مورد اندیشه و آثار تمولستوی نوشت: یکی به خاطر هشتادمین سال روز تولد لیونولستوی (۱۹۰۸) و دیگری به خاطر درگذشت آن

بقیه در صفحه ۶۵

این پروژه در سال ۱۳۵۷ جهت تهیه نقشه
لمبنای ساحه مرکزی کشور تپداپ گذاشته شد
که کار آن در سال ۱۳۵۸ موقفانه به اكمال
رسید .

جهت اعمار این پروژه مبلغ ۱۳۶ هزار قرضه
اتحاد شوروی و ۲۰ هزار افغانی از بودجه انكشافی
دولت جمله ۶۱۸۱ هزار افغانی تمویل شد .

۳- لین انتقال سرحد شوروی کندز (پروژه جدید)
این پروژه به منظور انتقال انرژی برق از سرحد
اتحاد شوروی الی کندز به ولتاز ۱۱۰ کیلووات
وبطول ۶۰ کیلومتر در سال ۱۳۵۸ رویدست گرفته
شد . مصارف پیش بینی شده این پروژه مبلغ
۲۳۶۸ هزار دالر قرضه اتحاد شوروی و ۱۹۵۰۰
هزار افغانی از بودجه انكشافی دولت سنجش شده
است که در سال ۱۳۶۰ به پایه اكمال میرسد .
۴- نصب استیشن ۲۴۰ کیلووات در مزار شریف:

این پروژه جهت تامین انرژی برق شهر مزار
شریف و اطراف آن در سال ۱۳۵۹ به ظرفیت
۱۲۰ میگاوات امیر به مبلغ ۴۶۵۰ هزار دالر
از کریدت اتحاد شوروی و ۳۶۱۰۰ هزار افغانی

گزارش فشرده یی از کمک های کشور دوست اتحاد جماهیر شوروی به افغانستان

۴۰۸۶۳۷ هزار افغانی که منجمله مبلغ ۸۹۰۰۰
هزار افغانی از بودجه دولت و مبلغ ۷۰۵۶ هزار
دالر از کریدت کشور دوست اتحاد شوروی در
نظر گرفته شده است .

سکتور انرژی (شامل پلان پنج ساله انكشافی)

۱- لین انتقالی نفلو - جلال آباد بانصب
استیشن آن:

این پروژه در ولسوالی سروبی موقعیت دارد
و جهت انتقال برق نفلو و استفاده اعظمی از
دستگاه های مولد برق مخصوصا در ایام زمستان
و تامین آب مورد ضرورت فارم های زراعتی کانال
وادی ننگرهار بوجود آمده است .

و در سال ۱۳۷۰ به پایه اكمال خواهد رسید
قرار است در سال ۱۳۶۰ ساختمان مرحله
اول کمپلکس مذکور به ظرفیت ۱۱۴ هزار
تن کانسترات آغاز تولید آن در سال ۱۳۶۷
به اندازه ۶۰ ویا ۶۸ هزار تن خواهد رسید.
غرض تمویل این پروژه در سال ۵۹ مبلغ
۸۰ میلیون افغانی از بودجه دولت و ۷۸۴۴ هزار
دالر از کریدت اتحاد شوروی در نظر گرفته
شده است .

۹- کمپلکس استخراج وغنی سازی بیرایت

سنگیلان :

این معدن در ۶۰ کیلومتری شمال غرب شهر
هرات در فاصله ۶۵ کیلو متری بندر تورغندی
و به فاصله ۱۵ کیلومتری شاهراه هرات تور-
غندی موقعیت دارد .

بودجه سال ۱۳۵۹ به مبلغ (۳۰۰۰) هزار
افغانی از منابع داخلی و (۲۳۴۴) هزار دالر
از کریدت اتحاد شوروی پیشبینی و منظور گردیده
است .

۶- پروژه سروی معادن :
بازدک نقش اساسی ذخایر طبیعی در انكشاف
ورشد همه جانبه اقتصادی و صنایع کشور پروگرام
تحقیقات جیالوجی و سروی معادن جامد در سال
۱۳۴۲ به همکاری های تخنیکي و اقتصادی کشور
دوست ما اتحاد شوروی آغاز و امور مذکور ادامه
دارد .

اهداف عمده این پروژه مشتمل از
تفحصات و نقشه برداری و کشف مواد جدید
معدنی میباشد .

این پروژه از همان آغاز فعالیت از کمک های
تخنیکي و اقتصادی کشور دوست ما اتحاد شوروی
استفاده نموده و در زمینه کمک های مذکور ادامه
دارد . جهت پیشبرد امور پلان شده سال ۵۹
مبلغ ۸۰۰۰۰ هزار افغانی از بودجه دولت و
مبلغ ۴۵۰۰ هزار دالر از کریدت کشور دوست
اتحاد شوروی در نظر گرفته شده است .

۷- لابراتور کمپلکس تجربه مواد مفرده

جامد :

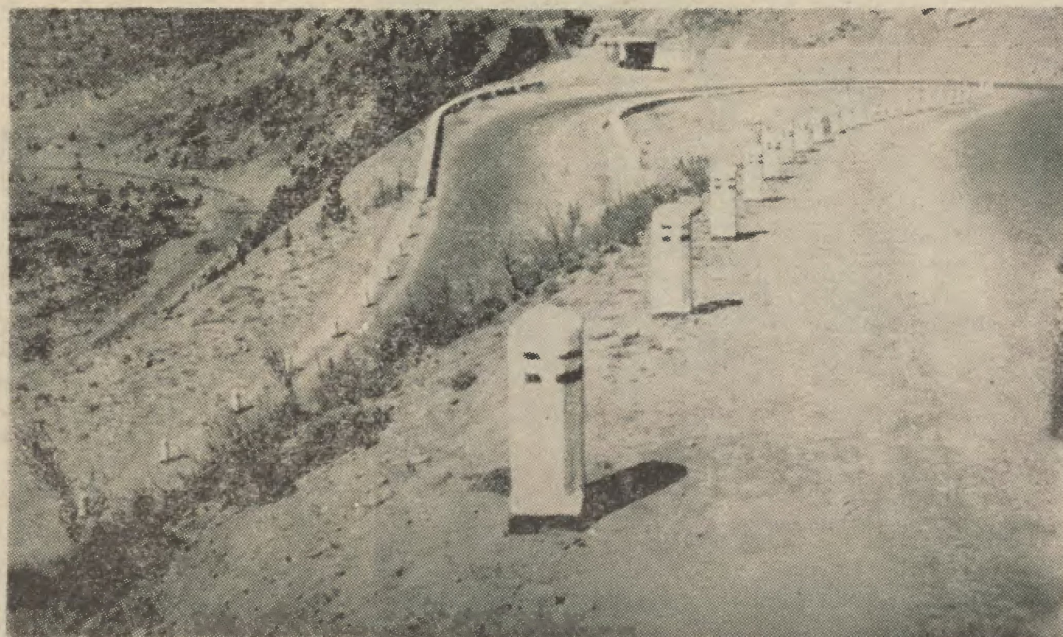
این لابراتوار در جواز فابریکه بوت آهو-
در ساحه ده هزار متر مربع موقعیت دارد
اهداف عمده این پروژه را ارزیابی همه -
جانبه تمام انواع مواد معدنی ، تجزیه های
مقداری و کیفی و تحت مطالعه قرار دادن احجار
که مواد مفیده در آن ها جاگزین میا شد
تشکیل میدهد . همچنان زمینه تحقیقات علمی
و هر نوع ریسرچ ها را برای متخصصین افغانی
میا خواهد ساخت .

قرار است این پروژه که در سال ۱۳۵۷
کار ساختمانی آن آغاز شده به قیمت مجموعی
۳۶۳۵۵۶ هزار افغانی که منجمله مبلغ
۱۴۲۹۰۰ هزار افغانی از بودجه دولت و مبلغ
۴۸۷۱ هزار دالر از کریدت کشور دوست
اتحاد شوروی است که تا سال ۱۳۶۰ به پایه اكمال
میرسد .

۸- پروژه مجتمع استخراج وغنی سازی
مس عینک :

کمپلکس مذکور در جواز معدن مس عینک
که در ۳۰ کیلومتری جنوب شرق شهر کابل
موقعیت دارد در نظر گرفته شده است .
مجتمع مذکور به ظرفیت سالانه ۱۱۰ هزار
تن مس در سال به اساس ساحه مرکز
عینک طرح ریزی شده و اسناد پروژه سازی
تخنیکي احداث مجتمع مذکور الی اوایل
سال ۱۳۵۹ تکمیل و به مقامات افغانی تحویل
داده خواهد شد .

امور مربوط این پروژه در سال ۱۳۵۶ آغاز

نمایی از شاهراه سالنگ که به همکاری دوستانه اتحاد شوروی اعمار شده است .

از بودجه دولت تخمین زده شده است .
- شبکه بلخ و مزار شریف :

این پروژه جهت توسعه ، تجدید و اصلاح
شبکه های شهری ولایت بلخ در سال ۱۳۴۹
رویدست گرفته شد که مصارف پیش بینی شده

آنها مبلغ ۳۷۲۷ هزار دالر از قرضه اتحاد شوروی
و ۵۰۰۰۰ هزار افغانی از بودجه دولت تخمین
زده اند .

این پروژه انتقال برق را توسط لین های
۱۱۰ کیلووات به فاصله ۹۸۰ کیلو متر میسر
میسازد . پروژه به مبلغ ۶۵۵۰ هزار دالر قرضه اتحاد
شوروی و ۸۴۰۰۰ هزار افغانی از بودجه انكشافی
دولت ، تا ختم سال ۱۳۵۹ به پایه اكمال میرسد
فعلا امور ساختمانی آن ۹۵ فیصد نظربه پلان
مرتبه موقفانه پیش میروند و مجموعا ۳۰ فیصد
ساختمان عمومی این پروژه به انجام رسیده
است .

امور مربوط این پروژه در سال ۱۳۵۶ آغاز و در
سال ۱۳۶۲ به پایه اكمال خواهد رسید .

یکی از اهداف پروژه مذکور استخراج مواد
معدنی بیرایت از عمق ۳۰ الی ۴۰ متر بوده که
مواد استخراج مذکور بر علاوه صدور به خارج
که یک قلم از صادرات کشور را تشکیل میدهد
به صفت مواد ثقلت دهنده نیز در امور برمه کاری
چاه های عمیق آمربیت تفحصات نفت و گاز حوزه
شمال به مصرف میرسد .

غرض تمویل این پروژه به قیمت مجموعی

فلا کار قسمت ۶ کیلوات شبکه مزار شریف خانه پیدا نموده و قسمت ۴۰۰ ولت مطابق پلان مرتبه سال جاری انجام یافته است که مصارف پروژه در سال ۱۳۵۹ به ۸۹ میلیون افغانی از بودجه دولت تخمین زده شده است. **سکتور صنایع ، ارزاق و ذبحگاه**
رات دولتی :

۱- پروژه مونتاز توپین چهارم و دیک بخار پنج فابریکات کود و برق مزار شریف: این پروژه به ظرفیت بهره برداری سالانه ۱۲ هزار کیلوات ساعت برق و ۷۵ هزار تن فی ساعت بخار در مزار شریف احداث میگردد که نظر به پلان بین سال های ۱۳۵۷-۱۳۵۹ امور ساختمانی آن به سرمایه گذاری مجموعی در حدود ۳۸۵۰۲۲۷۰۰۰ افغانی اكمال خواهد شد .

۲- فابریک (جدید) کود کیمیاوی مزار شریف این پروژه به ظرفیت سالانه ۵۰ هزار تن آمونیاک مایع ، ۱۳۵ هزار تن کاربامیدو ۱۵۰ هزار تن آمونیم نایتریت در شهر مزار شریف احداث میگردد و نظر به پلان بین سال های ۱۳۵۶-۱۳۶۷ اكمال این پروژه به سرمایه گذاری مبلغ ۹۹۹۹۹۸۳۰۰۰ افغانی پیشبینی گردیده است .

۳- فابریک نساجی چادریک و فابریک رنگ آمیزی چادریک . این دو پروژه به ترتیب به ظرفیت های تولیدی سالانه ۲۰ میلیون متر پارچه و ۴۰ میلیون متر رنگ آمیزی در شهر چادریک در نظر گرفته شده است که به صورت مجموعی مبلغ ۲۰۰۵۸۲۸۰۰۰ افغانی سرمایه گذاری و بین سال های ۱۳۵۷-۱۳۶۴ به انجام خواهد رسید .

۴- پروژه جن و پارس بلخ: این پروژه به ظرفیت تولیدی سالانه ۹۰۰۰ تن بخته مخلوج بین سال های ۱۳۵۷-۱۳۶۴ به سرمایه گذاری مبلغ ۴۹۹۱۵۲۰۰۰ افغانی در نظر گرفته شده است .

۵- جن و پارس تخار : این پروژه به ظرفیت سالانه ۹۰۰۰ تن بخته مخلوج بین سال های ۱۳۵۷-۱۳۶۴ به سرمایه گذاری مبلغ ۴۹۹۱۵۲۰۰۰ افغانی در نظر گرفته شده است .

۶- پروژه ریگانسترکشن (مونتاز موتر های ذیل ۱۳۰) این پروژه به ظرفیت سالانه ۵۰۰ عراده مونتاز عراده جات ذیل ۱۳۰ به سرمایه گذاری مبلغ ۶۰۰۰۰۰۰۰ افغانی بین سال های ۱۳۵۹-۱۳۶۴ در نظر است .

پروژه های بخش انحصارات دولتی :

۱- ذخیره مواد نفتی دشت سقابه لوگر . این پروژه به ظرفیت ۳۹ هزار متر مکعب بین سال های ۱۳۵۷-۱۳۵۹ به سرمایه گذاری شماره ۴-۵

مبلغ ۴۳۷۷۲۰۰۰ افغانی در نظر گرفته شده است .

۲- ذخیره مواد نفتی در شهر قندهار: این پروژه به ظرفیت ۱۲ هزار متر مکعب مواد نفتی بین سال های ۱۳۵۷-۱۳۵۹ به سرمایه گذاری ۱۳۷۹۲۵۰۰۰ افغانی در نظر گرفته شده است .

۳- پروژه ذخیره مواد نفتی هرات :

این پروژه به ظرفیت ۴ هزار متر مکعب بین سال های ۱۳۶۰-۱۳۶۱ به سرمایه گذاری مبلغ ۵۱۰۰۷۰۰۰ افغانی در نظر است .

۴- پروژه ذخیره مواد نفتی گردیز : ظرفیت این پروژه ۲۰۰۰ متر مکعب و بین سال های ۱۳۶۰-۱۳۶۱ به سرمایه گذاری مبلغ ۲۰۹۳۸۰۰۰ افغانی در نظر گرفته شده است .

پروژه های بخش ارزاق :

۱- سیلوی مزار شریف :

این پروژه به ظرفیت ۲۵ تن شبانه روز به سرمایه گذاری مبلغ ۹۲۱۰۰۰ ۱۸۴ افغانی بین سال های ۱۳۵۵-۱۳۶۱ مدنظر است .

۵- پروژه آسیاب هرات : این پروژه به ظرفیت ۶۰ تن آرد شبانه روز به سرمایه گذاری مبلغ ۵۷۰۰۰ ۱۸۹ افغانی بین سال های ۱۳۵۵-۱۳۶۰ در نظر گرفته شده است .

۶- پروژه آسیاب بلخهري :

این پروژه بین سال های ۱۳۵۵-۱۳۵۹ به ظرفیت ۶۰ تن شبانه روز در جو ا ر سیلوی بلخهري به سرمایه گذاری مبلغ ۳۳۶۱۱۷۰۰۰ طبق پلان پیشبینی شده است .

سکتور خدمات اجتماعی:
الف - در ساحة صحت عامه

۱ پروژه شفاخانه کندز

این پروژه در سال ۱۳۵۷ آغاز گردیده و قرار

بستر، سرویس ولادی برای بیست بستر، سرویس اطفال برای بیست بستر سرویس ساری برای بیست بستر، سرویس عملیات ، سرویس مرکزی تعقیب ، سرویس اکسریز، و سرویس تشخیص مریضان بعد از صحت یابی (تشخیص کنترولی) دواخانه ، لابراتوار ، و شعب اداري میباشد .

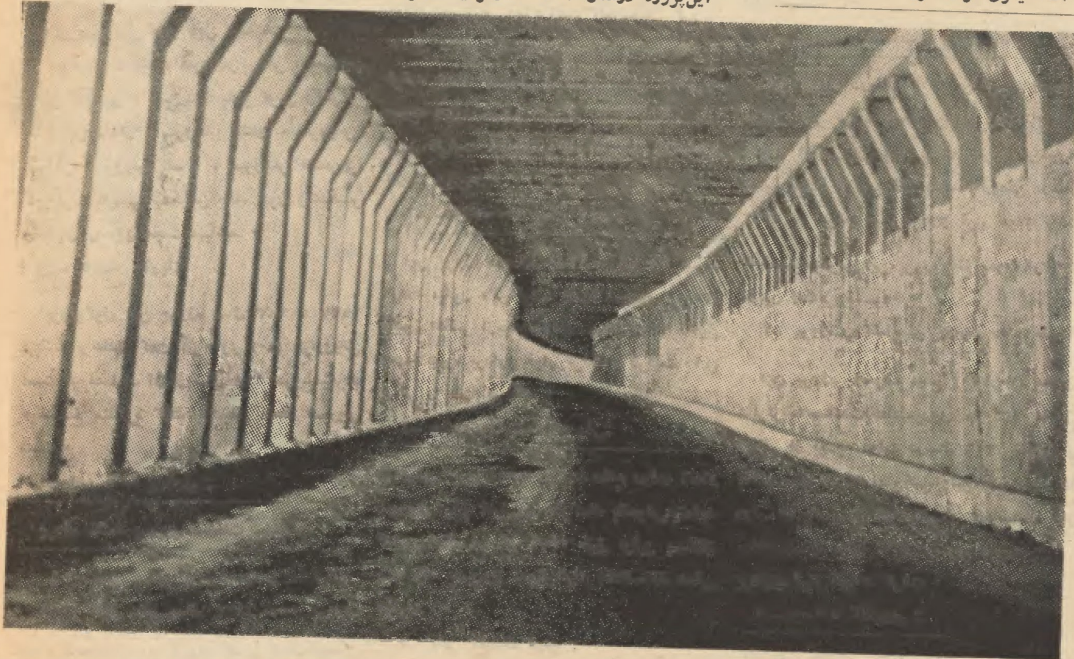
همچنان این پروژه دارایی پولی کلینیک برای چهار صد مراجعین فی روز برای مشوره زنانه بلاک غلا برای مریضان و اتاق نانخوری برای پرسونل شفاخانه ، تعمیر پتالوژی ، اناتومی

و خانه های مسکونی برای پرسونل طبی بشمول لیلیه برای (۲۰) نفر و ورکشاپ جهت ترمیم تجهیزات طبی میباشد .

۲- پروژه بانک خون در کابل :

این پروژه در سال ۱۳۵۸ آغاز گردیده و ختم

آن قرا و پیشبینی پلان دست داشته در سال

نمایی از داخل تونل سالنگ

۱۳۶۲ پیشبینی گردیده که مصارف آن به قیامت مجموعی در طی پنج سال پلان بالغ بر دو صد دوملیون و هفتصد و پنجاه و دو هزار افغانی بوده که از جمله پنجاه میلیون افغانی آن از بودجه دولت و متباقی آن از گزیدت اتحاد شوروی تمویل گردیده که معادل به سه ملیون و سه صد و هفتاد و هزار دالر بالغ میگردد .

این پروژه ظرفیت چهار الی شش هزار لیتر خون دارد و دارای سرویس های صهی ذیل میباشد . سرویس معاینه طبی دو نوره (اشخاصیکه خون میدهند) سرویس تبه خون و پلان موفودیز سرویس محافظه و مواد معقم ، سرویس اجزای لطفاً ورق بزرگید

پیشبینی پلان پنج ساله در سال ۱۳۶۲ ختم میگردد که مصارف پروژه متذکره طی پنج سال پلان به قیمت مجموعی چهار صد و سی میلیون و پنجاه و چهار هزار افغانی پیشبینی گردیده که از این جمله یکصد و چهل میلیون افغانی آن از بودجه دولت و متباقی آن از گزیدت اتحاد شوروی که معادل به شش میلیون و چهار صد و چهارده هزار دالر میگردد تمویل میشود .

این پروژه ظرفیت ۲۰۰ بستر و دارای سرویس های صهی ذیل میباشد :

سرویس پذیرایی ، سرویس داخله برای شصت بستر ، سرویس جراحی برای شصت بستر ، سرویس چشم گوش و گلو برای سی

این پروژه به ظرفیت ۲۰ هزار تن بین سال های ۱۳۵۵-۱۳۵۹ به سرمایه گذاری مبلغ ۳۳۶۳۰۰۰۰ افغانی در نظر است .

۲- آسیاب مزار شریف :

این پروژه بین سال های ۱۳۵۵-۱۳۵۹ به ظرفیت ۶۰ تن آرد شبانه روز به سرمایه گذاری مبلغ ۵۶۰۰۰ ۱۸۹ افغانی در نظر است .

۳- پروژه نان پزی مزار شریف :

این پروژه به ظرفیت ۲۵ هزار تن سالانه بین سال های ۱۳۵۷-۱۳۶۰ به سرمایه گذاری مبلغ ۴۶۹۰۰۰ ۱۷۰ افغانی در نظر گرفته شده است .

۴- پروژه نان پزی هرات :

توکبې خون ، بانک خون لاپراتوار کلینکې، لاپراتوار سیروم استندرد، لاپراتوار باکترولوژی لاپراتوار فرا کسو نیز یشتن پروتین خون ، سرویس تپه پلازماي خشک ، سرویس کنترول تخنیکي تیم سیار تپه خون شعبات خدمات اداری و منازل عمومی برای مامورین و کارمندان این پروژه .

۳- پروژه بیمه صحتی مامورین در کابل :

کاراین پروژه در سال ۱۳۵۸ آغاز شده و قرار پیشبینی پلان پنجساله اول در سال ۱۳۶۲ ختم میگردد که مصارف آن به قیمت مجموعی طی پلان مذکره بالغ بر سه دوصدویست و دو میلیون و شصت و شصت و یک هزار افغانی پیشبینی گردیده که از جمله هفتاد میلیون افغانی آن از بودجه دولت و متباقی آن از کرایهات اتحاد شوروی که معادل به سه میلیون و سه صد و هفتاد هزار دالر میشود تمویل میگردد .

این پروژه ظرفیت (۶۰۰) مریض در روز دارای سرویس های ذیل میباشد :

سرویس داخله ، سرویس جراحی ، سرویس عقلی و عصبی ، سرویس چشم گوش و گلو ، سرویس دندان ، سرویس جلدی ، سرویس نسایی ، سرویس اطفال ، سرویس اکسریز ، لاپراتوار کلینکې، تشخیص بانک خون و تشخیص و ظفوی و احیای مجدد میباشد .

۴- مجادله ملاریا :

بروتوکول این پروژه سال ۱۹۸۳-۱۹۷۷ میباشد و مقدار کمک آن حاوی (۸۰) هزار دویل است که مصارف آن از سال ۱۹۸۰ شروع میگردد مبلغ مذکره کمک بلاعوضی اتحاد شوروی است .

دوسالنه نقشه برداری :

پروژه نقشه برداری صفحات شمال :

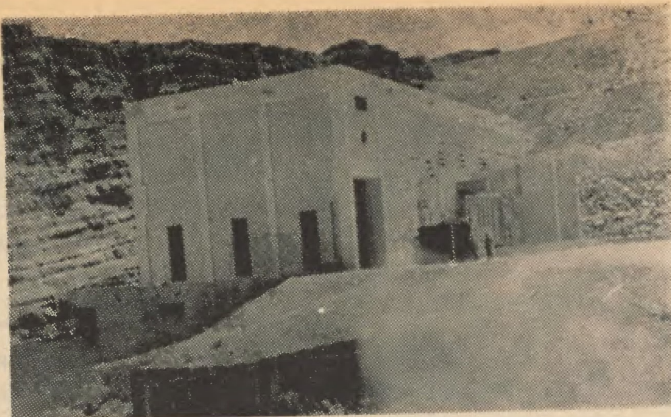
۱- یمن پر و ژ و د و ر سال ۱۳۵۸ آغاز والی سال ۱۳۶۴ ادامه خواهد یافت ، مصارف این پروژه که از قرضه اتحاد شوروی تمویل میگردد مبلغ (۱۰۰۹۶۵۰۳) روپل و (۸۷۵۶۰۰۰۰) افغانی از بودجه دولت در پلان پیشبینی شده که منجمده مبلغ فسوق تاکنون مبلغ (۱۳۲۰۰۰۰) دالر و (۱۱۰۰۰۰۰۰) افغانی طی سال ۱۳۵۸ درین پروژه مصرف گردیده است .

دوسالنه ساختمانی :

۱- فابریکه خانه سازی :

فابریکه خانه سازی در سال ۱۳۴۳ بعد از اكمال میدان هوایی بگرام و خواجه رواش به صورت کمپلیت با مبلغ ۱۰ میلیون روپل کمک بلاعوض به دولت افغانستان اهدا گردید و تاکنون تقریبا بطور کلی از ۱۰ میلیون روپل مذکره استفاده بعمل آمده است و به تعداد (۷۸) بلاک توسط آن اعمار گردیده که تقریبا (۱۸۰۰۰) نفر در آن زندگی مینماید .

صفحه ۶۲

نمایی از بند برق نفلوکه به کمک اتحاد شوروی ساخته شده است .

۲- تعدیل فابریکه خانه سازی :

تعدیل فابریکه خانه سازی در سال ۱۳۵۵ مطالعات ابتدایی آن به قیمت (۳۰۲۲۸۸) روپل تکمیل و در سال ۱۳۵۷ شامل اولین پلان پنجساله دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان گردید تعدیل مذکور به قیمت (۷۴۰۰) میلیون دالر از قرضه اتحاد شوروی و (۲۴) میلیون افغانی از بودجه دولت شروع در سال ۱۳۶۰ بمنظور بلند بردن ظرفیت تولیدی و کار فابریکه خانه سازی تکمیل میگردد .

۳- شفاخانه ۴۰۰ بستر آرد :

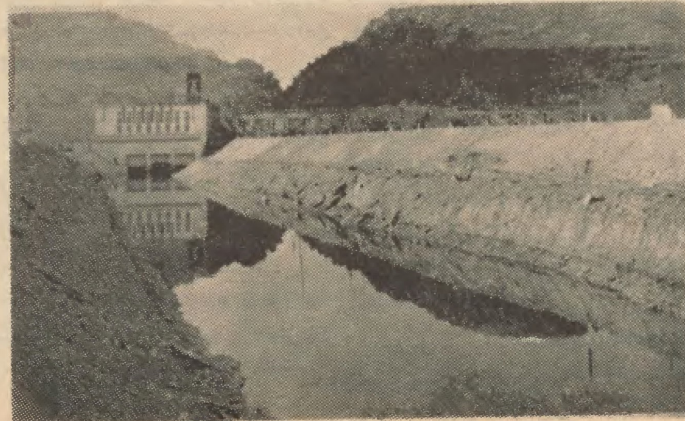
این پروژه در سال ۱۳۴۵ شروع و با صرف ۵۸۸۹ میلیون دالر قرضه اتحاد شوروی و (۲۵۰) میلیون افغانی از بودجه دولت در سال ۱۳۵۳ تکمیل و مورد بهره برداری قرار گرفت و ظرفیت (۴۰۰) بستر را دارا میباشد .

۴- مطبعه وزارت دفاع ملی :

غرض تجهیز مطبعه وزارت دفاع دولت اتحاد شوروی مبلغ ۳ میلیون دالر کمک بلاعوض مینماید که این کمک در سال ۱۳۵۹ طبق اولین پلان پنجساله جمهوری دموکراتیک افغانستان عملی میگردد .

۵- پلی کلینیک اردو :

این پروژه در سال ۱۳۵۴ شروع و با صرف (۱۰۱) میلیون دالر از قرضه اتحاد شوروی و (۸۲) میلیون افغانی از بودجه دولت در کشور

نمایی از کانال ننگرهار

و مستند از طریق ریاست افغان فلسط صورت بگیرد که برای این منظور داشتن یک استودیو فیلم سازی مجهز ضروری میباشد . قرار داد سروی و ترتیب راپور تخنیکي و اقتصادي استودیو مذکور و دستگاه ضبط صوت فی مابین وزارت اطلاعات و کلتور و ظرف اتحاد شوروی به مبلغ (۸۲۵۰۰۰) روپل عقد گردیده است . راپور نهایی پروژه هنوز تکمیل نگردیده و رقم ۹۰۱ میلیون افغانی قیمت ابتدایی و مقدماتی قیمت مجموعی پروژه و انمود گردیده است .

دوسالنه مخا پرات :

۱- پروژه لین چینل مزار- حیرتان بفاصله (تخمینا ۸۰ کیلومتر)

از آنجائیکه حیرتان در آینده یکی از بنادر مهم تجارتی کشور را تشکیل خواهد داد ناگزیر است از همین حالا وسایل ارتباط مخابراتی آن با مرکز کابل و دیگر مراکز ولایات کشور عزیز مدنظر گرفته شود ، روی منظور فوق با اكمال کار ساختمان پل حیرتان میتوان ارتباط مخابراتی تلیفونی و تلیگرافی را از طریق چینل مذکور با کشور اتحاد شوروی بر قرار نمود .

مصارف تخمینا برای اكمال پروژه فوق که شامل ساختمان (۸۰) کیلو متر لین و نصب دستگاه های ۱۲ کاناله تلیفونی و تلیگرافی میباشد در حدود (۱۴۱۰۰۰) دالر از قرضه اتحاد شوروی و مبلغ ۲۴۳۶ میلیون افغانی از بودجه دولت که جمعا معادل مبلغ ۸۷۸۱ میلیون افغانی میشود پیشبینی گردیده است کار این پروژه از سال ۱۳۵۴ شروع و مطابق پلان در سال ۱۳۶۰ ختم و مورد بهره برداری قرار میگیرد کار تمدید لین مذکور به فاصله ۸۰ کیلومتر در ماه عقرب سال ۱۳۵۷ شروع و به تاریخ ۱۷ دلواد ۵۸ تکمیل گردید .

۱- پروژه مایکروویف کابل - مزار تاسر حد شوروی :

بمنظور توسعه شبکه مایکروویف در سمت شمال کشور و فراهم آوردی تسهیلات برای ارتباط تلیفونی - تلیگرافی- تلکس و پخش پروگرام های تلویزیونی پروژه مایکروویف کابل - مزار شریف تاسر حد شوروی شامل پلان پنجساله دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان گردیده است .

کاسرویی مقدماتی پروژه در ربع دوم سال ۱۳۵۷ آغاز گردیده و طی آخرین سال پلان پنجساله یعنی سال ۱۳۶۲ تکمیل و به بهره برداری خواهد پرداخت .

مصارف پروژه مذکور قسما از قرضه اتحاد شوروی به مبلغ (۱۰،۷۰۰) میلیون دالر و قسما از بودجه انکشافی دولت به مبلغ (۵۱۰۰۰) میلیون افغانی که جمعا مبلغ (۵۳۲،۵۰۰) میلیون افغانی میگردد فی ناس خواهد شد .

۳- پروژه تجهیزات و سامانات برای استیشن قمر مصنوعی مخابراتی مارس و لوتوس :

لنین در جراید تابناک خلق و پرچم

در شماره چهارم جریده پرچم مورخه ۲۴ حمل ۴۹ مطابق ۱۳ اپریل ۱۹۷۰ صفحات مابین و قسمت زیاد صفحه چهارم بیوگرافی مختصر لنین به نشر رسیده که در اخیر آن می‌خوانیم:

لنین به عنوان بزرگترین تیوریست و نابغه در عرصه تاریخ بشری تبارز کرده است. لنین ظرف سی سال فعالیت سیاسی صد ها کتاب و نشریه، هزاران مقاله و نامه به رشته تحریر کشیده است. لنین در کنگره ها و کنفرانس های زحمتکشان، کارگران، دهقانان، جوانان و زنان سخنرانی های کثیری ایراد نموده است. در سال ۱۹۶۵ چاپ مجموعه آثار ولادیمیر-ایلیچ لنین در ۵۵ جلد که گنجینه واقعی آرمان های لنینیسم می باشد به پایان رسیده درین مجموعه قریب (۹۰۰۰) نه هزار اثر و سند دوج گردیده است. آثار لنین به زبان های بیش از صد ملت ترجمه و نشر شده است. آثار لنین فعالیت های انقلابی وی، کار های تیوریک و پراتیکش به بزرگترین منبع الهام و مبارزه بشریت مترقی بدل گردیده است، عشق و علاقه مردم به لنین سرشار از سیاست و ادب، بی پایان است، سیمای لنین رهبر و آموزگار خلق، انسانی که تبلور از پاکیزگی، مناعت اخلاقی، حجب و سادگی و نیروی سرشار انقلابی، انضباط آهنین و نمونه ای از فداکاری و عشق و علاقه و ایمان عمیق به توده ها می باشد، همیشه در عقول و قلوب تمام بشریت زنده خواهد ماند. نام ولادیمیر ایلیچ لنین کار و مکتب بزرگ او، آرماتپایش در قرون و اعصار زندگی آینده تابناک همیشه درخشان و جاودان است و بالاخره میرسیم به آخرین شماره جریده تابناک پرچم، شماره پنجم ۲ تیر ۱۳۴۹ مطابق ۲۲ اپریل ۱۹۷۰ مصادف به صدمین سالروز تولد لنین رهبر پروتاریای روسیه و جهان. در پیشانی صفحه اول این شماره پرچم نوشته شده است:

شماره فوق العاده پرچم خلق بمناسبت صد-مین سالروز تولد ولادیمیر ایلیچ لنین دوست گرانمایه خلق افغانستان و زحمتکشان مسلمان، دوست بزرگ ملل مشرق زمین و تمام ملل تحت استعمار و خلعهای ستمدیده جهان، رفیق، رهبر و آموزگار کبیر زحمتکشان جهان.

در زیر این سطور پیام شاد باش حزب دموکراتیک خلق افغانستان بزبان های پشتو و

دري عنوانی حزب، دولت و خلق اتحاد شوروی و سایر زحمتکشان جهان و بشریت مترقی نشر شده است.

مهمتر از همه اینکه ده صفحه اول شماره فوق العاده به مناسبت صدمین سالروز لنین بایک قطعه عکس پور تربیت لنین رهبر زحمت-کشان جهان مزین گردیده که در سه ستون چاپ شده است.

شماره فوق العاده پرچم، ارکان نشراتی حزب دموکراتیک خلق افغانستان از نظر شکل تمام زیبایی را داشته و از نظر محتوی نیز در مطبوعات کشور ما سابقه ندارد.

به این ترتیب به معرفی عناوین شماره فوق-العاده میلاد لنین می پردازیم.

در صفحه اول این شماره، شماره فوق العاده و ویژه لنین چهار عنوان به یک نگاه به چشم می افتد.

عنوان نخست باحروف بر جسته عبارتست از، سخنرانی ببرک کارمل در کنفرانس علمی جریان دموکراتیک خلق افغانستان به مناسبت صدمین سالروز تولد ولادیمیر ایلیچ لنین.

در آغاز بیانیه افتتاح ببرک کارمل می‌خوانیم: امروز ما به افتخار و ماست که برای نخستین بار در کشور ما کنفرانس های علمی جریان (مقصود از حزب است نویسنده) دموکراتیک خلق افغانستان را در باره اندیشه های ولادیمیر-ایلیچ لنین بمناسبت سالروز تولد وی افتتاح می‌نماییم.

در بخشی از همین بیانیه افتتاحیه ببرک کارمل بعد از اینکه پیرامون اهمیت و نقش لنین و تاثیر شگرف اندیشه های لنین و تجلیل از صدمین سالروز تولدش چنین می‌خوانیم:

همچنین یونسکو به تصویب رسانید که صدمین سال تولد ولادیمیر ایلیچ لنین متفکر و دانشمند بر جسته به سویه جهانی بر گزار گردد.

نامفته نباید گذاشت که شماره ویژه تولد لنین ۱۸۷۰-۱۹۷۰ در دوازده صفحه نشر گردیده است.

عناوین دیگر صفحه اول به ترتیب مقاله ای به قلم ببرک کارمل زیر عنوان: «اندیشه های لنین درباره تیوری و حزب» و نوشته دیگر تحت عنوان لنین درباره امپریالیسم نگارش شادروان میراکبر خیبر نشر شده است. عنوان دیگر صفحه اول کنفرانس های علمی جریان دموکراتیک خلق افغانستان که بمناسبت سالروز تولد لنین دایر شده بود می-باشد.

در پایین همین صفحه شعاری به زبان پشتو نشر شده است.

تینگ او مترقی دی وی دافغانستان او شوروی اتحاد دوستی.

صفحه دوم ویژه نامه لنین شماره فوق-العاده پرچم را در حق می‌نماید. درین صفحه تصویری از خانواده او لیانوف که لنین عضو آنست نشر شده و مضمون این صفحه بزبان

دربین خبر آمده که در محفل برای تجلیل از صدمین روز تولد لنین ترتیباتی اتخاذ می‌گردد و برای این امر کمیته ای تشکیل گردیده و نشریه مخصوص و مشترک «لنین و افغانستان» به همین مناسبت به چاپ میرسد.

در پایان محفل فلمی از زندگانی لنین به نمایش گذاشته شد.

در شماره تاریخی دهم حمل ۱۳۴۹ مطابق سی مارچ ۱۹۷۰ علاوه بر نشر نگاتی از نامه لنین به امام الله پادشاه وقت افغانستان در صفحه اول تصویری از لنین به چاپ رسیده و در صفحه دوم همین شماره نشر بیوگرافی مختصر لنین آغاز گردید.

کدر پراگراف نخست آن چنین می‌خوانیم: بشریت لنین را بدینسان می‌شناسد:

رهبر و آموزگار کبیر زحمتکشان جهان پیشوای انقلاب کبیر سوسیالیستی اکبر، بنیان گذار اولین دولت کارگران و دهقانان در روی زمین، متفکر و نابغه بزرگ و در عین حال انسان ساده مانند حقیقت، محبوب و صمیمی که از میان خلق بر خاسته بود.

نام لنین در قلوب ملیون ها انسان، دوسر زمین های گوناگون، در شمال و جنوب، در شرق و غرب درین نژادها و ملیت های مختلف بمنابه ستاره و نماد در آینده تابناک، زندگی آزاد و سعادت بخش و ایجاد برادری بین بشریت تبدیل گردیده است.

لنین بزرگترین انسان عصر ما مردی بود با خصایل عالی انسان نوین جامعه بی طبقات آینده.

در شماره سوم تاریخی هفده حمل ۴۹ مطابق شش اپریل ۱۹۷۰ جریده پرچم ارگان نشراتی حزب دموکراتیک خلق افغانستان باز هم یک قطعه عکس لنین در صفحه اول آن به چاپ رسیده، همچنان تحت عنوان لنین، مسلمانان و شرق و لنین دوست گرانمایه افغانستان به ارتباط روابط افغان، شوروی مطالبی بزبان های پشتو و دری نشر گردیده و صفحات دوم و سوم همین شماره وقف بقیه بیوگرافی مختصر لنین شده است.

پشتو تحت عنوان، لنین، استعمار او ملی مساله او دهفه په رپا کی دپښتونستان مسالی ته یوگتنه به قلم سپنتا نشر گردیده است.

همچنان در همین صفحه ابراز نظر گورکی درباره لنین و اهمیت چند کتاب لنین به اختصار نشر شده است.

در صفحه سوم همین شماره باز هم تصویری از لنین در میدان سرخ است که برای سربازان بیانیه اشرا ایراد می‌نماید. در چهارستون چاپ و مضمون این صفحه بقلم دکتور اناهیتا تحت عنوان لنینیسم در عمل می باشد.

در صفحه چهارم بقیه یکی از مضامین صفحه اول و نظر مختصر جمال عبدالناصر در باره کشور شوروی که بنیاد گذار آن لنین است نشر شده است.

صفحه پنجم تحت عنوان مناسبات شوروی و افغانستان مضمونی را به قلم سلطان علی گشتمند جای داده که یک قطعه عکس لنین در سال ۱۹۱۹ در میدان کرملین چاپ شده است.

صفحه ششم باز هم وقف بقیه یکی از مضامین صفحه اول و اظهار نظر جان رید نویسنده معروف امریکایی درباره لنین و صفحه هفتم وقف بقیه مضمون صفحه پنجم شده است.

و عکس زیبای از لنین و لنینیزم در دو ستون باخود دارد.

صفحه هشتم نیز بقیه مضمون اندیشه های لنین درباره تیوری و حزب نشر شده و تصویری از لنین با مادرش نیز این صفحه را مزین نموده است.

نظر جواهر لعل نهرو نیز درین صفحه گنجاییده شده است.

صفحه نهم و دهم همچنان وقف بقیه مضامین شده و صفحه یازدهم تصویری از آرامگاه لنین را در میدان سرخ نشان داده و بقیه مضامین را نیز در همین صفحه به نشر سپرده اند.

صفحه اخیر یا صفحه دوازدهم شماره فوق العاده را تصویر لنین در حالیکه قد و ت شورا ها را اعلام میدارد، مزین ساخته و شعری نیز تحت عنوان شبور انقلاب و بقیه مضامین را جا داده است.

در اخیر این یادداشت مختصر در باره لنین در صفحات پرچم ارگان مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، قابل یاد دهانیست که همین شماره آخرین شماره پرچم خلق بود که بعد از آن تاکنون پرچم چاپ نشده و دستگاه چهار ظاهر شاهی و نفتین از تجاع سیاه باعث توقیف آن شد.

خلص اینکه ویژه نامه لنین برای یکپرده ای از نشرات پرچم حسن ختام تاریخی گردید و اهمیت پرچم از مرز های کشور ما بیرون شد و ارزش واقعی بین المللی یافت.

بر افرشته باد پرچم ظفر نمون خلق افغانستان

فروزان باد مشعل که پرچم خلق در افغانستان بر افروخت.

گزارش فشرده‌ی از...

از آنجاییکه با پیشرفت روز افزون ساینس و تکنالوژی، به منظور آشنایی خلفهای جهان با کلتور و غنات کشور های یکدیگر بشریت توانسته است نابا رویکار آوردن وساخته‌های سیمار و ثابت اعمار مصنوعی پیشرفت های کلتوری اقتصادی غنات خویش را توسط این نوع دستگاه ها ذریعه امواج تلویزیون به دور دست ترین نقاط جهان پخش نماید تا افراد جوامع مختلف از آن بهره مند شده و به آینده خویش اطمینان حاصل نمایند.

ازینکه بازی های جهانی المپیک سال ۱۹۸۰ در مسکو دایر میگردد و برای اینکه مردم افغانستان از دیدن این بازی های دلچسپ جهانی محروم نشده باشند دولت تصمیم اتخاذ نمود تا پروژه فوق الذکر را در زمره سایر پروژه هادر اولین پلان پنجساله بگنجانند.

مصارف اسعاری پروژه بالغ بر (۱۰،۳۶۰) میلیون دالر از کمک بلاعوض کشور دوست اتحاد شوروی و مصارف افغانی آن بالغ بر (۲۰،۰۰۰) هیلون افغانی از بودجه دولت کار سازی میگردد. به صورت مجموعی مصارف پروژه مذکور مبلغ (۴۸۶،۳۰۰) میلیون افغانی تخمین گردیده است، امور پروژه مطابق پلان در سال ۱۳۵۸ آغاز و در سال ۱۳۵۹ پروژه مارس قبل از شروع المپیا ی جهانی ۱۹۸۰ مسکو تکمیل خواهد شد و امور پروژه مربوط به لوتوس در سال ۱۳۶۰ تکمیل خواهد شد.

در ساحه ترانسپورت و توریزم:

۱- پروژه مطالعات، توسعه تجدید و تجهیز ساختمان میدان هوایی بین المللی کابل:

میدان هوایی بین المللی کابل در حدود (۱۶) سال قبل با ایجاد بانو قوت و زمان تحت کمک های تخنیکي دولست دوستانه اتحاد شوروی اعمار گردید و از آن بعد تاکنون مورد استفاده پرواز های بین المللی و داخلی قرار داده، از بدو تاسیس تاکنون کدام اقدام موثری در مورد ترمیم و تجهیز آن بعمل نیامده است.

در این و آخر به کمک متخصصین شوروی سروی دیزاین و پروژه سازی توسعه میدان هوایی کابل تحت مطالعه قرار داشته که بعد از اكمال مطالعات مذکور به ساختمان آن اقدام میشود.

۲- پروژه ساختمان شش میدان هوایی صفحات شمال شرق کشور (بدخشان):

این پروژه در سال ۱۳۵۵ شروع و در نظر است در سال ۱۳۶۲ مورد بهره برداری قرار گیرد، و یکنه تعداد میدانهای کوچک بشکل خاصه قبلا در نقاط مختلف ولایت بدخشان به منظور استفاده طیارات کوچک باختر احداث گردیده بود، ازینکه میدانهای ساحه بدخشان که

لنین انسان...

لنین، رادیو را «جریده پلون کا غنذ وفا صله» نامیده است و بدستور او در سال ۱۹۲۲ نخستین ایستگاه رادیوی شوروی بکار آغاز کرد. همچنان اقدام به تأسیس لیاترها، کتابخانه ها و سایر موسسات علمی و فرهنگی بعد از انقلاب اکتوبر، محصول اندیشه های ژرف و نتیجه و صایای او بنقصد ارتقای سطح کلتور و دانش در آن سرزمین میباشند. لنین بعد از پیروزی انقلاب اکتوبر، مانند سایر رشته های زندگی مردم اتحاد شوروی، در ساحه انکشاف انواع ورزشی و تقویت تربیت بدنی افراد نیز توجه عمیقی را بکار برده عقیده داشت تا از طریق بسط و گسترش تربیت بدنی يك نسل پیدا و سالم و يك جامعه صا حب کلتور عالی و گرا کتر لایت و با یلاری، پیریزی شود و بوجود آید. چنانچه موصوف در سو مین کانگرس یانگنره اتحادیه جوانان کمونسست منعقد سال ۱۹۲۰

پیرامون پروگرام و سیمع تربیت مترقی جوانان سخنرانی کرد و تصامیم کنگره رادر زمینه بیان داشت.

از آنجا که در کشورهای مختلف جهان از روزگار گذشته تا حال، بخصوص در جریان قرن بیست استفاده از «آمار» و «ارقام» یکی از طرق موثر فعالیتها ی اقتصادی و اجتماعی تشخیص شده است «لنین» که خود در رشته آمار و احصائیه کارمند وارد و وزیده بود، برای تحقیق پذیرفتن این بخش علم احصائیه ارزش و نقش زیادی را قایل بوده و آمار را یکی از اساسی پاره شمنند و مستند جهت شناخت و تشخیص نیروهای مختلف اجتماع تلقی میکرد و میگفت که: «ارقام اطمینان بخشترین طریقه ارزیابی واقعیتها بشمار میروند».

در اخیر با پیست متذکر شد که انقلاب بزرگ اکتوبر تحت قیادت لنین و نهضت پرولتاریا متکی بر سیماست لنین از بدو آستن، تحقیق یافتن و طی مراحل انقلابی، انکشافی و تکاملی خود تحولات عظیمی را در آن کشور پدید آورد که تا نیرات بزرگ و مثبت آن در ظرف پیش از شصت و دو سال، نه تنها در شقوق مختلف زندگانی مردم آنسامان، تحولات چشمگیر و شگرفی را پیمان آورد، بلکه تا نیرات آن در ساحات متعدد پاشندگان مختلف جهان معاصر بحث مترقی پدید آمد. علاوه بران از لحاظ طی مراحل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و اوتقائ سطح دانش

جامعه شوروی در رشته های گوناگون، پیروزیهایی را نصیب شده که دستاوردهای آن ملل سرزمین پهناور اتحاد شوروی را صد فیصد با سواد و با سویه و صد فیصد شالرا مصرف کار ساخت و معیار تولیدات را بلند برد. بطوریکه امروز هر فرد بهره بر دار از محصول زحمات و مشاغل دستجمعی خویش بشفع عمومی و همگامی، پیگیر اله متوجه و منهک میباشند.

بقیه صفحه ۲۱

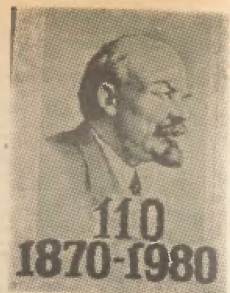
سیمای انسانی...

است سرو صدای بچه ها او را خسته کند نگرانی خود را بیان داشت لنین دو پاسخ گفت:

«باید هنگام بازی مزاحم بچه ها شده سال ۱۹۱۹ که دشوار ترین سالها بود به پیشنهاد لنین دستور تقذیه مجانی کودکان صادر شده لنین میگفت ما بزرگسالان تا آخرین ذره آرد، آخرین جبهه قندو آخرین تکه کرده رابه کودکان خواهیم داد هر چند خود گرسنه بمانیم بهتر است که با این

- ماخذ:
- ۱- مناسبات افغانستان واتحاد شوروی در سالهای ۱۹۱۹ - ۱۹۶۹، از نشرات وزارت های امورخارجه افغانستان واتحاد شوروی. طبع کابل.
- ۲- جوان پروها ت: تاریخ اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی. مترجم: علی اصغر شمیم. تهران.
- ۳- آخر اموریچ: لنین و مناسبات شوروی و افغانستان. مسکو - ۱۹۷۰.
- و. ب. جیسلاف ایلوتین:
- اتحاد شوروی (دیروز، امروز و فردا) نویسنده: مسکو - ۱۹۷۶.
- ۴- سرملان میکویف: شصت سال دوستی خلل ناپذیر. نویسنده: مسکو ۱۹۷۹.
- ۵- اقتصادیات اتحاد شوروی، طبع مسکو.
- ۷- فرهنگ اتحاد شوروی. نویسنده: مسکو ۱۹۷۳.
- ۸- نیکولای لیوویو میروفو- یوتر- سو بولیف: گزارشی از رویداد های سپورت اتحاد شوروی.
- ۹- شماره پنجم ۱۹۷۸ مجله سوسیالیزم (ژن شوروی)
- ۱۰- لئونید تیلنسکی: اتحاد شوروی و همسایگان جنوبی آن. نویسنده: مسکو، ۱۹۷۴.
- ۱۱- شماره سوم ۱۹۷۸ مجله اوکر این (مصور و هنرنگی).
- ۱۲- شماره سوم ۱۹۷۹ مجله سویت و من (ژن شوروی).
- ۱۳- سرخی شماره های مجله اخبار.
- ۱۴- فعالیتهای سیاسی ولادیمیر ایلچ لنین. از نشرات «روابط بین المللی» مسکو، ۱۹۷۰.
- ۱۵- دیپلماسی و شعبات آن. از نشرات «روابط بین المللی»، مسکو ۱۹۶۸.
- ۱۶- کروونو لوزی یا و قایع تاریخوار سیاست خارجی اتحاد شوروی. مسکو، ۱۹۶۸.

لنین در مبارزه

به خاطر...

نو یسنه بسز د گک (۱۹۱۰) این مقاله ها از یک سو سیمای واقعی تولستوی را در ادبیات و هنر و در جهان اندیشندگی معرفی کرد و از دیگر سو برای نقد آثار ادبی کلاسیک ویا هر اثری نمونه استادانه ای به دست داد .

ارزش این مقاله های ولادیمیر ایلیچ لنین هم از نگاه تولستوی شناسی و هم از نگاه نقد ادبی فوق العاده زیاد است .

پشتیبانی بیدریغ لنین از دیمیان بیدنی شاعر کدور مطبوعات بلشویکی چهره پرتلاش و نیرومند به شمار میرفت گوشه دیگری دفاع او را از ادبیات مورد نیاز توده ها روشن می سازد .

در سال ۱۹۱۳ که نخستین مجموعه شعر بیدنی به نام «افسانه» به چاپ رسید لنین در نامه ای با شغف تمام به گورکی نوشت : «آیا «افسانه» دیمیان بیدنی را دیده اید ؟ اگر ندیده اید من برایتان میفرستم . و اگر ندیده اید بنویسید که چگونه ارزیابی میکنید»

(تاریخ ادبیات روس، جلد دهم، مسکو ۱۹۵۰، ص ۷۳۳)

در دهه اول سده بیستم چار وچنگالی در مورد گورتن نیز در روسیه کمره به مسخ کردن معنی که یورژواری روسیه کمر به منع کردن سیمای ادبی او بست و تلاش ورزید تا او را از چرتشکی و بلینسکی جدا سازد و میان او و انقلاب نیز دیواری بالا کند و نمایندگان آن دو مقاله های متعدد کوشیدند تا ثابت سازند که گورتن ملاک مرفه الحالسی بود که تنها به عبارت پردازی انقلابی علاقه داشت. مگر بعد از انقلاب ناامید شد و آثار لیبرال گشت

لنین در رد این دووغ بافی ها در سال ۱۹۱۲ به مناسبت صدمین سالگرد تولد گورتن در مقاله مذکور لنین یاد آور شد که «تمام عناصر لیبرال روسیه او را محترم می پندارند در حالیکه از مسایل مبرم سوسیالیزم حاشیه

لنین و...

از ستم فشار آزاد خواهند شد ...

مسلمانان اتحاد شوروی با قائل شدن احترام عمیق برای لنین می کوشند با کار خود خاطره وی را جاودان بسازند و گرامی ترین مولود های خود را بنام وی می نامند .

شیر ها و قصبات ، کار خانه ها و فابریکها ، کالخوها و ساخوزها ، نیروگاههای برق و قتل کوهستانی بنام لنین نامیده شده اند . ازبکها و کازاخها ، تاجیکها و ترکمنها ، آذربایجانی ها و قرقیزها ، قازان ها و باشقرها ، واینگو شیا ها ، کاباردین ها و بالکاریا

ها تصنیفاتی در باره لنین سروده و می خوانند و پسران خود را بنام او می نامند . نام لنین نه تنها نزد مسلمانان اتحاد شوروی

با افتخار و احترام یاد شده است . بلکه کشور های خارجی ، خلقهای آسیا و آفریقا نیز به خدمات لنین در امر مبارزه با ظلم آزادی مستضعفین ، ارزش عالی میدهند .

مثلا ، حافظ اسد رئیس جمهور عربی سوریه ، دو دفتر میهمانان افتخاری شعبه موزه مرکزی و . ای . در تاشکند چنین نوشت :

لنین برای اولین بار در جهان کشور سوسیالیستی را ایجاد کرد ، کشوری که تکیه گاه همه نیروهای رها بیخشی در مبارزه شان بخاطر پیشرفت ، آزادی و استقلال می باشد .

اعتبار و نفوذ لنین در میان توده های مسلمان هنوز بهنگام حیاتش بسیار عظیم بود . آنها دره سیمای لنین نجات دهنده و رهبر خود را می دیدند .

در سالهای اول حکومت شوروی هر ازادان نامه و تلگرام تشکر آمیز از گوشه و کنار کره ارض از جانب مردمان ملیت ها ملیتها و حرفه های مسلمانان و غیر مسلمان و رجال مشهور مذهبی بنام لنین ارسال میشد . بسیاری در میتینگها ، جلسات و گفت و شنود ها ، وجد و شغف و سپاسگذاری خود را اعلام می نمودند .

مادر اینجا دو نمونه از این نوع اسناد را ارائه میدهم .

در نامه شرکت کنندگان در گنگره روحانیون مسلمان و شیوخ جمهوری خود مختار شوروی سوسیالیستی داغستان مورخ ۲۵ توریه سال ۱۹۲۳ بنام و . ای . لنین گفته شده بود : گنگره روحانیون و شیوخ مسلمان داغستان مرکب از ۷۶ نفر به قوای پیشوای اردوی کبیر زحمتکشان و آزاد کننده همه جهان از زنجیر اسارت شاد باش می گوید . ما ایمان داریم که مسلمانان با کمک اردوی تو

میروند و در حالیکه اختلاف مگر تسن انقلابی را با لیبرال ها پنهان مینمایند . به عقیده لنین نقش انقلابی گورتن در زش تاریخی و جهانی داشت و در سیمای او پرولتاریای انقلابی سر سبردگی به انقلاب ، یایداری و ارزش اجاطه بر تیوری های انقلابی را می آموخت . مادر این مقاله صرف خطوط اساسی تلاش

های ارزشمند ولادیمیر ایلیچ لنین را در بر افراشته نگاهداشتن در فقه هنر و ادبیات و ریالیستی مشخص ساختیم . در میان این چهار جوب زمینه فراخ پژوهش و مطالعه فراتر برای ذوقمندان هنر و ادبیات مردمی وجود دارد . به امید آنکه در آینده این

مختصر انگیزه کاوش ها و مطالعات مفصلی قرار گیرد سخن را با حرفهایی از گورکی در باره لنین پایان میدهم . ما کمیس گورکی پس از در گذشت لنین به رومن رولان ضمن نامه ای چنین می نویسد : «... من میدانم که او مردمان را دوست میداشت ، نه ایده ها را و شما میدانید که چگونه و قتیکه متفاج مردمان ایجاب می کرد ایده ها را می شکستند و میراند . من او را دوست داشتم و دوست دارم .» (لنین و گورکی ، اثر یاد شده ، ص ۳۳۶)

پایان

لنین بنیانگذار

جاپان و فرانسه را از حمله و تجاوز و جنگ باز دارد. ولی طبقات حاکمه ای از تجاری کشورها خیره سرانه جواب رد می دادند آنها در یسین خیال بودند که می توانند با ایسین تجاوزات بیشتر مانده حزب بلشویک و خلق شوروی را نابود سازند زیرا هیچ ممکن نبود سوسو سیالیزم را به قرار گرفته ی خودشان در نطفه خفه سازند ولی آیا ممکن است خلقی را نابود کرد و حر بی را که یگانه وعده ترین پشتوانه اش خلق است از بین برد؟ نه هرگز نه لنین باز هم از پانتمست، هفتمین کنگره ی شوراهای در پنج دسامبر ۱۹۱۹ ضمن قرائت در پاره ی سیلست بین المللی اعلام داشت که جمهوری روسیه ی شوروی مایست با تمام خلقها در صلح بسر برد و تمام نیروی خود را برای بساختن داخلی بکاربرد تا بدینسو سیله کاری را که تاکنون مداخله ی دول آنهاست (این کلمه از اصطلاح فرائسوی مشتق شده است که اتحاداتفاق و متفقین را گویند و در مرحله اول عبارت بود از بلاک دول متجاوز امپریالیستی یعنی انگلیس، فرانسه و روسیه تزاری ولی روسیه پس از انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر ۱۹۱۷ از آن خارج شد در دوران اولین جنگ جهانی امپریالیستی ۱۹۱۴-۱۹۱۸ دول ایالات متحده، جاپان و یکمده کشورهای دیگر نیز به آتانت پیوستند که این اتحادیه تجاوزگر بعد ها بر کشور انقلابی روسیه شوروی نیز تا ختند.)

درین قرائت نیز صورت مشهود پیشنهادها ی صلح از طرف شوروی هویداءد. ولی با تا سف ایسین قرار هم بی جواب ماند. از اواخر سال ۱۹۲۰ که نیروهای تجاوزگر تارو مار شدند کشور شوروی تحت رهبری دایمانی لنین بز رگ توانست به کار اصلی خود که عبارت از ساختن جامعه نوین سوسیالیستی می باشد بپردازد. لنین پتا ریخ ۲۱ نوامبر ۱۹۲۰ گفت: (ما اکنون نه تنها از تنفس برخورداریم بلکه بر حله تازه نیز رسیده ایم که در آن موجودیت

بین المللی، در شبکه دول سر مایه داری بطور اساسی تا میسن شده است ...)

تحت رهبری دایمانی لنین و به پایمردی خلق قهرمان شوروی اینک در تارخ جهانی مرحله ی آغاز گردیده بود که در آن کشور های دارای نظام های اجتماعی گوناگون با هم به زیست با همی آغاز کردند لنین در این مورد می فرماید: (کشور های سوسیالیستی و کشور های سرمایه داری در کنار هم خواهند زیست ..) که این دوران بجز دوران همزیستی مسالمت آمیز بین کشور های سرمایه داری و سوسیالیستی چیزی دیگری نیست.

در اینجا برای خواننده ی محترم دلچسپ خواهد بود تا چند مصاحبه کوتاهی را که لنین بز رگ با مخبرین روزنامه های خارجی (انگلیس و ایالات متحده امریکا) بعمل آورده نقل نمائیم. در ماه فبروری ۱۹۲۰ مخبر یکی از روزنامه های امریکا ی از لنین پرسید:

— آیا روسیه باز هم باید بیسم مداخله ضد انقلابی از خارج را داشته باشد؟ لنین در جواب گفت: — متاسفانه بل، زیرا سرمایه داران مردمی هستند بی خبر و آزمنده. آنها تاکنون به یکسلسله تلاشهای چنان نا بخردانه و آزمندانه برای مداخله دست زده اند که تا زمانیکه کارگران و دهقانان هر کشور، سرمایه داران خود را تجدید تربیست نکنند، باید همواره بیم تکرار چنین تلاشهای را داشت.

وقتی خبر نگار آژانس خبرسانی یونیورسال سرویس نظر لنین را در باره ی چگونگی میانجی صلح میان کشور شوروی و امریکا پرسید، رهبر مردم شوروی گفت:

— اگر سرمایه داران امریکا بی مزاحمانشوند، ما با آنها کاری نخواهیم داشت.. ما حتی حاضریم بابت ماشین و افزار آلات و دیگر وسایل سود مند برای حمل و نقل و تولید، طلا به آنها بدهیم و نه تنها طلا بلکه علاوه بر آن مواد خام بدهیم. سوال دوم این خبر نگار چنین بود:

— چه موایعی در راه بر قرائی

چنین صلحی وجود دارد؟

— از سوی، هیچ موایعی وجود ندارد و از سوی سرمایه داران امریکایی و نیز سرمایه داران هر کشور دیگر، این مانع امپریالیزم است.

در جواب سوال اول نبوغ و درک متبحرانای لنین را از ما هیئت سرمایه داری بخوبی می بینیم درین جواب پیش بینی لنین رد مبنی بر امکان مداخله ی امپریالیست ها در سال ۱۹۱۴ باز هم می بینیم. آلمانها-شیزم بر کشور شوروی را برای نابود ساختن؟! سوسیالیزم تجاوز کرد ولی چرخ تارخ بعقب بر نمی گردد و خلق شوروی یکبار دیگر در عمل این حقیقت را ثابت کردند.

اینک که از حادثه و چرخش بز رگ و تارخی اکتوبر کبیر شخصت و سه سال می گذرد. اتحاد جماهیر شوروی به سیاست همزیستی مسالمت آمیز که توسط بنیاد گذار این کشور و لادیمیر ایلیچ لنین طرح و اعلان شده بود، پیوسته و پیگیر ادامه می دهد، درین مدت بز رگ ترین تحولات و پیشرفت ها نصیب این اولین کشور سوسیالی

لیستی جهان شده است و در دوران لنین بز رگ روسیه ی شوروی یگانه کشور سوسیالیستی جهان بود که پیوسته از جانب امپریالیزم تهدید می شد ولی اینک جامعه ی کشور های سوسیالیستی با قدرت و عظمتی

هر نوع تجاوز و حمله را جواب دندان شکن می دهد. وجود دارد. امروز اتحاد شوروی بحیث مقتدر ترین کشور های جهان لجام زننده ی همه نیروهای جنگ طلب و تجاوزگر در جهان است. اتحاد شوروی کشور لنین بز رگ امروز تنها نیست همه نیروهای صلح طلب و مترقی جهان همونوا و متحد آنست، ولی با وجود این همه قدرت باز هم اتحاد شوروی و حزب کمونسٹ شوروی پیرو همان سیاست لنینی همزیستی مسالمت آمیز و دیتانتو دوستی بین ملل مختلف است که این حقیقت را در عمل پیوسته ثابت ساخته است، ما درحالیکه یکصد و دهمین سالگرد پیشوای خلق شوروی را به مردم دوست و برادر آن تبریک می گوئیم پیروزی هر چه بیشتر این کشور را در راه صلح و بهروزی خواهانیم.

لنین در جراید ...

لاس لیک شوه. او له هغه را ایسی دمتقابلی دوستی پر اساس است. و پشت معا هدی. پروتو کولونسه او گوی اعلامی ددوا پرو مملکتو تر منخ لاس لیک شوی دی.

مونډ دولا د پیمیر ایلیچ لنین د شپږ نوی می کالیزی دنما نختی په موقع ددی یادونه هم کوو چه زموږ ستر دوست گا ونوی مملکت شوروی اتحادچی د لنین په مشری تاسیس شوی دی په تیرواته څلو پښت کلو کښی مونږ ته ډیری ستړی بی غرضه اقتصادی، سیاسی او کلتوری مرستی را کړی دی چی هغو د افغانستان دخلکو په ژوند کښی خورا ښه او په زړه پوری اغیزه کړی ده.

او پدی ډول یی له استثمار خفه د ټول جهان د زیار ایستو نکو خلکو د خلاصون پر لار روڼ مشعل بل کړی ده په کلک استثمار و غانده او په نړی کښی یی د ټول لی مستعمره هیوادود سمه ستی آزادی اعلام وکړی.

ولادیمیر ایلیچ لنین له افغانستان سره دشوروی اتحاد د دوستانه او په زړه پوری ښو روابطو د تاسیسو لو او ټینګولو بانی دی. دافغانستان دخپلواکی په اخستلو کښی یی ښی سیاسی او معنوی مرستی کړی او شوروی اتحاد لو مو ښی مملکت وچی دافغانستان خپلواکی یی په رسمیت وپیژندله.

ورپسی په کال ۱۹۲۱ کښی مشهوره معا هده چی د دواړو مملکتونو تر منخ ښه دوستانه روا بطونکی

آغاز دوستی...

۷- اپریل ۱۹۱۹:

پیام مرحوم امان‌الله غازی عنوانی وای: لنین
بزرگ اتحاد جماهیر شوروی

۲۱- اپریل ۱۹۱۹:

مکتوب امان‌الله غازی
عنوانی وای: لنین

۲۲- می ۱۹۱۹:

پیام وای: لنین عنوانی امان‌الله غازی

۲۳- جون ۱۹۱۹:

اعتمادنامه نماینده مختار فوق‌العاده دولت
شوروی بدربار کابل

۱۶- جولای ۱۹۱۹:

مکتوب حکومت جمهوری ترکستان شوروی
عنوانی پادشاه افغانستان

۱۲ و ۱۴- اکتوبر ۱۹۱۹:

انتشار خبر ملاقات هیئت میاسی افغانستان
با ولادیمیر لنین در مطبوعات ورادوی اتحاد
شوروی

۲۲- جولای ۱۹۱۹:

اعتمادنامه سفیر فوق‌العاده دولت افغانستان
مستقل بحیث وزیر مختار به دولت جمهوری
اتحاد شوروی

اول - دسامبر ۱۹۱۹:

مکتوب امان‌الله غازی
عنوانی وای: لنین

۲۸- فیروزی ۱۹۱۹:

معاهده میان افغانستان و روسیه شوروی

اول می ۱۹۱۹:

مکتوب وای: لنین عنوانی علیحضرت
پادشاه افغانستان

۳۱- اگست ۱۹۱۹:

معاهده بیطرفی وعدم تجاوز مقابلہ میان
دولت افغانستان واتحاد جماهیر شوروی

۲۸- نومبر ۱۹۲۷:

موافقت‌نامه خط هوایی میان افغانستان
واتحاد شوروی

۳- می ۱۹۲۸:

بیانیه ام، اسکا لنین رئیس کمیته مرکزی
اجرائیه اتحادیه جماهیر شوروی در دعوتی
بافتخار امان‌الله خان پادشاه افغانستان

۳- می ۱۹۲۸:

بیانیه امان‌الله غازی در دعوتی که به
افتخار شان داده شده بود

۲۶- اگست ۱۹۲۸:

بیانیه امان‌الله غازی
در موقع تقدیم اعتمادنامه وزیر مختار دولت
اتحاد جماهیر شوروی بدربار کابل

۱۹- دسامبر ۱۹۱۹:

بیانیه وزیر مختار اتحاد جماهیر شوروی
در موقع تقدیم اعتمادنامه بحضور علیحضرت
امان‌الله خان

اول - اپریل ۱۹۳۰:

پروتوکول مجلس عمومی اتاق تجارت اتحاد
شوروی با شرق در حال حضور سفیر
افغانستان

۱۳- جون ۱۹۴۶:

موافقت‌نامه بین دولت پادشاهی افغانستان
در سر مسائل سرحدی

یکدیگر را به رخ میکشند و به نوعی میکوشند برتری
خود را ابراز کنند در حالیکه زندگانی
زناشویی صحنه رقابت بین دو نفر و یا
میدان مبارزه بین شان نیست که بگویند
یکی شان پیروز شوند لذا موجودیت روان
شناشی برای رهنمایی آنها و حل برای بلیم
های شان کار معقول است
در آخر می پرسیم که برای ازدواج کدام
من مناسب است؟

من من معینی را برای ازدواج تعیین
نمیکم اما با ازدواج در سنین خردی یکلی
متخالف هستم چون اینگونه ازدواج ها اکثرا

بر پایه احساسات زودگذر جوانان استوار
است و عواقب خوب نداشته غالباً پس
طلاق می انجامد. معمولاً وقتی کسی آمادگی
روحي برای پذیرش مسوولیت ها زندگانی
مشترک داشته باشد، دارای استقلال مالی
بوده و البته تحصیلات خود را تکمیل نموده
باشد میتواند برای ازدواج تصمیم بگیرد
همچنان وقتی بتواند شریک مناسبی برای
زندگی خود بیابد یعنی کسیکه بساوی
تفاهم و علاقه داشته باشد نه اینکه بخاطر
حرف مردم و یا مسائل دیگر با کسیکه
علاقه و توافق نداشته باشد ازدواج نماید.

آزادی زن از...

مدنی و قوانین مربوط به حقوق زن، از جهت وضع اورد خانواده و دیگر آزادی ها، در هر کام
بانا برابری و زود گویی به زن دوبرو هستیم و به این جهت اعلام می کنیم که این نقص دموکراسی
به ویژه در حقوق زحماتشان است.

اما در اتحاد شوروی وضع به چه منوال است؟ برای زندگی زنان در اتحاد شوروی، اولین کشور
سوسیالیستی جهان، نخستین کشور آزادکننده زنان، انواع تسهیلات فراهم است، علاوه بر تسهیله
وسیع و گسترده ای از کودکان ها، شیرخوارگاه ها، شفاخانه ها، برای اطفال، مادران نیز در
دوران بار داری از چهار ماه استراحت یعنی ۵۶ روز قبل و ۵۶ روز پس از زایمان از تمام حقوق
خود استفاده می نمایند کارشایانه اضافه کار و کارخارج در شهر برای آنان و همچنان مادرانیکه
کودک شیرخوار دارند معذور است، شیرخوارگاه ها اکثرا در پهلوی فابریکه ها و کارخانه ها
موجود است، برای زنان باردار حداقل هرساعت یکبار نیم ساعت مرخصی از کار داده
میشود. در سال ۱۹۶۶ بالغ بر ۸۲ میلیون کودک به کودکان می رفتند. در همین سال
بیش از چهار میلیون کودک در کودکان های تابستانی و شیرخوارگاه بوده اند، در اتحاد
شوروی تا سال ۱۹۶۶ بیست هزار مرکز مشورتی مادر و کودک و یکصد هزار مرکز کمکهای طبی
هفتاد و چهار هزار داکتر کودک سه صد و هشتاد و سه هزار بستر در شفاخانه و یکصد و سی و نه
هزار بستر در سناتوریم برای کودکان وجود داشت، که تاکنون تسهیلات زیاد تر برای
زنان و کودکان میسر گردیده است: «اوگوست بیل» درائی مشهور خود تحت عنوان زن و سوسیالیزم
نوشته است: در جامعه سوسیالیستی زن آزاد است و کودکان این آزادی را محدود نمی کنند
بلکه شادی زندگی او را افزون می سازد.

واقعاً طبق اندیشه های سوسیالیزم علمی زن در اتحاد شوروی از تمام امتیازات زندگی
عالی برخوردار بوده اصلاً مشکلات و پرابلم هایی برایش مطرح نیست، در اخیر نسبت زنان
شاغل را در امور مختلف زندگی در جوامع سوسیالیستی و سرمایه داری طی جدولی نشان
میدهم.

کشور کمونیست			کشور سرمایه داری		
سال	نسبت	نام	سال	نسبت	نام
۱۹۵۰	۴۷٪	امریکا	۱۹۶۲	۳۲٪	شوروی
۱۹۶۲	۴۶٪	آلمان غربی	۱۹۶۰	۳۱٪	آلمان دموکراتیک
۱۹۶۲	۴۳٪	اتریش	۱۹۶۲	۴۰٪	سوئیس
۱۹۶۲	۳۶٪	سوئد	۱۹۶۰	۳۵٪	لهستان
۱۹۶۲	۳۵٪	ایتالیا	۱۹۶۳	۲۸٪	بلژارستان
۱۹۶۱	۳۵٪				نروژ و سوئد

تعداد زنان در شوروی عالی تا سال ۱۹۶۲ چهار صد و بیست و پنج نفر یعنی بیش از تعداد
زنان در تمام پارلمان های کشورهای سرمایه داری بوده است در شوروی عالی جمهوری ها ۳۳ درصد
اعضای آن زن هستند.
به هرحال احصائیه ها و آمار های سازمان های جهانی بخصوص ملل متحد نشان میدهد که زنان
در کشورهای سوسیالیستی و به خصوص اتحاد شوروی اصلاً با کشور های سرمایه داری
قابل مقایسه نیست.

با احساس تلخ نا کامی و بد بختی ندارد
در حالیکه اگر با واقع بینی و صداقت به
از دواج بیندیشیم و دشواری های احتمالی
آینده را در نظر بگیریم یقیناً خوشبخت
تر خواهیم بود.

بعد از ازدواج زن و شوهر کوشش کنند
که رشته انگی که میان شان پیدا شده
نگسلد و به عوضی قهر و عصبانیت و بیهوشی
زود عقیده خود را تحمیل کردن از محبت
و صمیمیت کار بگیرند به یکدیگر احترام
قابل شده و کوششی کنند با تمام وجود و خوشروئی
مشکلات را حل کنند به عقاید یکدیگر احترام
قابل شوند می پرسیم آیا موجودیت روانشناسی
در محاکم قاضی ضروری است؟
در جواب میگویند:

طبعاً موجودیت روانشناسی در محکمه های
قاضی برای شنیدن درد دل ها و تحلیل
و تجزیه پرابلم ها حتمی است چه اکثرا
دو نفر بعوض اینکه با همدیگر مشوره
نمایند و با منطق خواست های خود را
ابراز کنند به تمسخر و طعنه کمبود ها

از دواج...

اطفال را در این حالت ندارند اطفال آنها
ممکن به پیراهن ها و بسوی بدبختی و فساد
کشانیده شوند به هر حال آثار شوهرلاق
اکثر متوجه اطفال بیگناه است.

بنظر شما بیعت یک روانشناس برای جلوگیری از
طلاق چه بایده کرد؟

جواب:
وقتی دو نفر تصمیم به ازدواج میگیرند
باید فریب ظاهر آراسته طرف مقابل را
نخورند بلکه قبل از ازدواج لازم است تاد
بازر عادات، اخلاق، خصوصیات روحی و
اخلاقی طرف مقابل را که در واقع
پایه زندگی آنان است تحقیق نمایند
و به سرما به معنای بیش از مادیات
توجه گردد هر گاه خیار داری و ساختن
قصر های رویایی نتیجه جز دور شدن
از واقعیت ها و مواجه شدن ناگهانی

لنین شرکت در مبارزه‌ی انتخاباتی را برای تماس با توده‌ها و یکپارچه‌سازی حزب درمیدان مبارزه لازم دانست و پلاتفرم انتخاباتی بلشویکها را در بنیادهای منتشر کرد. در پایان انتخابات از مناطق کارگری اکثر نمایندگان از بلشویکها انتخاب شدند. نمایندگان نزد لنین میرفتند و از او راهنمایی میخواستند که چه نقشی در دوما ایفا کنند. در سال ۱۹۱۳ جلسه‌ی وسیع کمیته‌ی مرکزی با شرکت کادرهای فعال در کراکوی تشکیل گردید و نتایج درخشانی از آن برای تحکیم حزب و تشدید فعالیت در بین توده‌ها حاصل شد. تمام تصمیمات با اتفاق آراء در این کنفرانس اتخاذ گردید.

لنین در سالهای جنگ جهانی :

در سال ۱۹۱۴ جنگ آغاز شد. لنین درفش مبارزه علیه آنرا برافراشت. در این موقع لنین با اتهام جاسوسی برای حکومت تزاری (۱) توقیف کردند (نسخه‌ای لنین ارقام مربوط به رفرف اوضی را پیدا کرده و آنها را از جاسوسی پنداشته بودند). افکار عمومی لهستان و اطریش بعد از آمدن و پس از دو هفته آزاد شد و کادران از سر گرفت. ولی چون اطریش از شرکت کنندگان در جنگ و مزاحم فعالیت او بود به سویس رفت. ابتدا در شهر برن و بعد در زوریخ تا ۲۷ مارس ۱۹۱۷ فعالیت پرداخت. لنین با وجود تمام اشکالات با کارگران و کمیته‌های حزبی در روسیه ارتباط برقرار کرده و کلمات آتشین خود را علیه امپریالیسم و جنگ، علیه سرمایه داری و تزاریسم در نامه‌هایش به پشت جبهه‌ی جنگ میفرستاد. حکومت تزاری با رد دیگر حمله‌ی خود را علیه حزب بلشویک آغاز کرد. نمایندگان حزب در دوما به سایر پارتی‌ها تبعید و بسیاری از کمیته‌های حزبی ضربه دیدند.

با وجود فشار و هجوم شدید حکومت تزاری حزب بلشویک با تمام نیرو مبارزه‌ی خود علیه جنگ ادامه داد. حزب در جریان رشد خود هزاران کارگر را برای نبرد طبقاتی تربیت کرده بود. لنین در روزنامه «سوسیال دموکرات» بنام مسایلی که در این دوران سخت مطرح میشد جوابهای قاطع و قانع کننده میداد. بطور خستگی ناپذیر لنین در این دوران بجمع آوری و تبیین نیروهای انقلابی بین المللی پرداخت. لیدرهای انترناسیونال دوم موجبات شکست این انترناسیونال را فراهم آورده بودند. لنین از کنفرانس بین المللی سو سیال لیست هادر «سیمر والد» که در سپتامبر ۱۹۱۰ تشکیل شد و همچنین از کنفرانس «کین تال» در سال ۱۹۱۶ برای افشاء لیدرهای انترناسیونال دوم استفاده کرد و گروه چپ این کنفرانس را تشکیل داد و رهبری نمود و همین گروه بعد آهسته‌ی اصلی انترناسیونال سوم را تشکیل دادند. زندگی لنین با وجود فعالیت شالسه و روزی او از نظر مادی در این ایام بسیار سخت بود. لنین از راه نوشتن مقالات درآمد مختصری بدست می آورد که با گرانی روز افزون کفاف مخارجش را نمیداد. در خانه تاریک و تنگی با کرویسیکیا در زوریخ در کوچکی دور افتاده ای با ساده ترین وسایل زندگی میکرد (دخانه بوت دوزی) در کنار

بقیه صفحه ۱۱

مختصری در باره لنین

فعالیت لنین در پاریس در زمینه‌های گوناگون فلسفی، اجتماعی و غیره بسیار واز حوصله‌ی این مقال خارج است.

لنین در آوریل ۱۹۰۸ بتقاضای گورکی مسافرتی به شهر کاپری در ایتالیا کرد. از ژوئن ۱۹۰۹ لنین مبارزه‌ی خود را علیه انجلائگران و سایر دسته‌ها و افراد اپورتونیست تشدید کرد و تمام هم خود را مصرف تقویت سازمان مخفی حزب بلشویک نمود. همچنین علیه اپورتونیسم در جنبش جهانی کارگری مبارزه‌ی بی‌امانی را رهبری کرد. در سال ۱۹۱۰ لنین به استهیکم برای ملاقات مادرش که او راسه سال ندیده بود، رفت. این مادربا محبت در سن ۷۵ سالگی زحمت سفر را برای دیدار فرزند خود تحمل کرده بود. برای اولین بار مادرش شرکت لنین را در گروهی از سوسیال دموکراتها در استهیکم مشاهده کرد. لنین روزوداع با مادرش نتوانست او را تا داخل کشتی که متعلق بیک شرکت روسی بود همراهی کند، زیرا او را توقیف میکردند این آخرین دیدار لنین با مادرش بود (مادر لنین در سال ۱۹۱۶ در گذشت).

در پایان سپتامبر لنین بهاریس بازگشت. لنین در این دوران سخت با استقامت و پشتکار و ایمان به حزب، به هدفها و بدوستی راهی که تعقیب میکرد به فعالیت در حفظ حزب، در مبارزه علیه اپورتونیستها، در نوشتن قسمت مهمی از آثار جاودانی خود پرداخت. فروکش جنبش و تسلط اوتجاعت در روحی

فلاند رفت و سپس بدستور کمیته‌ی مرکزی بخارجه مهاجرت کرد. این بار برحسب اجبار مهاجرت او ده سال طول کشید. لنین در باره‌ی انقلاب ۱۹۰۷ - ۱۹۰۵ روسیه تحلیل کاملی در مقالات «درسهای قیام مسکوه»، «درسهای انقلاب» و «یک سخنرانی در باره‌ی انقلاب ۱۹۰۵» و مقالات دیگر بدست داد.

در سال ۱۹۰۸ لنین به ژنو آمد. برای او این بار زندگی سخت بود، زیرا از میدان پرشور انقلاب به شهری ساکت و آرام آمدن دشوار است. لنین فوراً مشغول کار شد و روزنامه‌ی «پرولتاریا» را که عملاً ارگان حزب شده بود با شرکت ماکسیم گورکی و لونا-جارسکی منتشر کرد و سعی نمود که آنرا به روسیه برساند. در این موقع حکومت تزاری همه‌ی سازمانها را برهم زده، هزاران نفر را توقیف و تبعید نموده و در درون حزب وخته کرده بود. علاوه بر این منشویکها پشت به حزب کرده و با فعالیت مخفی آن مخالفت مبارزه میکردند ازینرو با آنها نام «انجلائگر» داده شد. لنین با دقت تمام لزوم حفظ حزب در احتضا کیفیت استفاده از سازمانهای علنی و مبارزه با پلیسی نوید تجدید وضع انقلابی را تبلیغ میکرد.

در پایان سال ۱۹۰۸ محل چاپ «پرولتاریا» پاریس منتقل شد و لنین و خانوادگی او پاریس رفتند. زندگی آنها در پاریس بسیار سخت شد. لنین از خارج شهر با بایسکل پاریس می آمد و به کتابخانه‌ها میرفت.

ماتایر عمده خود را در انقلاب جهانی به نیروی سیاست اقتصاد خویش اعمال می کنیم ... مبارزه در مقیاس جهانی باین عرصه منتقل شده است . نین

کاربرانیک روزانه، نین از کار علمی و تئوریک غافل نبود و تحلیل جامع خود را از دوران امپریالیزم در همین مدت انجام داد . نین در سال انقلابی ۱۹۱۷ :

در ۹ ژانویه ۱۹۱۷ روز یاد بود «یکشنبی خونین» دپترو گراد، در باکو، در مسکو و دیگر شهر ها تظاهرات بزرگی علیه جنگ از طرف کارگران برپا شد که تمام روسیه را حرکت آورد . در فوریه ۱۹۱۷ کارگران پتروگراد دست به اعتصاب سیاسی ای زدند که در آن دویمت هزار کارگر شرکت نمودند . حکومت تزاری سعی کرد که با نیرو های عسکری این جنبش را سرکوب کند ولی سربازان به کارگران پیوستند . در جریان جنگ کمیت های سربازان و کارگران از طرف بلشویکها بوجود آمده بود . وضع انقلابی به اوج خود رسید، ولی منشویکها و سایر گروه های اپورتونیستی که در این شورا ها راه یافته بودند، امکان دادند که قدرت بدست بورژوازی یعنی حکومت موقت بیفتد .

نین در سوئدی با دقت جریان انقلاب را دنبال میکرد و تحت عنوان «نامه هایی از دور» راهنمایی های لازم را بعمل می آورد . او بدست این نظر منشویکها و سوسیالیست های انقلابی را که معتقد بودند روسیه هنوز برای انقلاب سوسیالیستی آماده نیست و حکومت بورژوازی قرار داشت . در همان روز های اول حکومت موقت

(انقلاب فوریه) حزب بلشویک علنی شد و نیرو های خود را جمع و جور کرد و در ۵ مارس ۱۹۱۷ اولین شماری علنی «پراودا» منتشر گردید . حکومت موقت لیست سپاهی از بلشویکها تهیه کرده بود که نام نین در اسامی آنها قرار داشت و مانع از آن میشد که نین آزادانه به میهن خود باز گردد . نین با زحمت فراوانی توانست با کمک سوسیال دموکراتهای سوئیس برای گروهی از بلشویکها که در مهاجرت بودند وسیله ای بازگشت به میهن را فراهم کند . خود او پس از تقریباً ده سال مهاجرت در شب سوم آوریل ۱۹۱۷ وارد پترو گراد گسردید . کارگران با درفشهای سرخ در موی از شادی و پیروزی از رهبر عالیقدر خود در ایستگاه راه آهن فلاند (در پتروگراد) پیشواز کردند . گروه های از سربازان و ملوانان برای او گارد احترام تشکیل دادند . در میان کف زدنهای پر شور نین در روی یک زره پوش زحمتکش رابه انقلاب سوسیالیستی و به برقراری حکومت شوراها دعوت کرد .

نین در چهارم آوریل در اجتماع بلشویکها تره های معروف آوریل را طرح نمود . نین تمام نیروی خود را بکار برد تا به زحمتکش نشان بدهد که حکومت موقت مدافع منافع سرمایه داران و مالکان است که باید آنرا سرنگون کرد . نین در کنگره نمایندگان

کشاورزان سر تا سر روسیه شعار لزوم تصاحب فوری زمین و طرد مالکان را از طرف دهقانان اعلام داشت . مبارزه بین شورا ها و حکومت موقت بتدریج اوج میگرفت . بالاخره کار به آنجا رسید که حکومت با اعزام دسته های مسلح خون کارگرانی را که علیه ادامه جنگ تظاهرات میکردند ریخت و ما هیت خود را بیشتر نشان داد . شورا های «منشویکی» و سوسیالیستهای انقلابی در کنار حکومت موقت قرار گرفته بودند . حکومت موقت بسیاری از کادر های بلشویکها را ب زندان انداخت . در شب پنجم ژانویه ۱۹۱۷ محل هیئت تحریریه «پراودا» از طرف محصلین پوهنتن عسکری غارت شد و فقط بر حسب تصادف در این شب نین از خطر جست . یک ساعت قبل از هجوم نین آن محل را ترک گفته بود . دوران آرامش نسبی بعد از انقلاب فوریه پایان می یافت و مرحله تازه ای از مبارزه آغاز میشد . حکومت دستور توقیف نین را داد و نقشه کشتن او را تنظیم کرد . نین چند روز در پتروگراد مخفی شد و سپس بصورت یک کارگر فنلندی در کنار دریای «رازلیو» دور از پتروگراد استقرار یافت . نزدیک یک اطاق کوچی در میان بیشه ای برای نین فضای کوچکی باز کردند که نین آنرا «اطاق سبز» کار خود مینامید . نین در آنجا کار میکرد، نامه مینوشت و کتاب تالیف

میکرد، مبارزه را رهبری و با اعضای کمیته مرکزی ملاقات مینمود . نین از مخفی گاه خود کنگره چهارم حزب را در ژوئیه ۱۹۱۷ که به طور نیم علنی تشکیل شده بود رهبری کرد . کنگره بقای نین را در اختفا با اتفاق آراء تصویب و او را بعنوان رئیس افتخاری خود انتخاب نمود . نین نزدیک شدن انقلاب سوسیالیستی را بخواهی میدید و حزب را برای پیروزی آن مجهز میکرد . کتاب «دولت و انقلاب» را در این دوران نوشت در ماه حوت ۱۹۱۷ نین توانست بایک کشتی بخاریه فنلند برود، ابتدا نزد کارگرانی در دهی نزدیک «هلسینگفورس» و سپس به خود آن ده که امروز «هلسینگکی» نامیده میشود رفت . رفته رفته اکثریت شورا ها به بلشویکها پیوستند و ۲۰۰۰ شورا شعار نین را برای قیام مسلحانه و برقراری حکومت کارگران و دهقانان قبول کردند . در وسط ماه سپتامبر نین از هلسینگکی به «ویپرگ» آمد . در اول اکتبر نین لزوم قیام مضار تاخیر در آنرا امر نامه ای به کمیته مرکزی تصریح کرد . در هفتم اکتبر بطور مخفیانه از «ویپرگ» به پتروگراد آمد تا مستقیماً تهیه مقدمات قیام مسلحانه را تحت نظر گیرد . در هشتم اکتبر ضمن نامه ای به کنگره نمایندگان شورا های منطقه ای شمال اعلام داشت که لحظه ای اقدام قطعی فرارسیده و تاخیر بمنزله مرگ است . در هشتم اکتبر ضمن گزارش نین مسئله

را در کمیته مرکزی طرح نمود که تصویب شد . در ۱۶ اکتبر این مسئله بتصویب بلنوم و وسیع کمیته مرکزی نیز با حضور کادر ها رسید . قیام در ۲۴ اکتبر با دفاع مسلح از محل روز نامه ای ارگان حزب «راپوچی بوت» در مقابل تهاجم مأموران حکومت موقت آغاز شد . نین مخفیانه به «اسمولنی» که تبدیل به ستاد انقلاب شده بود شتافت و مستقیماً امر قیام را در دست گرفت . در صبح روز ۲۵ اکتبر (۷ نوامبر) ۱۹۱۷ مراکز حساس از قبیل مرکز تلن ، تلگراف ، پل های مهم و غیره از طرف کارگران مسلح تصرف شد و در ساعت ده صبح سقوط حکومت موقت بورژوازی و برقراری حکومت شوراها اعلام گردید . در ساعت ۱۱ صبح جلسه شورا های پتروگراد گشایش یافت و نین این جلسه را اداره کرد . در شب ۲۵ اکتبر نین دستور اشغال «قصر زمستانی» را صادر کرد و گلوله های کشتی «اورورا» راه را برای سر بلان انقلاب به درون کاخ باز نمود . انقلاب دیگر پیروز شده بود .

نین در دوران حکومت شوروی عصر ۲۵ اکتبر (۷ نوامبر) در اسمولنی دومین کنگره شوراها افتتاح شد و انتقال قدرت را به شوراها اعلام داشت و چندین لفظا ورق بزنید

ولادیمیر ایلیچ نین و نادودا کنستانتینو وناکروپسکایا در سال ۱۹۲۲

مختصری در باره زندگی

کمترین شرکت نمود .
لنین از حوادث انقلابی اروپا و مبارزه‌ی احزاب کمونیست این قاره غافل نبود و اندرز های سوهمندی به آنها میداد . کار طاقت فرسای شبانه روزی و جرات سخت (یکی از گلوله هادر بدن لینن یاقیمانده بود) تندرستی لینن را بخطر انداخت . از زمستان ۱۹۲۱ اطباء لزوم استراحت لینن را تاکید کردند و در سال ۱۹۲۲ بیماری او شدت یافت . باینحال بکار های دولتی ادامه میداد .

لنین در مارس ۱۹۲۲ در کنگره ی یازدهم حزب شرکت کرد و نتایج یکساله ی اقتصاد «نپ» را را بررسی و پایان آنرا اعلام کرد . در تابستان برای استراحت به «گورکی» رفت و پس از یک دورهی یحرائی بیماری وی کمی بهبود یافت و بار دیگر بکار بازگشت . لینن در بیستم نوامبر ۱۹۲۲ در شوروی مسکو سخنرانی مبسوطی در باره ی وضع کشور ایراد نمود، این آخرین سخنرانی او در یک جلسه ی وسیع بود . در دسامبر ۱۹۲۲ کنگره ی اتحاد شورا ها تشکیل گردید و لینن توانست در آن شرکت کند، اما راهنمایبای اواز پستری بیماری این کنگره را رهبری میکرد . در دسامبر ۱۹۲۲ بار دیگر بیماری او شدت یبیماری او شدت بیشتری یافت . در ژانویه و فوریه حالی کمی بهتر شد . در این حال لینن آخرین نوشته های معروف خود بنام «نامه به کنگره ی حزب» را دیکته کرد .

در ۲۱ ژانویه ۱۹۲۴ ساعت شش و نیم بعد از ظهر در نتیجه ی خونریزی مغزی از جهان رخت بر بست و نمونه برچسته ای از جهان نو، جهان صلح و سوسیالیسم، از خود بیادگار گذاشت .
سر تاسر کشور در سوگ و سوگواری فرو رفت . در شب ۲۱ ژانویه پلنوم کمیته ی مرکزی جلسه ی خود را تشکیل داد و ضمن خطاب میبجی در گذشت لینن را اعلام داشت و کالینین صدر هیات اجرائیه به یازدهمین کنگره ی شورا های روسیه مسرگه لینن رهبر عالیقدر پروتاریای جهان را اطلاع داد . کنگره در بالشوی تئاتر جلسه ی یاد بود با شکوه و پرشوری پیاد لینن تشکیل داد و خطابی به انسانهای زحمتکش جهان در باره ی لینن صادر کرد که خلاصه آن چنین است :

بهترین قدردانی از خدمات لینن انتشار آثار او در بین توده هاست که آنها را به افکار لینن درباره ی کمونیسم آشنا و به سلاح مبارزه مجهز میکند . مرگ لینن به تنهائی برای خلقهای شوروی و حزب آن بلکه برای تمام بشریت زحمتکش ضایعه ی جبران ناپذیری بود

در ۲۷ ژانویه ساعت چهار بعد از ظهر مراسم قرار دادن لینن در آرامگاه ابدی خود با شرکت زحمتکشان مسکو بعمل آمد . برای جبران نسبی این ضایعه ۲۴۰۰۰۰ نفر در زحمتکشان ظرف چند هفته به حزب پیوستند . لینن از جهان رخت بر بست ، اما در قلب و معر بشریت مفرقی هواره زنده است . رهبر بزرگ، آموزگاری خردمند، انسانی با صفا و روشنائی بلور، شخصیتی بی اندازه فروتن و ساده، انقلابی ای با نیروی بسی پایان ، فداکاری بی نظیر، بجدایا پاینده به اصول، در مقابل دشمنان و ناسازگار، در برابر دوست نرم و نیکو و بیادگشت و سرشار از محبت به انسانها، چنین شخصیتی هرگز نتواند مرد .

پاینده است نام لینن تاجبان بیاست بر شاهکار او ابدالهر آفرین !

فرمان که دست سرمایه داران و مالکان را برای همیشه از سر کارگران و دهقانان کوتاه میکرد ، صادر کرد .

از همان روز اول انقلاب تمام نیرو و هم لینن مصروف حفظ و تقویت دستاوردهای انقلاب بود . حکومت جوان شوروی تحت رهبری مستقیم او پایه های اصلی سوسیالیسم را میریخت ، فرمانها و اعلامیه های دولتی در باره تحولات بنیادی در تمام شئون اجتماعی با فکر پر نبوغ لینن صادر میشد و لینن شب و روز بکار طاقت فرسانی اشتغال داشت . در عین حال لینن علیه مخالفان صلح ، علیه مشوبکها ، علیه کمونیستهای «چپ» علیه سوسیالیستهای انقلابی و علیه آنسدسته از بلشویکهای متزلزل که تحت تأثیر تبلیغ بورژوازی و سوسیالیست نما ها قرار میگرفتند بی امان مبارزه میکرد .

در فوریه ۱۹۱۸ با استفاده از مشکلات داخلی کشور جوان شورا ها ، آلمانها به حمله پرداختند لینن دفاع کشور را در مقابل تهاجم بورژوازی و امپریالیزم بمنابه مقدس ترین وظیفه مردم اعلام کرد و از آنها یاری طلبید، ده ها هزار نفر به دعوت لینن پاسخ دادند و در جنگهای نا رواو پسکوف شکست های سختی به مهاجمین وارد کردند و به یاد حوادث این ماه روز ۲۳ فوریه روز نیروهای مسلح اتحاد شوروی اعلام شد در ۶ مارس ۱۹۱۸ لینن کنگره ی هفتم حزب را در پتروگراد رهبری کرد و هیچده بار رشتی سخن را در دست گرفت و سرانجام با تصویب خط مشی اواظرف اکثریت کنگره، پیروز شد .

در ۱۱ مارس کنگره ی شورا های سرانسر کشور خط مشی لینن را در باره ی صلح تصویب کرد .
نصوب کرد .
ساختمان سوسیالیسم در کار آغاز شدن بود که نیرو های کشور های امپریالیستی امریکا، انگلستان ، فرانسه و جاپان با ورود در خاک شوروی و تصرف مورمانسک و ولادیوستک کشور شورا ها را مورد تهاجم قرار داد . در زحمت میتوان کار شبانه روزی لینن را در این دوران مجسم کرد . لینن بهی کارها میرسید . زحمتکشان زیر رهبری لینن علیه مهاجمان خارجی و ارتجاع داخلی جنگیدند و پیروز شدند .

در ۱۱ اوت ۱۹۱۸ جنایتکاری بنام «کاپلان» عضو حزب سوسیالیست انقلابی (آر، آر) با تفنگچه لینن را هدف گلوله از نزدیک قرار داد و او را بشدت مجروح کرد . لینن بستری شد، اما با نیروی اراده بر خطر مرگ او را تهدید میکرد فائق آمد . در جریان جنگ علیه مهاجمان خارجی کنگره ی هفتم حزب در ۱۸ مارس ۱۹۱۹ که سالروز کوهن پارسی بود تشکیل گردید . لینن در آن شرکت و برنامه ی تازه ی حزب را تصویب رساند . لینن علاوه بر کار های بی پایان دولتی و حزبی از نوشتن جزوه ها، کتابها و مقالات فارغ نبود و آثار جاودانی در این دوران بوجود آورد . لینن انترناسیونال سوم را پایه گذاری کرد و در کنگره های دوم (۱۹۲۰)، سوم (۱۹۲۱) و چهارم (۱۹۲۲)

د افغانستان ددمو کراتیک

یو شپيتمه ماده.

لوی څارنوال دانقلا بسی شوری په وړاندی اود هغی داجلا سیه دورو په موده کی دانقلا بی شوری رئیس هیات په وړاندی دخپل فعالیت مسئول دی.

لوی څار نوال دخپل فعالیت، په هیواد کی دقانونیت راپور په منظم ډول دانقلابی شوری رئیس هیات ته ورکوی.

دوه شپيتمه ماده :

دلوی څار نوال دنیا کلو ترو خته پوری دهغه واک اود ندی دعد لیبی په وزیر پوری اړه لری .

دخار نوالی داور گانو نو تشکیلات ، واک اود فعالیت ډول دقانون په واسطه تنظیمیږی

نهم فصل

نشان ، بیرغ ، پا یتخت

دری شپيتمه ماده :

دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت دولتی نشان عبارت دی پر شنه متن با نسبی دمحراب اومنبر تصویر پرا نستی کتاب دلمر ختو وړانگی دگراړیو په منځ کی چی په توری سری اوشنی پتاری باندی له شایسته شویو غنمو په وژیو کی چاپیږ شوی دی او سو ر پنځه غوړی ستوری چی په پور تنی برخه کی دغنمو دوزیو په دوه څو کو کی واقع شوی دی .

څلور شپيتمه ماده :

دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت دولتی بیرغ دری رنگو نه لری چی دتوری سری اوشنی پتاری په ښه لسه پاسه ، لاندی خوا ته په افقی ډول په مساوی اندازو واقع

شویدی په پور تنی څلور می برخی کی دبیرغ لری کی نه دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت دولتی نشان واقع دی .

دبیرغ دسور نسبت اوږد والی ته یو پر دوه دی .

پنځه شپيتمه ماده :

دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت پا یتخت کابل دی .

لسم فصل

نهایی حکمونه

شپن شپيتمه ماده :

ددی اساسی اصول تعدیل درئیس هیات په پیشنهاد اود انقلابی شوری دغو ددو لئو په تصویب کید لای شی .

اوه شپيتمه ماده :

ددولت ټول مرکزی اوسیمه ایز اورگا نونه دنویو دولتی اورگا نونو دتشکیل تر وخته

پوری چی پدی اساسی اصولو کی پیشینی شویدی ددی اساسی اصولو امر بوطو قوانینو له حکمو نوسره سم اجرات کوی .

اته شپيتمه ماده :

دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت دغه اساسی اصول دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت دتاریخی اعلامی سره سم دهغوی له خپریدلو سره د ۱۳۵۹ کال دثور دمیال شتی له لومړی نیټی نه نافذ یږی اودافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت داساسی قوانون دتصویب ترو خته پوری اعتبار لری .

فرامین ،قوانین اونوراسناد چی ددغو اساسی اصولو له انفاذ نه ډمخه صا در شویدی ددغو اساسی اصولودحکمونو سره دتوپیر نه درلودلو په صورت کی داعتبار وړ دی .

لواء سرگرم و باج نادر محمد علی خان کراچی کے لئے

د افغانستان اسلامي امارت
د کابل ښار
د کابل پوښتو
د کابل پوښتو

په ۱۳۵۹ کال
د ۱۱ لړۍ
د ۱۱ لړۍ
د ۱۱ لړۍ

د ۱۳۵۹ کال